

ROBERT HARRIS

FACTORUL GROAZEI

Strada Fictiunii

Robert Harris

FACTORUL GROAZEI

Traducere din limba engleză și note de
DIANA GEACĂR

Robert Harris: THE FEAR INDEX

Editura ALLFA

2013

Mergi pe o stradă. Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scorțișoară sau cerneală. Trecătorii par manierați. nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele.

Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor acompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitori din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

Robert Harris s-a născut în anul 1957 în Nottingham, iar în prezent locuiește în Berkshire, în Marea Britanie. După studii de literatură engleză la Cambridge University, a lucrat ca reporter pentru BBC și editorialist pe teme de actualitate politică pentru *The Observer*. Autor al câtorva volume de non-ficțiune, Robert Harris face trecerea spre beletristică în 1992, cu romanul *Fatherland*. Foarte bine primit de către public și ecranizat în 1994, *Fatherland* marchează începutul unei cariere literare fulminante, inaugurând o întreagă serie de bestselleruri: *Enigma* (1995), *Archangel* (1998), *Pompei (Pompeii)*, 2003; Editura ALLFA, 2010), *Imperium* (2006; Editura ALLFA, 2008), *Marioneta (The Ghost)*, 2007; Editura ALLFA, 2010), *Lustrum. Cicero: pe culmile gloriei (Lustrum)*, 2009; Editura ALLFA, 2010), *Factorul groazei (The Fear Index)*, 2011; Editura ALLFA, 2013). Colaborarea cu Roman Polanski la ecranizarea romanului *Marioneta* i-a adus premiile César și European Film Award pentru cel mai bun scenariu adaptat. Tradus în peste treizeci de limbi, Robert Harris face parte din Royal Society of Literature.

Vocea autorului: „Viața este suportabilă tocmai pentru că
nu știm ce ni se va întâmpla a doua zi.
Nu am putea trăi fără un strop de mister”.

Robert Harris.

ROBERT HARRIS

FACTORUL
GROAZEI

Familiei mele: Gill, Holly, Charlie, Matilda, Sam.

1.

„Învată de la mine, dacă nu din povețele, cel puțin din pilda mea, cât de primejdioasă este dobândirea cunoașterii și cu cât este mai fericit acela care își închipuie că urbea sa natală este întreaga lume, decât acela care năzuiește la mai mult decât îi îngăduie firea lui omenească.”^[1]

Mary Shelley, Frankenstein (1818).

Doctorul Alexander Hoffmann ședea în biroul său din Geneva, la căldura șemineului. Trabucul pe jumătate fumat se stinsese în scrumieră. Aplecat sub veioză, întorcea paginile ediției princeps a cărții lui Charles Darwin, *Expresia emoțiilor la om și animale*. Pendulul victorian din hol bătea miezul nopții, dar Hoffmann nu-l auzea. Nu observa nici flăcările care se stingeau molcom în șemineu. Formidabila sa capacitate de concentrare era îndreptată în întregime asupra cărții.

Știa că fusese publicată în 1872, la Londra, de către John Murray & Co. Șapte mii de exemplare în două tiraje. Mai știa că la al doilea tiraj scăpase o greșală de tipar, „aecla”, la pagina 208. Cum volumul din mâinile sale nu conținea o asemenea eroare, bănuia că este din primul tiraj, ceea ce-l făcea cu atât mai valoros. Întoarse cartea și îi studie cotorul. Avea legătura originală, în pânză verde, imprimată cu litere aurite. Marginile erau un pic zdrențuite. Pe piața de carte, un astfel de volum era considerat „un exemplar frumos” și valora, probabil, 15.000 de dolari. Seara, puțin după ora zece, când se închiseseră bursele newyorkeze, se întorsese de la birou și îl găsisese acasă, așteptându-l. Straniu era însă faptul că, deși colecționa cărți științifice în ediții princeps, căutase pe Internet volumul și chiar avusese intenția să-l cumpere, de fapt nu îl comandase.

La început bănuise că soția i l-a cumpărat, dar, întrebată, ea negase. Inițial nu o crezuse și, cu volumul în mână, nu o slăbise din ochi tot timpul cât ea aranjase masa pentru cină.

— Vrei să spui că nu tu mi-ai cumpărat-o?

— Nu, Alex. Îmi pare rău. N-am fost eu. Ce pot să spun? Poate ai vreo admiratoare secretă.

— Ești absolut sigură? Deci nu e aniversarea noastră? Și n-am uitat să-ți iau ceva?

— Pentru numele lui Dumnezeu! Nu eu am cumpărat-o, bine?

Cartea sosise fără niciun mesaj, cu excepția unui bilet cu adresa vânzătorului olandez: „Rosengarden & Nijenhuis. Anticariat de cărți științifice și medicale. Fondat în 1911. Prinsengracht 227, 1016 HN Amsterdam, Olanda.” Hoffmann apăsă pedala pubelei și scoase folia de protecție și plicul maroniu. Adresa, imprimată pe o etichetă,

era cea corectă: „Dr. Alexander Hoffmann, Villa Clairmont, 79 Chemin de Ruth, 1223 Cologny, Geneva, Elveția.” Fusesse trimisă prin curier, în ziua precedentă, din Amsterdam.

După cină – plăcintă cu pește și salată verde, pregătite de menajeră înainte să plece – Gabrielle rămase în bucătărie să mai dea, pe ultima sută de metri, câteva telefoane pentru expoziția ei, care urma să aibă loc a doua zi. Hoffmann înșfăcase volumul cel misterios și se retrăsese în biroul său. O oră mai târziu, când Gabrielle băgă capul pe ușă să îl anunțe că se duce la culcare, el încă mai citea.

— Încearcă să nu stai prea mult, iubitule. Te aștept, îi spuse ea.

Dar el nu îi răspunse. Gabrielle rămase o clipă în ușă și îl cercetă cu privirea. Părea încă tânăr la cei patruzeci și doi de ani ai săi. Niciodată nu fusese conștient de frumusețea lui, ceea ce, în opinia ei, era o calitate pe cât de atrăgătoare, pe atât de rară la un bărbat. De-a lungul timpului și-a dat seama că nu vine din modestie. Dimpotrivă. Soțul ei afișa o indiferență desăvârșită față de tot ce nu-l provoca intelectual, indiferență de pe urma căreia, în cercul ei de prieteni, se alesese cu o reputație de bătăran. Dar ei îi plăcea asta. Ieșit din comun, chipul lui de băiețandru american era aplecat deasupra cărții. Își ridicase ochelarii pe creștetul capului, peste părul des, șaten deschis. Lentilele reflectau lumina focului ca un semnal de avertizare. Dar ea știa foarte bine că, orice ar fi, nu trebuie să-i tulbure liniștea. Oftă și urcă la etaj.

Hoffmann știa de ani buni că *Expresia emoțiilor la om și animale* este una dintre primele cărți cu fotografii, dar nu le mai văzuse niciodată până atunci. Ilustrații alb-negru cu modele victoriene și pacienți ai spitalului de boli mintale Surrey, surprinși în diferite stări emoționale: durere, disperare, bucurie, sfidare, spaimă. Volumul fusese conceput ca un studiu despre *Homo sapiens* în ipostază animalică, dominat de reacții primare, instinctuale și dezbrăcat de masca normelor de etichetă. Deși născuți într-o eră suficient de avansată din punct de vedere științific pentru a putea fi fotografiați, privirea sașie și dinții strâmbi le dădeau aerul unor țărani îndemânatici și superstițioși din Evul Mediu. Trezeau în amintirea lui Hoffmann un coșmar din copilărie, unul în care adulții, protagoniști ai unor basme clasice, vin noaptea, fură copiii din pat și îi duc în pădure.

Și mai era un lucru care îl neliniștea. Biletul cu adresa vânzătorului fusese strecurat între paginile despre groază, de parcă expeditorul ar fi urmărit să-i atragă atenția asupra lor:

„La început, omul speriat stă fără suflare și nemișcat ca o statuie sau se ghemuie ca pentru a scăpa instinctiv de a fi observat. Inima bate rapid și violent, așa încât palpită și lovește în coaste...”^[2]

Când se gândea, Hoffmann obișnuia să își încline capul într-o parte și să se uite în gol. Așa făcu și acum. Era o coincidență? „Da, cu siguranță”, îi spuse. Pe de altă parte, efectele fiziologice ale groazei erau atât de relevante pentru VIXAL-4, proiectul în care era implicat, încât i se părea suspectă coincidența. Totuși, VIXAL-4 era secret, numai echipa lui de cercetare știa de el. Deși îi plătea bine – salariul de început era de 250.000

de dolari, plus bonusuri – era puțin probabil ca vreunul dintre ei să dea 15.000 de dolari pe un cadou anonim. Un singur om, care știa totul despre proiect și ar fi fost în stare de o asemenea glumă – dacă asta era, o glumă costisitoare – putea să și-l permită. Acesta era Hugo Quarry, partenerul lui de afaceri. Fără să se mai uite la ceas, Hoffmann puse mâna pe telefon.

— Bună, Alex. Ce mai faci?

Dacă lui Quarry i se păru cumva ciudat să fie sunat după miezul nopții, manierele lui impecabile nu l-ar fi lăsat niciodată să o arate. În plus, era obișnuit cu felul de a fi al „profesorului trăsnet”, cum îi spunea el lui Hoffmann, atât în prezența, cât și în absența acestuia. Făcea parte din farmecul lui Quarry să li se adreseze oamenilor în același mod și în public și în particular.

Citind încă descrierea groazei, Hoffmann spuse distrat:

— A, bună. Mi-ai cumpărat tu cumva o carte?

— Nu cred, bătrâne. De ce? Trebuia?

— Cineva tocmai mi-a trimis ediția princeps a lui Darwin și habar n-am cine.

— Pare destul de valoroasă.

— Este. Și m-am gândit la tine, pentru că tu știi cât de important e Darwin pentru VIXAL.

— Îmi pare rău. Să fie de la vreun client? Poate un cadou de mulțumire? O fi uitat să trimită și felicitare. Că doar le-am adus un purcoi de bani, Alex.

— Mda, ce să zic? Posibil. O.K. Scuze că te-am deranjat.

— Nicio problemă. Ne vedem mâine-dimineață. Mâine-i ziua cea mare. De fapt, e deja mâine. Ar trebui să fii în pat.

— Sigur. Acum mă duc. Noapte bună.

„Pe măsură ce frica se ridică la o intensitate extremă, se aude țipătul îngrozitor de spaimă. Broboane mari de sudoare apar pe piele. Toți mușchii corpului sunt relaxați. Curând urmează o prostrație completă, iar facultățile mintale dispar. Intestinele sunt influențate. Mușchii sfincterelor încetează de a mai funcționa și funcția lor de retenție este tulburată...”^[3]

Hoffmann duse cartea la nas și trase aer adânc în piept. Amestecul de piele, praf de bibliotecă și trabuc, cu un iz de ceva chimic – formaldehidă, poate, sau gaz de iluminat – era atât de puternic, încât i se părea că îi simte și gustul. Îl făcu să se gândească la un laborator de secol nouăsprezece sau la un amfiteatru și, preț de o clipă, i se păru că vede becuri de gaz pe pupitre de lemn, flacoane cu acid și un schelet de maimuță. Puse înapoi biletul vânzătorului, însemnând pagina și închise cartea cu grijă. Apoi o duse la raft și-i făcu loc cu două degete între *Originea speciilor*, ediția princeps, pe care o cumpărase cu 125.000 de dolari la una dintre licitațiile organizate la Sotheby's, în New York și un exemplar legat în piele din *Descendența omului și selecția sexuală*, care aparținuse cândva lui T.H. Huxley.

Mai târziu, avea să reconstituie filmul mișcărilor sale. Cu ajutorul sistemului Bloomberg^[4], a verificat prețurile finale din SUA: Dow Jones, S&P 500 și NASDAQ^[5]

încheiaseră ziua în scădere. A avut un schimb de e-mail-uri cu Susumu Takahashi, dealerul desemnat să se ocupe de executarea ordinelor de vânzare-cumpărare pentru tranzacțiile încheiate de VIXAL-4 peste noapte, care i-a raportat că totul merge perfect și i-a reamintit că Bursa din Tokyo avea să se redeschidă în mai puțin de două ore, după minivacanța anuală de trei zile din timpul Săptămânii de Aur¹⁶. Mai mult ca sigur, avea să deschidă în scădere, ca să prindă din urmă piețele din Europa și SUA, pe care prețurile scăzuseră în ultima săptămână. Și încă ceva: VIXAL avea să vândă short încă trei milioane de acțiuni de la Procter & Gamble, cu 62 de dolari bucata, ceea ce le consolida poziția la șase milioane, o afacere extraordinară! Era Hoffmann de acord? Hoffmann i-a răspuns cu „O.K.”, a aruncat trabucul neterminat, a tras în fața șemineului paravanul din fier forjat și a stins lumina din birou. Apoi a verificat ușa din hol și, pentru activarea alarmei, a tastat 1729, codul din patru cifre inspirat de conversația matematicienilor G.H. Hardy și S.I. Ramanujan. În anul 1920, urcându-se într-un taxi cu acest număr pentru a-și vizita prietenul pe patul de moarte, Hardy se plânsese că numărul e „cam banal”, iar Ramanujan îi replicase: „Nu, Hardy! Nu, Hardy! E un număr foarte interesant. E cel mai mic număr care poate fi exprimat ca sumă a două cuburi în două modalități diferite.” La parter a lăsat un singur bec aprins, lucru de care era sigur, apoi a urcat scara de marmură albă în spirală și s-a dus la baie. Și-a scos ochelarii, s-a dezbrăcat, s-a spălat pe corp și pe dinți, apoi și-a pus o pijama de mătase albastră. Și-a setat mobilul să sune la 06.30, moment în care a observat că e ora 00.20.

În dormitor, fu surprins s-o găsească pe Gabrielle încă trează, întinsă peste plapumă, într-un chimonos de mătase neagră. O lumânare aromată pâlpâia pe măsuta de toaletă. În rest, camera era cufundată în întuneric. Stătea picior peste picior, cu mâinile la ceafa. Cu un picior alb, subțire, cu unghiile vopsite în roșu închis, făcea rotocoale nervoase în aerul parfumat.

— O, Doamne, spuse el. Am uitat că mă aștepți.

— Nu-i nimic, zise ea și își trase cordonul, desfăcându-și halatul și întinzându-și brațele spre el. Eu nu uit niciodată.

În jurul orei trei și jumătate dimineața, ceva îl trezi pe Hoffmann. Se zbătu să iasă din negura somnului și deschise ochii. În fața lui era o lumină albă, învăpăiată, ca o viziune cerească. Avea o formă geometrică, parcă ar fi fost o diagramă cu linii subțiri, orizontale și coloane mari, dar fără date. Visul unui matematician. Și totuși, după câteva clipe în care o contemplă, cu ochii cârpiți de somn, își dădu seama că nu e un vis. De fapt, era lumina de siguranță a celor opt becuri tungsten-halogen de 500 de wați, care băteau puternic printre jaluzele. Erau alimentate cu atât de multă energie, încât ar fi putut să lumineze și un teren de fotbal. De mult timp voia să le schimbe.

Becurile erau setate să rămână aprinse treizeci de secunde. Așteptând să se stingă, se întrebă ce ar fi putut să declanșeze razele infraroșu care împânzeau grădina. Probabil o pisică sau o vulpe, ori vreo frunză purtată de vânt. Câteva secunde mai târziu, becurile se stinseră, într-adevăr, iar camera fu înghițită de întuneric.

Însă Hoffmann se trezise de-a binelea. Se întinse după telefonul mobil. Era un model dintr-o serie concepută special pentru fondul de hedging, care putea să codifice anumite

apeluri și emailuri. Ca să nu o deranjeze pe Gabrielle, care-i detesta acest obicei chiar mai mult decât fumatul, îl deschise sub pilotă și verifică rapid situația din Extremul Orient la rubrica de „Profit și pierdere”. După cum prevăzuse, bursele din Tokyo, Singapore și Sydney erau la pământ, dar VIXAL-4 crescuse deja cu 0,3%, ceea ce, după calculele lui, însemna că de când se băgase în pat făcuse aproape trei milioane de dolari. Mulțumit, închise telefonul și îl puse la loc pe noptieră. Atunci auzi un zgomot. Discret, greu de identificat, dar îngrijorător, ca și cum cineva s-ar fi fâțâit la parter.

Fixând cu privirea punctul roșu al detectorului de fum din tavan, întinse cu grijă mâna pe sub plapumă spre Gabrielle. În ultima vreme, după ce făceau dragoste, dacă nu putea să doarmă, Gabrielle avea obiceiul să coboare în atelierul ei să lucreze. Palma înaintă pe suprafața caldă a saltelei până îi atinse șoldul cu vârful degetelor. În secunda următoare, Gabrielle mormăi ceva ininteligibil, apoi se întoarse cu spatele la Hoffmann, trăgând plapuma peste umeri.

Zgomotul se auzi din nou. Hoffmann se rezemă în coate, cu urechile ciulite. Nu era nimic deosebit, ci un fel de bufnitură surdă, accidentală. Putea fi sistemul de încălzire, cu care nu erau obișnuiți, sau o ușă trântită de curent. Deocamdată se simțea destul de calm. Casa avea un sistem de securitate foarte bine pus la punct și acesta era de fapt unul dintre motivele pentru care o cumpăraseră în urmă cu câteva săptămâni. Pe lângă reflectoare, era înconjurată de un zid de trei metri înălțime, cu porți masive, electrice. Ușa de la intrare era din oțel, cu un sistem de control acces, ferestrele de la parter erau din sticlă antiglonț și avea o alarmă antifurt cu senzori de mișcare, pe care era convins că o pornise înainte să meargă la culcare. Probabilitatea ca un intrus să treacă de toate aceste obstacole era infimă. În plus, Hoffmann avea o condiție fizică bună. Cu mult timp în urmă, stabilise că nivelul ridicat de endorfine îi stimula gândirea, așa că se apucase de exerciții și de jogging. Acum i se declanșă instinctul atavic de apărare a teritoriului.

Se dădu jos din pat pe furiș, fără s-o trezească pe Gabrielle, își puse ochelarii, halatul și papucii. Șovăind, se uită prin cameră după ceva ce i-ar putea servi ca armă, dar nu-i veni în minte nimic. Băgă telefonul mobil în buzunar și deschise ușa dormitorului. Mai întâi doar o crăpă, apoi o deschise complet. Becul de la parter arunca pe palier o lumină slabă. Rămase în prag și ascultă. Însă zgomotul – asta dacă fusese vreunul, fapt de care începuse să se îndoiască – încetase. Un minut mai târziu, se îndreptă spre scări și începu să coboare foarte încet.

Aflat, probabil, încă sub influența lui Darwin, începu să-și înregistreze cu detașare științifică propriile simptome în timp ce cobora. I se tăia respirația, iar inima îi bătea atât de puternic, încât îl deranja. Își simțea părul aspru ca o blană.

Ajunse la parter.

Casa era din perioada *Belle Époque* și fusese construită în 1902 pentru un afacerist francez, care făcuse avere de pe urma extracției de țiței din șisturi. Interiorul fusese mobilat și decorat din belșug. Fostul proprietar o vânduse cu totul și poate de aceea Hoffmann nu se simțise niciodată în ea ca acasă. La stânga era ușa de la intrare și imediat în fața lui, ușa de la salon. La dreapta, un pasaj care ducea spre interiorul casei: sufrageria, bucătăria, biblioteca și o seră victoriană, pe care Gabrielle o folosea drept atelier. Rămase nemișcat, cu mâinile ridicate pentru apărare. Nu auzea nimic. În

capătul holului, în colț, ochiul roșu, minuscul, al senzorului de mișcare clipea spre el. Dacă nu era atent, avea să declanșeze el însuși alarma. Se mai întâmplase de două ori, undeva în Cologny, de când se mutaseră aici: case mari, care se văitau fără motiv, ca niște babe isterice și putred de bogate, în spatele zidurilor înalte, acoperite de iederă.

Lăsă mâinile jos și traversă holul spre barometrul antic fixat de perete. Apăsă o clemă și barometrul se deschise. Alarma era ascunsă într-un compartiment din spatele lui. Dădu să tasteze codul pentru dezactivare, dar se opri brusc.

Alarma fusese deja dezactivată.

Cu degetul în aer, căuta în zona rațională a minții sale explicații liniștitoare. Poate că totuși Gabrielle coborâse, deconectase sistemul și uitase să-l repornească înainte să se întoarcă în pat. Sau poate că el uitase să-l activeze de la bun început. Ori se defectase.

Se întoarse ușor ca să verifice ușa de la intrare. Licărul slab al lămpii se reflecta în suprafața neagră, lucioasă. Părea bine închisă, niciun semn c-ar fi forțat-o cineva. La fel ca alarma, era un model de ultimă generație, controlat prin același cod de patru cifre. Privi peste umăr scările și coridorul care ducea în interiorul casei. Liniște. Se îndreptă spre ușă. Tastă codul. Auzi clicul yalei. Apucă mânerul masiv de alamă și apăsă, apoi ieși pe veranda întunecată.

Deasupra gazonului de cerneală se ridica luna ca un disc albastru-argintiu care părea că fusese azvârlit printre masele fugare de nori negri. Umbrele brazilor înalți de la stradă se legănau și foșneau în vânt.

Hoffmann mai făcu niște pași pe aleea pietruită, suficient cât să întrerupă razele senzorilor infraroșu și să aprindă reflectoarele din fața casei. Lumina puternică îl făcu să tresară, apoi rămase ținut locului ca un prizonier evadat. Își făcu mâna streășină la ochi și se întoarse cu fața spre lumina galbenă din hol. Atunci observă o pereche de ghetete negre lăsate cu grijă lângă ușă, de parcă proprietarul lor nu ar fi vrut să lase urme de noroi înăuntru sau să deranjeze locatarii. Nu erau ale lui Hoffmann și cu siguranță nu erau ale lui Gabrielle. De asemenea, era sigur că nu fuseseră acolo cu șase ore în urmă, când ajunsese acasă.

Cu ochii pironiți asupra ghetelor, bâjbâi după mobil, gata să-l scape, apoi formă 911, își aminti că este în Elveția și încercă iar cu 117.

Telefonul sună o singură dată. Conform departamentului genovez de poliție, care înregistrează toate apelurile de urgență și care a emis ulterior o stenogramă a convorbirii, era ora 03.59. O femeie îi răspunse prompt:

— *Oui, police?*

În liniștea nopții, vocea i se păru lui Hoffmann nespus de răsunătoare. Îl făcu să-și dea seama cât de expus e sub lumina reflectoarelor. Se trase iute la stânga, afară din raza vizuală a celui care l-ar fi putut vedea din hol și o luă înainte, la adăpost. Ținea telefonul lipit de gură. Șopti:

— *J'ai un intrus sur ma propriété.*

Pe casetă, vocea îi părea calmă, subțire, aproape robotizată. Era vocea unui om a cărui scoarță cerebrală, fără știrea lui și-a adunat toate puterile pentru a supraviețui. Era vocea groazei absolute.

— *Quelle est votre adresse, monsieur?*^[7]

Îi dădu adresa. Înainta mai departe de-a lungul fațadei. Auzea degetele femeii tastând.

— *Et votre nom?*^[8]

— Alexander Hoffmann, șopti el.

Luminile de siguranță se stinseră.

— *O.K., monsieur Hoffmann. Restez là. Une voiture est en route.*^[9]

După care femeia închise. Hoffmann stătea la colțul casei, singur în întuneric. Era neobișnuit de rece pentru prima săptămână de mai în Elveția. Vântul bătea dinspre nord-est, măturând lacul Léman. În apropiere auzea apa izbindu-se de diguri și fungile zăngănind, lovindu-se de catargele de metal ale iahturilor. Își strânse halatul în jurul corpului. Tremura spasmodic. Trebuia să-și încleșteze dinții ca să se oprească din clănțănit. Și totuși, în mod straniu, nu intrase în panică. Descoperea că panica este diferită de groază. Panica este o cădere a nervilor și a moralului, o pierdere de energie prețioasă, în timp ce groaza încordează mușchii și ascute instinctul. Era ca și cum un animal ridicat pe picioarele din spate ar fi preluat controlul asupra corpului și minții lui Hoffmann. Adulmecă aerul și privi spre lac. Undeva, în spatele casei, era un bec aprins la parter. Lumina feeric tufișurile, ca într-o peșteră fermecată.

Așteptă treizeci de secunde, apoi porni într-acolo în vârful picioarelor, croindu-și drum prin gardul viu care împrejmuia casa. Nu își dădea seama din ce cameră vine lumina. Nu mai călcase pe acolo de când agentul imobiliar le prezentase casa. Apropiindu-se, observă că vine din bucătărie, iar când ajunsese în dreptul ferestrei și își întinse capul spre geam, zări înăuntru silueta unui bărbat. Era cu spatele la fereastră. Stătea la masa cu blat de granit din mijlocul camerei. Nu părea să se grăbească. Scotea cuțitele din suport și le trecea printr-un ascuțitor electric.

Inima lui Hoffmann bătea atât de puternic, încât auzea iureșul sângelui. Se gândi imediat la Gabrielle. Trebuia neapărat să o scoată din casă cât timp intrusul își făcea de lucru în bucătărie. Să o scoată din casă sau cel puțin să-i spună să se încuie în baie până vine poliția.

Încă ținea mobilul în mână. Fără să-și ia ochii de la intrus, formă numărul lui Gabrielle. Câteva secunde mai târziu îi auzi telefonul sunând, mult prea tare și mult prea aproape, ceea ce însemna că nu îl avea cu ea sus. Dintr-odată, străinul își ridică privirea. Telefonul lui Gabrielle se afla pe masa mare de pin din bucătărie, unde-l lăsase înainte să meargă la culcare. Ecranul strălucea, iar învelitoarea de plastic roz bâzâia pe lemn ca o insectă tropicală răsturnată cu picioarele în sus. Intrusul întinse gâtul și se uită la el. Preț de câteva secunde interminabile, nu schiță niciun gest. Apoi, cu același calm revoltător, lăsă jos cuțitul preferat al lui Hoffmann, cel cu lama lungă și subțire, ideal pentru dezosare și, dând ocol insulei, se îndreptă către masă. Era pe jumătate întors spre fereastră, așa că Hoffmann putu să-i zărească în sfârșit profilul: o scăfârlie cheală, cu șuvițe lungi și cărunte, date după urechi și prinse într-o coadă uleioasă, obraji supti și nebărbieriți. Purta o haină jerpelită, din piele maronie. Arăta ca un voiajor, genul de om care ar putea lucra la circ sau la bâlci. Se uita perplex la telefon, de parcă nu mai văzuse niciodată așa ceva. Îl ridică, șovăi o clipă, apoi apăsă butonul și-l duse la ureche.

Hoffmann fu străbătut de un val de furie asasină, care îl inundă ca lumina.

— Afară din casa mea, împutitule! spuse el printre dinți.

Se bucură să-l vadă pe intrus tresărind speriat, ca și cum cineva ar fi smucit un fir invizibil de care era legat. Își întoarse repede capul, stânga, dreapta, stânga, dreapta, apoi privirea i se îndreptă spre fereastră. Pentru o secundă, ochii lui îi întâlniră pe ai lui Hoffmann, dar orbește, căci, de fapt, se uita în geamul întunecat. Greu de spus cine era mai îngrozit. Brusc, azvârli telefonul pe masă și, cu o agilitate surprinzătoare, se duse țintă spre ușă.

Hoffmann trase o înjurătură, se întoarse și o luă înapoi pe drumul pe care venise, alunecând și împiedicându-se de straturile de flori de pe lângă casă. Înainta greu în papuci, își sucise glezna, iar la fiecare gură de aer icnea. Ajunsese la colț când auzi ușa de la intrare trântindu-se. Bănuia că intrusul o va lua la goană spre stradă. Dar nu. Secunde treceau, iar bărbatul nu apărea. Probabil se încuiase înăuntru.

— O, Doamne! șopti Hoffmann. Doamne, Doamne!

Alergă împleticindu-se până la verandă. Ghetele erau încă acolo. Cu limbile atârânănd, uzate, îndesate, rânjeau la el malefic. Îi tremurau mâinile pe alarma de siguranță. O striga pe Gabrielle, deși dormitorul principal era în partea opusă a casei, deci n-ar fi putut să-l audă. Yala țacăni. Deschise ușa în întuneric. Lumina din hol fusese stinsă.

Într-o secundă, își calculă pașii, estimând distanța pe care o avea de parcurs, cântări șansele, apoi făcu un salt spre scări și strigă din toate puterile:

— Gabrielle! Gabrielle!

De-abia ajunsese la jumătatea podelei de marmură, când totul păru să explodeze în jurul său. Scările se cutremurau, dalele pardoselii se ridicau, pereții se prăbușeau în noapte.

2.

„Un grăunte în balanță poate hotărî care indivizi să trăiască și care să moară...”^[10]

Charles Darwin, Despre originea speciilor (1859).

Hoffmann nu-și mai amintea nimic. Minte lui, de obicei alertă, nu era tulburată de niciun gând sau vis. În cele din urmă, ca o limbă de pământ ivită din ceață la capătul unei călătorii, simțurile i se dezmoțiră unul câte unul. Apă ca gheața i se prelingea pe gât și pe spate, simțea o apăsare rece pe scalp, o durere ascuțită în cap, un zumzet mecanic în urechi, parfumul floral și grețos de puternic al soției sale. Înțelese că zăcea întins pe o parte și ceva moale îi apăsa obrazul. Și mâna.

Deschise ochii și, la câțiva centimetri de chipul lui, văzu un bol alb de plastic, în care vomită instantaneu. Simți gustul acru al plăcintei cu pește de seara trecută. Îl cuprinse din nou o senzație de greață și mai vomită o dată. Bolul dispăru. Ochii îi fură orbiți pe rând de o lumină puternică. O mână îl șterse la nas și la gură și îi aduse la buze un pahar cu apă. Ca un copil mofturos, îl îndepărtă la început, apoi îl luă și-l bău pe nerăsuflăte. După ce termină, pe sub pleoapele abia crăpate, își privi noul univers.

Se afla pe podeaua din hol, în poziția laterală de siguranță, cu spatele rezemat de perete. Girofarul poliției bătea albastru în geam ca un fulger neîntrerupt. Dintr-o stație radio curgeau vorbe de neînțeles. Soția lui era lângă el, în genunchi, ținându-l de mână. Gabrielle îi zâmbi și îi strânse degetele:

— Slavă Domnului!

Era îmbrăcată în blugi și jersey. Hoffmann se ridică în șezut și privi uimit în jur. Fără ochelari, îi vedea pe toți în ceață. Doi paramedici, aplecați deasupra unei cutii cu instrumente lucioase. Doi jandarmi în uniformă: unul stătea la ușă și purta la cureaua zgomotoasă stație radio, iar al doilea tocmai cobora scările. Și un al treilea bărbat, înjur de cincizeci de ani, cu o mină obosită, purta un hanorac căptușit, cămașă albă și cravată neagră și îl studia pe Hoffmann deopotrivă cu milă și detașare. Toți erau îmbrăcați, cu excepția lui Hoffmann. Deodată, i se păru de o importanță vitală să tragă pe el niște haine. Însă când încercă să se ridice simți că nu are suficientă forță în brațe. Un val de durere îi străfulgera craniul.

— Dați-mi voie să vă ajut, îi spuse bărbatul cu cravata neagră și-i întinse mâna. Jean-Philippe Leclerc, inspector la Departamentul de Poliție din Geneva.

Unul dintre paramedici îl apucă pe Hoffmann de celălalt braț și, împreună, îl ridicară cu grijă în picioare. Pe varul crem, acolo unde-și rezemase capul, era o pată de sânge. Podeaua era mânjită cu încă și mai mult sânge, ca și cum cineva ar fi alunecat pe el. Hoffmann simți că i se înmoaie genunchii.

— Vă țin eu, îl liniști Leclerc. Inspirați adânc. Nu vă grăbiți.

— Trebuie să mergă la spital, spuse Gabrielle îngrijorată.

— Ambulanța vine în zece minute, răspunse paramedicul. Au fost reținuți pe drum.

— Ce-ați spune dacă am aștepta aici? sugeră Leclerc și deschise ușa care dădea spre salonul răcoros.

Odată ce Hoffmann fu așezat pe canapea, rezemat, căci refuzase să se întindă, paramedicul se ghemui în fața lui.

— Îmi puteți spune câte degete am ridicat?

Hoffmann spuse:

— Dați-mi, vă rog...

Dar care era cuvântul? își duse mâna la ochi.

— Are nevoie de ochelari, spuse Gabrielle. Uite-i, iubitule, îi puse ochelarii pe nas și-l sărută pe frunte. Odihnește-te, bine?

— Acum vedeți câte degete am ridicat? îl întrebă din nou paramedicul.

Hoffmann numără cu atenție. Își trecu limba peste buze, apoi răspunse:

— Trei.

— Și acum?

— Patru.

— Trebuie să vă luăm tensiunea, *monsieur*.

Paramedicul îi suflecă mâneca pijamalei, îi fixă manșeta tensiometrului în jurul bicepsului, după care o umflă manual. Hoffmann aștepta liniștit. Simțea stetoscopul rece pe piele. Mintea părea că începe din nou să îi funcționeze, încetul cu încetul. Sistematic, trecu în revistă conținutul camerei: pereții de un galben pal, fotoliile și șezlongurile îmbrăcate în mătase albă, pianul cu coadă scurtă, marca Bechstein, ceasul în stil Ludovic al XV-lea, care ticăia discret pe polița șemineului, sub peisajul în cărbune al lui Auerbach^[11]. În fața lui, pe măsuta de cafea, se afla unul dintre autoportretele timpurii ale lui Gabrielle: un cub de 50 de centimetri, compus dintr-o sută de foi de sticlă Mirogard. Pe fiecare placă, ea trasase în cerneală neagră câte o secțiune dintr-o imagine RMN a corpului său. Rezultatul arăta ca o creatură extraterestră, stranie și vulnerabilă, care plutea în aer. Hoffmann privea lucrarea de parcă atunci o vedea pentru prima oară. Avea impresia că portretul ar fi trebuit să-i amintească ceva. Dar ce anume? Incapacitatea de a extrage imediat informația pe care o dorea era o experiență nouă pentru el. Când paramedicul termină, Hoffmann îi spuse lui Gabrielle:

— Nu cumva ai ceva mai deosebit de făcut astăzi?

Concentrat, își încreți fruntea, cotrobăind în haosul minții sale.

— Știu, răsuflă ușurat. Ai expoziția.

— Da, am, dar o s-o anulez.

— Nu, să nu faci asta! Doar e prima ta expoziție!

— E bine, spuse Leclerc, privindu-l pe Hoffmann din fotoliu. E foarte bine.

Hoffmann se întoarse încet să se uite la el. Mișcarea declanșă în capul său un nou spasm de durere. Îl privi încordat.

— E bine?

— E bine că vă amintiți.

Inspectorul îi făcu din degete semnul O.K.

— De exemplu, care e ultimul lucru pe care vi-l amintiți din ce vi s-a întâmplat azi-noapte?

Gabrielle îl întrerupse.

— Cred că Alex ar trebui să fie consultat de un doctor înainte să răspundă la întrebări. Are nevoie de odihnă.

— Care e ultimul lucru pe care mi-l amintesc?

Hoffmann analiză întrebarea cu atenție, de parcă ar fi fost o problemă de matematică.

— Că am intrat în casă. Presupun că el mă aștepta în spatele ușii.

— El? A fost unul singur?

Leclerc trase fermoarul hanoracului și se luptă să scoată o agendă dintr-un buzunar interior, apoi se foi în fotoliu și scoase un pix. În tot acest timp îl privea pe Hoffmann încurajator.

— Da, din câte știu. Unul singur.

Hoffmann își duse mâna la ceafa. Atinse cu degetele bandajul strâns înfășurat.

— Cu ce m-a lovit?

— Cu extingtorul, după cum se pare.

— Iisuse! Și cât timp am fost inconștient?

— Douăzeci și cinci de minute.

— Doar atât?

Hoffmann simțea că pierduse ore întregi. Însă când se uită pe fereastră văzu că este încă noapte, iar ceasul de pe poliță arăta aproape cinci.

— Și te strigam ca să te avertizez, îi spuse lui Gabrielle. Îmi amintesc asta.

— Așa e, te-am auzit. Apoi am coborât și te-am găsit întins pe jos. Ușa de la intrare era deschisă. După aceea a venit imediat poliția.

Hoffmann își întoarse privirea către Leclerc.

— L-ați prins?

— Din păcate, dispăruse când a ajuns patrula.

Leclerc răsfoia agenda.

— E ciudat. Se pare că a intrat și a ieșit pe poartă. Totuși, bănuiesc că poarta și ușa de la intrare au coduri diferite. Mă întrebam dacă nu cumva îl cunoașteți. Presupun că nu l-ați lăsat intenționat să intre.

— Nu l-am mai văzut niciodată până aseară.

— A, spuse Leclerc și notă în agendă. Deci l-ați văzut.

— Era în bucătărie. L-am văzut pe geam.

— Nu înțeleg. Dumneavoastră erați afară, iar el înăuntru?

— Da.

— Mă scuzați, dar cum de s-a întâmplat așa ceva?

Cu poticniri la început, apoi cu o ușurință care creștea pe măsură ce îi reveneau puterea și memoria, Hoffmann recapitulă evenimentele: auzise un zgomot, coborâse la parter, descoperise că alarma fusese oprită, deschisese ușa, văzuse perechea de cizme, observase lumina de la parter, își făcuse drum pe lângă casă și văzuse intrusul pe geam.

— Mi-l puteți descrie?

Leclerc scria repede, întorcea pagina fără să o termine, după care începea alta.

— Alex, spuse Gabrielle.

— E-n regulă, Gabby, îi răspunse Hoffmann. Trebuie să-i ajutăm să-l prindă pe nemernicul ăsta.

Închise ochii. Îl vedea clar în minte, mult prea clar, în bucătăria puternic luminată, privindu-l sălbatic.

— Era de statură medie. Aspect neîngrijit. În jur de cincizeci. Fața suptă. Creștetul chel. Părul lung, cărunt și subțire, strâns în coadă. Purta o haină de piele sau o jachetă, nu-mi amintesc exact.

Un sâmbure de îndoială răsări în mintea lui Hoffmann. Se opri. Leclerc îl privea fix, așteptându-l să continue.

— Am spus că nu l-am mai văzut, dar, dacă stau bine să mă gândesc, mă întreb dacă este adevărat. Poate că l-am mai văzut undeva, pe stradă. Avea un aer familiar...

Vocea i se stinse.

— Continuați, spuse Leclerc.

Hoffmann se gândi o clipă, apoi dădu din cap.

— Nu, nu-mi amintesc. Îmi pare rău. Dar, ca să fiu sincer și nu fac mare caz din asta, în ultimul timp am avut o senzație stranie că sunt privit.

— Nu mi-ai spus niciodată nimic, îi zise Gabrielle surprinsă.

— N-am vrut să te supăr. În plus, n-am reușit niciodată să pun degetul pe rană.

— Poate că dădea târcoale casei de ceva timp, spuse Leclerc, sau vă urmărea. E posibil să-l fi văzut pe stradă fără să vă dați seama. Nu vă îngrijorați. O să vă amintiți. Ce făcea în bucătărie?

Hoffmann se uită la Gabrielle. Ezită.

— Ascuțea niște cuțite.

— Dumnezeu! izbucni Gabrielle și își acoperi gura cu mâna.

— Îl puteți identifica dacă o să fie nevoie?

— O, da, răspunse Hoffmann cu îndârjire. Absolut!

Leclerc bătea ușor cu pixul în agendă.

— Trebuie să-i facem publică descrierea, zise el și se ridică. Scuzați-mă un moment, spuse, după care ieși în hol.

Dintr-odată, Hoffmann se simți prea obosit ca să mai continue. Închise ochii și se lăsă pe spate, sprijinindu-și capul de canapea. Atunci își aminti de rană.

— Scuză-mă. Îți stric mobila.

— Dă-o dracu' de mobilă!

O privi îndelung. Nemachiată, părea mai bătrână, mai fragilă și, cum n-o mai văzuse vreodată, speriată. Era dărâmat. Izbuti, totuși, să-i zâmbească. La început Gabrielle se mulțumi să dea din cap, dar apoi, fără tragere de inimă, îi răspunse cu un zâmbet. O clipă, Hoffmann îndrăzni să spere că situația nu este atât de gravă, că se va dovedi că fusese un bătrân vagabond, care găsisse codurile de acces pe stradă, pe o bucată de hârtie. Și că într-o zi vor râde când își vor aminti de scăfârlia lui pocnită (cu un extingtor!), de eroismul lui ridicol și de îngrijorarea ei.

Leclerc se întoarse în salon cu două pungi de plastic pentru probe.

— Le-am găsit în bucătărie, spuse el, așezându-se cu un oftat.

Le ridică. Într-una era o pereche de cătușe, iar în cealaltă, ceva ce părea a fi o zgardă neagră de piele, de care era atașată o minge de golf, tot neagră.

— Ce e asta? întrebă Gabrielle.

— Un căluș, răspunse Leclerc. E nou. Probabil l-a cumpărat dintr-un sex-shop. E foarte popular printre sadomasochiști. Cu puțin noroc, o să reușim să-l localizăm.

— Doamne sfinte! zise Gabrielle privindu-l pe Hoffmann îngrozită. Ce avea de gând să ne facă?

Hoffmann simți din nou că îl ia cu leșin. Avea gura uscată.

— Nu știu. Să ne răpească?

— Este, cu siguranță, o posibilitate, admise Leclerc, uitându-se prin cameră. Sunteți un om bogat, e clar ca lumina zilei. Dar trebuie să vă spun că nu a existat niciodată vreun caz de răpire în Geneva. E un oraș pașnic, adăugă el și scoase iar pixul. Pot să vă întreb cu ce vă ocupați?

— Sunt fizician.

— Fizician.

Leclerc notă în carnet. Încuviință cu o mișcare a capului, ca pentru sine, apoi ridică o sprânceană.

— La asta nu mă așteptam. Englez?

— American.

— Evreu?

— Fir-ar să fie! Ce importanță are?

— Iertați-mă. Numele dumneavoastră de familie... în fine, vă întreb pentru că există posibilitatea ca mobilul să fi fost rasismul.

— Nu, nu sunt evreu.

— Și doamna Hoffmann?

— Sunt englezoaică.

— Și de când locuiți în Elveția, doctore Hoffmann?

— De paisprezece ani.

Încă o dată, se simți copleșit de oboseală.

— În anii nouăzeci am venit aici pentru CERN, să lucrez la Marele Accelerator de Hadroni. Am stat la ei cam șase ani.

— Iar acum?

— Am o companie.

— Cum se numește?

— Hoffmann Investment Technologies.

— Și ce produce?

— Ce produce? Produce bani. E un fond de hedging.

— Foarte bine. „Produce bani.” De când sunteți aici?

— V-am spus, de paisprezece ani.

— Nu, *aici*, adică în casa asta.

— O... începu el și, capitulând, se uită la Gabrielle.

— Doar de o lună, răspunse ea.

— O lună? Ați schimbat codurile de acces când ați luat-o?

— Desigur.

— Și cine în afară de voi doi mai știe combinația alarmei antifurt și celelalte coduri?

— Menajera. Servitoarea. Grădinarul, răspunse Gabrielle.

— Locuiește vreunul dintre ei aici?

— Nu.

— Din firma dumneavoastră știe cineva codurile, doctore Hoffmann?

— Asistentul meu.

Hoffmann se încruntă. Cât de greoi îi mergea creierul! Ca un calculator virusat.

— O și consultantul nostru de securitate. S-a ocupat de toate verificările până să cumpărăm noi casa.

— Vă amintiți cum îl cheamă?

— Genoud. Se gândi o clipă. Maurice Genoud.

Leclerc își ridică privirea.

— Am avut un Maurice Genoud în forțele de poliție. Îmi amintesc că apoi a intrat în afacerea serviciilor de securitate privată. Măi să fie!

Fruntea abătută a lui Leclerc fu umbrită de un gând. Începu din nou să noteze în carnet.

— Evident că trebuie să schimbați imediat toate combinațiile. Vă sugerez să nu comunicați noile coduri angajaților până nu apuc să-i interoghez.

În hol se auzi soneria. Hoffmann tresări.

— E ambulanța, probabil, spuse Gabrielle. Mă duc să deschid poarta.

După ce ieși din cameră, Hoffmann zise:

— Presupun că asta va ajunge în gura presei.

— E vreo problemă?

— Nu-mi place să-mi văd numele în ziare.

— O să ne străduim să fim discreți. Aveți vreun dușman, doctore Hoffmann?

— Nu din câte știu. Cu siguranță niciunul care să facă așa ceva.

— Vreun investitor bogat, să zicem rus, care a pierdut bani?

— Noi nu pierdem bani.

Și totuși, Hoffmann încercă să-și amintească dacă pe lista clienților s-ar putea număra cineva care să fi fost implicat. Dar nu. Era de neconceput.

— Crezi că suntem în siguranță aici, cu maniacul ăsta în libertate?

— Oamenii noștri vor fi aici în timpul zilei, iar diseară o să ținem locul sub observație. Poate lăsăm o mașină la stradă. Dar trebuie să vă spun că, de obicei, oamenii cu mijloacele dumneavoastră preferă să-și ia singuri măsuri de precauție.

— Vă referiți la gărzi de corp? zise Hoffmann cu o grimasă. Nu vreau să trăiesc așa.

— Din păcate, o asemenea casă o să atragă tot timpul atenție nedorită. Iar bancherii nu sunt prea îndrăgiți astăzi, mai ales în Elveția, spuse Leclerc și aruncă o privire prin cameră. Pot să vă întreb cât v-a costat?

În mod normal, Hoffmann i-ar fi spus să se ducă naibii, dar nu avea energia necesară.

— Șaizeci de milioane de dolari.

— Vai de mine! se minună Leclerc încrețindu-și buzele cu durere. Știți, eu nu-mi permit să mai locuiesc în Geneva. M-am mutat cu soția într-o casă chiar peste granița cu Franța, unde prețurile sunt mai mici. Desigur, trebuie să fac naveta zilnic, dar asta e.

De afară se auzi un motor diesel. Gabrielle băgă capul pe ușă.

— A venit ambulanța. Mă duc să-ți împachetez niște haine.

Hoffmann încercă să se ridice. Leclerc sări să-l ajute, dar Hoffmann îl îndepărtă. „Ce ți-e și cu elvețienii ăștia!” își spuse cu acreală. „Se prefac că ne întâmpină cu bucurie pe noi, străinii, dar de fapt ne disprețuiesc. De ce mi-ar păsa mie că stă el în Franța?” Trebui să se legene de două ori ca să își ia avânt, însă la a treia încercare izbuti. Se ridică în picioare, clătinându-se pe covorul Aubusson. Vuietul din cap îi dădu iar o senzație de greață.

— Sper că acest incident neplăcut nu v-a înstrăinat de frumoasa noastră țară, îi spuse Leclerc.

Hoffmann se întrebă dacă glumește, dar chipul inspectorului nu lăsa să se citească nimic.

— Deloc.

Ieșiră pe hol împreună. Hoffmann pășea cu o grijă exagerată, ca un om beat care vrea să pară treaz. Casa era înțesată de oameni de la serviciile de urgență. Odată cu personalul de pe ambulanță, un bărbat și o femeie care împingeau o targă cu roțile, sosiseră mai mulți jandarmi. În fața uniformelor impunătoare, Hoffmann se simți din nou gol și vulnerabil ca un bolnav. Când o văzu pe Gabrielle coborând cu pelerina lui de ploaie, răsuflă ușurat. Leclerc luă haina și o puse pe umerii lui Hoffmann.

Lângă ușa de la intrare, lui Hoffmann îi căzură ochii pe extincătorul băgat într-un sac de plastic. Simpla lui vedere îi declanșă un acces de durere.

— O să-i faceți public portretul robot?

— Posibil.

— Atunci trebuie să vedeți ceva.

Ideea îi venise brusc, cu forța unei revelații. Ignorând protestele personalului de pe ambulanță, se întoarse în hol și intră în cabinet. Sistemul Bloomberg era pornit. Surprinse cu coada ochiului o luminiță roșie. Toate prețurile căzuseră. Bursele din Extremul Orient erau de-a dreptul în hemoragie. Aprinse lumina și căută printre cărți până găsi pe raft *Expresia emoțiilor la om și animale*. Mâinile îi tremurau de nerăbdare. Frunzări cartea.

— Iată, zise el și se întoarse astfel încât Leclerc și Gabrielle să poată vedea ce tocmai descoperise și bătu cu degetul pe pagina deschisă.

— Țsta e bărbatul care m-a atacat!

Era ilustrația terorii. Un bătrân cu ochii ieșiți din orbite și cu gura știrbă, larg deschisă. Marele doctor francez Duchenne, expert în galvanism, îi aplicase niște electrozi pe mușchii faciali ca să-i stimuleze expresia dorită.

Hoffmann le detectă scepticismul. Mai rău, citea pe fețele lor spaima.

— Îmi cer scuze, spuse Leclerc încurcat. Vreți să spuneți că acesta este bărbatul care a intrat în casă?

— O, Alex! zise Gabrielle.

— Evident că nu spun că este *exact* el. E mort de mai bine de-un secol. Spun că *arată* ca el.

Amândoi îl priveau cu atenție. „Își închipuie că am luat-o razna”, își spuse el. Trase aer în piept.

— O.K. Iar cartea asta, îi explică el pe îndelete lui Leclerc, mi-a parvenit ieri fără nicio lămurire. N-am comandat-o eu, înțelegeți? Nu știu cine mi-a trimis-o. Poate e o coincidență. Dar nu se poate să nu sesizați ciudățenia că, la o oră după ce o găsesc, un bărbat ieșit parcă din paginile ei apare aici și ne atacă.

Gabrielle și Leclerc tăceau.

— În fine, concluzionă el, tot ce vreau să spun este că, dacă vreți să faceți un portret robot al tipului, ar trebui să începeți de aici.

— Mulțumesc, spuse Leclerc. O să țin minte.

Tăcere.

— Bun, zise Gabrielle veselă. Acum hai să te ducem la spital.

Din pragul ușii, Leclerc îi urmări cu privirea. Luna dispăruse în spatele norilor. Cerul era încă întunecat, deși peste o jumătate de oră trebuia să se crape de ziuă. Fizicianul american, cu impermeabilul său negru, capul bandajat și gleznele rozalii ieșite de sub pijamaua scumpă, era ajutat de către un paramedic să urce în ambulanță. După ce bâiguise ceva despre fotografia victoriană, amuțise. Leclerc credea că se rușinase. Luase cartea cu el. Soția îl urmă cu o geantă plină de haine. Arătau ca o pereche de refugiați. Ușile se trântiră și ambulanța porni, urmată de o mașină de patrulă.

Leclerc se uită după mașini până ce dădură colțul și intrară pe șosea. Scânteii cărămizii se aprinseră scurt când mașinile luară curba, după care nu se mai văzu nimic.

Se întoarse în casă.

— Cam mare pentru două persoane, mormăi unul dintre jandarmii care stăteau în prag.

— Mare și pentru zece, întări Leclerc.

De unul singur, făcu turul casei să vadă cu ce avea de-a face. Cinci, șase, nu, *șapte* dormitoare la etaj, fiecare cu băi adiacente, aparent nefolosite. Dormitorul principal era imens. Lângă el, o garderobă spațioasă, căptușită cu uși din oglindă și sertare. Un televizor cu plasmă în baie. Chiuvete pentru fiecare. Cabină de duș ultramodernă, cu douăsprezece duze. Pe cealaltă parte a palierului, o sală de sport, cu o bicicletă staționară, o barcă mecanică, o bicicletă eliptică, greutate și încă un televizor uriaș. Nicio jucărie. Nimic care să indice prezența unui copil. Nici măcar pozele înrămate, presărate ici și colo. În cele mai multe apărea Hoffmann, în vacanțele sale costisitoare, pe schiuri, la cârma unui iaht sau cu mâinile împreunate pe o verandă care părea suspendată deasupra unei lagune de corali de un albastru de vis.

Leclerc o luă pe scări, imaginându-și că este Hoffmann care, cu o oră și jumătate în urmă, coborâse pentru a înfrunta necunoscutul. Ocoli petele de sânge și intră în cabinet. Cărțile acopereau un perete întreg. Scoase una la întâmplare și citi ce scria pe cotor — *Interpretarea viselor*, de Sigmund Freud. O deschise. Fusese publicată la Leipzig și Viena, în 1900. Ediție princeps. Scoase alta. *Psihologia mulțimilor*, de Gustave le Bon. Paris,

1895. Apoi alta: *Omul mașină*, de Julien Offray de La Mettrie. Leiden, 1747. Tot ediție princeps. Leclerc nu știa mare lucru despre cărțile rare, dar știa suficient cât să estimeze colecția la câteva milioane de dolari. Nu era de mirare că proprietarii împânziseră casa cu detectoare de fum. Majoritatea cărților erau din domenii științifice: sociologie, biologie, antropologie. Niciuna despre bani.

Traversă încăperea și se așează la biroul lui Hoffmann, pe un scaun vechi și impunător. În fața lui, monitorul gigant clipocea de fiecare dată când se schimbau cifrele: -1,06, -78, -4,03%, -0,95 \$. Se uita la ecran ca la piatra din Rosetta. „Dacă aș înțelege ceva din cifrele astea”, își spuse, „poate aș ajunge la fel de bogat ca tipul ăsta.” Investițiile lui, pe care, în urmă cu câțiva ani, un consultant financiar plin de coșuri îl convinsese să le facă pentru a-și asigura bătrânețea, valorau în acel moment jumătate din suma achitată inițial. După cum mergeau lucrurile, când va ieși la pensie, va trebui să-și caute un job cu jumătate de normă. Poate ca șef al departamentului de pază dintr-un supermarket. Va munci până la epuizare. Nici tatăl, nici bunicul lui nu trebuiseră să îndure așa ceva. După treizeci de ani de muncă în poliție, nu-și permitea nici măcar să locuiască în orașul său natal! Și cine cumpăra toate proprietățile scumpe? Spălătorii de bani, majoritatea fiind neveste și fete de președinți ai așa-ziselor „noi democrații”, politicieni din republicile central asiatice, oligarhi ruși, dictatori militari afgani, traficanți de arme. Pe scurt, adevărații criminali ai lumii. Iar el își petrecea timpul urmărind adolescenți algerieni, traficanți de droguri, care-și făceau veacul prin gară. Ca să-și întrerupă firul gândurilor, se ridică și se îndreptă spre altă cameră.

În bucătărie, se sprijini de insula de granit și studie cuțitele. La instrucțiunile lui, fuseseră puse în pungi și sigilate, cu speranța că intrusul lăsase amprente. Partea aceasta a poveștii lui Hoffmann nu o înțelegea. Dacă intrusul venise pregătit să-i răpească, nu ar fi trebuit să se fi înarmat în prealabil? În plus, ar fi avut nevoie de cel puțin un complice. Hoffmann era destul de tânăr și vânjos, i-ar fi dat de furcă. Atunci jaful să fie mobilul? Dar un hoț oarecare s-ar fi mișcat repede, luând cu el cât de mult poate duce. Iar aici erau suficiente lucruri care puteau fi înșfăcate cu ușurință. Prin urmare, totul ducea la concluzia că infractorul trebuie să fie dereglat psihic. Dar cum de-a știut un psihopat codurile de acces? Mister. Poate că mai era o intrare în casă, care fusese uitată deschisă.

Leclerc se întoarse în coridor și o luă la stânga. În spatele casei era o seră victoriană imensă, care fusese transformată în atelier de pictură, deși termenul de pictură pe care-l cunoștea inspectorul nu se aplica lucrărilor văzute aici. Părea mai curând atelierul unui geamgiu sau secția de radiologie. Peretele, cândva zidul exterior al casei, era acoperit de un colaj enorm, compus din imagini ale corpului uman – digitale, în infraroșu sau radiologice – și schițe cu diverse organe, membre și mușchi.

Pe rafturile din lemn erau depuse foi de sticlă nereflectorizantă și geamuri de plexiglas de mărimi și grosimi diferite. Dintr-o cutie de tablă se înălțau munți de hârtii, imagini computerizate, etichetate cu grijă: „RMN cerebral, 1-14 sagital, *axial*, coronal”, „Secțiuni, bărbat. Spitalul virtual. Sagital și coronal.” Pe o bancă se găseau un cub iluminat, o menghină mică, o groază de călimări așezate una peste alta, instrumente de gravat și pensule. Mai era un burghiu de mână pe un suport de cauciuc negru, iar lângă

el, o cutie albastru-închis pe care scria „Taylor's of Harrogate, ceai negru”, plină vârf cu capete de burghiu. Și un morman de broșuri lucioase despre o expoziție numită „Contururi umane”, care se deschidea exact în acea zi, la galeria Plaine de Plainpalais. Conțineau și o notă biografică: „Gabrielle Hoffmann s-a născut în Yorkshire, Anglia. Este dublu licențiată în artă și în limba franceză la Universitatea Salford și a absolvit un master la Royal College of Art din Londra. Timp de câțiva ani a lucrat la Biroul Națiunilor Unite de la Geneva.” Făcu sul una dintre broșuri și o îndesă în buzunar.

Lângă bancă, pe un pedestal, se afla una dintre lucrările ei, imaginea scanată și tridimensională a unui fetus, compusă din aproximativ douăzeci de secțiuni desenate pe foi de sticlă foarte curată. Leclerc se aplecă să o vadă mai bine. Capul era disproporționat față de restul corpului, iar picioarele rahitice erau chircite sub trup. Văzut dintr-o parte, avea adâncime, dar din față părea că se micșorează până ce dispărea complet. Nu-și dădea seama dacă e terminată sau nu. Trebuia să admită că are o forță aparte, dar nu s-ar fi văzut trăind în preajma lucrării. Prea arăta a reptilă fosilizată, suspendată într-un acvariu. Soției lui i s-ar fi părut dezgustătoare.

Ușa serei dădea spre grădină. Era încuiată cu lacăt. Nu vedea nicio cheie prin preajmă. Dincolo de geamul gros, luminile Genevei tremurau deasupra lacului. Două reflectoare solitare măturau Quai du Mont-Blanc.

Leclerc ieși din seră și se întoarse în pasaj. Mai avea două uși de verificat. Una era de la toaletă, ocazie de care Leclerc profită și se ușură în closet, iar a doua era de la o debara plină cu vechituri din fosta casă a lui Hoffmann: covoare făcute sul și legate cu sfoară, o mașină de făcut pâine, șezlonguri, un set de crochet și, în fund de tot, într-o condiție impecabilă, un pătuț de copil, o masă de schimbat și un carusel cu lună și stele.

3.

„Bănuiala, copilul fricii, este prin excelență caracteristică majorității animalelor sălbatice.”^{12}

Charles Darwin, Descendența omului și selecția sexuală (1871).

Conform înregistrărilor care au fost după aceea făcute publice de către serviciul medical genovez, la 05.22 paramedicii raportaseră prin stație că au plecat de la reședința lui Hoffmann. La o asemenea oră, pe străzile pustii, în cinci minute erai la spital.

În ambulanță, Hoffmann refuzase din nou să respecte indicațiile și să se întindă pe targa cu roțile, așa că stătea în șezut, cu picioarele atârând, grav și sfidător. Era un bărbat sclipitor, bogat, obișnuit să fie ascultat cu respect. Iar acum se trezise deportat într-un tărâm sărăcăcios și defavorizat: regatul bolii, unde toți locuitorii erau de condiție modestă. Se enervă amintindu-și cum îl priviseră Gabrielle și Leclerc când le arătase *Expresia emoțiilor la om și animale*, ca și cum legătura evidentă dintre carte și atac ar fi fost doar produsul unei minți febrile și bolnave. Luase volumul cu el. I se odihnea în poală. Bătea neliniștit cu degetul în carte.

Când ambulanța dădu o curbă, femeia paramedic întinse o mână ca să-l stabilizeze. Hoffmann se încruntă la ea. Nu avea pic de încredere în poliția genoveză și în niciun departament guvernamental, în general. De fapt, nu prea avea încredere în nimeni în afară de sine însuși. Se scotoci prin buzunarele halatului după mobil.

Din scaunul de vizavi, de lângă femeia paramedic, Gabrielle îl întrebă:

— Ce faci?

— Îl sun pe Hugo.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Alex! îi spuse ea, dând ochii peste cap.

— Ce? Trebuie să afle ce s-a întâmplat.

Cu telefonul la ureche, Hoffmann se întinse și o luă de mână ca să o liniștească.

— Mă simt mult mai bine, serios.

Într-un final, Quarry îi răspunse:

— Alex?

De data aceasta, vocea lui, moale de obicei, era sugrumată de teamă. Căci se întâmplă vreodată să primești vești bune cu noaptea-n cap?

— Ce dracu' s-a întâmplat?

— Scuză-mă că te sun atât de devreme, Hugo. Ne-au spart casa.

— O, Doamne! îmi pare rău. Ești bine?

— Gabrielle e bine. Eu am primit o lovitură în cap. Suntem în ambulanță, în drum spre spital.

— Care spital?

— Universitar, cred.

Hoffmann se uită la Gabrielle pentru confirmare. Ea încuviință.

— Da, universitar.

— Plec chiar acum.

Câteva minute mai târziu, ambulanța trase în fața marelui spital clinic. Hoffmann îl măsură cu privirea prin geamurile fumurii. O clădire imensă, cu zece etaje, luminată de parcă ar fi fost terminalul imens al unui aeroport străin. Apoi luminile dispărură, ca și cum cineva ar fi tras o draperie peste ele. Ambulanța intră într-un pasaj subteran ușor circular, după care staționează. Motorul se opri. În tăcere, Gabrielle îi zâmbi liniștitor, iar Hoffmann își spuse: „Să lase orice speranță cine-a-ntrat”^[13]. Ușile din spate se deschiseră, lăsând la vedere o parcare subterană impecabilă. Vocea unui bărbat care striga în depărtare își trimitea ecoul între pereții de beton.

Hoffmann fu îndemnat să se întindă, iar de această dată hotărî să nu se mai împotrivescă. Intrase în horă. Trebuia să joace până la capăt. Se culcă, targa cu roțile fu coborâtă din ambulanță și, cu o senzație oribilă de neputință și cu privirea ațintită spre neoanele din tavan, se lăsă purtat pe coridoarele misterioase, după care, pentru scurt timp, fu oprit la recepție. Unul dintre jandarmii însoțitori predă hârtiile. Hoffmann urmări cum îi sunt înregistrate datele, apoi întoarse capul și, la celălalt capăt al sălii aglomerate, zări televizorul ce transmitea știri în fața unui public distrat, format din bețivi și drogați. Pe ecran, cu telefoanele la ureche, agenții de bursă japonezi erau surprinși în diferite ipostaze ale ororii și disperării. Dar, până să se lămurească mai bine, targa se urni din nou, traversă un coridor scurt și intră într-un separeu gol. Gabrielle se așază pe un scaun de plastic, scoase trusa de pudră și începu să se rujeze cu mișcări bruște, nervoase. Hoffmann o privea ca pe o străină. Atât de misterioasă, de grațioasă și de independentă, ca o pisică făcându-și toaleta. Când o cunoscuse, la petrecerea din Saint-Genis-Pouilly, făcea exact același lucru. Un doctor turc, tânăr și chinuit, intră cu o planșetă. Pe ecusonul de plastic prins în piept scria „Dr. Muhammet Celik”. Consultă fișa lui Hoffmann. Îndreptă o lumină spre ochii lui, îi lovi genunchii cu un ciocănel, îl întreabă cum îl cheamă pe președintele Statelor Unite și apoi îi ceru să numere descrescător de la o sută la optzeci.

Hoffmann răspunse fără dificultate. Satisfăcut, doctorul își puse o pereche de mănuși chirurgicale. Desprinse bandajul, dădu părul la o parte și examinează rana, apăsând ușor cu degetele. Hoffmann se simțea de parcă ar fi fost căutat de păduchi. Conversația adiacentă era purtată în întregime peste capul său.

— A pierdut mult sânge, spuse Gabrielle.

— Rănile de la cap întotdeauna sângerează abundent. Trebuie cusută.

— E adâncă?

— O, nu e așa de adâncă, dar partea asta s-a umflat foarte mult. Vedeți? A fost lovit cu ceva neted?

— Cu un extingtor.

— O.K. Numai puțin, să-mi notez. Trebuie să-i facem o tomografie cerebrală.

Celik se aplecă și-l privi pe Hoffmann drept în față. Îi zâmbi. Apoi își deschise ochii larg și vorbi extrem de rar:

— Foarte bine, *monsieur* Hoffmann. Mai târziu o să vă coasem rana. Dar acum trebuie să mergem să facem niște poze ca să vedem cum arată capul dumneavoastră pe dinăuntru. Sunt făcute de un aparat care se numește computer tomograf. Știți ce înseamnă CAT, *monsieur* Hoffmann?

— *Tomografie* Computerizată Axială. Folosește un senzor rotativ și o sursă de raze X pentru a compila imagini radiografice transversale. Tehnologia anilor șaptezeci, mare scofală! Și, apropo, nu sunt *monsieur* Hoffmann, ci doctor Hoffmann.

Pe când targa era urcată în lift, Gabrielle îi spuse:

— Nu trebuia să fii așa nesimțit. Încerca să te ajute.

— Îmi vorbea ca unui copil.

— Atunci nu te mai purta ca un copil. Poftim, ține asta.

Îi așeză în poală geanta cu haine și chemă liftul.

Gabrielle cunoștea, evident, drumul către secția de radiologie, ceea ce-l enerva pe Hoffmann într-un mod inexplicabil. În ultimii doi ani, angajații spitalului o ajutaseră în arta ei, îi oferiseră acces la tomografe când nu erau folosite și rămăseseră mult după încheierea turelor ca să realizeze imaginile de care ea avea nevoie. Câțiva îi deveniseră prieteni. Hoffmann ar fi trebuit să le fie recunoscător, dar nu le era. Ușile liftului se deschiseră în întuneric, la un etaj inferior. Hoffmann își aminti că aveau o mulțime de tomografe. Era spitalul la care trimiteau cele mai grave accidente de schi, de la Chamonix, Megeve, chiar și de la Courchevel. Își imagină un șir nesfârșit de cabinete cu echipamente înecate în beznă. Un departament întreg, tăcut și părăsit, cu excepția acestui mic avanpost de urgență. Un tânăr cu părul lung, negru și ondulat veni spre ei cu pași mari.

— Gabrielle! strigă el. Îi luă mâna și o sărută, apoi se întoarse și îl privi pe Hoffmann. De data asta văd că mi-ai adus un pacient adevărat.

— Soțul meu, Alexander Hoffmann. Alex, el e Fabian Talion, tehnicianul de serviciu. Ți-l amintești pe Fabian? Ți-am povestit despre el, îi spuse Gabrielle.

— Nu cred, răspunse Hoffmann.

Își ridică privirea spre tânăr. Talion avea ochii mari, negri și umezi, gura mare, dinții foarte albi și o barbă neagră, nerasă de vreo două zile. Își desfăcuse la cămașă mai mulți nasturi decât era cazul. Pieptul său lat, de jucător de rugby, atrăgea atenția. Deodată, Hoffmann se întrebă dacă nu cumva Gabrielle are o relație cu el. Încercă să alunge gândul, dar nu reuși. De ani buni nu mai simțise vreun strop de gelozie. Uitase cât de dureros este. Privindu-i pe rând, spuse:

— Îți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut pentru Gabrielle.

— A fost plăcerea mea, Alex. Acum hai să vedem cum te putem ajuta.

Împinse cu ușurință targa cu rotile, de parcă ar fi fost un cărucior de cumpărături și intră în camera în care se afla computerul tomograf.

— Ridică-te, te rog.

Și de această dată Hoffmann se abandona cu totul procedurii. I se scoaseră haina și ochelarii. I se spuse să stea pe marginea patului glisant care făcea parte din aparat. I se scoase bandajul din jurul capului. Fu instruit să se întindă pe spate, cu capul îndreptat spre tomograf. Talion îi ajustă suportul pentru gât.

— O să dureze mai puțin de un minut, spuse și apoi dispăru.

Ușa se închise în urma lui ca un oftat. Hoffmann își ridică ușor capul. Era singur. Dincolo de picioarele-i goale, prin geamul gros din fundul camerei, o vedea pe Gabrielle privindu-l. Talion i se alăturase. Își spuneau ceva ce el nu putea auzi. După un păcănit, vocea lui Talion se auzi tare în difuzor.

— Întinde-te, Alex. Încearcă să nu te miști.

Hoffmann îi urmă instrucțiunile. Cu un zumzet, patul începu să alunece prin cilindrul tomografului. Deplasarea avu loc în două faze. Prima, rapidă, pentru poziționare. A doua, înceată, pentru colectarea imaginilor. Privea carcasa albă de plastic în timp ce aluneca pe sub ea. Parcă s-ar fi aflat într-o spălătorie de mașini radioactivă. Patul se opri și porni în sens invers. Hoffmann își imagina cum o lumină orbitoare și dezinfectantă, căreia nimic nu-i putea scăpa, îi pulveriza creierul, descoperirea impurităților și le ardea cu un sfârâit.

Difuzorul se deschise și, o clipă, auzi vocea lui Gabrielle amuțind pe fundal. Părea că vorbise în șoaptă. Era adevărat oare?

— Mulțumesc, Alex. Am terminat. Stai acolo. Vin să te iau, zise Talion, apoi relua conversația cu Gabrielle: Dar vezi bine că...

După care sunetul fu tăiat.

Lui Hoffmann i se părea că așteaptă de foarte mult timp. Suficient de mult, oricum, pentru a ajunge la concluzia că, în ultimele luni, lui Gabrielle i-ar fi fost foarte ușor să aibă o aventură, își petrecea ore bune la spital ca să adune imaginile de care avea nevoie pentru lucrările ei. Iar el stătuse zile și nopți la birou, ocupat cu lucrul la VIXAL. După șapte ani, ce ar fi putut ține împreună un cuplu căsătorit, fără copii care să exercite o atracție gravitațională? Dintr-odată, îl străbătu un alt sentiment de mult uitat: fermecătoarea și imatura durere pe care o aducea cu sine autocompătirea. Observă cu oroare că începuse să plângă.

— Ești bine, Alex?

Chipul lui Talion, frumos, îngrijorat, nesuferit, se ivi deasupra patului glisant.

— N-am nimic.

— Ești sigur că ești bine?

— Da, sunt bine.

Hoffmann își șterse repede ochii cu mâneca halatului și-și puse ochelarii. Partea rațională a minții sale recunoscuse aceste schimbări bruște ale dispoziției drept posibile simptome ale unui traumatism cranian, dar asta nu le făcea mai puțin reale. Refuză să se culce la loc pe targa cu roțile. Se dădu jos din pat și inspiră adânc. Când ajunsese în cealaltă cameră, era din nou sigur de sine.

— Alex, îi spuse Gabrielle, fa cunoștință cu medicul radiolog, doamna doctor Dufort.

Arată spre o femeie micuță, cu păr cărunt, tuns scurt, care stătea în fața unui monitor. Dufort întoarse capul și îl salută grăbit peste umărul îngust, apoi relua examinarea rezultatelor.

— Asta sunt eu? întrebă Hoffmann holbându-se la ecran.

— Da, *monsieur*, îi răspunse ea fără să se întoarcă.

Hoffmann își contempla creierul cu detașare, ba chiar dezamăgire. Imaginea alb-

negru de pe ecran putea fi orice: o porțiune dintr-un recif de corali, filmat cu o cameră video subacvatică, un peisaj selenar sau mutra unei maimuțe. Îl deprimau dezordinea, lipsa formei și a frumuseții. „Cu siguranță putem face mai mult de-atât”, își spuse. Ăsta nu poate fi produsul final. Trebuie să fie doar o etapă a evoluției, iar sarcina noastră ca oameni este să pregătim drumul pentru orice va urma, așa cum gazele au creat materia organică. Inteligența artificială – sau gândirea mecanică și autonomă (GMA), după cum îi plăcea lui să-i zică – era una dintre preocupările lui de mai bine de cincisprezece ani. Proștii, încurajați de jurnaliști, au crezut că scopul este să copiem gândirea umană și să producem o versiune digitală a omului. Dar, serios vorbind, de ce s-ar deranja cineva să imite ceva atât de vulnerabil și instabil? Sau atât de învechit tehnologic prin însăși natura sa. E de ajuns să se blocheze o parte mecanică auxiliară, să zicem inima sau ficatul, ca unitatea centrală de procesare să fie distrusă complet. Ca și cum ai prăji un supercomputer Cray, cu tot cu documente, din cauza unei prize care trebuia schimbată.

Medicul radiolog întoarse imaginea creierului în jurul axei sale, de sus în jos, astfel încât creierul părea că-l salută pe Hoffmann de undeva din spațiu. Îl roti. Îl răsuci dintr-o parte în alta.

— Niciun semn de fractură, spuse ea și, încă și mai important, nicio zonă tumefiată. Dar ce-o fi asta?

Cutia craniană arăta ca jumătatea unei coji de nucă. O linie albă, de grosime variabilă, înconjura materia cenușie, spongioasă, a creierului. Mări imaginea, care se lărgi, se încețoșă și, într-un final, se pulveriză într-o supernovă de un gri pal. Hoffmann se aplecă să o vadă mai bine.

— Aici, spuse Dufort, atingând ecranul cu un deget fără inel și cu unghia roasă. Vedeți aceste puncte albe? Stelele astea strălucitoare? Sunt mici hemoragii ale țesutului cerebral.

— Este grav? întrebă Gabrielle.

— Nu, nu neapărat. E de așteptat la o rană de o asemenea natură. Știți, creierul ricoșează când capul este lovit cu forță. E normal să apară o mică sângerare. Se pare că s-a oprit, zise ea, apoi își scoase ochelarii și se apropie de monitor, ca un bijutier care inspectează o piatră prețioasă. Cu toate acestea, aș vrea să mai facem un test.

Hoffmann își imaginase de atâtea ori acest moment – spitalul imens și impersonal, rezultatele anormale, diagnosticul dat cu răceală, primul pas către alunecarea ireversibilă în neputință și moarte – încât îi luă ceva timp să își dea seama că nu se află într-unul dintre scenariile lui de ipohondru.

— Ce fel de test? întrebă el.

— Aș vrea să facem un RMN. Dă o imagine mai clară a țesuturilor moi. O să ne spună dacă există vreo condiție preexistentă sau nu.

„O condiție preexistentă...”

— Cât durează?

— Testul în sine nu durează mult. Problema este să găsim un scanner liber, zise ea, apoi deschise un document nou și căută în el. O să putem folosi unul la prânz, numai să nu apară vreo urgență.

— Dar *asta* nu-i o urgență? spuse Gabrielle.

— Nu, nu. Nu este niciun pericol imediat.

— În cazul ăsta, mai bine-o lăsăm baltă, zise Hoffmann.

— Nu te prosti, îi răspunse Gabrielle. Fă testul, dacă tot ești aici.

— Dar nu vreau să-l fac.

— Ești ridicol...

— *Am spus că nu vreau să fac testul, ce dracu'!*

În urma șocului se lăsă un moment de liniște.

— Știm că ești supărat, Alex, spuse Talion încet, dar nu trebuie să-i vorbești așa lui Gabrielle.

— Nu-mi spui tu mie cum să vorbesc cu nevastă-mea!

Hoffmann își duse mâna la frunte. Degetele îi erau foarte reci. Gâtul i se uscaseră. Trebuia să iasă din spital cât mai repede. Înghiți în sec, apoi spuse:

— Îmi pare rău, dar nu vreau. Am lucruri mai importante de făcut azi.

— *Monsieur*, interveni Dufort cu fermitate, toți pacienții care, în urma unei contuzii, au zăcut inconștienți atât de mult timp ca dumneavoastră sunt ținuti în spital pentru douăzeci și patru de ore sub observație.

— Mi-e teamă că e imposibil.

— Ce lucruri importante? întrebă Gabrielle privindu-l cu neîncredere. Doar nu te duci la birou!

— Ba da, mă duc la birou. Iar tu te duci la galerie, la deschiderea expoziției.

— Alex...

— Ba da, te duci. Lucrezi la asta de luni întregi. Gândește-te măcar la cât timp ai pierdut aici! Iar diseară o să-ți sărbătorim succesul la cină.

Își dădu seama că iar începuse să ridice vocea. Se forță să vorbească mai calm.

— Faptul că individul ăla a intrat în casa noastră nu înseamnă că trebuie să între și-n viața noastră. Vreau să spun că nu trebuie să-l lăsăm să ne facă una ca asta. Uită-te la mine! zise Hoffmann și arată spre el însuși. Sunt bine. Tocmai ai văzut imaginea. Nicio fractură și nicio umflătură.

— Și nici măcar un strop de bun-simț, se auzi o voce cu accent britanic în spatele lui.

— Hugo, spuse Gabrielle fără să se întoarcă, vrei, te rog, să-i spui partenerului tău de afaceri că este din carne și oase, la fel ca noi toți?

— A, dar este oare?

Quarry stătea lângă ușă, avea haina încheiată, un fular roșu de lână în jurul gâtului și mâinile în buzunare.

— Partener de afaceri? repetă doctorul Celik, pe care Quarry îl convinsese să-l aducă de la Urgențe la Hoffmann și care îl privea acum cu suspiciune. Parcă ziceați că-i sunteți frate.

— Fă-ți naibii testul, Al! spuse Quarry. Putem amâna prezentarea.

— Exact, zise Gabrielle.

— Îți promit că o să fac testul, răspunse Hoffmann neutru. Dar nu astăzi. Este în regulă, doamnă doctor? Doar n-o să leșini, nu?

— *Monsieur*, îi spuse doamna grizonată, care își începuse tura în după-amiaza zilei anterioare, iar acum își pierdea răbdarea, ce faceți și ce nu faceți este decizia

dumneavoastră. În opinia mea, rana trebuie neapărat cusută, iar dacă plecați, o să trebuiască să semnați un formular prin care absolviți spitalul de orice responsabilitate. Restul depinde de dumneavoastră.

— Bine. O să-mi coaseți rana și o să semnez formularul. Și o să mă întorc altădată pentru RMN, când e mai convenabil. Mulțumită?

Întrebarea îi era adresată lui Gabrielle. Înainte ca ea să răspundă, auzi un sunet familiar. Îi luă ceva timp să își dea seama că este alarma telefonului mobil, pe care el, cândva, parcă într-o altă viață, o setase la ora șase și treizeci de minute.

Hoffmann își lăasă soția în compania lui Quarry, la recepția Departamentului de Urgențe și se întoarce în salon să i se coasă rana. Doctorul îi injectă un anestezic local, moment în care durerea ascuțită îi tăie respirația și îi îndepărtă părul din jurul plăgii cu un aparat de plastic de unică folosință. Suturarea i se păru mai degrabă ciudată decât supărătoare, ca și cum i s-ar fi strâns pielea de pe cap. După aceea, doctorul Celik îi arată opera sa cu ajutorul unei oglinzi, ca un frizer care caută aprecierea clientului. Plaga de-abia avea vreo cinci centimetri. Cusută, arăta ca o gură sucită, cu buze groase și albe, acolo unde părul fusese îndepărtat. Părea că se uită la Hoffmann cu poftă.

— O să vă doară, spuse Celik vesel, după ce dispare efectul anestezicului. O să trebuiască să luați calmante.

Odată cu oglinda, dispăru și rânjetul.

— Nu-mi bandajați rana?

— Nu, se vindecă mai repede dacă e expusă.

— Bine. În cazul ăsta, plec.

Celik ridică din umeri.

— E dreptul dumneavoastră. Dar mai întâi trebuie să semnați formularul.

După ce semnă scurta declarație – „Declar că părăsesc Spitalul Universitar în ciuda sfaturilor medicale, a riscurilor de care am fost informat și că îmi asum întreaga răspundere” – Hoffmann își luă geanta cu haine și-l urmă pe Celik spre cabina de duș. Celik aprinse lumina. Apoi, când se întoarce, mormăi în barbă: „Măgarule!” În orice caz, așa i se păruse lui Hoffmann, dar ușa se închisese înainte să-i poată răspunde.

Era în sfârșit singur, pentru prima oară de când își revenise în simțiri și, preț de o clipă, își savură din plin momentul. Își scoase halatul și pijamaua. Se examinează în oglinda de vizavi, sub lumina necruțătoare a neonului. Pielea pământie, burta lăsată, pieptul ceva mai vizibil decât înainte, ca al unei fete la pubertate. Avea fire de păr alb pe piept. O vânătaie lungă i se întindea pe șoldul stâng. Se întoarce în profil și își plimbă degetele pe pielea vânătă și julită. Brusc, își cuprinse penisul. Nicio reacție. „Oare poți să rămâi impotent după ce-ai fost pocnit în cap?” se întreabă. Privi în jos. Pe gresia rece, tălpile îi păreau nefiresc de lăbărțate și pline de vinișoare. „Asta-i bătrânețea”, își spuse șocat, „asta mă așteaptă. Arăt ca-n portretul lui Lucian Freud^[14] pe care voia Gabrielle să-l cumpăr.” Se aplecă și ridică geanta. O clipă, i se încețoșă vederea și se clătină ușor. Se așează pe scaunul alb de plastic, punându-și capul între genunchi.

După ce-și reveni, se îmbracă încet și cu grijă. Mai întâi boxerii, apoi tricoul, șosetele,

blugii, o cămașă cu mânecă lungă, albă și simplă, o haină sport. Cu fiecare lucru pe care îl punea pe el, se simțea mai puternic, mai puțin vulnerabil. Gabrielle îi pusese portofelul în buzunarul de la haină. Îl deschise. Avea trei mii de franci elvețieni în bancnote noi. Se așeză și își trase ghetetele, iar când se ridică să se privească iar în oglindă, fu mulțumit de camuflajul său. Hainele nu spuneau nimic despre el, exact așa cum îi plăcea. În vremurile de astăzi, directorul fondului de hedging, administratorul unor active de zece miliarde de dolari, poate trece lejer drept tipul care îi livrează coletele. Măcar în acest sens, banii (banii grei, bănetul sigur de sine, care nu simte nevoia să se afișeze) s-au democratizat.

Se auzi un ciocănit în ușă. Apoi doctorul radiolog Dufort îl întrebă:

— *Monsieur* Hoffmann? *Monsieur* Hoffmann, vă simțiți bine?

— Da, mulțumesc! îi strigă. Mult mai bine.

— Ies din tură acum. Am ceva pentru dumneavoastră.

Hoffmann deschise ușa. Dufort purta un impermeabil și cizme de cauciuc și ținea în mână o umbrelă.

— Uitați. Acestea sunt rezultatele tomografiei computerizate, zise ea și îi înmână un CD într-o folie de plastic. Dacă vreți părerea mea, ar trebui să le arătați doctorului dumneavoastră cât de repede se poate.

— O să i le arăt, desigur. Mulțumesc.

— Oare? zise ea și îl privi sceptic. Știți, trebuie neapărat să faceți asta. Dacă este ceva în neregulă, n-o să dispară. Mai bine vă înfrunțați odată temerile decât să le lăsați să vă macine.

— Deci credeți că *este* ceva în neregulă?

Detestă sunetul timid și patetic al propriei voci.

— Nu știu, *monsieur*. Trebuie să faceți un RMN ca să vă lămuriți.

— Dar ce credeți că ar putea fi? întrebă Hoffmann și apoi adăugă, cu ezitare în glas: O tumoare?

— Nu, nu cred.

— Atunci ce?

Încercă să ghicească ceva în privirea ei, dar nu văzu decât plictiseală. „Probabil dă vești proaste tot timpul”, își spuse.

— S-ar putea să nu fie nimic. Dar și țineți minte că doar speculez, ipotezele ar fi scleroză multiplă sau demență. Mai bine să fiți pregătit, îi spuse ea și-l bătu pe mână. Duceți-vă la doctor, *monsieur*. Serios. Credeți-mă pe cuvânt. Groaza înseamnă, de fapt, să nu știi.

„Cel mai mic avantaj dobândit de anumiți indivizi la orice vârstă sau în decursul oricărui anotimp, asupra acelorora cu care intră în concurență, sau o mai bună adaptare la condițiile fizice înconjurătoare, într-o măsură oricât de mică, va înclina în cele din urmă balanța în favoarea lor.”^[15]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Uneori, în forurile lor secrete și exclusiviste, bogații se întrebau cu glas tare de ce îl făcuse Hoffmann pe Quarry acționar cu drepturi egale la Hoffmann Investment Technologies. La urma urmei, algoritmi fizicianului erau cei care generau profiturile. Iar compania era botezată după el. Dar lui Hoffmann îi plăcea să se ascundă în spatele unui om sociabil. În plus, știa că firma n-ar fi existat fără partenerul său. Pe lângă experiența sa și interesul în afacerile bancare, Quarry avea harul de a lucra cu oamenii. Toate acestea îi lipseau lui Hoffmann.

În aparență, totul se datora farmecului pe care îl emana. De fapt, era vorba și de altceva, mult mai profund. Quarry era înzestrat cu abilitatea de a manipula oamenii și o folosea în scopuri cât mai înalte. Dacă s-ar fi declanșat un nou război, Quarry ar fi fost un aghiotant perfect pentru un mareșal, poziție pe care o ocupaseră, de fapt, în armata britanică, atât străbunii, cât și stră-străbunii lui. S-ar fi asigurat că ordinele sunt respectate, ar fi alinat orgoliile rănite, ar fi concediat subordonații cu un asemenea tact, încât aceștia ar fi ajuns să creadă că a fost ideea lor să plece, ar fi rechiziționat cele mai bune vile pentru sedii temporare, în care să se retragă plutonul la sfârșitul celor șaisprezece ore de lucru, ar fi potolit ranchiunile în timpul unei cine pentru care el însuși ar fi ales cele mai potrivite vinuri. Își luase licența la Oxford în politică, filosofie și economie. Era divorțat, cu trei copii, adăpostiți într-un sumbru conac Lutyens^[16], într-o vale ploioasă din Surrey. Avea o cabană de schi în Chamonix, unde pleca iarna cu iubitele lui de weekend. Femei inteligente, frumoase, anorexice, pe care le schimba întruna și care dispăreau din peisaj cu mult înainte să se ajungă la ginecologi sau la avocați. Gabrielle nu-l putea suferi.

Cu toate acestea, situația critică îi apropie. În timp ce lui Hoffmann i se cosea plaga, Quarry îi aduse lui Gabrielle un pahar de cafea dulce cu lapte de la automatul din hol. Rămase cu ea în micuța sală de așteptare cu scaune tari de lemn și stele de plastic atârând din tavan. Îi ținea mâna și i-o strângea când era nevoie. O ascultă cu atenție când îi povestește ce se întâmplase. Când ea îi spuse cât de ciudat se purtase Hoffmann în acea zi, Quarry o asigură că totul o să fie bine:

— Hai să fim serioși, Gabs, n-a fost niciodată *normal*, nu-i așa? Nici măcar în cele mai bune momente ale lui. O s-o scoatem noi la capăt, nu-ți face griji. Dă-mi zece minute.

Își sună asistenta și îi ceru să trimită de îndată la spital o mașină cu șofer. Îl trezi din

somn pe Maurice Genoud, consultantul de securitate al firmei, căruia îi porunci tăios să se prezinte la birou într-o oră pentru o întâlnire de urgență și să trimită pe cineva la Hoffmann acasă. Într-un final, reuși să obțină legătura cu inspectorul Leclerc, căruia îi smulse promisiunea că nu-l va chema pe Hoffmann la secție imediat ce a ieșit din spital. Leclerc acceptă, spunându-i că are suficiente notițe ca să relateze în scris evenimentul. Mai târziu, în cursul zilei, Hoffmann era așteptat să facă adăugiri, dacă va fi cazul și să semneze declarația.

În tot acest timp, Gabrielle îl privise pe Quarry cu o admirație reticentă. Era exact opusul lui Alex. El *știa* că arată bine. Manierele lui afectate, de englez din Sud, o călcau pe nervii ei de prezbiteriană din Nord. Uneori se întreba dacă nu cumva este homosexual, iar femeile lui rasate sunt mai curând de fațadă și nu pentru acțiune.

— Hugo, îi spuse ea cu gravitate când, în sfârșit, se încheie convorbirea telefonică. Vreau să-mi faci un serviciu. Vreau să-i ceri să nu se ducă la birou azi.

Quarry îi luă mâna din nou.

— Draga mea, dacă aș crede că l-aș putea convinge, aș face-o. Dar, după cum știi, cel puțin la fel de bine ca mine, odată ce-și pune ceva în minte, nu e chip să-l faci să se răzgândească.

— Dar chiar e așa de important ce are de făcut azi?

— Chiar este, zise Quarry și își răsuci ușor încheietura ca să vadă cât e ceasul, fără să-i dea drumul la mână. Mă rog, nu e ceva ce nu poate fi amânat, dacă sănătatea i-ar fi în pericol, desigur. Dar, ca să fiu sincer, e mai bine să mergă. Unii au bătut drum lung ca să-l întâlnească.

Gabrielle își retrase mâna.

— Vezi să nu-ți omori găscă de aur, spuse cu amărăciune. Asta cu siguranță v-ar strica afacerile.

— Să nu crezi că nu știu, îi răspunse Quarry cu amabilitate.

Zâmbetul făcu să-i apară încrețituri la colțul ochilor albaștri.

Genele, ca și părul, erau de culoarea nisipului.

— Uite, dacă mi se pare, fie și numai pentru o *clipă*, că se pune cu adevărat în pericol, îl trimit acasă la mămica, în pătuț, în mai puțin de cincisprezece minute. Îți promit. Iar acum, spuse el, privind peste umărul ei, dacă nu mă înșel, iată că vine scumpa noastră găscă bătrână, cu penele jumulite și zbârlite.

Se ridică iute în picioare.

— Dragul meu Al, zise, venindu-i în întâmpinare pe hol, cum te simți? Ești foarte palid.

— O să mă simt mult mai bine după ce ies de-aici.

Hoffmann strecură CD-ul în buzunarul paltonului, să nu-l vadă Gabrielle. O sărută pe obraz.

— Totul o să fie bine de-acum încolo.

Își croiră drum prin sala de recepție. Era aproape șapte și jumătate. Afară în sfârșit se luminase. Era o zi mohorâtă, rece și indecisă. Pătura groasă de nori care atârna deasupra spitalului avea aceeași nuanță de gri ca țesutul cerebral, cel puțin așa i se

părea lui Hoffmann, care acum vedea tomografii peste tot. O rafală de vânt făcea vârtejuri pe esplanadă, înfășurându-i paltonul în jurul picioarelor. La intrarea principală se adunase un grup mic, dar unitar, de fumători – doctori în haine albe și pacienți în halate, zgribuliți din cauza vremii reci, neobișnuite pentru o lună de mai. Fumul făcea rotocoale la lumina lămpilor cu sodiu și se destrăma sub picăturile de ploaie.

Quarry găsi mașina, un Mercedes impozant, trimis de o firmă de închirieri de limuzine, discretă și sigură, care încheiase un acord cu fondul lor de hedging. Era parcată în locul pentru persoanele cu handicap. Șoferul, un tip îndesat și mustăcios, se ridică cu greu de pe scaun și le deschise portiera din spate. „Am mai mers cu el”, își spuse Hoffmann. Pe măsură ce șoferul se apropia, Hoffmann încerca să-și amintească numele lui.

— Georges! îl salută el ușurat. Bună dimineața, Georges!

— Bună dimineața, *monsieur*.

Șoferul zâmbi și își duse mâna la chipiu. Gabrielle se urcă în spate, urmată de Quarry.

— *Monsieur*, îi șopti lui Hoffmann, iertați-mă. Dar, ca să știți, numele meu e Claude.

— Deci, băieți și fete, spuse Quarry și, așezat între soții Hoffmann, îl strânse pe fiecare de câte un genunchi, încotro?

În același timp, Hoffmann răspunse „La birou”, iar Gabrielle, „Acasă”.

— La birou, repetă Hoffmann, iar apoi acasă, pentru nevastă-meă.

Traficul se intensificase deja pe străzile care duceau spre centru. Când Mercedesul intră pe Boulevard de la Cluse, Hoffmann se cufundă în mușenia lui obișnuită. Se întreba dacă nu cumva ceilalți sesizaseră gafa pe care o făcuse. Ce naiba îl apucase? De obicei nu vorbea cu șoferii. Mai bine spus, nici măcar nu-i lua în seamă. Când avea vreun drum de făcut cu mașina, își petrecea timpul în compania iPad-ului, căutând pe Internet studii tehnice sau, când avea chef de lecturi mai ușoare, citind edițiile on-line ale ziarelor *Financial Times* și *Wall Street Journal*. Rareori se întâmpla să-și arunce un ochi pe geam. Acum, când nimic nu-l ținea ocupat, i se părea ciudat să observe ceea ce nu-i mai fusese dat să observe de ani de zile: de exemplu, oameni stând la coadă să se urce în autobuz, vizibil epuizați, când ziua nici măcar nu începuse. Sau grupurile de tineri marocani și algerieni adunați la colțurile străzilor. Nu existau când venise în Elveția prima oară. „Și totuși”, își spuse, „de ce să nu fie și ei aici?” Prezența lor în Geneva era unul dintre rezultatele globalizării, cum era, de altfel și prezența lui. Sau a lui Quarry.

Limuzina încetini ca să vireze la stânga. Se auzi un claxon. Un tramvai se opri alături de ei. Absent, Hoffmann își ridică privirea spre chipurile încadrate de geamurile luminate. Rămaseră o clipă suspendate în beznă dimineții, apoi, fără zgomot, alunecară pe lângă el. Unii dintre călători se uitau în gol, alții moțâiau, unul citea *Tribune de Genève*. În sfârșit, la ultimul geam, zări profilul osos al unui bărbat de cincizeci de ani, cu creștetul pleșuv și cu șuvițele neîngrijite de păr cărunt strânse în coadă. Se opri o clipă în dreptul lui Hoffmann. Apoi tramvaiul accelerează și vedenia se evaporă într-o explozie de scânteii albastru-pal, care împrăștiu un miros de ars.

Totul se întâmplase repede, ca într-un vis. Hoffmann nu era sigur de ce văzuse. Probabil Quarry îl simțise tresărind sau inspirând adânc, căci se întoarse și îl întrebă:

— Ești bine, bătrâne?

Dar Hoffmann era prea uimit ca să poată scoate o vorbă.

— Ce este?

Gabrielle se lăsă pe spate și se uită la soțul ei pe lângă capul lui Quarry.

— Nimic, răspunse Hoffmann, prinzând din nou glas. Cred că începe să treacă efectul anestezicului.

Își duse mâna streășină la ochi și privi pe geam.

— Dă drumul la radio, te rog.

Deranjant de veselă, de parcă ar fi citit un text la prima vedere, vocea unei crainice se revărsă în mașină. Ar fi fost în stare să anunțe și sfârșitul lumii cu zâmbetul pe buze.

Aseară, guvernul Greciei a declarat că va continua aplicarea măsurilor de austeritate, în ciuda morților înregistrate la Atena. Cei trei bancheri au fost uciși într-un atac al protestatarilor, care au aruncat asupra băncii bombe cu petrol...

Hoffmann încerca să-și dea seama dacă avusese o halucinație sau nu. Dacă nu fusese o viziune, trebuia să-l sune imediat pe Leclerc, iar apoi să-i spună șoferului să urmărească tramvaiul până ajunge poliția. Dar dacă imaginația îi juca feste? Nici nu voia să se gândească la umilințele care ar fi urmat. Mai grav, nu s-ar mai fi putut încrede niciodată în propria judecată. Era gata să suporte orice, numai nebunie să nu fie. Mai bine murea decât să o ia razna din nou. Așa că nu spuse nimic. Își feri privirea ca să nu-i poată vedea nimeni panica. La radio, crainica vorbea fără oprire:

În urma unei săptămâni cu mari căderi în Europa și America, bursele deschid în scădere în această dimineață. Criza a fost declanșată de temerea că unele țări din zona euro nu-și vor putea plăti datoriile. Peste noapte s-au înregistrat pierderi extraordinare și în Extremul Orient...

„Dacă mintea mea ar fi un algoritm”, își spuse Hoffmann, „aș pune-o în carantină. Aș opri-o.”

În Marea Britanie, alegătorii sunt așteptați astăzi la urne pentru alegerea noului guvern. Aflat de treisprezece ani la guvernare, Partidul Laburist, de centru stânga, riscă să piardă puterea...

— Ai votat prin corespondență, Gabs? o întrebă Quarry cu dezinvoltură.

— Da. Tu nu?

— Nu, Doamne ferește! De ce să mă deranjez? Cu cine ai putea tu să votezi? Stai, lasă-mă să ghicesc. Partidul Verde.

— Votul e secret, îi răspunse ea cu afectare și, enervată că ghicise, își întoarse privirea.

Fondul de hedging al lui Hoffmann era situat în Les Eaux-Vives, un cartier aflat chiar lângă lac, spre sud, cu clădiri solide care emanau încredere, la fel ca afaceriștii elvețieni din secolul nouăsprezece care le construiseră. Zidării masive, bulevarde largi, după model parizian, împânzite cu linii de tramvai, trotuare acoperite de florile albe și roz ale cireșilor care se scutură lângă bordură, clădiri cu magazine și restaurante la parter, iar deasupra, șapte etaje de birouri și apartamente. În mijlocul acestui peisaj burghez care

impunea respect, Hoffmann Investment Technologies se ascundea în spatele unei fațade victoriene, ușor de trecut cu vederea dacă nu erai atent. Numai plăcuța de la interfon îi trăda existența. O rampă cu oblon din oțel, supravegheată de o cameră video, ducea spre o parcare subterană, într-o parte era o ceainărie, iar în cealaltă, un supermarket deschis până seara târziu. În depărtare se zăreau vârfurile înzăpezite ale munților Jura.

— Îmi promiți că ai grijă? îl întrebă Gabrielle când Mercedesul se opri.

Hoffmann se întinse prin spatele lui Quarry și o prinse de umăr.

— Deja mă simt mult mai bine. Dar tu? Ești în stare să te întorci acolo?

— Genoud o să trimită pe cineva, interveni Quarry.

Gabrielle se strâmbă repede la Hoffmann, scoțând limba și dând ochii peste cap. Era grimasa pe care o făcea de obicei când era vorba de Hugo. În ciuda celor întâmplate, Hoffmann aproape că pufni în râs.

— *Hugo s-a ocupat de toate, spuse ea, nu-i așa, Hugo? Ca de obicei.*

Gabrielle îi sărută mâna care i se odihnea pe umăr.

— N-o să stau mult, oricum. Trec doar să-mi iau lucrurile și mă duc la galerie.

Șoferul deschise portiera.

— Auzi? îi zise Hoffmann, căruia nu-i venea să o lase să plece. Baftă! O să trec pe acolo imediat ce scap, să văd cum merge treaba.

— Ar fi frumos.

Hoffmann coborî din mașină. Brusc, Gabrielle avu presentimentul că n-o să-l mai vadă niciodată. Senzația era atât de copleșitoare, încât mai avea puțin și i se făcea rău.

— Sigur nu vrei să anulăm totul și să ne luăm liber azi?

— În niciun caz. O să fie minunat!

— Hai, la revedere, scumpo! îi spuse Quarry, alunecând pe tapițeria de piele către portiera deschisă. Știi ce? adăugă el, strecurându-se afară, cred că o să vin și eu să cumpăr una dintre drăcoveniile alea ale tale. Mă gândesc că ar da bine în sala de recepție.

Mașina se îndepărta. Gabrielle îi urmărea cu privirea prin geamul din spate. Cu brațul stâng, Quarry îl luase pe Alex pe după umeri și îl direcționa pe trotuar, iar cu dreptul gesticula. Nu îi putea descifra gesturile, dar își dădea seama că spune un banc. După aceea nu îi mai văzu.

Birourile de la Hoffmann Investment Technologies se dezvăluiau treptat vizitatorilor, ca o scamatorie bine pusă la punct. Mai întâi, niște uși masive de sticlă fumurie se deschideau automat către o sală de recepție un pic mai încăpătoare decât un coridor, slab luminată, cu tavanul jos și pereții de granit maro. Odată ajuns aici, trebuia să te oprești în fața unei camere video pentru identificarea biometrică. În mai puțin de o secundă, sistemul găsea imaginea scanată în baza de date. Era foarte important să ai o expresie facială neutră.

Dacă erai vizitator, trebuia să-i spui gardianului ursuz cum te cheamă. Odată ce obțineai permisiunea, treceai printr-un turnichet de oțel, traversai un coridor scurt și apoi o luai la stânga. Te trezeai brusc într-un spațiu imens, inundat de lumina zilei. Atunci îți dădeai seama că, de fapt, erau trei clădiri contopite într-una. Zidăria din

spatele celor opt etaje fusese demolată și înlocuită de o cascadă de gheață alpină – pereți de sticlă prin care vedeai fântâna arteziană și ferigile colosale din curte. Două lifturi se ridicau și coborau silențios în cilindre de sticlă cu izolare fonică.

Cu nouă luni în urmă, când făcuse turul clădirii, Hugo Quarry, bancherul căruia îi plăcea să se dea în spectacol, fusese impresionat de conceptul care stătea la baza ei. Cât despre Hoffmann, lui îi plăcuseră foarte mult sistemele controlate prin calculator: iluminatul care se armoniza cu lumina zilei, ferestrele care se deschideau automat pentru a regla temperatura, pâlniile de aerisire de pe acoperiș, care umpleau cu aer curat spațiile largi, astfel încât nu mai aveai nevoie de aer condiționat, sistemul cu pompă de căldură geotermală, unitatea de reciclare a apei de ploaie, colectată într-un rezervor de sute de mii de litri și folosită pentru alimentarea instalațiilor sanitare. Clădirea era renumită ca „o entitate holistică, digitală, cu minimă emisie de carbon”. În caz de incendiu, vanele de aer din sistemul de ventilație se închideau, oprind răspândirea fumului, iar lifturile erau blocate la parter, astfel încât nimeni nu mai putea să urce. Și, pe deasupra, era conectată la cea mai rapidă rețea de fibră optică din Europa, GVA-1. Chiar acesta fusese argumentul decisiv. Drept urmare, au închiriat tot etajul al cincilea. Chiriașii corporatiști de la etajele inferioare și superioare, DigiSyst, EcoTec, EuroTel, erau la fel de misterioși ca numele lor. Nicio firmă nu părea să aibă cunoștință de existența alteia. Minutele petrecute în lift treceau într-o liniște stranie, întreruptă numai de momentele în care oamenii solicitau cu voce tare numărul etajului la care doreau să ajungă. Sistemul de identificare vocală putea să facă diferența între douăzeci și patru de limbi și accentele lor regionale. Hoffmann, al cărui fetiș era intimitatea și care ura visceral conversația, se simțea în largul lui în acea muțenie.

Al cincilea etaj era un regat într-un regat. Odată ce ieșeai din lift, accesul îți era blocat de un perete cu bule de aer, din sticlă albastră, mată. La fel ca la parter, ca să poți intra, trebuia să te poziționezi în fața scannerului cu o mină relaxată.

Identificarea facială activă geamul glisant, care se deplasă cu o ușoară vibrație, iar Hoffmann intră în propria zonă de recepție: cuburi joase, capitonate în negru și gri, așezate unul peste altul și aranjate în formă de scaune și canapele, ca piesele unui joc pentru copii, o măsuță de cafea din crom și sticlă și console cu ecrane sensibile la atingere, unde vizitatorii, cât timp așteptau, puteau să navigheze pe Internet. Fiecare ecran avea un Screensaver cu deviza companiei, scrisă cu litere roșii pe un fundal alb:

**COMPANIA VIITORULUI NU ARE HÂRTII
COMPANIA VIITORULUI LUCREAZĂ FĂRĂ INVENTAR
COMPANIA VIITORULUI ESTE COMPLET DIGITALĂ
COMPANIA VIITORULUI ESTE AICI.**

La recepție nu se găseau deloc reviste sau ziare. Politica firmei era ca hârtia tipărită să nu-i treacă pragul. Desigur, musafirii nu puteau fi obligați să respecte această regulă. Însă angajații, chiar și asociații principali, erau nevoiți să plătească zece franci elvețieni ori de câte ori se găsea asupra lor celuloză și cerneală în loc de silicon și plastic, iar apoi numele lor erau puse la zidul infamiei prin publicare în rețeaua internă a companiei.

Această regulă schimbase uluitor de repede obiceiurile oamenilor, chiar și pe cele ale lui Quarry. La zece ani distanță, Hoffmann adoptase viziunea lui Bill Gates din *@faceri cu viteza gândului*: un birou fără hârțoage. Și, oricât de straniu ar părea, era tare mândru de reușita lui.

Prin urmare, îi era jenă acum să treacă pe la recepție cu ediția princeps din *Expresia emoțiilor la om și animale*. Dacă ar fi prins pe cineva cu volumul în mână, i-ar fi atras atenția că textul putea fi lejer citit on-line, pe Project Gutenberg sau Darwin. Online. Org și l-ar fi întrebat sarcastic dacă se consideră un cititor mai rapid decât algoritmul VIXAL-4 sau își programase creierul să funcționeze ca un motor de căutare. Nu vedea nicio contradicție în faptul că interzicea cu desăvârșire cărțile la birou, iar acasă colecta numai ediții princeps rare. Cărțile erau obiecte de anticariat, la fel ca toate artefactele din vremuri de mult apuse. Și un colecționar de candelabre venețiene sau de scrinuri Regency ar putea fi admonestat pentru că folosește becuri electrice sau că trage apa la toaletă. Cu toate acestea, ascunse volumul în haină și se uită cu vinovăție la una dintre micuțele camere video care supravegheau parterul.

— Vă încălcați propria regulă, domnule profesor? îl întreabă Quarry, desfăcându-și fularul. Asta-i bună!

— Am uitat c-o am la mine.

— Pe dracu'! La mine sau la tine?

— Nu știu. Contează? O.K., la tine.

Până la biroul lui Quarry aveau de traversat ringul de tranzacționare. Piața japoneză închidea în cincisprezece minute, bursele europene deschideau la ora nouă, așa că patruzeci și opt de analiști cantitativi – quanții, în disprețuitorul jargon de afaceri – munceau pe rupte. Nu se auzea nici măcar o șoaptă. Cei mai mulți dintre ei se uitau tăcuți la monitoarele cu șase ecrane. Plasmele gigant mergeau fără sonor pe canalele CNBC și Bloomberg. Înșirate dedesubt, ceasurile digitale marcau liniștite trecerea implacabilă a timpului la Tokyo, Beijing, Moscova, Geneva, Londra și New York. Acesta era sunetul banilor în cea de-a doua decadă a secolului XXI. Din când în când, degetele atingeau ușor tastatura, iar acesta era singurul zgomot care trăda prezența oamenilor.

Hoffmann ridică mâna la ceafa și atinse gura zbârcită a rănii. Se întreba dacă este vizibilă. Poate ar trebui să-și pună o șapcă? Știa că e palid și neras, așa că se străduia să treacă neobservat. Nimic mai ușor, căci foarte puțini găsiră de cuviință să-și ridice privirea spre el. Nouăzeci la sută dintre quanții lui Hoffmann erau bărbați, din motive pe care nu le înțelegea prea bine. Nu ținea de politica firmei. Pur și simplu numai bărbații solicitau astfel de posturi, în special cei care căutau să se refugieze din calea celor două mari nenorociri care pândeau lumea academică: salariile proaste și dineurile de la facultate. Șase dintre ei veniseră de la Marele Accelerator de Hadroni. Hoffmann nu angaja pe nimeni fără doctorat în matematică sau fizică. Și trebuia ca tezele să fie dintre cele mai bune. Pentru că naționalitatea și abilitățile sociale nu aveau nicio importanță pentru Hoffmann, statul de plată arăta uneori ca lista participanților la o conferință despre sindromul Asperger a Națiunilor Unite. Quarry îi spunea „Lumea tocarilor”. Cu bonusul de anul trecut, salariul mediu se ridicase la aproape jumătate de milion de dolari.

Numai cinci oameni din conducere aveau birouri: directorul financiar, directorul de risc, directorul de operațiuni, Hoffmann, care era președintele companiei și Quarry, care patrona consiliul de administrație. Birourile izolate fonic aveau pereți de sticlă, storiuri venețiene, covoare bej și mobilier scandinav, din crom și lemn deschis la culoare. Ferestrele din biroul lui Quarry dădeau spre stradă. Peste drum era o bancă nemțească privată, camuflată de perdele grele din tul. Directorul executiv își comandase un megaiacht de șaiszeci și cinci de metri, de la compania Benetti din Viareggio, așa că pereții erau împânziți de planuri și schițe înrămate, iar pe birou trona o machetă. Carenaiachtului era înconjurată pe sub punte de o bandă de leduri, pe care Quarry putea să le aprindă și să le stingă după bunul plac din telecomanda pe care o purta agățată de breloc, în timp ce servea cina în port. Avea de gând să o boteze Trade Alpha. Hoffmann, care se mulțumea și cu o bărcuță cu pânze Hobie Cat, își făcea griji că acest lux i-ar putea face pe clienți să creadă că directorii se scaldă în bani. Dar, ca de obicei, Quarry le cunoștea mai bine psihologia: „Nu, o să le placă la nebunie. O să spună la toată lumea: «Știți câți bani fac tipii ăștia?» Și-o să vrea să se implice și mai mult, ascultă la mine! Sunt ca niște băiețandri: au spirit de turmă.”

Acum stătea în spatele machetei, cu ochii la una dintre cele trei piscine.

— Cafea? Micul dejun?

— Doar cafea, zise Hoffmann și se duse direct la fereastră.

Quarry își sună asistenta prin interfon:

— Două cafele negre, acum. Ar trebui să bei niște apă, îi sugeră apoi lui Hoffmann.

Să nu te deshidratezi.

Dar Hoffmann nu-l asculta.

— Și niște apă plată, dragă, iar pentru mine o banană și un iaurt. A apărut Genoud?

— Nu încă, Hugo.

— Când ajunge, să-l trimiți imediat la mine.

Ridică degetul de pe butonul interfonului.

— Se întâmplă ceva interesant acolo?

Hoffmann se sprijinea cu mâinile de pervaz. Se uita direct în stradă. Un grup de trecători aștepta vizavi, la colț, să se schimbe culoarea semaforului, deși nu venea nicio mașină din nicio direcție. După ce-i studie un timp, Hoffmann mormăi cu furie:

— Ce elvețieni cretini...

— Da, bine. Dar ia gândește-te la impozitul ăla „cretin” de 8,8%, pe care ni-l trec cu vederea și o să te simți mai bine.

O femeie pistruiată, bine făcută, cu părul lung și roșcat-închis, purtătoarea unui decolteu adânc, intră fără să bată la ușă. Era secretara lui Hugo, o australiancă. Hoffmann nu-și amintea cum o cheamă. Bănuia că este o fostă iubită de-a lui Hugo, care, depășind limita de vârstă, căci avea treizeci și unu de ani, fusese destituită din postul de amantă și recompensată cu niște munci mai ușoare. Ducea o tavă. În spatele ei aștepta un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare și cravată neagră, ținând pe braț un impermeabil cafeniu.

— A venit domnul Genoud, spuse ea, după care întrebă binevoitoare: Cum te simți, Alex?

Hoffmann se întoarse spre Quarry:

— I-ai spus?

— Da, am sunat-o de la spital. Ea ne-a făcut rost de mașină. Care e problema? Doar nu era secret!

— Aș fi preferat să nu știe nimeni de la birou, dacă nu te superi.

— Bine, dacă asta vrei. N-o să spui nimănui, Amber, da?

— Bineînțeles că nu, Hugo, zise ea și se uită la Hoffmann încurcată. Scuze, Alex.

Hoffmann făcu un gest cu mâna, absolvind-o de orice vină. Își luă cafeaua de pe tavă și se întoarse la fereastră. Trecătorii plecaseră. Un tramvai se opri într-o stație, zornăind din toate încheieturile. Călătorii se revărsau prin toate ușile deschise, de parcă tramvaiul ar fi fost eviscerat cu un cuțit. Hoffmann încerca să distingă fețele oamenilor, dar erau foarte mulți și se împrăștiu repede. Sorbi din cafea. Când se întoarse, Genoud intrase în birou, iar ușa fusese închisă. Vorbeau cu el, dar nu băgase de seamă. Până în clipa aceea, când se lăsă tăcerea.

— Poftim?

Genoud reluă cu răbdare:

— Doctore Hoffmann, tocmai îi spuneam domnului Quarry că am vorbit cu niște foști colegi de-ai mei din poliția genoveză. Au emis portretul robot al atacatorului. Iar experții medico-legali au ajuns acasă la dumneavoastră.

— Inspectorul care se ocupă de caz se numește Leclerc, spuse Hoffmann.

— Da, îl cunosc. În curând o să fie lăsat la vatră, din păcate. Am impresia că l-a epuizat cazul ăsta, zise Genoud, apoi avu o clipă de ezitare. Doctore Hoffmann, pot să vă întreb dacă i-ați spus totul? Ar fi bine să fiți sincer cu el.

— Bineînțeles că i-am spus! De ce dracu' să nu-i spun? izbucni Hoffmann, fără să se mai obosească să-și tempereze tonul.

— Mă doare-n cot de ce crede inspectorul Clouseau, interveni Quarry. Problema e alta: cum de-a trecut descreieratul ăla de sistemul de securitate? Și o s-o facă din nou? Și poate să treacă și de sistemul de la birou? Pentru asta te plătim noi, Maurice, nu-i așa? Pentru securitate.

Obrajii pământii ai lui Genoud se îmbujorară.

— Clădirea asta e la fel de bine protejată ca oricare alta din Geneva. În ceea ce privește casa doctorului Hoffmann, polițiștii spuneau că intrusul cunoaște codurile de la poartă, de la ușă, chiar și de la alarmă. Niciun sistem de securitate din lume nu te poate apăra de așa ceva.

— O să schimb codurile diseară, spuse Hoffmann. Iar pe viitor, *eu* hotărâsc cui i le spun.

— Vă asigur, doctore Hoffmann, îi răspunse Genoud, că numai două persoane din firmă știau combinațiile: eu și unul dintre tehnicienii mei. De la noi n-avea cum să se afle.

— Așa spui tu. Dar ăla trebuie să le fi luat de undeva.

— O.K., haideți să lăsăm codurile momentan, zise Quarry. Până o să-l prindă poliția pe individul ăsta, vreau ca Alex să fie protejat cum se cuvine. Ce măsuri o să iei?

— Casa o să fie păzită în permanență, desigur. Unul dintre oamenii mei e deja acolo.

Diseară vor fi cel puțin doi. Unul o să patruleze afară, iar al doilea o să stea înăuntru, la parter. Iar când doctorul Hoffmann trebuie să iasă în oraș, propun să fie însoțit de un șofer cu antrenament antitero și de un agent de pază.

— Înarmat?

— Asta depinde de dumneavoastră.

— Ce părere aveți, profesore?

Cu o oră în urmă, Hoffmann ar fi considerat aceste măsuri de precauție absurde. Dar apariția din tramvai îi zdruncinase nervii. Scânteii de panică se tot aprindeau în mintea lui, ca niște incendii forestiere.

— Vreau să fie păzită și Gabrielle. Noi am presupus că maniacul ăla mă căuta pe mine, dar dacă voia de fapt să pună mâna pe ea?

Genoud își nota ceva într-o agendă:

— Da, se rezolvă.

— Dar numai până îl arestează, O.K.? apoi revenim la normal.

— Dar dumneavoastră, domnule Quarry? întrebă Genoud. Luăm măsuri de precauție și pentru dumneavoastră?

Quarry pufni în râs.

— Pe mine numai gândul la un proces de paternitate mă ține treaz noaptea.

— Bun, zise Quarry, după ce plecă Genoud. Acum hai să vorbim de prezentare. Tot mai crezi că ești în stare s-o faci?

— Da, sunt.

— O.K., slavă Domnului. Nouă investitori, clienți actuali, după cum am stabilit. Patru instituții, trei miliardari, două companii private (afaceri de familie) și o potârniche într-un păr.

— O potârniche?

— O.K., fără potârniche. Nu mai băgăm nicio potârniche, treacă de la mine.

Quarry se simțea într-o formă de zile mari. Era pe trei sferturi amator de jocuri de noroc și pe un sfert, agent comercial, dar trecuse multă vreme de când această parte importantă din el nu mai preluase controlul.

— Regulile de bază sunt următoarele. În primul rând, trebuie să semneze un acord de confidențialitate privind software-ul nostru protejat prin brevet. În al doilea rând, fiecare își aduce un singur consilier financiar desemnat. Trebuie să sosească toți într-o oră și jumătate. Ar fi bine să-ți faci un duș și să te razi înainte. Vreau să arăți sclipitor și excentric, dar nu dus cu pluta, dacă nu te superi. Le faci o prezentare a chestiunilor de bază. Le arătăm împreună hardware-ul. Vorbesc eu. Apoi îi scoatem împreună la masă la Beau-Rivage.

— Cât speri să strângem?

— Eu aș vrea un miliard. Bați palma la șapte sute cincizeci.

— Și comisionul? Ce s-a decis? Rămâne doi și douăzeci?

— Nu ești de acord?

— Habar n-am. Tu decizi.

— Dacă e mai mare decât nivelul standard, o să pară că suntem lacomi. Dacă e mai

puțin, mâine o să ne trateze cu spatele. Cu istoricul pe care îl avem, putem zice că nu mulți mai oferă ce oferim noi. Dar, chiar și așa, hai să rămânem la doi și douăzeci.

Quarry se rezemă de spătar și își urcă picioarele pe birou dintr-o singură mișcare.

— O să avem o zi grozavă, Alexi. De un an așteptăm să le arătăm minunăția. Iar ei ard de nerăbdare s-o vadă!

O taxă anuală de management de doi la sută dintr-un miliard de dolari însemna douăzeci de milioane. Numai pentru că vii la muncă dimineața. Un comision de performanță de douăzeci la sută dintr-o investiție de un miliard de dolari, estimând o creștere tot de douăzeci la sută – destul de modest, după standardele lui Hoffmann – mai aducea patruzeci de milioane pe an. Cu alte cuvinte, pentru o jumătate de oră de lucru și două ore înfiorătoare de stat la taclale într-un restaurant elegant, erau recompensați cu un venit anual de șaizeci de milioane de dolari. Pentru suma aceasta, chiar și Hoffmann era dispus să fie mai îngăduitor cu proștii.

— Cine vine mai precis? întrebă el.

— Ei, știi tu. Suspecții de serviciu.

În următoarele zece minute, Quarry îi descrie pe fiecare în parte.

— Dar nu-ți bate capul cu ei, am eu grijă. Tu să le vorbești despre scumpii tăi algoritmi. Acum fugi și odihnește-te!

„Aproape nicio facultate nu este mai importantă pentru progresul intelectual al omului decât Atenția. Animalele își arată în mod clar această facultate, ca atunci când pisica stă la pândă lângă o gaură și se pregătește să sară asupra prăzii.”^[17]

Charles Darwin, Descendența omului și selecția sexuală (1871).

Biroul lui Hoffmann era identic cu al lui Quarry, dar fără poze cu iahturi. De fapt, nu avea niciun ornament, în afară de trei fotografii înrămate. Prima, cu Gabrielle, fusese făcută pe plaja Pampelonne din Saint-Tropez, cu doi ani în urmă, la masa de prânz. Râdea cu privirea în obiectiv. Soarele îi lumina obrajii acoperiți de un strat fin și alb de sare. Înotase mult în acea dimineață. Hoffmann nu mai văzuse pe nimeni atât de plin de viață. Fotografia îi ridica moralul de câte ori o privea. A doua era din 2001. Hoffmann, purtând o caschetă de protecție galbenă, stătea la 175 de metri sub pământ, în tunelul care avea să găzduiască sincrotronul^[18] Marelui Accelerator de Hadroni. În a treia fotografie era Quarry în ținută de gală, la Londra, primind premiul pentru cel mai bun administrator de fond de hedging, înmânat de un ministru al guvernului laburist. Evident, Hoffmann refuzase să vină la ceremonie, iar Quarry îi respectase decizia, pentru că, spunea el, aducea companiei un plus de mister.

Hoffmann trase ușa în urma lui, apoi închise storurile venețiene ale pereților de geam termopan. Își agăță haina în cuier, după care scoase din buzunar CD-ul cu tomografia. Lovea ușor carcasa de dinți, gândindu-se unde să-l pună. Pe masa de birou erau doar monitorul cu șase ecrane pe care rula sistemul Bloomberg, tastatura, mouse-ul și telefonul. Se așează pe scaunul ortopedic, pivotant, de două mii de dolari, cu spătar înalt, cu mecanism de reglare, cilindru pneumatic și tapițerie crem. Deschise un sertar de jos și azvârli CD-ul înăuntru, cât mai departe posibil. Apoi îl închise și aprinse calculatorul. Indicele Nikkei 225 al Bursei din Tokyo închisese în scădere cu 3,3%. Mitsubishi Corporation coborâse cu 5,4%, Japan Petroleum Exploration Company, cu 4%, Mazda Motors, cu 5% și Nikon, cu 3,5%. După opt luni de scăderi continue, Shanghai Composite coborâse cu 4,1%. „Ce debandadă!” își spuse Hoffmann.

Brusc, fără să-și dea seama ce se întâmplă, ecranul se estompă în fața lui. Începuse să plângă. Mâinile îi tremurau. Un vaiet straniu îi ieși din gât. Trunchiul i se scutura convulsiv. „O iau razna”, își spuse cu durere, sprijinindu-și fruntea de birou. Și totuși, în același timp, se simțea detașat de căderea lui nervoasă, ca și cum s-ar fi observat pe sine de sus, dintr-un colț al camerei. Era conștient că gâfâie ca un animal hăituit. După câteva minute, când tremurul încetă, iar el își recăpătă suflul, își dădu seama că se simte mult mai bine, chiar ușor euforic. Ce efect cathartic are boceala asta ieftină! Înțelegea acum de ce creează dependență. Se ridică, își scoase ochelarii cu degete tremurânde și,

cu dosul palmei, își șterse ochii, apoi nasul. Trase aer în piept, pe care apoi îl eliberă cu zgomot. „Doamne”, spuse el în șoaptă, „Doamne Dumnezeu!”

Rămase nemișcat preț de câteva minute, până se asigură că își revenise, apoi se ridică, se duse la cuier și scoase din haină volumul lui Darwin. Îl puse pe birou și se așeză în fața lui. Legătura de pânză verde, veche de 138 de ani și cotorul puțin zdrențuit nu se potriveau cu atmosfera generală din biroul său, unde nimic nu avea mai mult de șase luni vechime. Șovăind, deschise cartea acolo unde se oprise când trecuse de miezul nopții – capitolul XII: „Surprindere. Mirare. Frică. Groază.” Scoase bilețelul librarului olandez, îl despături și îl netezi. „Rosengarden & Nijenhuis. Anticariat de cărți științifice și medicale. Fondat în 1911.” Ridică receptorul. Se gândi puțin dacă decizia e inspirată sau nu, după care formă numărul librăriei din Amsterdam.

Telefonul suna, dar nu răspundea nimeni. Nimic surprinzător, pentru că era abia opt și jumătate. Însă Hoffmann nu ținea cont de oră. Dacă el se afla la birou, toată lumea trebuia să fie la lucru. Telefonul suna în continuare, iar el se gândea la Amsterdam. Fusesse acolo de două ori. Îi plăcuse eleganța orașului și felul în care își valorifică trecutul. Un oraș bine gândit. Trebuia s-o ducă și pe Gabrielle acolo, când totul avea să se termine. Vor fuma iarbă într-o cafenea – căci nu asta făcea lumea în Amsterdam? —, apoi vor face dragoste toată după-amiaza în mansarda unui hotel butik. Asculta murmurul nesfârșit al tonului de apel. Își imagina telefonul sunând într-o librărie prăfuită din care puteai vedea, prin geamurile rotunde și groase, în stil victorian, o stradă pavată și, printre copaci, un canal de navigație. Avea rafturi înalte, la care puteai ajunge cu ajutorul unor scări șubrede și instrumente științifice sofisticate, din alamă lustruită: poate un sextant și un microscop. Un bibliofil bătrân, cocoșat și chel răsucea cheia în ușa, grăbit să ajungă la birou și să răspundă la telefon.

— *Goedemorgen. Rosengarden en Nijenhuis.*^{19}

Însă vocea nu era a unui bătrân, nici măcar a unui bărbat. Era vocea cântată și tăragănată a unei femei tinere.

— Vorbiți engleză? o întrebă el.

— Da. Cu ce vă pot ajuta?

Își dresе glasul și se îndreptă în scaun.

— Mi-ați trimis o carte alaltăieri. Mă numesc Alexander Hoffmann. Locuiesc la Geneva.

— Hoffmann? Desigur, doctorul Hoffmann! Bineînțeles că-mi amintesc. Darwin, ediție princeps. O carte frumoasă. Ați primit-o? Sper că n-a fost nicio problemă cu livrarea.

— Da, am primit-o. Dar n-avea niciun bilet și nu pot să-i mulțumesc celui care mi-a cumpărat-o. Îmi puteți da informația asta?

Un moment de pauză.

— Spuneți că vă cheamă Alexander Hoffmann?

— Da, exact.

De data aceasta, momentul de pauză se prelungi. Când fata începu să vorbească din nou, părea confuză.

— Dumneavoastră ați cumpărat-o, doctore Hoffmann.

Hoffmann închise ochii. Când îi deschise, ise păru că biroul se înclinase.

— E imposibil. N-am cumpărat-o eu. Cineva mi-a folosit numele.

— Dar dumneavoastră ați plătit-o. Sunteți sigur că nu ați uitat?

— Cum am plătit?

— Prin transfer bancar.

— Și cât am dat?

— Zece mii de euro.

Cu mâna liberă, Hoffmann apucă marginea biroului.

— Numai o clipă. Cum s-a întâmplat? A intrat cineva în librărie și s-a dat drept mine?

— Librăria nu mai există. De vreo cinci ani. Mai e doar un post-restant. Ne-am mutat într-un depozit din afara orașului Rotterdam.

— Nu se poate să nu fi vorbit nimeni cu mine, măcar la telefon.

— Nu, nu mai obișnuim să vorbim cu clienții acum. Primim comenzile prin e-mail.

Hoffmann prinse receptorul între bărbie și umăr. Apucă mouse-ul și își deschise căsuța de e-mail. Căuta prin mesajele trimise.

— Când ziceți că v-am trimis mail-ul ăsta?

— În trei mai.

— Păi mă uit acum la toate mail-urile din acea zi și vă asigur că nu v-am trimis niciunul. Care e adresa de e-mail de la care ați primit comanda?

— A. Punct. Hoffmann. A rond. Hoffmann Investment Technologies. Punct. Com.

— Da, asta e adresa mea. Dar aici n-apare niciun e-mail trimis librăriei.

— Poate l-ați trimis de pe un alt calculator?

— Nu, sigur nu.

Însă, de cum pronunță cuvintele, convingerea îl părăsi și îl cuprinse panica, de parcă s-ar fi trezit pe marginea unei prăpăstii. Radiologul menționase demența ca una dintre posibilele cauze ale punctelor albe observate în urma tomografiei. Poate că-l trimisese de pe mobil, de pe laptop sau de pe calculatorul de acasă și uitase. Totuși, chiar dacă făcuse asta, n-ar fi trebuit să apară și aici?

— Ce v-am scris în mesaj? Mi-l puteți citi? o întrebă.

— Nu mi-ați trimis niciun mesaj. Procesul este automat. Clientul dă click pe titlul cărții din catalogul nostru on-line și completează formularul electronic pentru comandă: nume, adresă, mod de plată.

Simțise, probabil, nesiguranța din vocea lui. Îi spuse cu precauție:

— Sper că nu vreți să anulați comanda.

— Nu, vreau doar să lămuresc situația. Spuneți că banii au fost trimiși prin transfer bancar. Care e numărul de cont prin care i-ați primit?

— Nu pot să vă dau această informație.

Hoffmann își adună puterile.

— Ia ascultați-mă! E clar că am fost victima unei fraude grave: furt de identitate. O să anulez comanda mai mult ca sigur și o să vă dau pe mâna poliției și a avocaților mei dacă nu-mi dați numărul de cont chiar acum ca să aflu ce naiba se întâmplă!

Nu se mai auzea nimic la celălalt capăt al liniei. Într-un final, femeia spuse cu

detașare:

— Nu pot să vă dau informația asta la telefon, dar pot să vă trimit un mesaj pe adresa de e-mail care figurează în formularul prin care s-a făcut comanda. Pot să vă trimit chiar acum. E-n regulă?

— În regulă. Mulțumesc.

Hoffmann închise telefonul și răsuflă ușurat. Își puse coatele pe birou și, cu capul în mâini, fixă ecranul calculatorului. Timpul părea că trece foarte încet, însă, după numai douăzeci de secunde, căsuța de e-mail îl înștiință că primise un nou mesaj. Îl deschise. Era de la librărie. N-avea nicio formulă de salut, doar un rând de douăzeci de cifre și litere și numele proprietarului contului: A.J. Hoffmann. Se uită îndelung la el, apoi își chemă secretara prin interfon.

— Marie-Claude, poți să-mi trimiți o listă cu toate conturile mele bancare personale? Acum, te rog.

— Desigur.

— Mi se pare că tu ții evidența codurilor de securitate din casa mea, nu-i așa?

— Da, doctore Hoffmann.

Marie-Claude Durade era o elvețiancă sprintenă, trecută de cincizeci de ani, care lucra pentru Hoffmann de cinci ani. Era singura persoană din clădire care nu i se adresa pe numele mic. Nu se putea ca tocmai ea să fie implicată în activități ilegale.

— Unde sunt?

— În dosarul dumneavoastră personal din calculatorul meu.

— Le-a cerut cineva?

— Nu.

— Ai vorbit despre ele cu cineva?

— Bineînțeles că nu.

— Nici măcar cu soțul?

— Soțul meu a murit anul trecut.

— Da? Oh. O.K. Scuze. În fine, mi-au spart casa azi-noapte. S-ar putea ca poliția să ia legătura cu tine. Ți-am spus ca să știi.

— Da, doctore Hoffmann.

În timp ce aștepta să-i trimită datele conturilor, răsfoi cartea lui Darwin. Căută la index cuvântul „bănuială”:

„Un om poate avea mintea plină de cea mai neagră ură sau bănuială sau roasă de invidie și gelozie, însă, întrucât aceste simțăminte nu duc imediat la acțiune și deoarece de obicei durează câțva timp, ele nu se manifestă prin vreun semn exterior...”^[20]

Cu tot respectul pentru Darwin, Hoffmann simțea că descrierea este falsă din punct de vedere empiric. Sufletul lui era otrăvit de cea mai neagră suspiciune și nu avea nicio îndoială că îl trădau gura lăsată și privirea tăioasă, îngustă, schimbătoare. Cine a mai auzit vreodată de un furt de identitate în care hoțul îi cumpără victimei un cadou? Cineva încerca să se joace cu mintea lui. Asta se întâmpla. Se străduia să-l facă să se îndoiască de propria sănătate mintală, poate voia chiar să îl omoare. Ori asta, ori poate

chiar înnebunise.

Se ridică în picioare și dădu târcoale biroului. Apoi, printre jaluzele, privi ringul de tranzacționare. Avea vreun dușman acolo? Cei șazeci de quanți erau împărțiți în trei echipe: Incubatorul, care concepea și testa algoritmii, Departamentul tehnic, care transforma prototipurile în unelte operaționale și Implementarea, care supraveghea tranzacțiile propriu-zise. Unii dintre ei erau cam ciudați, fără îndoială. Maghiarul Imre Szabo, de exemplu, nu putea să meargă pe coridor fără să atingă clanța fiecărei uși. Alt tip nu putea să mănânce nimic fără cuțit și furculiță, nici măcar biscuiți sau chipsuri. Hoffmann îi angajase personal, fără să țină cont de ciudățeniile lor, dar de fapt nu-i cunoștea prea bine. Îi erau mai degrabă colegi decât prieteni. Acum regreta asta. Lăsă jaluzelele și se întoarse la calculator.

Lista conturilor sale bancare îl aștepta în căsuța de e-mail. Avea opt conturi: în franci elvețieni, în dolari, în lire sterline, în euro, cont curent, depozit, cont în străinătate, cont comun. Le compara pe rând cu acela folosit pentru achiziționarea cărții. Niciunul nu se potrivea. Bătu ușor cu degetele în birou preț de câteva secunde, apoi ridică receptorul și formă numărul lui Lin Ju-Long, directorul financiar al companiei.

— L.J.? Sunt Alex. Fă-mi o favoare și verifică un cont pentru mine, da? E pe numele meu, dar nu-l recunosc. Vreau să știu dacă e în sistemul nostru.

Îi trimise mesajul primit de la librărie.

— Ți l-am trimis acum. L-ai primit?

— Da, Alex. L-am primit. O.K., păi pot să-ți spun ceva chiar acum: începe cu KYD, iar asta e prefixul codului IBAN al unui cont în dolari americani din insulele Cayman.

— Poate fi un cont al companiei?

— O să-l caut în sistem. Ai vreo problemă?

— Nu. Vreau să-l verific, atâta tot. Ți-aș fi recunoscător dacă ar rămâne între noi.

— O.K., Alex. Îmi pare rău că...

— Sunt bine, i-o reteză Hoffmann. Nicio complicație.

— O.K., asta e bine. Apropo, te-a contactat Gana?

Gana era Ganapathi Rajamani, directorul de risc al companiei.

— Nu. De ce? întrebă Hoffmann.

— N-ai autorizat azi-noapte o vânzare short de acțiuni Procter & Gamble? Două milioane cu șazeci și doi bucata?

— Și ce-i cu asta?

— Gana e îngrijorat. Spune că s-a depășit limita de risc. Vrea să organizeze o ședință a Comitetului de risc.

— Spune-i să se ducă la Hugo. Iar tu să mă anunți când afli ceva despre contul ăla, da?

Hoffmann se simțea prea obosit să mai facă și altceva. O sună iar pe Marie-Claude și-i spuse să aibă grijă să nu fie deranjat timp de o oră. Își închise mobilul. După aceea se întinse pe canapea, încercând să-și dea seama cine dracu' depusese atâta efort ca să-i fure numele pentru a-i achiziționa un volum rar de istorie naturală victoriană, folosind un cont în dolari din insulele Cayman, pe care se părea că-l deține. Dar nici măcar el nu reușea să dezlege enigma, așa că foarte curând ațipi.

Inspectorul Leclerc știa că șeful Departamentului de Poliție genovez, obsedat de punctualitate, ajungea mereu la sediul de pe bulevardul Carl-Vogt la nouă fix și că primul lucru pe care îl făcea era să citească rezumatul celor întâmplate peste noapte în sector. Prin urmare, când telefonul sună la 09.08, știa destul de bine cine ar putea fi la celălalt capăt al liniei.

— Jean-Philippe? Întrebă o voce sprintenă.

— 'Neața, șefu'.

— În legătură cu bancherul american care a fost atacat. Hoffmann.

— Da, șefu'.

— Ce s-a mai întâmplat?

— S-a externat din Spitalul Universitar. Medicii legiști sunt acum la el acasă. Am emis portretul robot al atacatorului. Unul dintre oamenii noștri supraveghează proprietatea. Cam asta e tot.

— Deci nu e grav rănit?

— Se pare că nu.

— Interesant. Tu ce crezi?

— E bizar. Deși casa e o păzită ca fortăreață, intrusul a reușit totuși să intre. Venise pregătit să-și imobilizeze victima sau victimele și se pare că și-a făcut de lucru cu niște cuțite cât a stat înăuntru. Dar până la urmă doar l-a lovit pe Hoffmann în cap și a fugit. N-a furat nimic. Sincer, nu cred că Hoffmann ne spune tot adevărul, dar nu sunt sigur dacă o face intenționat sau e doar confuz.

La capătul celălalt al telefonului era liniște. Leclerc auzea pe cineva mișcându-se pe fundal.

— Ieși din tură?

— Sunt pe picior de plecare, șefu'.

— Fă-mi o favoare și rămâi în tură dublă. Deja m-a sunat Ministrul de Finanțe să mă întrebe ce se întâmplă. Ar fi bine dacă ai rezolva cazul ăsta.

— Ministrul de Finanțe? repetă Leclerc uimit. De ce îl interesează?

— Eh, știi tu. Vechea poveste, presupun. Bogații au alte legi. Să mă ții la curent, da?

Leclerc puse receptorul în furcă și înjură de mama focului. De-abia reuși să se târască până la automat să își ia un espresso mai jegos decât de obicei. Îl usturau ochii și îl dureau sinusurile. „Sunt prea bătrân pentru asta”, își spuse. Nu mai avea ce să facă. Își trimisese unul dintre subalterni să ia declarații de la personalul domestic. Se întoarse la birou, își sună soția și îi spuse că va ajunge acasă abia după-amiază, apoi intră pe Internet să vadă dacă poate să afle ceva despre doctorul Alexander Hoffmann, fizicianul și administratorul fondului de hedging. Spre surprinderea lui, nu găsi nimic. Nu avea pagină pe Wikipedia, nu erau niciun articol de ziar și nici măcar o poză disponibilă online. Și totuși, însuși Ministrul de Finanțe se interesase de el.

„Ce naiba o fi ăla fond de hedging?” se întrebă. Căută pe Internet: „un fond de investiții privat, care investește într-o gamă largă de active și recurge la o varietate de strategii de investiții menite să protejeze investitorii fondului pe piețele în scădere, maximizând câștigurile pe piețele în creștere.”

Cu nimic mai lămurit, își răsfoi agenda cu notițe. Hoffmann spusese că lucrează în domeniul financiar de mai bine de opt ani. Cu șase ani înainte de asta, lucrase la crearea Marelui Accelerator de Hadroni. Întâmplător, Leclerc știa un tip, un fost inspector de poliție, care acum se ocupa de securitate la CERN. Îl sună și, cincisprezece minute mai târziu, se afla la volanul micului său Renault, conducând cu grijă prin traficul matinal înspre nord-vest, pe lângă aeroport, pe Route de Meyrin, străbătând mohorâta zonă industrială Zimeysa.

Drept în față, unde CERN se profila pe fundalul munților din zare, o sferă imensă de lemn, de culoarea ruginii, părea că se ridică din terenurile arabile ca un anacronism uriaș: viziunea anilor șazeci asupra viitorului. Leclerc trase vizavi și intră în clădirea principală. Își spuse numele și își prinse ecusonul de vizitator pe hanorac. În timp ce aștepta să vină să-l ia omul său de contact, vizită mica expoziție din zona de recepție. Aparent, o mie șase sute de magneți supraconductori, fiecare cântărind aproape treizeci de tone, se aflau sub tălpile lui, într-un tunel circular de douăzeci și șapte de kilometri, împrôșcând înjur fascicule de particule atât de repede, încât acestea completau circuitul de unsprezece mii de ori pe secundă. Coliziunea fasciculelor, la șapte trilioane de electronvolți pe proton, trebuia să dezvăluie originea universului, să descopere noi dimensiuni și să explice natura materiei întunecate. Nimic din puținul pe care îl înțelegea Leclerc nu părea să aibă vreo legătură cu piețele financiare.

Invitații lui Quarry începură să sosească puțin după ora zece. Prima pereche venise cu autobuzul: un genovez de cincizeci și șase de ani, Etienne Mussard, împreună cu sora lui mai mică, Clarisse. „O să vină mai devreme”, îl prevenise Quarry pe Hoffmann. „Mereu ajung mai devreme.” Neglijent îmbrăcați, amândoi erau necăsătoriți și locuiau împreună în suburbia din Lancy, într-un apartament mic cu trei camere, moștenit de la părinți. Nu aveau permis de conducere. Nu-și luau concediu. Rareori luau masa la restaurant. Quarry estima averea domnului Mussard la aproximativ șapte sute de milioane de euro, iar pe cea a doamnei Mussard, la cinci sute cincizeci de milioane. Bunicul mamei lor, Robert Fazy, deținuse o bancă privată care fusese vândută în anii optzeci, în urma unui scandal legat de bunurile evreiești sechestrate de naziști și depozitate la Fazy et Cie în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Veniseră împreună cu avocatul familiei, doctor Max-Albert Gallant, a cărui firmă, în mod convenabil, se ocupa și de afacerile juridice ale companiei Hoffmann Investment Technologies. Gallant era cel care îl prezentase pe Quarry fraților Mussard.

— Se poartă cu mine de parcă aș fi copilul lor, spuse Quarry. Sunt incredibil de nesimțiți și tot timpul se plâng de ceva.

Acest cuplu cenușiu fii urmat îndeaproape de probabil cel mai exotic client al lui Hoffmann, Elmira Gulzhan, fiica de treizeci și opt de ani a președintelui din Azakhstan. Locuia la Paris și absolvise școala de business INSEAD, din Fontainebleau. Elmira era responsabilă cu administrarea peste hotare a pachetelor de acțiuni ale familiei Gulzhan, estimate în 2009 de CIA la aproximativ nouăsprezece miliarde de dolari. Quarry reușise să o întâlnească la o petrecere pe pârtia de schi din Val d'Isere. Până în acel moment, familia Gulzhan investise 120 de milioane în fondul de hedging, iar Quarry intenționa

să o convingă pe Elmira să dubleze suma, cel puțin. Se împrietenise pe pârtie și cu iubitul ei, François de Gombart-Tonnelle, un avocat parizian, care o însoțea și de această dată. Elmira coborî din Mercedesul cu geamuri blindate. Purta un mantou de mătase de culoarea smaraldului și o eșarfa asortată, care îi înfășură delicat părul negru, bogat și lucios. Quarry aștepta să o salute. „Să nu te lași păcălit”, îl prevenise pe Hoffmann. „Arată de parcă e pusă pe distracție, dar se poate angaja la Goldman oricând. La fel de bine îl poate convinge pe tăticu’ să-ți smulgă unghiile.”

Următorii care se apropiau, împărțind o limuzină de la Hotel Président Wilson, situat pe partea opusă a lacului, erau doi americani, veniți cu avionul din New York special pentru prezentare. Ezra Klein era analist șef la Winter Bay Trust, un fond de fonduri de 14 miliarde de dolari, care, după cum scria în prospect, își propusese „să diminueze riscurile și să obțină un profit ridicat investind într-o gamă diversă de portofolii administrate și nu în obligațiuni individuale sau dividende.” Klein avea o reputație de genialoid, sporită de obiceiul său de a rosti șase cuvinte pe secundă (fusesse cândva cronometrat pe ascuns de subalternii săi uluiți), un ritm de două ori mai mare decât cel normal și de faptul că fiecare al treilea cuvânt era un acronim sau un termen din jargonul financiar. „Ezra e autist”, îi spusese Quarry lui Hoffmann. „N-are nici soție, nici copii și cred că nici organe sexuale. Winter Bay poate să ne mai aducă o sută de milioane. Rămâne de văzut.”

Lângă el, fără măcar să pretindă că ascultă turuiala ininteligibilă a lui Klein, era un tip mătăhălos, trecut de cincizeci de ani, îmbrăcat într-un costum negru de Wall Street din trei piese și o cravată cu dungi albe și roșii. Era Bill Easterbrook, de la conglomeratul bancar american AmCor. „L-ai cunoscut pe Bill”, îl atenționase Quarry pe Hoffmann. „Îți amintești? E dinozaurul care arată de parcă tocmai ar fi ieșit dintr-un film de Oliver Stone. De când l-ai văzut ultima oară, s-a rupt într-o entitate autonomă numită AmCor Alternative Investments, care este, de fapt, un truc de contabilitate menit să mulțumească organele de reglementare.” Quarry lucrase zece ani la AmCor în Londra, iar pe Easterbrook îl cunoștea de mult timp, „de foarte mult timp”, după cum se exprimase el visător, furat de amintiri, îl cunoștea din glorioasele zile, pline de cocaină și prostituate, ale anilor nouăzeci. După ce Quarry a plecat de la AmCor să bată palma cu Hoffmann, Easterbrook le-a trimis primii clienți în schimbul unui comision. AmCor Alternative era acum cel mai important investitor al lui Hoffmann, administrând aproape un miliard de dolari. Și era unul dintre participanții la ședință pe care Quarry se deranja să-i întâmpine personal în hol.

Încetul cu încetul, veniră: Amschel Herxheimer, un tip de douăzeci și șapte de ani, membru al dinastiei tranzacțiilor bancare Herxheimer, pe care seniorii îl pregăteau să preia frâiele băncii private a familiei, cu două sute de ani vechime. Sora lui Amschel îi fusese colegă lui Quarry la Oxford. Plictisitorul Iain Mould de la Fife, care fusese cândva o încă și mai plicticoasă societate de credit ipotecar, până la începutul secolului, când a vândut acțiuni publicului larg. În trei ani s-a îngropat în datorii echivalente cu jumătate din produsul intern brut al Scoției, ceea ce a obligat guvernul britanic să intervină. Miliardarul Mieczyslaw Lukasinski, fost profesor de matematică și liderul Uniunii Tineretului Socialist Polonez, care acum deținea a treia cea mai mare companie de

asigurări din estul Europei. În sfârșit, doi antreprenori chinezi, Liwei Xu și Qi Zhang, reprezentanții unei bănci de investiții cu sediul în Shanghai, însoțiți de nu mai puțin de șase asociați în costume negre, care se dădeau drept avocați, însă Quarry era convins că sunt experți IT, veniți să examineze securitatea cibernetică a lui Hoffmann. După o confruntare politicoasă, dar mustind de furie, „avocații” se văzură nevoiți să plece.

Nici măcar unul dintre investitorii pe care Quarry îi invitase nu refuzase să vină.

— Vin din două motive, îi explicase Quarry lui Hoffmann. În primul rând, pentru că în trei ani, chiar și când piețele financiare au mers prost, le-am scos un profit de optzeci și trei la sută și provoc pe oricine să găsească un alt fond de hedging care generează un coeficient Alfa^[21] atât de ridicat. Adică probabil se întreabă ce dracu’ facem noi aici, având în vedere că n-am vrut să le luăm nici măcar un cent în plus.

— Și care-i al doilea motiv?

— Hai, nu fi așa modest.

— Nu înțeleg.

— *Tu ești al doilea motiv, scrântitule. Vor să te vadă. Vor să afle ce-ai mai făcut. Ai devenit o legendă, iar ei vor să-ți atingă straietele numai ca să vadă dacă degetele li se transformă în aur.*

Hoffmann fu trezit de Marie-Claude.

— Doctore Hoffmann? zise ea, scuturându-i cu delicatețe umărul. Doctore Hoffmann? Domnul Quarry a zis să vă anunț că vă așteaptă în sala de ședințe.

Avusese un vis atât de veridic, însă de cum deschise ochii, imaginile dispărură ca baloanele de săpun. Preț de o clipă, chipul secretarei aplecat deasupra lui i se păru că seamănă cu al mamei. Avea aceiași ochi gri-verzui, același nas proeminent, aceeași expresie neliniștită și inteligentă.

— Mulțumesc, îi zise și se ridică. Spune-i că ajung imediat, continuă, apoi adăugă din senin: îmi pare rău că n-am știut de soțul tău. Uneori mă iau cu... altele.

Neajutorat, Hoffmann schiță un gest cu mâna prin aer.

— Nu-i nimic. Vă mulțumesc.

La capătul coridorului era o toaletă. Răsuci robinetul de apă rece și își tăcu mâinile căuș sub el. Își stropi fața de câteva ori, biciuindu-și carnea cu apa rece ca gheața. Nu avea timp să se bărbierească. Pielea de pe bărbie și din jurul gurii, de obicei delicată și fină, era la fel de țepoasă și de aspră ca a unui animal. În mod ciudat – fără îndoială, era vorba de o toană cauzată de lovitură – se simțea entuziasmat. Supraviețuise întâlnirii cu moartea – înviorătoare, în sine – iar acum era așteptat de o sală plină de solicitanți care, vorba lui Hugo, așteptau să-i atingă straietele cu speranța că se vor contamina cu talentul lui de a produce bani. Bogații lumii își lăsaseră iahturile, piscinele, avioanele, ringurile de tranzacționare din Manhattan și firmele de contabilitate din Shanghai și se adunaseră în Elveția pentru a-l asculta pe Dr. Alexander Hoffmann, legendarul – iarăși, cuvintele lui Hugo – creator al companiei Hoffmann Investment Technologies, predicând despre viitor. Și ce poveste avea să le spună! Ce evanghelie avea să propovăduiască!

Îmbătat de aceste gânduri, Hoffmann se șterse pe față, își îndreptă spatele și porni

spre sala de ședințe. Pe ringul de tranzacționare, silueta vioaie a lui Ganapathi Rajamani, directorul de risc al companiei, venea ușor în întâmpinarea lui, însă Hoffmann îi făcu semn să plece. Oricare ar fi fost problema, n-avea decât să aștepte.

„Fără îndoială că atunci când averea este foarte mare ea tinde să transforme oamenii în trântori inutili, însă numărul lor nu este niciodată mare și aici intervine un oarecare grad de eliminare, deoarece vedem zilnic bogătași care se întâmplă să fie slabi la minte sau desfrânați și care își irosesc averile.”^[22]

Charles Darwin, Descendența omului și selecția sexuală (1878).

Sala de ședințe era la fel de impersonală ca birourile directorilor, cu aceiași pereți de sticlă izolați fonic și acoperiți de storuri venețiene. Peretele din fund era ocupat aproape în întregime de un ecran imens și negru pentru teleconferințe, în fața căruia se afla o masă mare și ovală, din lemn scandinav, deschis la culoare. Când Hoffmann intră în sală, mai era un singur loc gol, celelalte șaptesprezece fiind ocupate fie de directori, fie de consilierii lor. Locul liber se afla lângă Quarry, în capul mesei. Vizibil ușurat, Quarry îl urmărea apropiindu-se.

— În sfârșit a ajuns, spuse el. Doamnelor și domnilor, doctorul Alexander Hoffmann, președintele companiei Hoffmann Investment Technologies. După cum puteți vedea, creierul lui e atât de mare, încât a trebuit să-i despicăm țeasta ca să respire. Scuze, Alex, glumesc. Din păcate, a suferit un mic accident, de-asta are copci, dar acum se simte bine, nu-i așa?

Toți ochii erau ațintiți asupra lui. Cei care se aflau lângă Hoffmann se întoarseră spre el. Jenat, Hoffmann le evită privirile. Ocupă scaunul de lângă Quarry și își împreună mâinile pe masă, uitându-se fix la degetele sale. Simți mâna lui Quarry sprijinindu-se de umărul său și greutatea acestuia când se ridică în picioare.

— Bun. Putem să-i dăm drumul. Bine ați venit în Geneva, prieteni! Se fac aproape opt ani de când Alex și cu mine am pornit afacerea asta împreună. Cu inteligența lui și cu frumusețea mea, am creat un fond de investiții aparte, bazat exclusiv pe algoritmi de tranzacționare. La început am avut în administrare active în valoare de o sută de milioane de dolari. O mare parte dintre ele o datorăm vechiului meu prieten de acolo, Bill Easterbrook, de la AmCor. Bine ai venit, Bill. Am realizat un profit chiar din primul an și de atunci ne-a mers mereu din bine în mai bine. De asta suntem acum de o sută de ori mai mari ca la început, administrând active în valoare de zece miliarde de dolari. N-am de gând să mă laud cu realizările noastre. Cred că nu e nevoie. Ați primit cu toții rapoartele trimestriale și știți deja ce am reușit să facem împreună. O să vă comunic numai câteva date statistice. În nouă octombrie 2007, indicele Dow Jones Industrial Average a închis la 14.164 de puncte. Aseară – am verificat înainte să plec de la birou – Dow a închis la 10.866. Asta înseamnă o pierdere de aproape un sfert în decursul a doi ani și jumătate. Închipuiți-vă! Capetele alea seci, cu toate planurile de pensii și obligațiunile lor, au pierdut aproximativ douăzeci și cinci la sută din investiții. Dar voi,

în aceeași perioadă, având încredere în *noi*, ați văzut că valoarea activului net v-a crescut cu optzeci și trei la sută. Doamnelor și domnilor, cred că sunteți de acord cu mine când spun că a fost o decizie înțeleaptă să vă aduceți banii la noi.

Pentru prima oară, Hoffmann își luă inima în dinți și aruncă o scurtă privire celor din jur. Publicul lui Quarry era absorbit. („Cele mai interesante lucruri din lume sunt două la număr: banii tăi și viața sexuală a celorlalți”, spusese cândva Quarry.) Chiar și Ezra Klein, care de obicei se legăna ca un elev într-o *madrasa*^[23], acum stătea nemișcat, iar Mieczyslaw Lukasinski nu-și mai ștergea rânjetul de pe fața lui de țărănoi bucălat.

Mâna dreaptă a lui Quarry se odihnea în continuare pe umărul lui Hoffmann. Stânga și-o ținea în buzunar.

— În domeniul nostru, decalajul dintre randamentul pieței și randamentul fondului este numit Alfa. În ultimii trei ani, Hoffmann a produs un Alfa de 112%. De-asta presa financiară ne-a votat de două ori Fondul de hedging algoritmic al anului. Iar consecvența randamentului, continuă el, nu a ținut de noroc, vă asigur. Anual, Hoffmann cheltuiește treizeci și două de milioane de dolari pentru cercetări. Tot așa, la noi lucrează șaiszeci dintre cele mai scilpitoare minți științifice din lume. Cel puțin așa mi se spune, eu nu pricep nimic din ce zic.

Râseră în semn de compătimire, iar el își dădu seama de asta. Hoffmann văzu că bancherul britanic, Iain Mould, se îneca de atâta râs și își spuse pe loc că e un prost. Quarry își luă mâna de pe umărul lui Hoffmann, o scoase pe cealaltă din buzunar și își puse palmele pe masă. Se aplecă, deodată grav și preocupat.

— Cu vreo optsprezece luni în urmă, Alex și echipa lui au făcut o descoperire tehnologică importantă. Drept consecință, am fost nevoiți să luăm decizia dificilă de a sista total investițiile.

Sistarea totală însemna că refuzau să primească un adaos de investiții chiar și de la clienții actuali.

— Știu că toți cei prezenți aici ați fost dezamăgiți de această decizie, chiar derutați, iar unii dintre voi s-au înfuriat. De-asta v-am chemat.

Aruncă o privire spre Elmira Gulzhan, care îl asculta din capul opus al mesei. Hoffmann știa că țipase la Quarry la telefon și chiar îl amenințase că va retrage banii familiei sau va lua măsuri și mai drastice. („Dacă sistezi total Gulzhanii, Gulzhanii te sistează pe tine...”).

— Ei bine, continuă Quarry, trimițându-i Elmirei un sărut insesizabil, ne cerem scuze pentru asta. Dar am hotărât că trebuie să ne concentrăm pe implementarea acestei noi strategii de investiții cu numărul actual de active. Întotdeauna, pentru orice tip de fond, va exista riscul, iar asta sunt sigur că știți, ca prin creșterea numărului de active să scadă randamentul. Am vrut să fim cât se poate de siguri că nu se va întâmpla așa ceva. Părerea noastră este că acest sistem nou, pe care noi îl numim VIXAL-4, poate să suporte o extindere a portofoliului. Într-adevăr, coeficientul Alfa generat în ultimele șase luni este cu mult mai mare decât era când ne bazam pe algoritmi noștri inițiali. Prin urmare, începând de astăzi, vă anunț că Hoffmann trece de la sistarea totală la sistarea parțială și este dispus să accepte un adaos de investiții, dar numai de la clienții actuali.

Se opri și luă o gură de apă, dându-le răgaz să-și revină după impactul cuvintelor sale. Sala era cufundată în liniște.

— Capul sus, toată lumea! spuse cu veselie. Asta ar trebui să fie o veste bună!

Clienții începură să râdă, eliminând tensiunea și, pentru prima oară de când Hoffmann intrase în sală, se priviră drept în ochi. Își dădu seama că deveniseră un club privat: o francmasonerie legată printr-un secret. Își trimiteau unul altuia zâmbete complice peste masă. Erau cei privilegiați.

— Acestea fiind zise, continuă Quarry mulțumit, cred că cel mai bun lucru pe care pot să-l fac acum este să-i dau cuvântul lui Alex, care e în măsură să vă dea mai multe detalii despre partea tehnică.

Abia se așezase, când se ridică iar:

— Cu puțin noroc, s-ar putea să înțeleg și eu.

După ce hohotele stârnite se potoliră, Hoffmann intră în scenă.

Nu se număra printre cei care pot vorbi cu naturalețe în public. Puținele cursuri pe care trebuise să le predea la Princeton înainte să plece din Statele Unite fuseseră o tortură atât pentru lector, cât și pentru studenți. Dar acum se simțea limpezit și încărcat cu o energie ciudată. Își atinse ușor rana cusută, inspiră adânc de câteva ori, apoi se ridică în picioare.

— Doamnelor și domnilor, trebuie să păstrăm discreția și să evităm pericolul ca adversarii să ne fure ideile. Principiul general nu este un mister, după cum bine știți. Luăm câteva sute de titluri diferite și le tranzacționăm într-un timp de douăzeci și patru de ore. Algoritmii instalați în calculatoarele noastre aleg pozițiile pe care să le ocupăm, bazându-se pe o analiză detaliată a tendințelor anterioare, majoritatea fiind contracte futures lichide – să zicem Dow sau S&P 500 – și bunuri de larg consum: petrol Brent, gaz natural, aur, argint, cupru, grâu, în fine. Facem și niște tranzacții de mare frecvență, ceea ce presupune să ocupăm pozițiile numai câteva milisecunde. Nu e așa de complicat. Chiar și media mobilă pe două sute de zile a indicelui S&P reprezintă un test de predicție sigur pentru bursă: dacă indicele curent este mai mare decât media precedentă, piața este în tendință de urcare. Dacă e mai mic, piața e în scădere. Sau putem face o predicție pe baza celor douăzeci de ani de statistică: cositorul, dacă este cotate la un preț, iar yenul la altul, atunci, cel mai probabil, DAX-ul^[24] se va situa aici. Evident, avem multe alte perechi de medii de care ne putem folosi – câteva milioane chiar. În fine, principiul e simplu: în drumul spre viitor, ne călăuzește trecutul. Și e suficient să avem dreptate în cincizeci și cinci la sută dintre cazuri pentru a ieși în profit. Când am început, nu mulți au prevăzut cât de importantă se va dovedi tranzacționarea bazată pe algoritmi. În acest domeniu, inițiatorii au fost repede catalogați drept quanți, ciudați sau tocilari. Noi am fost tipii cărora fetele le refuzau toate invitațiile la dans.

— Și-acum e la fel, interveni Quarry.

Hoffmann nu luă în seamă întreruperea.

— Așa o fi, dar victoriile pe care le-am obținut în această companie vorbesc de la sine. Hugo a subliniat faptul că, într-o vreme când Dow scăzuse cu douăzeci și cinci la sută, valorile noastre crescuseră cu optzeci și trei la sută. Cum s-a întâmplat asta? Foarte simplu. Timp de doi ani piețele de capital au fost cuprinse de panică – un mediu

prosper pentru algoritmi noștri. Oamenii au un comportament atât de previzibil când le e frică!

Își ridică mâinile.

— „Spațiul ceresc este plin de ființe despuiate, care străbat aerul. Oameni, bărbați goi, femei goale, care în călătoria lor dezlănțuie vijelii și vârtejuri de zăpadă. Le auziți zgomotul? Vâjâie bătaile de aripi ale unor păsări uriașe, sus în aer. Aceasta este spaima oamenilor goi, aceasta este goana lor!”^[25]

Se opri. Se uită înjur la chipurile clienților, întoarse spre el. Câțiva rămăseseră cu gura căscată, ca puii care așteaptă mâncarea. Își simțea gâtul uscat.

— Nu sunt cuvintele mele. Sunt vorbele unui sfânt inuit, citat de Elias Canetti în *Masele și puterea*. Când lucram la VIXAL-4 mi le pusesem pe *Screensaver*. Hugo, poți să-mi dai niște apă?

Quarry se întinse și-i dădu o sticlă de apă Evian și un pahar. Hoffmann lăsă paharul, desfăcu dopul de plastic și bău direct din sticlă. Nu-și dădea seama ce efect are discursul lui asupra publicului. Nici nu-i păsa. Își șterse gura cu dosul palmei.

— Pe la 350 î.H. Aristotel definea omul drept *zoon logon echon*, „animal rațional” sau, mai exact, „vietate înzestrată cu limbaj articulat”. Mai presus de toate, limbajul este ceea ce ne deosebește de celelalte ființe de pe pământ. Evoluția limbajului ne-a eliberat din lumea obiectelor fizice și a înlocuit-o cu o lume a simbolurilor. Și vietățile inferioare comunică, într-un mod primitiv, ce-i drept și pot chiar să învețe câteva dintre simbolurile cu care lucrează oamenii. De exemplu, câinele înțelege „șezi” sau „aici”. Dar timp de, să zicem, patruzeci de mii de ani oamenii au fost *zoon logon echon* – „vietatea înzestrată cu limbaj”. Iar acum, pentru prima oară, acest adevăr nu mai este valabil. Au apărut computerele. Iar computerele...

Hoffmann arată cu sticla înspre ringul de tranzacționare, stropind masa cu apă.

— Ne-am imaginat că ele, mai precis roboții, o să preia treburile casnice, o să-și pună șorțuri și o să trebăluiască în locul nostru ca niște menajere, făcând ordine în casă și lăsându-ne să ne bucurăm de timpul nostru liber. În realitate s-a întâmplat taman invers. Avem mână de lucru lipsită de inteligență, care se ocupă în continuare de aceste treburi casnice simple, adesea cu un program de lucru prelungit și pe bani puțini. În schimb, cei pe care i-au înlocuit calculatoarele aparțin claselor educate: traducătorii, tehnicienii medicali, funcționarii juridici, contabilii, brokerii. În sfera comerțului și a tehnologiei, computerele sunt traducători de încredere. În medicină, ascultă simptomele pacienților, pun un diagnostic și chiar prescriu un tratament. În drept, cercetează și analizează documente complexe pe o sumă mult mai mică decât cea pe care o cer consilierii juridici. Prin recunoașterea amprentei vocale, algoritmi reușesc să extragă înțelesul atât din cuvintele rostite, cât și din cele scrise. Buletinele de știri sunt studiate în timp real. Când am pus bazele acestui fond împreună cu Hugo, informațiile pe care le-am folosit erau în întregime statistici financiare digitale. Nimic altceva. Dar, în ultimii doi ani, o nouă constelație de date ne-a căzut în mână. Și, destul de curând, toate informațiile din lume, fiecare strop de cunoaștere pe care oamenii îl posedă, fiecare gând care a meritat să fie păstrat de-a lungul a mii de ani, totul va fi disponibil în format digital. Toate drumurile de pe pământ au fost cartografiate. Toate clădirile au

fost fotografiate. Noi, oamenii, lăsăm urme digitale, vizibile ca urmele melcului, în toate locurile pe care le-am vizitat, pe toate obiectele cumpărate, pe toate site-urile accesate. Iar aceste date pot fi citite, cercetate și analizate de calculatoare, care, în modalități greu de imaginat pentru noi, extrag din ele valori. Cei mai mulți dintre noi nici măcar nu conștientizează ce s-a întâmplat. Și de ce ar face-o? Dacă părăsiți clădirea asta și ieșiți în stradă, lumea arată așa cum a fost dintotdeauna. Un om de acum sute de ani poate să se plimbe prin partea aceasta a Genevei simțindu-se ca acasă. Dar în spatele aparențelor, în spatele fațadei de piatră, cărămizi și sticlă, lumea s-a distorsionat, s-a îndoit și s-a micșorat de parcă planeta ar fi intrat într-o altă dimensiune. Vă dau un mic exemplu, în 2007, guvernul britanic a răstăcit arhivele a douăzeci și cinci de milioane de oameni: codurile fiscale, datele conturilor bancare, adresele, datele de naștere. Dar nu au răstăcit două vagoane de arhive, ci numai două CD-uri. Iar asta încă nu-i nimic. Într-o zi, Google va digitaliza toate cărțile publicate vreodată. Nu o să mai avem nevoie de biblioteci. O să ne trebuiască doar un ecran pe care să-l ținem în mână. Ideea este următoarea. Oamenii citesc cu aceeași viteză ca Aristotel. Studentul american obișnuit citește patru sute cincizeci de cuvinte pe minut. Cei cu adevărat inteligenți ajung la opt sute. Asta înseamnă cam două pagini pe minut. Dar anul trecut IBM a anunțat că face pentru guvernul american un nou tip de computer, care poate efectua douăzeci de mii de trilioane de calcule pe secundă. Noi, ca specie, avem o limită fizică pentru câtă informație putem absorbi. Am ajuns la capăt de linie. Dar nu există nicio limită pentru cât poate procesa un computer. Iar limbajul, adică înlocuirea obiectelor cu simboluri, are și un aspect dezavantajos pentru noi. Epictet, filosoful grec, a înțeles asta acum două mii de ani, când scria: „Pe oameni îi tulbură nu lucrurile în sine, ci părerile și impresiile lor despre lucruri.” Limbajul a dezlănțuit puterea imaginației, iar odată cu aceasta s-au născut zvonul, panica, groaza. Algoritmii nu au imaginație. Nu intră în panică. Iată de ce sunt perfecți pentru tranzacționări pe piața de capital. Prin noua generație de algoritmi VIXAL scopul nostru a fost de a face, cu ajutorul calculelor de piață, operații de separare, stabilire și factorizare a indicelui de preț care derivă în întregime din tiparele previzibile ale comportamentului uman. De exemplu, de ce prețul unor acțiuni, crescut din anticiparea unor rezultate pozitive, scade aproape fără excepție sub cota anterioară, dacă rezultatele se dovedesc a fi mai slabe decât cele așteptate? De ce uneori brokerii se țin cu dinții de anumite acțiuni, chiar dacă ele se devalorizează și îi fac să piardă mulți bani, iar alții vând acțiuni foarte avantajoase, pe care ar fi trebuit să le păstreze, numai pentru faptul că piața este în scădere generală? Algoritmii care își vor adapta strategiile la aceste enigme vor avea un avantaj uriaș față de concurență. Considerăm că acum avem suficiente date să anticipăm aceste anomalii și să profităm de pe urma lor.

Ezra Klein, care se legănase înainte și înapoi cu frenezie, nu se mai putea abține.

— Dar astea-s *finanțe behavioriste!* izbucni el.

O spusese de parcă ar fi o erezie.

— O.K., de acord, IPE e un fiasco, dar cum poți să filtrezi „zgomotul” pieței ca să faci din FB^{26} un instrument eficient?

— Când extragem valoarea acțiunilor, de fiecare dată când variază, ne rămâne

efectul comportamental, dacă există.

— Da, dar cum îți dai seama ce a cauzat efectul comportamental? Asta ține de istoria universului, ce dracu'!

— Ezra, sunt de acord cu tine, spuse Hoffmann calm. Cu toate informațiile disponibile digital și oricât de eficiente ar fi echipamentele noastre, nu putem analiza fiecare aspect al comportamentului uman de pe piață sau tot ce l-a stârnit în ultimii douăzeci de ani. Am știut de la început că va trebui să ne limităm zona de interes. Concluzia la care am ajuns este că trebuie să alegem o singură emoție, pentru care știm că avem date substanțiale.

— Și ce ați ales?

— Groaza.

În sală era rumoare. Deși Hoffmann se străduise să evite jargonul – „Tipic pentru Klein”, își spuse el, „să aducă vorba de IPE, ipoteza pieței eficiente” – observase nedumerirea crescândă a publicului. Dar acum, fără nicio îndoială, le captase atenția. Continuă:

— De-a lungul istoriei, groaza a fost cea mai puternică emoție din economie. Vă amintiți de FDR și de Marea Criză Economică? Cuvintele lui sunt cele mai citate din istoria finanțelor: „Singurul lucru de care trebuie să ne temem e groaza însăși.” De fapt, groaza este probabil cea mai puternică emoție umană, nu doar în economie. Cine s-a trezit vreodată la patru dimineața pentru că se simte fericit? E atât de puternică, încât am reușit destul de ușor să filtrăm zgomotul provocat de alte emoții și să ne concentrăm atenția numai asupra semnalelor date de groază. De exemplu, am reușit să corelăm fluctuațiile recente ale bursei cu rata de frecvență a cuvintelor din câmpul semantic al groazei întâlnite în mass-media: „teroare”, „alarmă”, „panică”, „oroare”, „disperare”, „frică”, „antrax”, „nuclear”. Concluzia la care am ajuns este că lumea este condusă de groază așa cum n-a mai fost vreodată.

— Asta face al-Qaeda.

— Parțial. Dar de ce ar insufla al-Qaeda mai multă groază decât a făcut-o amenințarea cu distrugerea mutuală din timpul Războiului Rece, în anii cincizeci și șaiszeci, care, întâmplător, au fost vremuri de mare stabilitate și creștere a pieței? Concluzia noastră este că digitalizarea însăși creează o epidemie de groază și că Epictet are dreptate: locuim într-o lume a părerilor și a fanteziei, nu într-una reală. După părerea noastră, creșterea volatilității pieței este o funcție a digitalizării, care acutizează trecerile bruște de la o emoție la alta, răspândind informația cu ajutorul Internetului.

— Iar noi am găsit o modalitate de a face bani din asta, spuse Quarry fericit.

Îi făcu lui Hoffmann semn din cap, încurajându-l să continue.

— După cum cei mai mulți dintre voi deja știu, Bursa de Opțiuni din Chicago lucrează cu așa-zisul indice de volatilitate al indicelui S&P 500, cunoscut și ca VIX. Asta se întâmplă, într-o formă sau alta, de șaptesprezece ani. În lipsa unui termen mai bun, să spunem că este un simbol care urmărește prețurile opțiunilor call^[27] și put^[28] pentru acțiunile tranzacționate pe S&P 500. Dacă vreți să facem calculele, indicele VIX este egal cu rădăcina pătrată a variației indicelui S&P 500 din următoarele treizeci de zile,

cotată apoi drept varianță anualizată. Dacă nu vă interesează calculele, să spunem că nu face decât să arate volatilitatea implicită a bursei pentru luna următoare. Crește și scade cu fiecare minut. Cu cât crește mai mult indicele, cu atât este mai mare nesiguranța pe piață. De aceea agenții îl numesc „factorul groazei”. El însuși este lichid. Avem opțiuni VIX și contracte futures, pe care le tranzacționăm. Deci VIX a fost punctul nostru de pornire. Ne-a procurat o grămadă de informații utile, mergând în urmă până în anul 1993, pe care le putem grupa cu indicii comportamentali creați de noi și introduce în metodologia curentă. Ne-a dat și numele pentru prototipul algoritmului nostru, VIXAL-1, care i-a rămas până astăzi, chiar dacă nu mai seamănă cu VIX deloc. Acum suntem la a patra încercare, pe care, dintr-o remarcabilă lipsă de imaginație, am numit-o VIXAL-4.

Klein îl întrerupse iar.

— Volatilitatea implicită indicată de VIX poate să ducă atât la creșteri, cât și la scăderi.

— Am luat asta în considerare, spuse Hoffmann. După metrica noastră, la fel ca orice altceva, optimismul se măsoară, iar scara începe cu absența groazei și se termină cu reacțiile împotriva ei. În ceea ce privește piața de capital, țineți cont de faptul că groaza nu se rezumă la panica în masă și, respectiv, refugiarea într-o zonă de siguranță. Mai întâlnim și efectul de dependență, când o acțiune este păstrată fără niciun motiv și un efect de adrenalină, când valoarea unei acțiuni crește în forță. În prezent încă studiem toate categoriile astea ca să aflăm impactul pe care-l au asupra pieței și ca să ne perfecționăm prototipul.

Easterbrook ridică mâna.

— Da, Bill?

— Algoritmul ăsta e deja funcțional?

— Să-l lăsăm pe Hugo să răspundă la întrebarea asta, mai degrabă practică decât teoretică.

Quarry răspunse:

— Incubatorul a început acum doi ani o testare retroactivă. Desigur, a fost doar o simulare, încă nu am folosit pe piață VIXAL-4. În mai 2009, am testat VIXAL-2, folosind bani virtuali în valoare de o sută de milioane de dolari. După ce am rezolvat problemele inițiale, în noiembrie am trecut la VIXAL-3 și i-am pus la dispoziție un miliard. Pentru că a fost un adevărat succes, acum o săptămână am hotărât să-i dăm drumul lui VIXAL-4 să preia controlul asupra întregului fond.

— Și ce rezultate a avut?

— O să vă arătăm cifrele la sfârșit. Din câte îmi amintesc, VIXAL-2 a făcut douăsprezece milioane de dolari în șase luni de tranzacții. VIXAL-3 a produs o sută optsprezece milioane. Iar de aseară VIXAL-4 e în creștere, având aproximativ șaptezeci și nouă de milioane și șapte sute de mii.

Easterbrook se încruntă.

— Parcă spuneai că i-ai dat drumul de-abia de o săptămână.

— Da.

— Dar asta înseamnă că...

— Asta înseamnă că, interveni Ezra Klein, făcând calculele în minte și aproape sărind de pe scaun, dintr-un fond de zece miliarde de dolari scoți un profit de patru miliarde și o sută patruzeci de milioane pe an.

— Iar VIXAL-4 este un algoritm cu învățare autonomă, spuse Hoffmann. Pe măsură ce adună și analizează mai multe date, devine tot mai eficient.

Clienții începură să fluiera și să murmure. Cei doi chinezi vorbeau în șoaptă.

— Acum înțelegeți de ce am decis să aducem mai multe investiții, spuse Quarry rânjind. Trebuie să exploatăm la maximum drăcia asta înainte să apară vreo imitație. Iar acum, doamnelor și domnilor, cred că a sosit momentul să-l vedeți pe VIXAL la lucru.

La o distanță de trei kilometri, în Cologny, medicii legiști terminaseră de percheziționat casa lui Hoffmann. Ofițerii criminaliști, un bărbat și o femeie, amândoi tineri, poate studenți sau amanți, își strânseseră echipamentele și plecaseră. Un jandarm plictisit stătea în mașina parcată la stradă.

Gabrielle era în atelierul ei și demonta portretul fetusului. Desprindea din suportul de lemn fiecare foaie de sticlă, o împacheta în hârtie, apoi într-o folie cu bule și o așeza într-o cutie de carton. Se mira că tragedia din noaptea precedentă îi insuflase atât de multă energie creativă. Pierduse copilul cu doi ani în urmă, după cinci luni și jumătate de sarcină. Nu era primul ei avort spontan, dar sarcina cu pricina fusese cea mai lungă și de departe cea mai cutremurătoare. Îngrijorați, medicii i-au făcut o tomografie computerizată, pe care i-au și dat-o, ceea ce era neobișnuit. Ulterior, în loc să stea de una singură în Elveția, l-a însoțit pe Alex la Oxford, într-o călătorie de afaceri. Plimbându-se printr-un muzeu în timp ce el intervievea niște doctori în hotelul Randolph, a dat peste modelul 3D al moleculei de penicilină, realizat din foi de plexiglas în 1944 de către Dorothy Hodgkin, laureată a premiului Nobel pentru chimie. În minte i-a încolțit o idee și, după ce s-au întors în Geneva, a încercat procedeul folosind ca model tomografia computerizată a pântecului său, tot ce îi mai rămăsese din prunc.

I-a luat o săptămână de încercări și greșeli până să-și dea seama ce să aleagă din cele două sute de imagini transversale, cum să le picteze pe sticlă, ce tip de cerneală să folosească și cum să o aplice în așa fel încât să nu se întindă. De nenumărate ori s-a tăiat la mână în marginile ascuțite ale foilor de sticlă. Dar nu avea să uite niciodată miracolul după-amiezii în care, după ce le-a așezat, a văzut conturându-se o siluetă cu degetele de la mâini și de la picioare chircite. Dincolo de ferestrele apartamentului în care locuiau atunci, cerul se întuneca, dar ea continua să lucreze. Fulgere orbitoare, galbene și bifurcate, spintecau munții. Știa că nimeni n-ar fi crezut-o dacă ar fi povestit. Era prea dramatic. Se simțea ca și cum, jucându-se cu moartea, ar fi trezit o forță a naturii. Când Alex a ajuns acasă, zece minute nu s-a mișcat din fața portretului.

De alunei, s-a dedicat cu totul încercării de a îmbina știința cu arta pentru a compune imagini ale unor ființe vii. Pentru majoritatea lucrărilor a fost propriul său model, convingând radiologii de la spital să o scaneze din cap până în picioare. Creierul a fost cel mai dificil de redat. A învățat să aleagă ce forme să deseneze: apeductul Sylvius, cisterna venei mari, cortul cerebelos și măduva spinării. Simplitatea și paradoxurile rezultatului final – claritatea și misterul, impersonalitatea și intimitatea, universalul și

particularul – au cucerit-o. În acea dimineață, văzându-l pe Alex la tomograf, s-a trezit în ea dorința de a-i face un portret. Se întreba dacă medicii i-ar da rezultatele și dacă el ar fi de acord.

Împachetă cu grijă ultimele foi de sticlă și suportul, apoi sigilă cutia de carton cu bandă adezivă maronie. Îi fusese greu să o aleagă, dintre toate lucrările, tocmai pe aceasta pentru expoziție. Dacă o va cumpăra cineva, știa că nu o va mai vedea niciodată. Totuși, o crease tocmai în acest scop: ca să-i dea o existență independentă, să-i dea drumul în lume.

Luă cutia în brațe și o duse pe coridor ca pe o jertfă. Pe mânerile ușilor și pe lambriurile din lemn rămăseseră urme de pudră albăstruie acolo unde se recoltaseră probe pentru amprente. Sângele din hol fusese curățat. Podeaua era încă umedă, se vedea locul în care îl găsisese pe Alex fără cunoștință. Îl ocoli cu grijă. Auzi un zgomot venind din birou. Silueta greoaie a unui bărbat apăru în prag, făcându-i pielea ca de găină. Scoase un strigăt, gata să scape cutia din brațe.

Îl recunosc. Era Genoud, expertul în securitate. Când se mutaseră, îi arătase cum funcționează sistemul de protecție. Lângă el era un bărbat solid ca un boxer.

— Doamnă Hoffmann, ne scuzați dacă v-am speriat.

Genoud vorbea întotdeauna foarte protocolar și cu multă gravitate. Îl prezintă pe celălalt bărbat.

— Soțul dumneavoastră l-a trimis pe Camille să vă păzească astăzi.

— N-am nevoie să fiu păzită, încep Gabrielle.

Dar era atât de speriată, încât nu mai era în stare să protesteze, așa că îi permise bărbatului să-i ia cutia din brațe și să o ducă la Mercedesul care o aștepta. Insistă, totuși, să se ducă la galerie singură, cu mașina ei. Dar Genoud îi răspunse că, până ce nu va fi prins atacatorul, se află în primejdie. Prin urmare, lovindu-se de rigiditatea lui profesională, ea cedă din nou și făcu întocmai.

— Ai fost pur și simplu genial, spuse Quarry când ieșiră din sală, prinzându-l pe Hoffmann de cot.

— Crezi? Mi s-a părut că i-am pierdut la un moment dat.

— Nu-i deranjează, mai ales dacă-i faci să înțeleagă ce-i interesează și anume concluzia. De altfel, tuturor le place un pic de filosofie greacă, zise Quarry și îl împinse pe Hoffmann în fața lui. Doamne, afurisitul de Ezra e un ticălos nemernic, dar îmi venea să-l pup la sfârșit când a scos calculele alea din minte.

Clienții așteptau răbdători la marginea ringului de tranzacționare, cu excepția tânărului Herxheimer și a polonezului Lukasinski, care, cu spatele la ceilalți, vorbeau însuflețit la telefon. Quarry avu un schimb de priviri cu Hoffmann. Hoffmann ridică din umeri. Chiar dacă încălcau termenii acordului de confidențialitate, nu aveau ce să le facă. Era dificil să aplici regulile în lipsa unei dovezi, iar când o aveai, era mult prea târziu.

— Pe aici, vă rog, li se adresă Quarry, arătându-le drumul cu degetul și, ca un ghid, direcționează șirul prin ringul de tranzacționare.

Herxheimer și Lukasinski își terminară convorbirile și se alăturară grupului. Purtând

o pereche de ochelari de soare cu lentile mari, Elmira Gulzhan trecu imediat în frunte. Clarisse Mussard, cu alură de menajeră, îmbrăcată în pulover și pantaloni largi, mergea în urma ei târându-și picioarele, de parcă ar fi fost servitoarea Elmirei. Din instinct, Hoffmann se uită la panoul de afișare CNBC să vadă ce se întâmplă cu bursele europene. După o săptămână de alunecări, păreau că s-au oprit. Indicele FTSE 100^{29} crescuse cu aproape jumătate din 1%.

Se strânsesă în fața unui ecran de tranzacționare de la Implementare. Unul dintre quanți se ridică de la birou ca invitații să poată vedea mai bine.

— Țsta e VIXAL-4 în acțiune, spuse Hoffmann.

Se retrase ca să le facă loc investitorilor să se apropie de terminal. Nu se așează, căci le-ar fi dat ocazia să-i vadă scalpul.

— Algoritmul selectează tranzacțiile. Sunt la stânga ecranului, în dosarul cu ordinele în așteptare. La dreapta sunt ordinele executate.

Se apropie să citească cifrele.

— Aici, de exemplu, avem... începu el.

Surprins de suma tranzacției, se opri. O clipă, crezu că punctul care separă zecimalele este pus greșit.

— Aici vedeți că avem un milion și jumătate de opțiuni să vindem acțiuni Accenture cu cincizeci și doi de dolari bucata.

— Uau, izbucni Easterbrook. Ditamai pariul pentru o poziție short! Știți ceva despre Accenture ce noi nu știm?

— Profitul a scăzut cu trei la sută în al doilea trimestru fiscal, spuse repede Klein din memorie, câștigurile se ridică la șaiszeci de cenți pe acțiune. Nu stau ei prea bine, dar tot nu înțeleg logica poziției.

— Trebuie să fie o logică, altfel VIXAL n-ar fi luat opțiunile, spuse Quarry. De ce nu le arăți altă tranzacție, Alex?

Hoffmann schimbă afișajul ecranului.

— O.K. Vedeți? Aici e o altă poziție short pe care am lansat-o azi-dimineață: douăsprezece milioane și jumătate de opțiuni de vânzare pentru acțiuni Vista Airways cu șapte euro și douăzeci și opt de eurocenți bucata.

Vista Airways este o companie aeriană europeană *low-cost* care transportă mulți pasageri. Niciunul dintre cei prezenți n-ar fi pus piciorul nici mort la bordul vreunui avion cu acest nume.

— Douăsprezece milioane și jumătate? repetă Easterbrook. Păi ăsta-i ditamai segmentul de piață! Drăcovenia ta are tupeu, nu glumă!

— Hai, Bill, e chiar așa de riscant? spuse Quarry. Toate acțiunile companiilor aeriene sunt fragile în perioada asta. Nu mă deranjează poziția asta.

Părea defensiv. Hoffmann presupunea că observase creșterea de pe piețele europene. Dacă o revenire tehnică ar traversa Atlanticul, ar putea fi puși în încurcătură de o tendință ascendentă și nevoiți să vândă opțiunile în pierdere.

— În ultimul trimestru fiscal, Vista Airways a avut o creștere de doisprezece la sută a numărului de pasageri și a revizuit prognoza de profit în sus cu nouă procente, spuse Klein. Tocmai au primit o nouă flotă de avioane. Nici poziția asta n-o înțeleg.

— Wynn Resorts, spuse Hoffmann, citind mai departe. O să vindem short un milion două sute de mii de acțiuni cu o sută douăzeci și patru bucata.

Se încruntă a nedumerire. În mod normal, mizele acestea enorme pe pozițiile short nu se regăseau în schema complexă de tranzacționări cu risc acoperit a lui VIXAL.

— Asta chiar că le întrece pe toate, spuse Klein, pentru că în primul trimestru au crescut de la șapte sute patruzeci de milioane la nouă sute nouă milioane, având un dividend în numerar de douăzeci și cinci de cenți pe acțiune. În plus, tocmai și-au achiziționat o minunată stațiune în Macau, ceea ce e ca și cum ar fi obținut o autorizație de tipărit bani. Au făcut douăzeci de miliarde din jocuri de noroc și asta doar în primul trimestru, îmi dai voie?

Fără să mai aștepte permisiunea, veni lângă Hoffmann, apucă mouse-ul și începu să dea click pe tranzacțiile recente. Costumul lui împrăstia un miros de curățătorie. Hoffmann simți nevoia să se îndepărteze.

— Procter & Gamble, șase milioane short cu șaiszeci și doi. Exelon, *trei milioane* short cu patruzeci și unu cincizeci. Plus toate opțiunile astea... Doamne, Hoffmann, o să lovească un asteroid pământul sau ce?

Mai avea puțin și își lipea fața de ecran. Scoase o agendă dintr-un buzunar interior și începu să-și noteze cifrele, dar Quarry se întinse și i-l smulse cu îndemânare din mână.

— Ce neascultător ești, Ezra! îi spuse. Ai uitat că aici n-ai voie cu hârtie?

Smulse pagina, o mototoli și o băgă în buzunar.

— Alex, ia spune-mi: pentru vânzările astea short algoritmul acționează independent sau are nevoie de intervenție umană ca să tranzacționeze? întrebă François de Gombart-Tonnelle, iubitul Elmirei.

— Independent, îi răspunse Hoffmann și închise pagina cu tranzacțiile de pe ecran. Mai întâi algoritmul alege acțiunea pe care vrea s-o tranzacționeze. Apoi îi analizează istoricul de tranzacții din ultimii douăzeci de ani. Apoi execută singur comanda într-o manieră care să nu alerteze piața și să nu afecteze prețul.

— Deci tot procesul e computerizat? Agenții tăi sunt ca piloții avioanelor cu reacție?

— Exact. Sistemul nostru comunică direct cu sistemul agentului de bursă, după care noi îi folosim infrastructura ca să facem schimbul. Nimeni nu mai comunică telefonic cu agenții. Nu la noi, cel puțin.

— Sper totuși că procesul e supravegheat de oameni la un moment dat, spuse Iain Mould.

— Da, așa cum se întâmplă și în carlinga avionului. E supravegheat constant, dar se intervine numai în cazul în care apar nereguli. Dacă tipii de la Implementare văd un ordin în curs de procesare și nu sunt de acord, în mod normal pot să îl anuleze până să ajungă la mine, la Hugo sau la vreun alt manager.

— S-a întâmplat vreodată?

— Nu. Nu cu VIXAL-4. Deocamdată.

— Câte ordine plasează sistemul pe zi?

— Aproximativ opt sute, interveni Quarry.

— Și toate sunt selectate de algoritmi?

— Da. Nu-mi amintesc ultima dată când am făcut personal o tranzacție.

— Și presupun că brokerul vostru principal este AmCor, având în vedere colaborarea voastră îndelungată.

— Avem mai mulți brokeri importanți, nu numai AmCor.

— Din nefericire, spuse Easterbrook râzând.

— Cu tot respectul pentru Bill, nu vrem ca o singură firmă de brokeraj să ne știe toate strategiile. De aceea lucrăm cu mai multe bănci mari și firme specializate: trei pentru dividende, trei pentru bunuri de larg consum și cinci pentru venitul fix. Haideți să aruncăm o privire și la hardware.

Când grupul de clienți se puse în mișcare, Quarry îl trase pe Hoffmann deoparte.

— Îmi scapă mie ceva, spuse el în șoaptă, sau pozițiile alea chiar sunt exagerate?

— Par ceva mai descoperite ca de obicei, consimți Hoffmann, dar nu te îngrijora. Că tot veni vorba, L.J. A zis că Gana ar vrea să se organizeze o ședință a Comitetului de risc. I-am spus că trebuie să vorbesc cu tine.

— Iisuse, asta voia? N-am avut timp să-i răspund la telefon. Fir-ar să fie!

Quarry se uită la ceas, apoi la panourile de afișare a cotațiilor bursiere. Piețele europene își mențineau câștigurile inițiale.

— O.K., hai să profităm de cele cinci minute cât o să-și bea ei cafeaua. Îi spun lui Gana să vină la mine în birou. Tu ia-o înainte și ai grijă să fie binedispuși.

Computerele erau într-o sală mare, fără ferestre, la capătul ringului de tranzacționare. De data aceasta, în fruntea grupului se afla Hoffmann. Se opri în fața camerei de filmat cu sistem biometric – puțini aveau acces la acest sanctuar din inima clădirii – așteptă să audă declicul încuietorilor, apoi împinse ușa. Era solidă, ignifugă, avea în mijloc un panou de sticlă armată, iar pe margini, garnituri de vid din cauciuc. Se deschise cu un zgomot imperceptibil, garnitura de jos măturând ușor dalele albe.

Hoffmann intră primul, iar ceilalți îl urmară. În comparație cu liniștea relativă din ringul de tranzacționare, aici zumzetul harnic al calculatoarelor îi dădea impresia că se află într-o fabrică. Aparatele erau așezate pe rafturi ca într-un depozit. Șirurile de lumini verzi și roșii licăreau scurt, pe măsură ce procesau datele. În capătul celălalt al camerei, în carcase mari de plexiglas, doi roboți IBM TS3500 patrulau în sus și în jos pe monoșine, cu viteza a doi șerpi care atacă, atunci când VIXAL-4 îi anunța să stocheze sau să extragă datele. Era mai frig decât în restul clădirii. Zgomotul puternic al aparatului de aer condiționat, care menținea unitățile centrale la o temperatură scăzută și hurelul ventilatoarelor din plăcile de bază făceau comunicarea dificilă. După ce intrară toți, Hoffmann fu nevoit să ridice vocea ca să-l audă și cei din spate.

— Dacă asta vi se pare impresionant, trebuie să vă spun că atinge numai patru la sută din capacitatea unității de procesare de la CERN, unde am lucrat. Dar principiul e același. Avem cam o mie de unități standard, spuse el, lăsându-și cu mândrie mâna pe rafturi. Fiecare are de la două până la patru nuclee, exact ca ale voastre de acasă, dar fără carcasa obișnuită, ci reambalate pentru noi de o firmă de asamblare. E mai sigur și mai economic decât să investim în supercomputere și sunt mai ușor de actualizat, ceea ce facem tot timpul. Cred că ați auzit de legea lui Moore. Spune că numărul de tranzistori care pot fi plasați pe un circuit integrat – adică mărimea memoriei și viteza de procesare – se dublează la fiecare optsprezece luni, iar costurile se reduc la jumătate.

Din 1965, legea lui Moore și-a dovedit valabilitatea în mod constant și mai este valabilă și astăzi. În anii nouăzeci am avut la CERN un supercomputer Cray X-MP/48, care a costat cincisprezece milioane de dolari și avea jumătate din capacitatea pe care o are acum Microsoft Xbox, la numai două sute de dolari. Vă dați seama unde o să ducă tendința asta în anii ce vor urma.

Elmira Gulzhan bătea din palme și tremura din tot trupul.

— De ce dracu' e așa de frig aici?

— Procesoarele generează multă căldură. Trebuie să le ținem la o temperatură scăzută ca să nu cedeze. Dacă oprim aerul condiționat, temperatura o să crească într-un ritm de un grad Celsius pe minut. În douăzeci de minute, o să devină inconfortabil. Într-o jumătate de oră, toate sistemele o să cadă.

— Și ce se întâmplă dacă e pană de curent? întrebă Etienne Mussard.

— În cazul întreruperilor scurte, trecem pe baterii de mașină. După zece minute de la oprirea energiei, intervin generatoarele diesel de la subsol.

— Ce se întâmplă în caz de incendiu sau atac terorist? întrebă Lukasinski.

— Avem un sistem de rezervă, bineînțeles. Tranzacționăm direct. Dar n-o să se întâmple, stai liniștit. Am investit o grămadă de bani în sistemul de securitate: aspersoare, detectoare de fum, pereți ignifugi, supraveghere video, gardieni, protecție cibernetică. Și nu uita că suntem în Elveția.

Toți, cu excepția lui Lukasinski, zâmbiră.

— Sistemele de securitate sunt proprii sau externalizate?

— Externalizate.

Hoffmann se întrebă de ce polonezul este atât de obsedat de securitate. „Asta-i paranoia bogaților”, își spuse.

— Totul e externalizat: securitatea, problemele juridice, contabilitatea, transportul, cateringul, asistența tehnică, serviciile de curățenie. Birourile astea sunt închiriate. Chiar și mobila. Nu vrem doar să facem bani din sistemul digital, ci să și fim o companie digitală. Asta înseamnă că încercăm să fim cât mai liberi posibil, fără nimic în inventar.

— Dar securitatea personală? insistă Lukasinski. Copcile alea... Am înțeles că ai fost atacat azi-noapte acasă.

Hoffmann fu cuprins de o senzație stranie de vină și jenă.

— De unde știi?

— Mi-a spus cineva, îi răspunse Lukasinski, luat prin surprindere.

Elmira își lăsă mâna pe brațul lui Hoffmann. Unghiile ei lungi și stacojii arătau ca niște gheare.

— Oh, Alex, spuse ușor. Ce rău îmi pare!

— Cine ți-a spus? insistă Hoffmann.

— Dacă-mi permiteți, interveni Quarry, care se strecurase fără să fie observat, ce i s-a întâmplat lui Alex n-are nicio legătură cu afacerile companiei. A fost vorba de un nebun pe care sunt sigur că o să-l înhațe poliția. Și, ca să răspund la întrebarea ta, Mieczyslaw, i-am asigurat lui Alex protecție suplimentară până se rezolvă problema. Acum are cineva întrebări legate de hardware?

Tăcere.

— Nu? Atunci vă propun să ieșim de aici până nu murim de frig. În sala de ședințe ne așteaptă o cafea fierbinte. Luați-o voi înainte, iar noi o să venim în câteva minute. Trebuie să vorbesc puțin cu Alex.

Ajunseseră la jumătatea ringului de tranzacționare, cu spatele la ecranele uriașe, când unul dintre quanți suspină adânc, într-o sală în care se vorbea numai în șoaptă, sunetul răsună ca o împușcătură într-o bibliotecă. Hoffmann se opri și se întoarse, își văzu jumătate dintre angajați ridicați în picioare, uitându-se ca fascinați la imaginile transmise de Bloomberg și CNBC. Fizicianul care se afla chiar lângă el își duse mâna la gură.

Ambele canale prin satelit arătau aceleași imagini, filmate cu telefonul mobil, înfățișând un avion de pasageri care ateriza pe aeroport. Avea probleme. Cobora mult prea repede, o aripă se ridicase mai sus decât cealaltă, iar dintr-o parte a avionului ieșea fum.

Cineva înșfacă telecomanda și dădu volumul mai tare.

Avionul dispăru în spatele unui turn de control, apoi reapăru, atingând acoperișurile unor clădiri joase, de culoarea nisipului – probabil niște hangare. Pe fundal se vedeau brazi. Pântecele îi lunecă ușor ca o mângâiere peste una dintre clădiri, apoi, dintr-odată, explodează, transformându-se într-o minge de foc. Se rostogolea. Una dintre aripi, care mai avea încă motorul atașat, se ivi din vâlvătăile iadului și execută niște rotocoale grațioase pe cer. Camera urmări avionul până când acesta ieși din cadru, după care fu zguduită de unda de șoc a exploziei. Se auzeau țipete disperate într-o limbă pe care Hoffmann nu reușea să o identifice – poate rusă – iar imaginile erau tremurate. Filmul sări la un cadru mai stabil, în care un fum gros și negru, străpuns de flăcări galbene și portocalii, se întindea deasupra aeroportului.

Vocea din off a prezentatorului – vocea unei americance – spuse gâfâind:

— O.K., așadar acestea sunt scenele surprinse cu numai câteva minute în urmă, când un avion de pasageri al companiei Vista Airways, cu nouăzeci și opt de călători la bord, s-a prăbușit pe aeroportul Domodedovo din Moscova.

— Vista Airways? spuse Quarry și se întoarse către Hoffmann. A spus cumva Vista Airways?

O mulțime de conversații în șoaptă izbucniră simultan pe ringul de tranzacționare.

— Doamne, am vândut short acțiunile astea toată dimineața!

— Ce bizar!

— Mă ia cu fiori pe șira spinării.

— Oprește-i dracului sonorul! strigă Hoffmann.

Dar nimeni nu reacționează, așa că o luă printre birouri și smulse telecomanda din mâinile nefericitului quant. Imaginile erau difuzate în reluare, așa cum, fără îndoială, aveau să fie pe toată durata zilei, până când își pierdeau impactul. Într-un final, găsi butonul și totul se cufundă iar în liniște.

— Bun, spuse Hoffmann. Ajunge. Înapoi la treabă.

Azvârli telecomanda pe un birou și se întoarse la clienți.

Easterbrook și Klein, veterani căliți ai ringului de tranzacționare, se năpustiseră deja

asupra celui mai apropiat terminal, unde consultau prețurile. Ceilalți rămăseseră încremeniți de uimire, ca niște țărani creduli care tocmai asistaseră la un eveniment supranatural. Hoffmann le simțea privirile ațintite asupra lui. Clarisse Mussard își făcu semnul crucii.

— Doamne, spuse Easterbrook, dezlipindu-și privirile de pe ecran ca să se uite în jur, la ceilalți. De-abia au trecut cinci minute, iar acțiunile Vista au scăzut deja cu cincisprezece la sută! O să ajungă la pământ!

— Coboară în picaj, adăugă Klein, râzând nervos.

— Gata, băieți. Mai sunt și civili de față, spuse Quarry, după care se adresă clienților: îmi amintesc de niște agenți de la Goldman care vindeau short asigurări aeriene în dimineața zilei de nouă septembrie. Băteau palma în birou când s-a izbit primul avion. N-aveau de unde să știe. Nimeni nu știe. Se mai întâmplă.

Ochii lui Klein erau ațintiți pe ecran.

— Uau, șopti el apreciativ. Cutiuța ta neagră se pare că face mulți bani, Alex.

Hoffmann se uită peste umărul lui Klein. Cifrele din coloana de Implementare se schimbau repede, pe măsură ce VIXAL încasa profiturile din opțiunile de vânzare a acțiunilor Vista Airways la prețul anterior accidentului. Indicatorii de profit și pierdere, transformați în dolari, arătau un profit clar.

— Mă întreb cât o să faceți numai din tranzacția asta, spuse Easterbrook. Douăzeci de milioane? Treizeci de milioane? Doamne sfinte! Hugo, organele de reglementare o să mișune pe aici ca furnicile la picnic.

— Alex? zise Quarry. Ar trebui să mergem la ședință.

Însă Hoffmann, care nu putea să-și dezlipească privirea de pe ecranul de tranzacții, nu-l auzi. Durerea îi strângea tâmpilele ca într-o menghină. Își duse degetele la rană și atinse copcile. Simțea că sunt prinse atât de strâns, încât ar fi putut oricând să plesnească.

„Nu poate dura la nesfârșit.

Creșterea exponențială va atinge apogeul care va declanșa dezastrul.”

Gordon Moore, inventatorul legii lui Moore (2005).

Conform procesului-verbal întocmit ulterior de Ganapathi Rajamani, directorul de risc al companiei Hoffmann Investment Technologies, la 11.57 dimineața comitetul s-a întrunit pentru o ședință fulger. Toți cei cinci membri ai echipei de management au fost prezenți: doctorul Alexander Hoffmann, președintele companiei; onorabilul Hugo Quarry, director executiv; Lin Ju-Long, director financiar; Pieter van der Zyl, director de operațiuni și Rajamani în persoană.

Ședința nu avusese caracterul solemn surprins în procesul-verbal. După aceea, făcând schimb de impresii, au tras concluzia că nimeni nu luase loc. Stătuseră cu toții în picioare, cu excepția lui Quarry, care se așezase pe marginea biroului său, astfel încât să nu piardă din ochi terminalul computerului. Hoffmann își ocupase locul de la fereastră și, din când în când, îndepărta jaluzelele ca să se uite în stradă. Acesta era al doilea lucru pe care și-l aminteau toți. Cât părea el de distrat.

— O.K., spuse Quarry. Să n-o lungim. Trebuie să mă întorc în sala de ședințe, în care am o sută de miliarde de dolari nesupravegheați. Închide ușa, L.J.!

Așteptă până se asigură că nu puteau fi auziți.

— Presupun că toți ați văzut ce s-a întâmplat. Prima întrebare este următoarea: faptul că am pariat atât de mult pe Vista Airways cu puțin înainte să cadă prețul acțiunilor o să atragă după sine o investigație oficială? Gana?

— Răspunsul scurt este da, mai mult ca sigur.

Rajamani era un tânăr direct și meticulos, cu un puternic sentiment al propriei valori. Sarcina sa era să fie cu ochii pe nivelul de risc al fondului și să se asigure că se menține în limita legii. Cu șase luni în urmă, Quarry îl furase de la Autoritatea Serviciilor Financiare din Londra ca să înlăture orice bănuieli.

— Da? repetă Quarry. Chiar dacă n-aveam de unde să știm ce-o să se-ntâmple?

— Procesul e automat. Algoritmii organelor de reglementare o să detecteze toate activitățile neobișnuite în care au fost implicate acțiunile companiei aeriene imediat înainte de colapsul prețurilor. Asta o să-i aducă direct la noi.

— Dar n-am făcut nimic ilegal.

— Nu. Doar dacă nu cumva am sabotat avionul.

— Și n-am făcut-o, nu-i așa? zise Quarry, uitându-se înjur. Nu mă înțelegeți greșit, n-am nimic cu cei cărora le place să ia inițiativa...

— Oricum, ceea ce o să vrea să știe, continuă Rajamani, este de ce am vândut short douăsprezece milioane și jumătate de active exact în momentul ăla. Știu că întrebarea

pare absurdă, Alex, dar e posibil ca VIXAL să fi aflat de accident înaintea pieței?

Fără tragere de inimă, Alex lăasă jaluzele și se întoarce cu fața la colegii săi.

— VIXAL recepționează buletine de știri în format digital direct de la Reuters. Asta îi dă un avantaj de o secundă sau două față de un agent uman. Dar tot așa fac și multe alte sisteme algoritmice.

— La urma urmei, oricum nu poți să faci mare lucru în răstimpul ăsta, spuse van der Zyl. Îți ia ore întregi să creezi poziția pe care am avut-o noi.

— Când am început să achiziționăm opțiunile?

— Imediat ce au deschis bursele europene, răspunse Ju-Long. La nouă fix.

— Vă opriți odată? interveni Hoffmann iritat. În mai puțin de cinci minute îi arătăm și celui mai cretin organ de reglementare că vânzarea short a făcut parte dintr-o schemă de pariuri pe acțiuni riscante. N-a fost nimic deosebit. Doar o coincidență. Reveniți-vă!

— Păi, în calitate de fost organ de reglementare cretin, spuse Rajamani, sunt de acord cu tine, Alex. Schema contează. Exact despre asta voiam să vorbesc cu tine azi-dimineață, dacă-ți mai amintești.

— Da, îmi pare rău, dar întârzasem la prezentare.

„Quarry n-ar fi trebuit să-l angajeze”, se gândi Hoffmann.

„Cine a fost o dată organ de reglementare rămâne unul pentru totdeauna. E ca un accent străin. Îți trădează tot timpul originea.”

— Adevărata noastră grijă acum este nivelul nostru de risc dacă piața își revine, spuse Rajamani. De marți noapte avem milioane de opțiuni Procter & Gamble, Accenture, Exelon și altele. Toate sunt pariuri riscante.

— Și mai e vorba de expunerea noastră pe indicele VIX, adăugă van der Zyl. De câteva zile mă îngrijorează. Ți-am vorbit despre asta săptămâna trecută, Hugo. Îți amintești?

Își păstrase aerul profesoral din vremea în care predase ingineria la Universitatea Tehnică din Delft.

— Și care este poziția noastră pe VIX? întrebă Quarry. Am fost atât de ocupat cu prezentarea, încât n-am mai verificat.

— Ultima dată când m-am uitat urcaserăm la douăzeci de mii de contracte.

— Douăzeci *de mii!* se miră Quarry și îl fulgeră cu privirea pe Hoffmann.

— Am început să strângem contracte VIX futures din aprilie, când indicele era la optsprezece, spuse Ju-Long. Dacă am fi vândut la începutul săptămânii, ne-ar fi mers excelent, așa cum mă și așteptam. Dar, în loc să vindem, cum ar fi fost logic, noi cumpărăm în continuare. Încă patru mii de contracte achiziționate azi-noapte cu douăzeci și cinci. Nivelul volatilității implicite este imens!

— Drept să spun, sunt profund îngrijorat, zise Rajamani. Portofoliul nostru nu mai are niciun sens. Avem poziție long pe aur. Avem poziție long pe dolar. Și avem poziție short pe fiecare contract futures pe indici de acțiuni.

Hoffmann se uită la Rajamani, apoi la Ju-Long, după care îl scrută cu privirea pe van der Zyl. Dintr-odată, își dădu seama că se vorbiseră dinainte. Acești burocrati financiari puseseră la cale o ambuscadă. Nici măcar nu aveau calificarea necesară pentru a ocupa un post de quant. Fierbea de furie.

— Și ce propui să facem, Gana? spuse.

— Cred că trebuie să mai lichidăm niște poziții.

— E cea mai proastă idee pe care am auzit-o vreodată, răspunse Hoffmann.

Plesni jaluzelele cu ciudă, iar ele începură să zăngăne, izbindu-se de geam.

— Dumnezeu, Gana, am făcut aproape optzeci de milioane de dolari doar săptămâna trecută! Și încă patruzeci azi-dimineață! Iar tu vrei să ignorăm analiza VIXAL și să ne întoarcem la tranzacții discreționare?

— Nu vreau s-o ignorăm, Alex. N-am spus asta niciodată.

— Lasă-l în pace, Alex, spuse Quarry în șoaptă. Era doar o sugestie. Sarcina lui e să-și facă griji.

— Nu, nu-l las în pace. Vrea să abandonăm o strategie care promite un Alfa imens, iar asta e fix reacția illogică și scrântită în fața succesului, determinată de groază, pe care VIXAL e proiectat s-o exploateze! Și dacă Gana nu crede că algoritmi sunt în mod inerent superiori oamenilor pe piața de capital, atunci nu lucrează unde trebuie.

Tirada președintelui companiei nu-l tulburase pe Rajamani. Avea o reputație de terrier. Când lucrase la Autoritatea Serviciilor Financiare avusese ca țintă compania Goldman.

— Trebuie să-ți amintesc, Alex, că prospectul acestei companii le promite clienților o expunere la o volatilitate anuală de până la douăzeci la sută, îi spuse. Dacă observ că această limită reglementară este gata să fie încălcată, este de datoria mea să intervin.

— Adică?

— Dacă nivelul de expunere nu scade, trebuie să informez investitorii. Adică trebuie neapărat să iau legătura cu membrii din consiliul lor.

— Dar e vorba de compania *mea*.

— Și de banii investitorilor, în mare parte.

În clipele de tăcere care urmară, Hoffmann își masă zdravăn tâmpilele cu încheieturile degetelor. Iarăși simțea că îi plesnește capul. Avea nevoie de un calmant.

— Consiliul lor? mormăi. Nici măcar nu știu cine dracu' e în consiliul lor!

Din punctul lui de vedere, era o simplă entitate legală, înregistrată fiscal în insulele Cayman, care controla banii clienților și plătea conducerea fondului de hedging și comisioanele de performanță.

— O.K., spuse Quarry. Nu cred că am ajuns încă acolo. Cum se spune în război: păstrați-vă calmul și mergeți mai departe!

Pe buze îi înflori unul dintre zâmbetele sale cele mai cuceritoare.

— Din motive legale, aș dori ca îngrijorarea mea să fie menționată în procesul-verbal, spuse Rajamani.

— Bine. Scrie tu unul și eu ți-l semnez. Dar nu uita că tu ești un cățelandru, iar asta e compania lui Alex. A lui și a mea, într-adevăr, dar nici eu, nici tu n-am fi aici fără el. Iar dacă el are încredere în VIXAL, atunci ar trebui să avem cu toții. Pentru numele lui Dumnezeu, tot ce a făcut până acum e ireproșabil! Totuși, simt de acord că trebuie să fim atenți la nivelul de risc. Să nu rămânem cu ochii pironiți în panoul de comandă în timp ce ne prăbușim. Alex, ești de acord? Deci, având în vedere că activele astea sunt tranzacționate în SUA, vă propun să ne reîntâlnim în acest birou la trei și jumătate,

când deschid bursele americane și să reevaluăm situația atunci.

— În acest caz, cred că ar fi prudent să fie și un avocat de față, spuse Rajamani amenințător.

— Bine. O să-l rog pe Max Gallant să rămână după masa de prânz. Ești de acord, Alex?

Frânt de oboseală, Hoffmann făcu un gest în semn de aprobare.

Conform procesului-verbal, la 12.08 ședința luă sfârșit.

— Ah, Alex, apropo, spuse Ju-Long și se întoarse în prag pe când ceilalți ieșeau unul câte unul. Era să uit. Contul ăla de care întrebai tu se află în sistemul nostru.

— Ce cont? întrebă Quarry.

— Ei, nimic, răspunse Hoffmann. Aveam o nelămurire. Vin imediat, L.J.!

Cei trei, cu Rajamani în frunte, se întoarseră în birourile lor. Privindu-i cum se îndepărtează, Quarry își schimbă zâmbetul curtenitor cu care-i condusesse la ușă într-un rânjet disprețuitor.

— Ce încrezut e rahatul ăsta cu ochi!

Imită engleza impecabilă și sacadată a lui Rajamani:

— „Trebuie neapărat să iau legătura cu membrii din consiliul lor! Ar fi prudent să fie și un avocat de față.”

Mimă gestul de a ținti cu pușca în direcția lui.

— Tu l-ai angajat, spuse Hoffmann.

— Da, bine, ai dreptate. Și tot eu o să-l concediez, nu-ți face griji.

Apăsă pe trăgaciul imaginar cu o secundă înainte ca trioul să dispară după colț.

— Dacă el crede că o să-i dau lui Max Gallant două mii de franci pe oră ca să-i salveze pielea, o să aibă un șoc.

Deodată, Quarry își coborî vocea.

— N-avem probleme, nu-i așa, Alexi? Ar trebui să-mi fac griji? Chestia e că o clipă am avut același sentiment pe care-l aveam la AmCor când vindeam obligațiuni garantate prin creanțe colateralizate.

— Și care era sentimentul?

— Că mă îmbogățesc pe zi ce trece, dar habar n-am cum.

Hoffmann îl privi surprins. În opt ani de zile nu-l auzise niciodată pe Quarry spunând că îl neliniștește ceva. Asta îl tulbura la fel de mult ca tot ce se întâmplase în acea dimineață.

— Ascultă, Hugo. Putem să anulăm VIXAL-ul în după amiaza asta, dacă vrei. Lăsăm pozițiile în plata Domnului și returnăm banii investitorilor. Eu am intrat în joc pentru tine, ai uitat?

— Dar tu, Alexi? îl întrebă Quarry insistent. Tu vrei să te oprești? Firește că am putea, doar am făcut mai mult decât suficienți bani ca să ne trăim restul zilelor în lux. Nu trebuie să mai lucrăm pentru clienți.

— Nu, nu vreau să mă opresc. Avem resursele necesare să facem aici niște lucruri pe partea tehnică la care nimeni nu visează. Dacă tu vrei să-i pui capăt, îți cumpăr eu partea.

De data aceasta Quarry fu cel surprins. Apoi, dintr-odată, zâmbi.

— Pe naiba! Nu scapi tu așa ușor de mine!

Curajul îi revenise la fel de brusc pe cât îi pierise.

— Nu, eu sunt de cursă lungă. Cred că de vină e accidentul ăla. M-a cam băgat în sperieți. Dar dacă tu ești bine, atunci și eu sunt bine. Deci?

Îi făcu lui Hoffmann semn să o ia înainte.

— Ne întoarcem la stimata haită de psihopați și criminali pe care-i numim cu mândrie clienți?

— Du-te tu. Eu nu mai am ce să le spun. Dacă vor să mai dea bani, bine. Dacă nu, n-au decât să se ducă naibii.

— Dar au venit să te vadă pe tine...

— Bun, m-au văzut.

Quarry se posomori.

— Măcar vii la masă?

— Hugo, chiar nu-i suport pe oamenii ăștia.

Quarry părea atât de nenorocit, încât Hoffmann cedă pe dată.

— Of, Doamne, dacă e atât de important, o să vin și la masa aia tâmpită.

— Beau-Rivage. La unu fix.

Quarry părea că vrea să mai spună ceva, dar se uită la ceas și începu să înjure.

— Rahat, i-am lăsat singuri un sfert de oră!

Porni către sala de ședințe.

— Unu fix, strigă el și se întoarse, mergând cu spatele. Își îndreptă arătătorul spre el. Bun băiat!

Își luă mobilul și începu să formeze un număr de telefon.

Hoffmann se răsuci pe călcâie și porni în direcția opusă. Nu era nimeni pe coridor. Se uită după colț, în bucătăria comună, unde se găseau un filtru de cafea, un cuptor cu microunde și un frigider imens. Nici aici nu era nimeni. Câțiva pași mai încolo era biroul lui Ju-Long. Avea ușa închisă, iar secretara era plecată. Hoffmann ciocăni și, fără să mai aștepte un răspuns, intră.

Parcă ar fi surprins un grup de adolescenți care se uitau la filme porno pe calculatorul familiei. Ju-Long, van der Zyl și Rajamani se îndepărtară brusc de terminal, iar Ju-Long închise pagina cu mouse-ul.

— Verificam piețele valutare, Alex, spuse van der Zyl.

Trăsăturile olandezului erau foarte neregulate, dându-i un aspect de gargui inteligent și lugubru.

— Și?

— Euro e în scădere față de dolar.

— Adică exact cum am anticipat, dacă nu mă înșel, zise Hoffmann, deschizând larg ușa. Vă rog, nu vă opriți din cauza mea.

— Alex, spuse Rajamani.

— Cu L.J. Voiam să vorbesc, îl întrerupse Hoffmann. Între patru ochi.

Nici nu se uită la ei când ieșiră. După ce rămase singur cu Ju-Long, spuse:

— Așadar, contul ăla e în sistemul nostru.

— Apare de două ori.

— Adică e unul de-al nostru? Îl folosim pentru afaceri?

— Nu.

Fruntea netedă a lui Ju-Long se încruntă pe neașteptate.

— De fapt, am presupus că este pentru uzul tău personal.

— De ce?

— Pentru că ai rugat biroul administrativ să-ți transfere în el patruzeci și două de milioane de dolari.

Hoffmann îi studia chipul cu atenție, încercând să-și dea seama dacă glumește. Dar Ju-Long, după cum spunea Quarry, deși era înzestrat cu nenumărate calități admirabile, era cu totul lipsit de simțul umorului.

— Când am cerut transferul?

— Acum unsprezece luni. Tocmai ți-am trimis e-mailul original.

— O.K., mersi. O să-l verific. Ai zis că au fost două tranzacții?

— Exact. Banii au fost rambursați în întregime luna trecută. Plus dobândă.

— Și de ce nu m-ai întrebat niciodată?

— Alex, spuse încet chinezul. De ce aș fi făcut asta? Doar e compania ta, cum ai spus și tu.

— Da, bine. E-n regulă. Mersi, L.J.!

— N-ai pentru ce.

Hoffmann se întoarse către ușă.

— Nu cumva le-ai spus lui Gana și lui Pieter?

— Nu.

Ju-Long îl privi cu niște ochi mari, plini de candoare.

Hoffmann porni iute înapoi spre biroul său. Patruzeci și două de milioane de dolari? Era sigur că nu ceruse niciodată un asemenea transfer. N-ar fi uitat așa ceva. Trebuia să fie o fraudă la mijloc. Trecu pe lângă Marie-Claude, care scria la calculator și intră în birou. Deschise computerul și își verifică mesajele primite. Era, într-adevăr, un e-mail cu instrucțiuni pentru un transfer de 42.032.127,88 de dolari către Royal Grand Cayman Bank Limited, în 17 iunie anul precedent. Chiar sub acest mesaj era o înștiințare de la banca fondului de hedging despre o rambursare a sumei de 43.188.037,09 de dolari, prin intermediul aceluiași cont, în 3 aprilie.

Făcu în minte calculele. Ce fel de escroc rambursează un capital după ce l-a sustras victimei sale și mai adaugă și o dobândă de 2,75%?

Verifică din nou presupusul mesaj original. Nu avea nicio formulă de salut, nicio semnătură, doar instrucțiunile standard pentru un transfer de X dolari în contul Y. L.J. L-ar fi validat cât ai clipi din ochi, convins că rețeaua lor internă este protejată de cel mai bun *firewall* de pe piață și că, oricum, conturile erau verificate electronic până la sfârșitul zilei. Dacă ar fi fost vorba de lingouri de aur sau valize de bani gheață, poate ar fi avut mai multă grijă. Dar, în acest caz, suma nu avusese o consistență fizică, era o serie de simboluri verzi, strălucitoare, cu nimic mai reală decât protoplasma. De aceea avuseseră curajul să valideze cererea.

Verifică ora la care se presupunea că îl trimisese. Ceruse transferul la miezul nopții.

Se lăsă pe spătarul scaunului și contemplă detectorul de incendiu din tavan, de

deasupra biroului. Dacă era autentic, mesajul trebuia să fi fost trimis de acasă. Dacă ar verifica computerul din camera de lucru, oare ar găsi e-mailul acesta și pe cel către librarul olandez? Oare avea sindromul Dr. Jekyll și Mr. Hyde, adică jumătate din mintea lui făcea lucruri de care cealaltă jumătate nu avea habar?

Brusc, deschise sertarul biroului, scoase CD-ul și îl introduse în calculator. Într-o clipă, pe ecran apăru o listare cu două sute de imagini monocromatice. Trecea prin ele repede, încercând să o găsească pe cea care îi atrăsese atenția radiologului, dar fără niciun rezultat. Dacă se uita la imagini în viteză, creierul său părea să se ivească din neant, apoi materia cenușie se umfla, după care se contracta la loc.

Își chemă secretara prin interfon.

— Marie-Claude, dacă te uiți în agenda mea personală, o să găsești numărul doamnei doctor Jeanne Polidori. Îmi faci o programare la ea pentru mâine? Spune-i că e urgent.

— Da, dr. Hoffmann. La ce oră?

— Nu contează. Și mai vreau să mă duc la expoziția soției mele. Știi adresa galeriei?

— Da, dr. Hoffmann. Când doriți să mergeți?

— Chiar acum. Îmi faci rost de o mașină?

— Aveți un șofer la dispoziția dumneavoastră, a aranjat domnul Genoud.

— A, da, așa e, am uitat. O.K., spune-i că acum cobor.

Scoase CD-ul și îl puse înapoi în sertar, împreună cu volumul lui Darwin, apoi își luă impermeabilul. Traversând ringul de tranzacționare, își îndreptă privirea către sala de ședințe. Acolo unde jaluzelele nu fuseseră bine trase, îi vedea pe Elmira Gulzhan și pe iubitul ei, avocatul, aplecați peste un iPad, sub privirile lui Quarry, care stătea cu brațele încrucișate. Părea să-și dea foarte multă importanță. Întors cu spatele la ceilalți, cocoșat de parcă ar fi avut o carapace, Etienne Mussard introducea cu o încetineală bătrânească cifre într-un calculator mare de buzunar.

Pe peretele opus, Bloomberg și CNBC afișau săgeți roșii, toate cu vârfurile în jos. Piețele europene pierduseră toate câștigurile inițiale și erau în cădere liberă. Drept consecință, bursa americană avea să stagneze la deschidere, ceea ce însemna că fondul de hedging va fi mai puțin expus la pierderi în acea după-amiază. Ușurat, Hoffmann simți că îi revine buna dispoziție. Într-adevăr, plesnea de mândrie. Încă o dată, VIXAL se dovedise mai inteligent decât oamenii din jurul său, depășindu-și chiar și creatorul.

Buna lui dispoziție îl însoți în lift, până la parter, unde coti și intră în hol. O siluetă masivă, într-un costum negru și ieftin, se ridică să-l întâmpine. Dintre toate mofturile bogătașilor, cel mai absurd i se părea lui Hoffmann să ai un bodyguard care să te aștepte în fața biroului sau a restaurantului. Deseori se întreba cine credeau bogații că îi va ataca. În afară, poate, de propriii asociați și membrii familiei. În ziua aceea, însă, îi făcea plăcere să fie abordat de acest bărbat politicoș, cu aspect de brută, care îi arăta legitimația și se prezentă drept Olivier Paccard, *l'homme de la sécurité*.^{30}

— Așteptați o clipă, vă rog, doctore Hoffmann, spuse Paccard.

Își ridică mâna, gest prin care îl ruga politicoș să nu vorbească. Privea în gol. Un fir îi cobora din ureche.

— Gata, spuse. Putem să mergem.

Se grăbi să ajungă la ușa de la intrare. În momentul în care apăsă cu podul palmei

butonul de ieșire, Mercedesul lung și negru, condus de același șofer care-l luase pe Hoffmann de la spital, trase la bordură. Paccard ieși primul, deschise portiera din spate și îl pofti pe Hoffmann înăuntru. Palma lui atinse în treacăt ceafa fizicianului. Până să apuce Hoffmann să se așeze confortabil, Paccard se strecurase deja în față, portierele fuseseră închise și încuiate, iar mașina demară în traficul de la amiază.

Tăiară o curbă la stânga, cauciucurile scrâșniră, apoi mașina țâșni pe o stradă lăturalnică, mohorâtă, care dădea spre lac și spre munții care se înălțau în zare. Soarele nu străpunsese încă norii. Coloana înaltă și albă a fântânii Jet d'Eau se ridica la 140 de metri pe cerul cenușiu, spulberându-se într-o ploaie răcoroasă care biciuia suprafața neagră și neclintită a lacului. La baza ei, blițurile aparatelor de fotografiat ale turiștilor licăreau în amurg.

Ca să nu prindă culoarea roșie, Mercedesul accelerează, apoi tăie din nou o curbă la stânga, intrând pe un dublu carosabil. În cele din urmă, opri lângă Jardin Anglais. Undeva, în față, se afla un obstacol. Paccard își întinse gâtul să vadă ce se întâmplă.

Aici venea Hoffmann să facă jogging când avea ceva de rezolvat. Alerga din acest loc până în Parc des Eaux-Vives și înapoi, de două sau trei ori, dacă era necesar, până găsea o soluție. Nu vorbea cu nimeni, nu se uita la nimic. Nu mai cercetase zona niciodată până atunci, iar acum privea cu uimire toate locurile care ar fi trebuit să-i fie familiare, dar prin care el trecuse fără să le vadă: spațiul de joacă al copiilor, cu tobogane albastre, de plastic, patiseria de la umbra copacilor, trecătorii care traversau pe la semafor acolo unde el, de obicei, alerga pe loc până se schimba culoarea. Pentru a doua oară în acea zi, i se părea că este un intrus în propria sa viață. Deodată, simți nevoia să-i spună șoferului să oprească mașina și să-l lase să coboare. Dar de-abia îi trecuse gândul prin minte, că mașina o și porni din loc. La ieșirea de pe Pont du Monc-Blanc dispăru în trafic, după care, câteva secunde mai târziu, țâșni în viteză, croindu-și drum spre vest, printre camioanele și autobuzele greoaie, către galeriile și magazinele de antichități de pe Plaine de Plainpalais.

8.

„Nu există (...) excepții de la regula că fiecare organism se înmulțește în mod natural într-o progresie atât de rapidă, încât dacă nu ar fi distrusă, progenitura unei singure perechi ar acoperi curând tot pământul.”^[31]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Contours de l'homme: Une exposition de l'œuvre de Gabrielle Hoffmann^[32] – suna mult mai impresionant în franceză – era programată să țină o săptămână la Galerie d'Art Contemporain „Guy Bertrand”. Spațiul mic și alb, un fost atelier de reparații auto Citroën, se afla pe o stradă dosnică, după MAMCO, principala galerie de artă a orașului.

Cu cinci luni în urmă, la o licitație caritabilă organizată de Crăciun la Mandarin Oriental Hotel, un eveniment la care Hoffmann refuzase categoric să participe, Gabrielle făcuse cunoștință cu proprietarul galeriei, domnul Bertrand. A doua zi, Bertrand a convins-o să-i arate lucrările. După zece minute de elogi strigătoare la cer, i-a promis o expoziție în schimbul unei jumătăți din profit, cu o condiție: să acopere ea cheltuielile. Bineînțeles că și-a dat seama că nu talentul ei, ci banii lui Alex erau atracția principală. În ultimii ani, avusese de multe ori ocazia să constate ce forță magnetică au marile averi, făcându-i pe oameni să se abată de la comportamentul lor firesc. Dar se obișnuise. Puteai să înnebunești tot încercând să deosebești gesturile sincere de cele false. În plus, voia cu atâta ardoare să aibă o expoziție! Era tot ce-și dorise vreodată în viață, în afară de un copil.

Bertrand insistase pe lângă ea să dea o petrecere la vernisaj. Spusese că așa va stârni interesul și va obține publicitate. Gabrielle protestase. Știa că soțul ei ar fi fost nefericit zile în șir numai la auzul acestei vești. Într-un final, ajunseseră la un compromis. Prin urmare, când galeria se deschise la ora unsprezece în acea dimineață, două tinere chelnerițe, îmbrăcate în bluză albă și fustă scurtă neagră, îi așteptau pe invitați cu aperitive și cupe de șampanie Pol Roger. Gabrielle se temuse că nu va veni nimeni, dar se înșelase. Sosiseră clienții fideli ai galeriei, care fuseseră anunțați prin e-mail, trecătorii atrași de o băutură gratuită, prietenii și cunoscuții ei, pe care îi sunase și cărora le trimisese mesaje cu multe săptămâni înainte. Persoane pe care nu le mai văzuse de ani buni, nume luate din agende vechi. Venise toată lumea. La prânz erau peste o sută de oameni în galerie. Unii dintre ei ieșeau pe trotuar, unde se adunau fumătorii.

După un pahar și jumătate de șampanie, Gabrielle își dădu seama că se simte bine. Opera ei consta în douăzeci și șapte de piese, tot ce realizase în ultimii trei ani. Numai autoportretul, pe care Alex o rugase să-l păstreze, rămăsese pe măsuta de cafea din salon. Și adevărul este că, odată ce fuseseră expuse și luminate cum se cuvine, creațiile ei arătau ca niște adevărate lucrări de artă, mai ales gravurile pe sticlă. Erau cel puțin

la fel de impresionante ca tot ce văzuse ea până atunci. Nu râdea nimeni. Oamenii priveau cu atenție și făceau observații pertinente, de regulă măgulitoare. Reporterul tânăr și zelos de la *Tribune de Genève* îi comparase expresivitatea și simplitatea liniilor cu măiestria artistică a lui Giacometti. Singura ei teamă era că încă nu se vânduse nicio lucrare. Dădea vina pe Bertrand, care insistase să ceară prețuri piperate: de la 4.500 de franci elvețieni – aproximativ 5.000 de dolari – pentru tomografiile computerizate ale celor mai mici capete de animale, până la 18.000 pentru portretul RMN numit *Omul invizibil*. S-ar fi simțit umilită dacă nu ar fi vândut nimic până la sfârșitul zilei.

Încercă să uite și își îndreaptă atenția spre ce spunea bărbatul din fața ei. Nu-l auzea din cauza zgomotului. Îl întrerupse, punându-și mâna pe brațul lui:

— Îmi cer scuze, cum spuneai că te cheamă?

— Bob Walton. Am fost coleg cu Alex la CERN. Ziceam că am impresia că voi doi v-ați cunoscut la o petrecere, la mine acasă.

— O, Doamne! spuse ea. Așa e! Ce mai faci?

Îi strânse mâna și îl privi cu atenție. Era slab, înalt, îngrijit și grizonat. „E un ascet”, își spuse, „sau pur și simplu un tip foarte sobru. Ar fi putut să fie un călugăr. Ba nu, e prea impunător să fie călugăr. Mai curând un stareț.”

— Am venit la petrecerea aia cu niște prieteni, spuse ea. E ciudat, dar cred că nici măcar n-am făcut cunoștință, nu-i așa?

— Cred că nu.

— Oricum, îți mulțumesc cu întârziere. Mi-ai schimbat viața.

Bărbatul nu zâmbi.

— Nu l-am mai văzut pe Alex de câțiva ani buni. Presupun că o să vină și el.

— Așa sper.

Încă o dată, aruncă o privire spre ușa de la intrare, nădăjduind să-l vadă pe Alex. Tot ce făcuse până atunci soțul ei era să-i trimită bodyguardul taciturn, care se instalase la intrare ca o gorilă dintre cele care păzesc cluburile de noapte și care vorbea uneori în mână.

— Și ce te aduce aici? Ești un client vechi sau erai doar în trecere?

— Niciuna, nici alta. Alex m-a invitat.

— *Alex?*

Nu putea să își revină din surpriză.

— Îmi cer scuze. Nu știam că Alex a trimis invitații. Nu e stilul lui.

— Și eu am fost un pic surprins. Mai ales că ultima dată când ne-am văzut am avut o neînțelegere. Iar acum am venit să mă revanșez, dar văd că nu e aici. Asta e. Îmi plac lucrările tale.

— Mulțumesc.

Tot nu putea să înțeleagă cum de Alex invitase pe cineva fără să-i spună și ei.

— Poate cumperi ceva.

— Mi-e teamă că prețurile depășesc posibilitățile mele de salariat la CERN.

Și, pentru prima oară, afișă un zâmbet care, fiind atât de rar, era tare călduros, ca o rază de soare pogorâtă peste un peisaj mohorât. Își duse mâna la buzunarul de la piept.

— Dacă vrei să faci vreodată artă din fizica particulelor, sună-mă.

Îi dădu cartea de vizită, pe care ea citi:

Profesor Robert WALTON
Directorul Centrului de calcul
CERN – Organizația Europeană Pentru Cercetare Nucleară
1211 Geneva 23 – Elveția.

— Sună tare impresionant, zise ea și o băgă în buzunar. Îți mulțumesc. Poate o să-ți urmez sfatul. Povestește-mi despre tine și Alex.

— Dragă, ești deșteaptă foc, auzi o voce de femeie în spatele ei.

Simțind că cineva o apucă de braț, se întoarse și dădu de fața lată, palidă și ochii mari și gri ai lui Jenny Brinkerhof, o altă englezoaică trecută de treizeci de ani, măritată tot cu un director al unui fond de hedging. (Gabrielle observase că Geneva era plină de astfel de emigranți economici, care fugiseră din Londra de noua rată de impozitare de cincizeci la sută a Marii Britanii. Vorbeau numai despre cât de greu se găsesc aici școli decente).

— Jen, ce drăguț din partea ta că ai venit! îi spuse.

— Ce drăguț din partea ta că *m-ai invitat!*

Se sărutară, după care Gabrielle se întoarse ca să o prezinte lui Walton, dar el plecase între timp, iar acum discuta cu tipul de la *Tribune*. Asta pățeau la asemenea petreceri: ori nu mai scăpai de o persoană, ori te uitai cu nesaț la cineva la care nu puteai ajunge. Se întreba oare cât timp va trece până când Jen va aduce vorba despre copii.

— Chiar te *invidiez* că ai *timp* să faci toate astea! Să crești trei copii îți *omoară* pur și simplu scânteia creatoare!

Peste umărul ei, Gabrielle observă o siluetă stingheră, bizară și totuși familiară, intrând în galerie.

— Scuză-mă un minut, Jen.

Se furișă până la ușă.

— Domnule inspector Leclerc?

— *Madame* Hoffmann, spuse Leclerc și-i strânse mâna politico.

Observă că era îmbrăcat la fel ca la patru dimineața: hanoracul căptușit, de culoare neagră, cămașa albă, înnegrită acum la guler și o cravată neagră, căreia îi făcuse un nod demodat, aproape de capătul îngust, așa cum obișnuia tatăl ei. Barba nerasă îi cuprinsese fața ca o ciupercă argintie, întinzându-se până la pungile negre de sub ochi. Nu era deloc în apele lui. Una dintre chelnerițe se apropie cu o tavă cu șampanie. Gabrielle presupuse că va refuza alcoolul – nu asta făceau polițiștii când erau în exercițiul funcțiunii? —, dar Leclerc, luminându-se la față, spuse:

— Excelent, mulțumesc.

Apucă piciorul paharului cu mare atenție, de parcă i-ar fi fost teamă să nu-l spargă.

— E foarte bună, spuse el, luând o sorbitură și plescăind din buze. Cât e? Optzeci de franci sticla?

— Nu știu. Cei de la compania soțului meu s-au ocupat.

Fotograful de la *Tribune* se apropie și îi poză pe amândoi, unul lângă altul. Hanoracul lui Leclerc împrăștia un miros stătut și jilav. Inspectorul așteaptă până se îndepărtă fotograful, apoi spuse:

— Ei bine, pot să vă anunț că medicii legiști au obținut o serie excelentă de amprente de pe telefonul mobil și de pe cuțitele din bucătărie. Din păcate, nu se regăsesc în baza noastră de date. Intrusul nu are cazier, cu siguranță nu în Elveția. E o fantomă! Acum ne consultăm cu Interpolul.

Apucă un pateu de pe o tavă cu aperitive care trecea pe lângă el și îl dădu gata dintr-o înghițitură.

— Soțul dumneavoastră e aici? Nu-l văd nicăieri.

— N-a sosit încă. De ce? Ați venit după el?

— Nu, am venit să vă văd lucrările.

Curios, Guy Bertrand se apropie cu sfială. Aflase despre intrus de la Gabrielle.

— E totul în regulă? întrebă el.

Gabrielle se trezi că îi face cunoștință polițistului cu proprietarul galeriei de artă. Bertrand era un tânăr dolofan, îmbrăcat din cap până în picioare în mătase neagră: tricou Armani, jachetă, pantaloni, papuci Zen. El și Leclerc se priveau unul pe altul cu aceeași nedumerire: erau din specii diferite.

— Inspector de poliție, repetă Bertrand cu uimire. Cred că v-ar interesa *Omul invizibil*.

— *Omul invizibil!*

— Haideți să vă arăt, spuse Gabrielle, profitând de această ocazie pentru a-i separa.

Îl conduse pe Leclerc la cel mai mare exponat. Într-o carcasă de sticlă luminată de dedesubt, un bărbat gol, de mărime naturală, care părea să fie făcut dintr-o țesătură fină, de un albastru pal, stătea suspendat deasupra podelei, ca și cum ar fi plutit. Efectul era fantomatic, tulburător.

— Vi-l prezint pe Jim, omul invizibil.

— Și cine e Jim?

— A fost un criminal.

Leclerc se întoarse brusc spre ea.

— James Duke Johnson, continuă Gabrielle, încântată că stârnise o asemenea reacție, executat în Florida în 1994. Înainte să moară, preotul închisorii l-a convins să-și doneze corpul pentru cercetare.

— Și pentru expoziție?

— Asta nu cred. Sunteți șocat?

— Sunt, recunosc.

— Foarte bine. Asta e efectul pe care-l căutam.

Leclerc mormăi și își lăsa jos paharul de șampanie. Se apropie de carcasa de sticlă și își puse mâinile în șolduri, uitându-se cu atenție. Răsfrântă peste cureaua pantalonilor, burta lui îi amintea lui Gabrielle de unul dintre ceasurile topite ale lui Dali.

— Și cum creați impresia asta de plutire?

— Secretul meseriei, spuse Gabrielle râzând. Ba nu, o să vă spun. E destul de simplu. Iau secțiuni de la RMN-uri și le desenez pe o sticlă foarte limpede: sticlă Mirogard de doi

milimetri, cea mai limpede pe care o poți găsi. Doar uneori, în loc de stilou și cerneală, folosesc o freză pentru gravarea conturului. La lumina zilei abia se poate observa. Dar, dacă este luminat artificial din unghiul potrivit, asta e efectul pe care-l obții.

— Remarcabil! Și ce crede soțul dumneavoastră despre asta?

— Crede că am dezvoltat o obsesie nesănătoasă. Dar și el are obsesiile lui.

Își termină paharul de șampanie. Totul părea să se fi intensificat: culorile, zgomotele, senzațiile.

— Cred că vi se pare că suntem un cuplu destul de ciudat.

— Credeți-mă, doamnă, în meseria mea am cunoscut oameni mai ciudați decât vă puteți imagina.

Brusc, își aținti asupra ei ochii injectați.

— Vă supărați dacă vă pun câteva întrebări?

— Dați-i drumul.

— Când l-ați cunoscut pe dr. Hoffmann?

— Chiar vorbeam despre asta.

Îl vedea limpede pe Alex în minte. Stătea de vorbă cu Hugo Quarry – afurisitul de Quarry fusese tot timpul în peisaj, chiar de la început – așa că a trebuit să facă ea primul pas, dar băuse suficient de mult încât să nu-i pese.

— La o petrecere în Saint-Genis-Pouilly, cu vreo opt ani în urmă.

— Saint-Genis-Pouilly, repetă Leclerc. Mulți savanți de la CERN locuiesc acolo, dacă nu mă înșel.

— Pe vremea aceea, da. Îl vedeți pe tipul ăla înalt și cărunt de acolo? Walton îl cheamă. La el acasă a fost petrecerea. Pe urmă m-am dus la apartamentul lui Alex și îmi amintesc că nu avea nimic în afară de calculatoare. Se făcea atât de cald la el, încât într-o zi a fost reperat de o cameră cu infraroșu a unui elicopter de poliție, după care o echipă antidrog a făcut razie în apartament. Credeau că l-au prins cultivând canabis.

Amintirea o făcu să zâmbească. La fel făcu și Leclerc, dar numai de formă, bănuia Gabrielle, ca să o îndemne să continue. Se întreba ce vrea de la ea.

— Ați lucrat și dumneavoastră la CERN?

— Nu, Doamne ferește! Am fost secretară la ONU. Am fost absolventul de artă tipic, fără perspective, dar care știe să vorbească bine franceza.

Băgă de seamă că începuse să vorbească prea repede și să zâmbească prea mult. Leclerc o să creadă că s-a pilit.

— Dar dr. Hoffmann era tot la CERN când l-ați cunoscut?

— Urma să plece și să înființeze propria companie împreună cu partenerul lui, Hugo Quarry. Toți ne-am cunoscut în aceeași seară. E important?

— Și știți cumva de ce a plecat de la CERN?

— Trebuie să-l întrebați pe el. Sau pe Hugo.

— Așa o să fac. Domnul Quarry este american?

Gabrielle pufni în râs.

— Nu, englez get-beget.

— Presupun că unul dintre motivele pentru care dr. Hoffmann a plecat de la CERN este pentru că voia să facă mai mulți bani.

— Nu, nu chiar. Banii nu l-au interesat niciodată. Nu pe vremea aia, oricum. Mi-a spus că i-ar fi mai ușor să-și continue cercetările dacă ar avea propria companie.

— Și despre ce fel de cercetări e vorba?

— Inteligență artificială. Iarăși, dacă vrei detalii, trebuie să-l întrebați pe el. Din păcate, niciodată nu le-am înțeles.

Leclerc făcu o pauză.

— Știți dacă a apelat vreodată la vreun psihiatru?

La auzul întrebării, Gabrielle tresări.

— Nu, din câte știu. De ce întrebați?

— Am înțeles că a suferit o cădere nervoasă pe când lucra la CERN. Cineva de acolo mi-a spus că ăsta a fost motivul pentru care a plecat. Mă întrebam dacă s-a mai întâmplat de atunci.

Gabrielle își dădu seama că îl privește cu gura căscată. O închise.

Inspectorul o studia cu atenție.

— Îmi cer scuze, spuse el. M-a luat gura pe dinainte? Nu știați asta?

Își recăpătă stăpânirea de sine suficient cât să mintă.

— Bineînțeles că *știam*. Știam *ceva*.

Își dădea seama că nu este convingătoare. Dar ce altceva ar fi putut să facă? Să recunoască faptul că propriul soț este un mister pentru ea, că o imensă parte din mintea lui este un teritoriu de nepătruns? Și că, de când s-au cunoscut, tocmai asta o fermeca și o înspăimânta în același timp?

— Deci l-ați verificat pe Alex? spuse cu o voce spartă. Nu trebuia să-l găsiți pe atacator?

— Trebuie să cercetez toate informațiile, *madame*, răspunse Leclerc cu afectare. E posibil ca agresorul să-l fi cunoscut pe soțul dumneavoastră mai demult sau să-i poarte ranchiună. N-am făcut decât să întreb o cunoștință de la CERN – confidențial și în secret absolut, vă asigur – de ce a plecat.

— Și această persoană a spus că a avut o cădere nervoasă, iar acum credeți că Alex a scornit toată povestea asta despre un atacator misterios?

— Nu, pur și simplu vreau să înțeleg toate circumstanțele.

Își goli paharul dintr-o sorbitură.

— Îmi cer scuze, vă las să vă întoarceți la petrecere.

— Mai doriți un pahar?

— Nu.

Își duse la gură degetele, oprindu-și un râgâit.

— Trebuie să plec. Vă mulțumesc.

Se înclină ușor, într-o manieră demodată.

— Mi-a făcut deosebită plăcere să vă admir lucrările.

Se opri și se uită iar la criminalul executat din cutia de sticlă.

— Ce a făcut de fapt amărâtul ăsta?

— A omorât un bătrân care l-a prins furându-i pătura electrică. L-a împușcat și l-a înjunghiat. Doisprezece ani a așteptat să fie executat. După ce ultimul lui apel la grațiere a fost refuzat, a fost omorât prin injecție letală.

— Ce barbar, mormăi Leclerc.

Gabrielle nu știa dacă se referă la crimă, la pedeapsă sau la ce reușise ea să facă din toată povestea.

După aceea, Leclerc se urcă în mașina pe care o parcase vizavi și, cu agenda pe genunchi, începu să își noteze tot ce-și amintea. Prin fereastra galeriei de artă, vedea oamenii învârtindu-se în jurul lui Gabrielle. Din când în când, silueta ei mică și întunecată împrăștia un strop de farmec în fața blițurilor. Îi plăcea Gabrielle, dar expoziția nu era nici pe departe pe gustul lui. Trei mii de franci pentru câteva cioburi pe care sunt scrijelite niște cranii de cal? Își umflă obrajii și pufăi. Doamne sfinte, cu jumătate de preț îți cumperi un animal de tracțiune întreg, nu numai capul!

După ce termină de scris, răsfoi agenda, ca și cum, printr-un proces de asociații aleatorii, ar putea găsi un indiciu care îi scăpase. Prietenul său de la CERN aruncase o privire la dosarul de angajat al lui Hoffmann, iar Leclerc își notase punctele esențiale: Hoffmann a intrat în echipa de operare a Marelui Accelerator Electron-Pozitron la vârsta de douăzeci și șapte de ani, unul dintre puținii americani promovați în acele vremuri; șeful secției l-a considerat unul dintre cei mai străluciți matematicieni de acolo; a trecut de la construirea noului accelerator de particule, Marele Accelerator de Hadroni, la proiectarea de software și sisteme de calcul numeric necesare pentru analiza datelor generate de experimente; după o perioadă îndelungată de muncă excesivă, colegii s-au plâns de comportamentul său destul de imprevizibil, astfel încât a fost rugat să părăsească locul, escortat de agenții de pază; și, în sfârșit, după un concediu medical prelungit, contractul i-a fost reziliat.

Leclerc nu avea nicio îndoială că pentru Gabrielle Hoffmann a fost o surpriză să afle că soțul ei avusese o cădere nervoasă. Una dintre calitățile ei înduioșătoare era incapacitatea de a minți. Așadar, Hoffmann era un mister pentru toată lumea: pentru colegii săi savanți, pentru lumea financiară, chiar și pentru propria soție. Încercui numele lui Hugo Quarry.

Șirul gândurilor îi fu întrerupt de zgomotul unui motor puternic. Își ridică privirea spre stradă și văzu un Mercedes de culoarea cărbunelui, cu farurile aprinse, oprindu-se în fața galeriei, încă din mers, o namilă îmbrăcată într-un costum negru sări de pe scaunul din față, verifică din ochi strada, apoi deschise portiera din spate. Oamenii de pe trotuar, cu pahare și țigări, se întoarseră leneș să vadă cine iese, apoi, plictisiți, își mutară privirea de la necunoscutul care era escortat repede în galeria de artă.

„Chiar atunci când suntem complet singuri, de câte ori nu ne gândim cu plăcere sau cu durere la ceea ce alții gândesc despre noi, la aprobarea sau dezaprobarea lor pe care ne-o imaginăm și toate acestea decurg din simpatie, un element fundamental al instinctelor sociale. Un om care nu ar avea nicio urmă de asemenea instincte ar fi un monstru denaturat.”^[33]

Charles Darwin, Descendența omului și selecția sexuală (1871).

Hoffmann depusese mult efort ca să își păstreze anonimatul. Într-o zi, la începuturile companiei Hoffmann Investment Technologies, când aveau numai vreo două miliarde de active sub administrare și-a invitat partenerii de la cea mai veche firmă de relații publice din Elveția să servească micul dejun la Hotel Président Wilson, unde le-a propus un târg: un avans anual de 200.000 de franci elvețieni dacă aveau grijă să nu-i apară numele în ziare. Avea o singură condiție: dacă, din întâmplare, *era* menționat, le scădea 10.000 de franci din comision. Dacă numele lui apărea de peste douăzeci de ori într-un an, va trebui ca ei să-l plătească pe el. După o lungă discuție, partenerii i-au acceptat condițiile și au renunțat la sfaturile pe care le dădeau clienților obișnuiți. Prin urmare, Hoffmann nu făcea donații caritabile publice, nu participa la dineuri de gală sau la ceremonii de premiere, nu întreținea relații cu jurnaliștii, nu apărea în listele celor mai bogați oameni, nu susținea niciun partid politic, nu sponsoriza instituțiile școlare și nu ținea conferințe sau discursuri. Jurnaliștii curioși erau direcționați către brokerii principali ai fondului de hedging, care erau întotdeauna dispuși să-și asume meritul pentru reușitele lui Hoffmann. În cazul în care deveneau foarte insistenți, erau trimiși la Quarry. Așadar, partenerii și-au primit de fiecare dată comisionul întreg, iar Hoffmann și-a păstrat anonimatul.

Astfel că pentru el era un adevărat chin să participe la expoziția soției sale. Chiar din clipa în care ieși din mașină, traversă trotuarul aglomerat și pătrunse în rumoarea sălii, își dori să se întoarcă din drum și să plece. Persoane pe care bănuia că le cunoaște, prieteni de-ai lui Gabrielle, se iviră lângă el și începură să-i vorbească. Deși putea să efectueze operații mentale, obținând rezultate cu cinci zecimale, nu era capabil să rețină chipuri. Ca și cum, fiind înzestrat cu asemenea daruri, personalitatea i se deformată pentru a restabili un echilibru. Îi auzea debitând banalitățile obișnuite și făcând remarci stupide, dar nu îi putea înțelege. Era conștient că le dădea niște răspunsuri nepotrivite și de-a dreptul bizare. I se oferi un pahar de șampanie, dar preferă să-și ia apă. Atunci îl observă pe Bob Walton privindu-l din partea opusă a camerei.

Walton! Numai la el nu s-ar fi așteptat!

Încercă să îl evite, dar fostul său coleg se îndreptă spre el cu mâna întinsă, hotărât să-i vorbească.

— Alex, de când nu te-am mai văzut!

— Bob, zise Hoffmann și îi strânse mâna cu răceală. Cred că nu ne-am mai văzut de când ți-am oferit un job și tu mi-ai spus că am venit din iad să-ți fur sufletul.

— Nu cred că am zis *chiar* așa.

— Nu? îmi amintesc destul de clar părerea ta despre savanții care trec de partea întunericului și devin quanți.

— Așa am spus? îmi cer scuze.

Walton gesticulă cu paharul în mână.

— Oricum, mă bucur că ți-a mers așa de bine. Și vorbesc serios, Alex.

Rosti cuvintele cu atâta căldură, încât îl făcu pe Hoffmann să-și regrete ostilitatea. Plecând de la Princeton, ajunsese în Geneva fără să știe pe nimeni, cu două valize și un dicționar englez-francez. La CERN, Walton îi fusese șef de secție. Împreună cu soția lui, îl luase pe Hoffmann sub aripă: îl primiseră în fiecare duminică la masă, îl ajutaseră să-și găsească un apartament, îl duseseră cu mașina la sediu și chiar încercaseră să-i găsească o prietenă.

— Și cum merg căutările pentru particula lui Dumnezeu? spuse Hoffmann, încercând să pară prietenos.

— A, aproape am terminat. Dar tu? Cum merge treaba cu Sfântul Graal al inteligenței artificiale autonome?

— La fel. Aproape am terminat.

— Serios? se miră Walton, ridicând din sprâncene. Deci chiar te ții de treaba asta?

— Bineînțeles.

— Doamne! Cât curaj! Ce-ai pățit la cap?

— Nimic. Un accident stupid, zise Hoffmann, căutând-o pe Gabrielle din priviri. Cred că trebuie s-o salut pe nevastă-mea.

— Desigur. Iartă-mă, spuse Walton și îi întinse iar mâna. Mi-a făcut plăcere să vorbim, Alex. Trebuie să ieșim cândva. Ai adresa mea de e-mail.

— De fapt, nu o am, strigă Hoffmann în urma lui.

Walton se întoarse.

— Ba da, o ai. Mi-ai trimis invitația.

— Ce invitație?

— La expoziție.

— Nu ți-am trimis nicio invitație.

— Ba o să vezi că da. Stai puțin.

Era tipic pentru pedanteria academică a lui Walton, se gândea Hoffmann, să insiste asupra unei chestiuni atât de minore, chiar și atunci când se înșela. Dar, spre surprinderea lui, Walton îi arătă pe ecranul telefonului BlackBerry invitația trimisă de pe adresa de e-mail a lui Hoffmann.

— A, O.K. Scuze. Cred că am uitat. Ne mai vedem, spuse Hoffmann fără tragere de inimă, pentru că nici el nu avea obiceiul să recunoască atunci când se înșela.

Îngrozit, se întoarse repede cu spatele la Walton și plecă să o caute pe Gabrielle. În cele din urmă, când o găsi, aceasta îi spuse îmbufnată – sau așa i se părea lui:

— Credeamcă nu mai vii.

— Am plecat cât de repede am putut.

O sărută, simțind gustul amar al șampaniei.

— Aici, dr. Hoffmann, strigă fotograful, iar blițul aparatului se declanșă la mai puțin de un metru.

Din instinct, Hoffmann se retrase de parcă i-ar fi aruncat cineva acid în față.

— Ce naiba caută Bob Walton aici? spuse el zâmbind fals.

— De unde să știu? Tu l-ai invitat.

— Da, tocmai mi-a arătat. Dar știi ceva? Sunt sigur că nu l-am invitat. De ce aș fi făcut-o? Tipul mi-a anulat cercetările la CERN. Nu l-am mai văzut de ani de zile.

Dintr-odată, se trezi cu proprietarul galeriei lângă el.

— Cred că sunteți mândru de ea, dr. Hoffmann, spuse Bertrand.

— Poftim? făcu Hoffmann, fără să-și dezlipească privirea de la fostul său coleg. A, da, da, sunt foarte mândru.

Făcu un efort ca să nu se mai gândească la Walton și să-i spună ceva adecvat lui Gabrielle:

— Ai vândut vreo lucrare?

— Mersi, Alex, dar nu totul se rezumă la bani.

— Da, știu. Întrebam și eu.

— Avem destul timp, spuse Bertrand.

Îi sună telefonul, interpretând două măsuri din Mozart. Citi mesajul surprins.

— Mă scuzați, mormăi el și dispăru.

Hoffmann era încă pe jumătate orbit de blițul aparatului, încercând să se uite la portrete, în mijlocul lor vedea goluri. Cu toate acestea, se chinuia să facă observații favorabile:

— E minunat să le vezi pe toate adunate, nu-i așa? Chiar te ajută să vezi altfel lumea. Să vezi ce se ascunde dincolo de aparențe.

— Ce-ți face capul? întrebă Gabrielle.

— E bine. Nici nu m-am gândit la el până să mă întrebi. Asta îmi place mult.

Arată înspre un cub din apropiere.

— Asta e portretul tău, nu?

Își aminti că îi luase o zi întreagă să facă imaginea. Se ghemuise pe patul scannerului ca o victimă de la Pompei, cu genunchii aduși la piept, capul prins în palme și gura larg deschisă, ca și cum ar fi fost surprinsă țipând. Prima dată când îl văzuse, la ei în casă, Hoffmann fusese aproape la fel de șocat de el cum fusese de cel al fetusului, cu care avea afinități evidente.

— Leclerc a fost aici mai devreme, spuse ea. Tocmai a plecat.

— Nu-mi spune că l-au și prins.

— Nu, n-a zis asta.

Tonul vocii ei îl puse pe Hoffmann în gardă.

— Și ce voia?

— Voia să-mi pună întrebări despre căderea nervoasă pe care se pare că ai avut-o pe vremea când lucrai la CERN.

Hoffmann nu era sigur că auzise bine. Larma din jur, reverberând între pereții albi, îi

amintea de freamătul din sala calculatoarelor.

— A vorbit cu cei de la CERN?

— Despre căderea ta nervoasă, repetă ea mai tare. Despre care n-ai pomenit nimic niciodată.

Simțea că nu mai are aer, de parcă cineva i-ar fi tras un pumn.

— Nu i-aș spune chiar cădere nervoasă. Și nu știu de ce trebuie să-i amestece și pe cei de la CERN în treaba asta.

— Atunci cum i-ai spune?

— Chiar trebuie să vorbim despre asta acum?

Expresia ei spunea că trebuie. Hoffmann se întreba câte pahare de șampanie a băut.

— O.K., presupun că trebuie. Am fost deprimat. Mi-am luat liber. Am fost la un psihiatru. Mi-am revenit.

— Ai fost la un psihiatru? Ai făcut terapie pentru depresie? Și *în opt ani de zile* nu mi-ai spus nimic?

Un cuplu aflat în apropiere se întoarse spre ei și îi privi.

— Faci din țânțar armăsar, spuse el iritat. Ești ridicolă. S-a întâmplat înainte să te cunosc, ce Dumnezeu! izbucni el, după care adăugă calm: Hai, Gabby, să nu stricăm ziua asta.

O clipă crezu că ea are de gând să continue cearta. Își ridicase bărbia înspre el, ceea ce era semn de furtună. Privirea îi era sticloasă, iar ochii, injectați. Se gândi că nu dormise suficient. Dar imediat se auzi un clinchet ușor, ca de sticlă lovită cu o bucată de metal.

— Doamnelor și domnilor, strigă Bertrand, lovind cu o furculiță un pahar de șampanie. Doamnelor și domnilor!

Gestul fu uimitor de eficient. Într-o clipă, în sală se așternu tăcerea. Bertrand își lăsă jos paharul.

— Nu vă speriați, prieteni. Nu o să țin un discurs. Mai ales că, pentru artiști, simbolurile sunt mai elocvente decât cuvintele.

Avea ceva în mână. Hoffmann nu vedea prea bine ce este. Merse până la portretul în care Gabrielle țipa în tăcere, rupse un abțibild roșu din rola pe care o ținea în palmă și îl lipi peste etichetă. Un murmur de încântare se răspândi în galerie.

— Gabrielle, spuse el, întorcându-se spre ea cu un zâmbet, dă-mi voie să te felicit. Ești oficial un artist profesionist.

Izbucniră aplauze și se ridicară paharele în aer. Toată tensiunea se șterse de pe chipul lui Gabrielle. Părea transfigurată, iar Hoffmann profită de moment, apucându-i încheietura și ridicându-i mâna deasupra capului, de parcă ar fi fost un campion de box. Ovațiile izbucniră iar. Fotograful apăru din nou, dar de data aceasta Hoffmann reuși să-și păstreze zâmbetul.

— Bravo, Gabby, îi șopti din colțul gurii. Meriți asta.

Ea îi zâmbi fericită.

— Mulțumesc.

Își ridică paharul în aer.

— Mulțumesc tuturor. Și mai ales celui care l-a cumpărat.

— Stai, spuse Bertrand. N-am terminat.

Lângă autoportret se afla capul unui tigru siberian care murise la grădina zoologică Servion în anul precedent. Gabrielle îi păstrase la rece capul tăiat până reușise să-l introducă într-un scanner RMN. Sticla gravată era luminată de dedesubt de o lumină sângerie. Bertrand lipi un abțibild și pe această lucrare. Se vânduse cu 4.500 de franci.

— Încă puțin și o să faci mai mulți bani decât mine, șopti Hoffmann.

— Vai, Alex, încetează odată cu banii!

Dar se vedea că este mulțumită și, când Bertrand lipi un alt abțibild pe *Omul invizibil*, vedeta de 18.000 de franci a expoziției, Gabrielle bătu din palme cu încântare.

„Iar dacă s-ar fi oprit totul aici, ar fi fost un triumf”, avea să-și spună Hoffmann mai târziu. Cum de Bertrand nu prevăzuse ce avea să se întâmple? De ce nu văzuse dincolo de lăcomia lui limitată și nu se oprise acolo? În schimb, își croise drum prin galerie, lăsând abțibilduri roșii în urma sa – ca vărsatul sau ciurma, ca o erupție de pustule pe pereții albi – pe capetele de cai, pe copilul mumie de la Museum für Völkerkunde din Berlin, pe craniul bizonului, pe puiul de antilopă, pe celelalte șase autoportrete și, într-un final, chiar pe fetus. Nu se opri până nu le însemnă pe toate ca vândute.

Evenimentul avu un efect bizar asupra spectatorilor. La început, aceștia ovaționaseră de fiecare dată când lipea un abțibild roșu. După un timp, volubilitatea lor scăzu și, treptat, o atmosferă apăsătoare de stânjeneală cuprinse galeria, astfel încât Bertrand lipi ultimul abțibild într-o tăcere absolută. Se simțeau ca și cum ar fi asistat la o farsă care fusese amuzantă la început, dar care durase prea mult și devenise crudă. Generozitatea aceea excesivă avea ceva zdrobitor. Hoffmann de-abia putea îndura să vadă expresia de pe chipul lui Gabrielle trecând de la fericire la surpriză, apoi la confuzie și, în final, la suspiciune.

— Se pare că ai un admirator, zise el în disperare de cauză.

Gabrielle nu părea să-l fi auzit.

— E un *singur* cumpărător?

— Da, răspunse Bertrand radios, frecându-și mâinile cu încântare.

Rumoarea se declanșă iar. Oamenii vorbeau în șoaptă, cu excepția unui american care spuse cu voce tare:

— Iisuse, e absolut ridicol!

Gabrielle întrebă neîncrezătoare:

— Cine naiba e?

— Din păcate, nu pot să-ți spun, zise Bertrand, aruncându-i o privire lui Hoffmann. Dar pot să zic că e vorba de un colecționar anonim.

Gabrielle îi surprinse privirea îndreptată către Hoffmann. Înghiți în sec. Abia i se auzea vocea.

— Tu ești?

— Bineînțeles că nu.

— Pentru că dacă e așa...

— Nu sunt eu!

Se auzi ușa de la intrare. Hoffmann privi peste umăr. Oamenii începeau să plece. Walton era printre primii, încheindu-și haina pentru a se apăra de vântul de afară.

Bertrand observă ce se întâmplă și le făcu semn chelnerițelor să nu mai servească băuturi. Petrecerea nu mai avea niciun scop și nimeni nu-și dorea să fie ultimul plecat. Două femei veniră la Gabrielle să-i mulțumească, iar ea fu nevoită să creadă că vorbele lor sunt sincere.

— Aș fi cumpărat și eu ceva, dar n-am avut ocazia, spuse una dintre ele.

— Este extraordinar!

— N-am văzut niciodată așa ceva.

— Să mai faci o expoziție cât de curând, scumpo.

— Promit.

După ce se îndepărtară, Hoffmann îi spuse lui Bertrand:

— Pentru numele lui Dumnezeu, măcar spune-i că nu simt eu!

— Nu pot să-i spun cine e pentru că habar n-am. Pur și simplu nu știu.

Bertrand ridică din umeri. Se vedea că savurează din plin situația: misterul, banii, nevoia de discreție profesională. Se umfla în pielea lui de mătase neagră și scumpă.

— Banca m-a sunat să-mi spună că au primit un mesaj despre un transfer electronic legat de expoziția asta. Recunosc că m-a surprins suma. Dar când mi-am scos calculatorul și am adunat prețurile exponatelor, am văzut că totalul se ridică la o sută nouăzeci și două de mii de franci. Exact suma care a fost transferată.

— Un transfer electronic? repetă Hoffmann.

— Corect.

— Vreau să dai banii înapoi, spuse Gabrielle. Nu vreau ca lucrările mele să fie tratate așa.

Un nigerian uriaș, îmbrăcat în costum tradițional – o țesătură neagră și cafenie ca o togă și o pălărie asortată – îi făcu semn cu mâna sa mare și rozalie. Era unul dintre protejații lui Bertrand, Nneka Osoba, care se specializase în confecționarea de măști tribale din reziduuri industriale occidentale ca formă de protest împotriva imperialismului.

— La revedere, Gabrielle! strigă el. Bravo!

— La revedere, îi răspunse ea, silindu-se să zâmbească. Îți mulțumesc că ai venit.

Ușa se auzi din nou. Bertrand zâmbi.

— Draga mea Gabrielle, se pare că nu înțelegi. Totul este legal. La o licitație, când se aude ciocanul, lotul este vândut. Același lucru se întâmplă și la galerie. Când este cumpărată, opera de artă dispăre. Dacă nu vrei să vinzi, nu mai expune.

— Îți plătesc dublu, spuse Hoffmann disperat. Ai cincizeci la sută comision, deci ai făcut aproape o sută de mii de franci, nu? Îți dau două sute de mii dacă îi dai lucrările înapoi lui Gabrielle.

— Nu, Alex, zise Gabrielle.

— Nu se poate, dr. Hoffmann.

— Bine. Mai dublez o dată. Patru sute de mii.

Bertrand se legăna în pantofii săi Zen de mătase. Pe chipul lui se citea lupta care se dădea între etică și lăcomie.

— Păi nu prea știu ce să spun.

— Opriți-vă! strigă Gabrielle. Gata, Alex! Amândoi! Nu mai suport să vă ascult!

— Gabby...

Ocoli brațele întinse ale lui Hoffmann și se îndreptă către ușă, strecurându-se printre invitați. Hoffmann o urmă, făcându-și drum prin mulțime. Se simțea ca într-un coșmar în care o scăpa mereu. La un moment dat, îi atinse spatele cu vârfurile degetelor. Ieși în stradă chiar în spatele ei și, după vreo doisprezece pași, reuși în sfârșit să o apuce de cot. O trase înspre el și se opri în fața unei uși.

— Ascultă, Gabby...

— Nu! zise ea, gesticulând cu cealaltă mână.

— Ascultă!

Hoffmann o zgâlțâi până ce ea încetă să se mai opună. Era un bărbat puternic și reuși fără niciun efort.

— Calmează-te. Mulțumesc. Acum ascultă-mă, te rog. Se întâmplă ceva foarte bizar. Sunt sigur că aceeași persoană care ți-a cumpărat lucrările mi-a trimis mie cartea lui Darwin. Cineva se joacă cu mintea mea.

— Ah, revino-ți, Alex! Nu începe iar. Tu ai cumpărat toate astea. Sunt convinsă.

Încercă să se elibereze din strânsoarea lui.

— Nu, ascultă-mă!

O scutură din nou. Își dădu seama vag că groaza îl făcea violent și încercă să se calmeze.

— Îți jur că nu sunt eu! Volumul a fost cumpărat la fel, printr-un transfer pe Internet. Pun pariu că dacă ne întoarcem și îl rugăm pe domnul Bertrand să ne arate numărul de cont al cumpărătorului o să se potrivească. Dar trebuie să înțelegi că, deși contul este pe numele meu, nu sunt eu. N-am nicio legătură. Îți promit că o să-i dau de cap. O.K. Asta-i tot.

Îi dădu drumul.

— Asta voiam să-ți spun.

Ea se uita la el, masându-și ușor cotul. Plângea în tăcere. Hoffmann își dădu seama că o rănise.

— Iartă-mă.

Gabrielle se uita în sus, înghițindu-și lacrimile. În cele din urmă reuși să-și stăpânească iar emoțiile. Spuse:

— Nici nu poți să-ți imaginezi cât de importantă era pentru mine expoziția.

— Bineînțeles că știu.

— Și s-a ales praful de ea! Și e vina ta!

— Hai, Gabrielle, cum poți să spui așa ceva?

— Așa este, Alex. Fie că ai cumpărat toate lucrările dintr-un fel de convingere de mascul alfa că mi-ai face mie o favoare, fie că au fost cumpărate de persoana asta care spui că încearcă să se joace cu mintea ta, oricum ar fi, tot tu ești la mijloc.

— Nu-i adevărat.

— O.K. Și cine e tipul ăsta misterios? E clar că n-are nimic de-a face cu mine. Trebuie să ai vreo bănuială. E vreun rival de-al tău? Un client? CIA?

— Nu te prosti.

— Sau e Hugo? E una dintre glumele lui de băiat de pension?

— Nu e Hugo. De asta sunt sigur.

— O, nu, bineînțeles că nu. N-are cum să fie prețiosul tău Hugo, nu-i așa?

Nu mai plângea.

— În ce te-ai transformat, Alex? Leclerc voia să știe dacă din cauza banilor ai plecat de la CERN, iar eu i-am spus că nu. Dar te ascuți vreodată când vorbești? Două sute de mii de franci... patru sute de mii de franci... șaizeci de milioane de dolari pentru o casă care nici nu ne trebuie...

— Nu-mi amintesc să te fi plâns de ea când am cumpărat-o. Ai zis că-ți place atelierul.

— Da, dar numai ca să fii tu fericit! Doar nu crezi că restul îmi place! Parcă trăiesc într-o afurisită de ambasadă!

Îi trecu un gând prin minte.

— Din curiozitate, câți bani ai acum?

— Las-o baltă, Gabrielle.

— Nu, spune-mi! Vreau să știu. Câți?

— Nu știu. Depinde cum calculezi.

— Hai, încearcă. Spune-mi o cifră.

— În dolari? Aproximativ? Nu știu exact. Un miliard. Peste un miliard.

— Un miliard de dolari? Aproximativ?

Nu-i venea să creadă.

— Știi ce? Las-o baltă. S-a terminat. În ceea ce mă privește, tot ce vreau e să plec din orașul ăsta afurisit, în care numai *banii* contează.

Îi întoarse spatele.

— Ce s-a terminat?

O prinse iar de braț, slab, fără convingere, dar de data aceasta ea se întoarse brusc și-l plesni peste față. Fusesse o lovitură ușoară, de avertizare, dar el îi dădu drumul pe loc. Așa ceva nu se mai întâmplase niciodată.

— Să nu mai îndrăznești *niciodată* să pui mâna pe mine! izbucni ea, amenințându-l cu degetul.

Se terminase. Ea plecă, îndepărtându-se cu pași mari și dispăru după colț, lăsându-l pe Hoffmann cu mâna lipită de obraz, incapabil să înțeleagă dimensiunea catastrofei care avusese loc atât de neașteptat.

Leclerc văzuse totul din mașină. Fusesse spectator ca la un film în aer liber. Acum îl privea pe Hoffmann întorcându-se ușor și îndreptându-se spre galerie. Una dintre gărzile de corp care stăteau cu brațele încrucișate în dreptul intrării i se adresă. Hoffmann îi făcu un gest obosit, semn, din câte se părea, că ar trebui să se ducă după ea. Bărbatul plecă. După aceea Hoffmann intra, urmat de propria gardă de corp. Lui Leclerc îi era foarte ușor să vadă ce se întâmplă. Fereastra era imensă, iar galeria se golise aproape de tot. Hoffmann se duse la proprietar, domnul Bertrand și începu să-l ia la rost. Își scoase telefonul mobil și i-l flutură sub ochi. Bertrand își ridică mâinile, gonindu-l, iar Hoffmann îl apucă de reverul hainei și îl lipi de perete.

— Doamne sfinte, ce-are de gând? mormăi Leclerc.

Îl vedea pe Bertrand cum încearcă să scape. Hoffmann îl ținea la distanță. Îl trânti iar de perete, de data aceasta mai tare. Leclerc înjură în barbă, deschise portiera și coborî înțepenit din mașină. Genunchii îi amortiseră. Traversând strada în direcția galeriei, medită iar la soarta lui crudă. Ce nu făcuse la cincizeci de ani era nevoit să facă acum, la aproape șaiszeci.

Când ajunse înăuntru, garda de corp a lui Hoffmann se postase între clientul său și proprietarul galeriei. Bertrand își netezea haina și îl insulta pe Hoffmann, care îi răspundea pe măsură. În spatele lor, criminalul executat îi privea cu indiferență dinăuntru celulei sale de sticlă.

— Domnilor, domnilor! spuse Leclerc. Să-i punem capăt, vă rog!

Îi arată gărzii de corp legitimația. Bodyguardul se uită la ea, apoi la posesor și își dădu ochii peste cap.

— Chiar așa! Dr. Hoffmann, ce înseamnă asta? După tot ce vi s-a întâmplat, mi-ar părea rău să vă arestez, dar, dacă e necesar, o s-o fac. Ce se-ntâmplă aici?

— Soția mea e foarte supărată și totul e din cauză că acest om s-a comportat în cel mai cretin mod cu putință, spuse Hoffmann.

— Da, da, răspunse Bertrand, nemaipomenit de cretin! I-am vândut toate lucrările, chiar din prima zi a expoziției, iar soțul ei mă atacă!

— Tot ce vreau este să-mi spui numărul de cont al cumpărătorului, spuse Hoffmann pe un ton care lui Leclerc îi păru aproape isteric.

— Iar eu i-am spus că așa ceva nu este posibil. E informație confidențială.

Leclerc se întoarse către Hoffmann.

— De ce e atât de important?

— Cineva încearcă să mă distrugă, răspunse Hoffmann, chinându-se să-și păstreze calmul. Am făcut rost de numărul de cont care a fost folosit pentru cartea pe care am primit-o azi-noapte, probabil cu scopul de a mă speria în vreun fel. Îl am în telefon. Și acum cred că același cont bancar, care este pe numele meu, a fost folosit pentru sabotajul expoziției soției mele.

— Sabotaj! spuse Bertrand, luându-l peste picior. Se numește vânzare!

— Nu s-a vândut o singură lucrare, nu? S-a vândut totul dintr-odată. S-a mai întâmplat așa ceva vreodată?

— Ah! pufni Bertrand și făcu un gest larg cu mâna.

Leclerc îl privi. Oftă.

— Arătați-mi numărul contului, *monsieur* Bertrand, vă rog.

— Nu pot. Și de ce aş face-o?

— Pentru că altfel o să te arestez pentru obstrucționarea anchetei.

— Numai să îndrăznești!

Leclerc îl scruta din priviri. Deși îmbătrânise, cu tipii de teapa lui Bertrand se descurca și cu ochii închiși.

În cele din urmă, Bertrand mormăi:

— Bine, e în biroul meu.

— Dr. Hoffmann, îmi dați, vă rog, telefonul mobil?

Hoffmann îi arată e-mailul.

— Țsta e mesajul cu numărul de cont pe care l-am primit de la librar.

Leclerc îi luă telefonul.

— Stați aici, vă rog.

Îl urmă pe Bertrand în biroul administrativ. Camera era înțesată de cataloage, teancuri de rame și unelte. În aer plutea un miros pătrunzător de cafea și clei. Pe un birou șubred și zgâriat se afla un calculator. Lângă el era un morman de scrisori și chitanțe înfipite într-un cui lung. Bertrand plimbă mouse-ul pe ecran și dădu click.

— Țsta e mesajul de la bancă.

Se sculă de pe scaun îmbufnat.

— Apropo, nu v-am luat amenințările în serios. Pur și simplu cooperez, așa cum ar face orice bun cetățean elvețian.

— S-a consemnat, *monsieur*, spuse Leclerc. Vă mulțumesc.

Se postă în fața ecranului, cercetându-l îndeaproape. Ținea mobilul lui Hoffmann lângă el și compara cele două numere de cont cu mare atenție. Combinația de litere și cifre era identică. Numele proprietarului era A.J. Hoffmann. Își scoase agenda și copie seria.

— Alt mesaj n-ați mai primit?

— Nu.

Se întoarse în galerie și îi înapoie lui Hoffmann telefonul.

— Ați avut dreptate. Numerele se potrivesc. Deși nu înțeleg ce legătură are cu faptul că ați fost atacat.

— Vai, dar are legătură, spuse Hoffmann. Am încercat să vă spun azi-dimineață. Iisuse, voi n-ați rezista nici cinci minute în compania mea! N-ați apuca nici să-i treceți pragul! Apropo, de ce dracu' îi întrebi pe ăia de la CERN despre mine? Ar trebui să-l găsești pe individul ăla, nu să te interesezi de mine!

Avea chipul răvășit, ochii inflamați și roșii, de parcă s-ar fi frecat la ei. Barba de o zi îl făcea să arate ca un fugar.

— O să le arăt contul celor de la departamentul nostru financiar și o să-i rog să verifice, spuse Leclerc cu grijă. Noi, elvețienii, ne pricepem destul de bine la conturile bancare. Iar furtul de identitate este o infracțiune. O să vă anunț dacă găsim ceva. Între timp, vă recomand cu insistență să mergeți acasă, să chemați medicul și să vă culcați.

„Și să vă împăcați cu soția”, ar fi vrut să adauge, dar consideră că nu e treaba lui să se amestece.

„...Instinctul fiecărei specii îi este folositor speciei respective, dar – după câte ne putem da seama – el nu este niciodată elaborat exclusiv în folosul altor specii.”^[34]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Pe bancheta din spate a Mercedesului, Hoffmann încercă să o sune, dar îi răspunse mesageria vocală. Vocea familiară și vioaie îl sufoca: „Bună, sunt Gabby. Să nu îndrăznești să închizi fără să-mi lași un mesaj.”

Avea groaznicul presentiment că o pierduse pentru totdeauna. Chiar dacă reușeau să repare lucrurile, Gabrielle nu avea să mai fie niciodată ca înainte. Se simțea ca și cum ar fi ascultat înregistrarea vocală a cuiva care tocmai murise.

Se auzi semnalul. După un moment de tăcere, pe care îl depăși cu greu, deși își dădea seama că îi va suna bizar când ea va asculta mesajul, spuse:

— Sună-mă, da? Trebuie să vorbim.

Nu mai știa ce să zică.

— O.K. Atât. Pa.

Închise telefonul, privindu-l îndelung, cântărindu-l în palmă și rugându-se să sune. Se întreba dacă nu cumva ar fi trebuit să-i spună altceva sau dacă poate să ia altfel legătura cu ea. Se aplecă spre bodyguard.

— Știi cumva, colegul tău e cu soția mea?

Cu privirea înainte, Paccard îi spuse peste umăr:

— Nu, *monsieur*. Când a ajuns la capătul străzii, dispăruse. Hoffmann lăsa să-i scape un geamăt.

— Chiar nu există nimeni în orașul ăsta care să fie în stare să facă o treabă simplă fără s-o dea în bară?

Se trânti pe banchetă cu brațele încrucișate și se uită pe fereastră. Un lucru era sigur: nu el cumpăraseră lucrările lui Gabrielle. Nu avusese ocazia. Oricum, nu-i va fi ușor să o convingă. Vocea ei îi răsună în minte: „Un miliard de dolari? Aproximativ? Știi ce? Las-o baltă. S-a terminat.

Dincolo de apele de aramă ale Ronului se zărea districtul financiar: BNP Paribas, Goldman Sachs, Barclays Private Wealth... Ocupa țărmul nordic al fluviului și o parte a insulei din mijloc. La Geneva erau controlate active în valoare de un trilion de dolari, din care Hoffmann Investment Technologies deținea numai unu la sută. Iar din acel unu la sută, partea lui era aproape o zecime. Dacă puneai lucrurile în perspectivă, de ce se indignase ea așa de tare când auzise de un miliard? Dolarii, euro și francii erau unitățile în care el își măsura succesul sau eșecul experimentului, așa cum la CERN folosea teraelectronvolți, nanosecunde și microjouli. Într-adevăr, era o mare diferență între cele

două serii. Aceasta era o problemă cu care nu se confruntase niciodată pe deplin și, prin urmare, nici nu avea vreo soluție. Nu puteai cumpăra nimic cu o nanosecundă sau cu un microjoule. Pe de altă parte, banii erau un soi de produs secundar toxic al cercetării sale. Uneori simțea că este otrăvit puțin câte puțin, ca Marie Curie, căreia radiațiile îi aduseseră sfârșitul.

La început nu dăduse nicio atenție banilor. Fie îi repunea în circulație, fie îi depunea la bancă. Disprețuia ideea de a deveni un excentric ca Étienne Mussard, pe care propriul noroc îl transformase într-un mizantrop. Prin urmare, se hotărâse de curând să-l ia ca exemplu pe Quarry și încercase să-i cheltuiască. Dar așa ajunsese la reședința din Cologny, decorată excesiv și înțesată de colecții scumpe de cărți și antichități inutile, dar care aveau nevoie de un sistem de maximă securitate. Parcă ar fi fost camera mortuară a faraonului, însă destinată celor vii. Ultima soluție ar fi să o doneze – Gabrielle, cel puțin, ar fi de acord – dar chiar și filantropia îl putea lipsi de anumite drepturi: dacă s-ar fi apucat să împartă cu responsabilitate sute de milioane de dolari, asta i-ar fi ocupat tot timpul. Uneori își imagina cum surplusul său de venit se transformă în bancnote care sunt incinerate zi și noapte, așa cum rafinăriile de petrol ard excesul de gaz. Noaptea, flăcări albastre și galbene aprindeau cerul genovez.

Mercedesul începu să traverseze fluviul.

Nu-i plăcea să o știe pe Gabrielle umblând singură pe străzi. Impulsivitatea ei îl îngrijora. Odată ce se înfuria, era în stare de orice. Putea să dispară timp de câteva zile, să se ducă la mama ei în Anglia, care i-ar turna în cap numai prostii. „Știi ce? Las-o baltă. S-a terminat.” Ce a vrut să spună? Ce se terminase? Expoziția? Cariera ei de artist? Conversația lor? Căsnicia? Panica îl învălui din nou. Fără Gabrielle, viața ar fi lipsită de sens. De nesuportat. Își sprijini fruntea de geamul rece și, într-o clipă amețitoare, privind apa întunecată și tulbure, se imagină absorbit de neant, ca un călător alunecând prin fuzelajul unui avion fisurat, la mile distanță deasupra pământului.

Se îndreptau către Quai du Mont-Blanc. Ghemuit în jurul lacului întunecat, orașul părea mic și sumbru, cioplit în aceeași stâncă cenușie din care erau făcuți munții Jura. Nu avea nimic din exuberanța de sticlă și oțel din Manhattan sau City of London. Acolo, zgârie-norii se ridică și se prăbușesc, succesele și eșecurile vin și pleacă, pe când vicleana Geneva, ținându-și capul plecat, va dura la nesfârșit. Frumos poziționat, aproape la mijlocul bulevardului mărginit de copaci, hotelul Beau-Rivage, din cărămidă și piatră, întruchipa aceste valori. Din 1898, când împărăteasa Austriei, părăsind hotelul după masa de prânz, fusese înjunghiată de un anarhist italian, nu se mai întâmplase acolo nimic ieșit din comun. Un singur detaliu al crimei îl frapase pe Hoffmann: abia când i-au scos corsetul a observat că este rănită. A murit din cauza hemoragiei interne. Chiar și asasinatele erau discrete în Geneva.

Mercedesul parcă vizavi. Paccard opri traficul cu mâna ridicată în mod imperios, după care îl însoți pe Hoffmann pe trecerea de pietoni, apoi pe scări, până în interiorul grandios, de imitație habsburgică. Dacă portarul se alarmă când îl văzu pe Hoffmann, mina lui zâmbitoare nu îl trădă. Îl preluă de la Paccard pe *le cher docteur*^[35] și îl conduse pe scări către sala de mese.

În spatele ușilor înalte, atmosfera era cea dintr-un salon de secolul nouăsprezece: tablouri, antichități, scaune suflate cu aur, draperii strălucitoare. Împărăteasa însăși s-ar fi simțit ca acasă. Quarry rezervase o masă lungă lângă ferestrele franțuzești. Stătea cu spatele la lac și cu ochii pe intrare. Avea un șervet la gât, ca un membru al unui club de gentlemen, dar, când îl văzu pe Hoffmann, îl scoase repede și îl aruncă pe scaun. Se ridică să îl întâmpine la jumătatea drumului.

— Professore, strigă el cu veselie, în așa fel încât să-l și audă ceilalți, după care, trăgându-l aproape, îi spuse cu voce joasă: Pe unde naiba ai umblat?

Hoffmann începu să-i răspundă, dar Quarry îl întrerupse fără să-l asculte. Ochii îi străluceau, se înflăcărase încercând să încheie afacerea.

— O.K., lasă. Nu contează. Important este că par interesați – cei mai mulți, oricum – iar eu bănuiesc că o să luăm aproape un miliard și nu șapte sute cincizeci. Așadar, maestre, ce-mi trebuie mie de la tine este să-i liniștești pe partea tehnică în șaiszeci de minute, te rog. De preferat ar fi să le vorbești fără să fii agresiv, dacă ești în stare.

Îi făcu semn să meargă la masă.

— Te rog să ni te alături. Ai ratat *grenouille de Vallorbe*, dar am auzit că *filet mignon de veau* este divin.

Hoffmann nuse clinti. Îl întrebă cu suspiciune:

— Tu ai cumpărat toate lucrările lui Gabrielle?

— Ce?

Quarry se opri și se întoarse, privindu-l consternat.

— Cineva tocmai i-a cumpărat colecția folosindu-se de un cont creat pe numele meu. Ea credea că s-ar putea să fii tu.

— Nici n-am văzut-o! Și de ce aş avea un cont pe numele tău? Să nu mai spun că e ilegal!

Se uită peste umăr la clienți, apoi iar la Hoffmann. Părea cu totul bulversat.

— Știi ce? Hai să vorbim despre asta mai târziu.

— Deci sigur n-ai cumpărat-o tu? Nici măcar în spirit de glumă? Spune-mi dacă e așa.

— Bătrâne, nu e stilul meu. Îmi pare rău.

— Mda, așa ziceam și eu.

Hoffmann aruncă o privire în jur. Ochii îi alunecau peste clienți, chelneri, cele două ieșiri, peste ferestrele înalte și peste balconul din spatele lor.

— Cineva e pe urmele mele, Hugo. Vrea să mă distrugă puțin câte puțin. Mă scoate din minți.

— Da, Alexi, văd asta. Ce-ți face capul?

Hoffmann își atinse scalpul cu vârfurile degetelor. Pipăi printre copci umflăturile ciudate și tari. Capul îi zvâcnea de durere.

— Iarăși mă doare.

— O.K., spuse Quarry încet.

În alte circumstanțe, Hoffmann s-ar fi distrat pe seama blazării englezești pe care Quarry o afișa în fața unui potențial dezastru.

— Și ce vrei să spui? Vrei să zici că trebuie să te duci la spital?

— Nu, o să iau loc lângă voi.

— Și poate o să mănânci ceva, spuse Quarry optimist. N-ai mâncat nimic toată ziua, nu? Nu-i de mirare că te simți ciudat.

Îl luă de braț și îl conduse la masă.

— Stai în fața mea, o să fiu cu ochii pe tine. Și poate mai târziu putem să schimbăm locurile. Apropo, vești bune de pe Wall Street, adăugă el cu voce joasă. Se pare că Dow va deschide cu mult în jos.

Hoffmann se trezi că este ajutat de un chelner să ia loc între avocatul parizian François de Gombart-Tonnelle și Étienne Mussard. Quarry se afla între partenerile lor, Elmira Gulzhan și, respectiv, Clarisse Mussard. Chinezii stăteau singuri la un capăt al mesei. Bancherii americani, Klein și Easterbrook, la celălalt. Între ei erau Herxheimer, Mould, Lukasinski și diferiți avocați și consultanți, care afixau o bonomie tipică persoanelor plătite la oră și care, în același timp, se bucură și de o masă gratis. Un șervet greu de în fu despăturit și așezat pe picioarele lui Hoffmann. Somelierul îl întrebă dacă preferă vin alb sau roșu, un Louis Jadot Montrachet Grand Cru din 2006 sau un Latour din 1995, dar Hoffmann le refuză pe amândouă. Ceru apă plată.

— Discutam despre rata impozitului, Alex, spuse de Gombart-Tonnelle.

Cu degetele sale lungi, rupse o bucată din chiflă și o duse la gură.

— Ziceam că Europa se pare că o ia pe urmele Uniunii Sovietice. În Franța e patruzeci la sută. În Germania, patruzeci și cinci la sută. În Spania, patruzeci și șapte la sută. În Marea Britanie, cincizeci la sută.

— Cincizeci la sută! îl întrerupse Quarry. Să nu mă înțelegeți greșit, simt un patriot ca oricare altul, dar credeți că am chef de un parteneriat fifty-fifty cu guvernul Majestății Sale? Eu nu cred.

— Nu mai există democrație, spuse Elmira Gulzhan. Statul deține controlul mai mult ca niciodată. Libertatea noastră dispare și nimănui nu-i pasă. De-asta mi se pare așa de deprimant secolul ăsta.

— Chiar și în Geneva e patruzeci și patru la sută, continuă de Gombart-Tonnelle.

— Nu-mi spuneți că voi plătiți patruzeci și patru la sută, zise Iain Mould.

Quarry zâmbi, ca și cum ar fi fost întrebat de un copil.

— Teoretic, trebuie să cotizezi cu patruzeci și patru la sută din salariu. Însă dacă îți încasezi veniturile pe dividende și îți înregistrezi afacerea în străinătate, ai patru cincimi din dividende neimpozabile. Așa că dai patruzeci și patru la sută dintr-o cincime. De aici rezultă o rată marginală a impozitului de 8,8%. Am dreptate, Amschel?

Herxheimer, care locuia în Zermatt, dar printr-o minune a teleportării avea sediul în Guemsey, fu de acord cu el.

— 8,8%, repetă Mould. Părea că nu se simte bine. Bravo vouă!

— Gata, mă mut în Geneva! strigă Easterbrook, în așa fel încât să-l audă toată lumea de la masă.

— Mda, ia încearcă să-i spui asta Unchiului Sam, spuse Klein deprimat. O să te vâneze Fiscul până la capătul pământului dacă ești posesor de pașaport american. Ați încercat vreodată să scăpați de cetățenia americană? Nu se poate. Parcă ești un evreu sovietic din anii șaptezeci care încearcă să emigreze în Israel.

— Exact cum spuneam. Nu mai avem nicio libertate, repetă Elmira Gulzhan. Statul o

să ne ia tot și, dacă îndrăznim să protestăm, suntem arestați pentru că nu respectăm corectitudinea politică.

Hoffmann se uita la fața de masă, fără să urmărească discuția, își aduse aminte de ce nu-i plac oamenii bogați: din cauză că își plâng întruna de milă. Subiectul asupra căruia cad cu toții de acord este persecuția, cum sunt sportul sau vremea pentru restul lumii. Îi disprețuia.

— Vă disprețuiesc, spuse, dar nimeni nu-i dădu nicio atenție.

Erau captivați de discuția lor despre nedreptatea ratelor înalte de impozitare și despre criminalitatea intrinsecă a tuturor angajaților. „Poate am devenit unul dintre ei. De-asta oi fi așa de paranoic?” își spuse. Își examina palmele pe sub masă, apoi dosul mâinilor, de parcă s-ar fi așteptat să-i crească blană.

În acel moment, ușile se deschiseră și intrară opt chelneri, unul după altul, fiecare ținând câte două farfurii acoperite cu niște clopote de argint. Se opriră în dreptul clienților care le fuseseră repartizați, așezară farfuriile în fața lor, apucară cele două capace cu degetele îmbrăcate în mănuși albe și, la semnalul ospătarului șef, le ridicară. Primul fel era carne de vită cu ciuperci și sparanghel, servit tuturor, mai puțin Elmirei Gulzhan, care își comandase o porție de pește la grătar și lui Etienne Mussard, care mânca un hamburger și cartofi prăjiți.

— Nu pot să mănânc carne de vită, i se confesă Elmira lui Hoffmann, aplecându-se peste masă în așa fel încât el îi putu zări pentru o clipă sânii cafenii. Bietul vițel suferă atât de mult!

— O, mie întotdeauna îmi place să mănânc animale care au suferit, îi spuse Quarry vesel, mânuind cuțitul și furculița, cu șervetul la guler. Cred că groaza eliberează din sistemul nervos niște substanțe deosebit de picante în carne. Cotlete de vită, homar thermidor, *pate de foie gras*. Cu cât e moartea mai cruntă, cu atât mai bine. Asta e filosofia mea: nu câștigi nimic fără durere.

Elmira îi dădu un bobârnac cu șervetul.

— Hugo, ce rău ești! Nu-i așa că e rău, Alex?

— E rău, consimți Hoffmann.

Plimba furculița prin farfurie. Nu avea poftă de mâncare. Peste umărul lui Quarry vedea fântâna Jet d'Eau cum explorează ca o lanternă cerul mat.

Lukasinski începu să arunce peste masă niște întrebări tehnice legate de noul fond. Quarry lăsă tacâmurile jos și îi răspunse. Toți banii investiți vor fi blocați timp de un an. După care vor fi patru zile de răscumpărare pe an: 31 mai, 31 august, 30 noiembrie și 28 februarie. Toate răscumpărările necesită un aviz de patruzeci și cinci de zile. Structura fondului va fi ca înainte: investitorii vor face parte dintr-o societate cu răspundere limitată, înregistrată în insulele Cayman, din cauza impozitului. Hoffmann Investment Technologies îi va administra activele.

— Când vrei să-ți dăm un răspuns? întrebă Herxheimer.

— Păi la sfârșitul lunii avem de gând să sistăm din nou toate investițiile.

— Deci în trei săptămâni?

— Exact.

Deodată, atmosfera de la masă deveni serioasă. Conversațiile se stinseră. Toți erau

atenți.

— Păi îți dau răspunsul acum, spuse Easterbrook, gesticulând cu furculița în direcția lui Hoffmann. Știi ce-mi place la tine, Hoffmann?

— Nu, Bill. Ce anume?

— Tu nu vorbești din cărți. Lași cifrele să vorbească de la sine. M-am hotărât din momentul în care s-a prăbușit avionul ăla. O să fiți supuși auditului intern, cu tot tacâmul, bla, bla, bla, dar eu am de gând să recomand celor de la AmCor să-și dubleze suma.

Quarry îi aruncă o privire lui Hoffmann. Deschise larg ochii săi albaștri. Își umezi buzele cu vârful limbii.

— Asta înseamnă un miliard de dolari, Bill, spuse încet.

— Știu că e un miliard de dolari, Hugo. Era o vreme când asta însemna o grămadă de bani.

Ceilalți izbucniră în râs. Aveau să-și amintească acest moment: ziua în care bătrânul Bill Easterbrook de la AmCor a pus la bătaie un miliard de dolari la masa de prânz și a afirmat că asta a fost cândva o grămadă de bani avea să devină o anecdotă pe care o vor savura din plin mulți ani înainte, pe cheiurile orașului Antibes sau în Palm Beach. Chipul lui Easterbrook trăda faptul că știe la ce se gândesc. Chiar din acest motiv o spusese.

— Bill, ce generos ești, spuse Quarry răgușit. Eu și Alex suntem copleșiți.

Aruncă o privire vizavi.

— Copleșiți, repetă Hoffmann.

— Participă și Winter Bay, zise Klein. Nu pot să spun suma exactă – nu am atâta putere ca Bill – dar va fi substanțială.

— E valabil și pentru mine, spuse Lukasinski.

— Iar eu o să vorbesc cu tata, zise Elmira, care o să facă așa cum spun eu.

— Să înțeleg că toți aveți de gând să investiți? Întrebă Quarry.

Se auziră murmure de încuviințare.

— Sună promițător. Haideți să vă întreb altfel. E cineva aici care nu vrea să își mărească investiția?

Oaspeții se uitau unii la alții. Câțiva dintre ei ridicară din umeri.

— Chiar și tu vrei, Etienne?

Țâfnos, Mussard își ridică privirea din hamburger.

— Da, da. Presupun că da. De ce nu? Dar nu vreau să discutăm în public, dacă nu te superi. Prefer metoda tradițională elvețiană.

— Adică îmbrăcat până la gât și cu luminile stinse?

Quarry se ridică în picioare, în hilaritatea generală.

— Dragii mei prieteni, știu că n-am terminat de mâncat, dar cred că a sosit momentul pentru un toast spontan în stil rusesc – iartă-mă, Mieczyslaw.

Își drese vocea. Părea că mai are puțin și plânge.

— Dragii mei invitați, prezența, prietenia și încrederea voastră ne onorează. Sunt ferm convins că asistăm la nașterea unei forțe noi în domeniul administrării globale de active, finetul unirii dintre știința inovativă și investiția agresivă. Sau, dacă preferați,

dintre Dumnezeu și Mamon^{36}.

Stârni un nou val de râsete.

— Este un eveniment atât de fericit, încât consider că trebuie să ne ridicăm și să închinăm un pahar în cinstea geniului care a făcut totul posibil. Nu, nu, nu sunt eu.

Se uită la Hoffmann cu ochi strălucitori.

— În cinstea părintelui lui VIXAL-4. În cinstea lui Alex!

Scaunele scârțâiră, toată lumea strigă în cor „în cinstea lui Alex!” și ciocniră paharele. Investitorii se ridicaseră și toastau pentru Hoffmann. Îl priveau cu afecțiune. Până și Mussard izbuti să schițeze un rânjel. Se așezară, continuând să dea din cap și să-i zâmbească, moment în care el conștientiză cu groază că se așteptau să spună ceva.

— O, nu, zise.

Quarry insistă cu blândețe.

— Haide, Alexi, spune câteva cuvinte. După care opt ani nu mai trebuie să scoți o vorbuliță.

— Chiar nu pot.

Dar refuzul său fu întâmpinat de un cor atât de amabil – „Nu!”, „Ce păcat!” – încât Hoffmann se trezi ridicat în picioare. Șervetul îi alunecă din poală și căzu pe covor. Se sprijinea cu o mână de masă, gândindu-se la ce ar fi putut să spună. Absent, privea pe fereastră peisajul de afară, care acum era mai vast și cuprindea nu numai fântâna și apele întunecate ale lacului, ci și promenada unde împărăteasa fusese înjunghiată, chiar în fața hotelului. Quai du Mont-Blanc se vedea în detaliu. Era un fel de parc în miniatură, cu lămâi, bănci și gazon tuns, felinare lucrate minuțios, în stil *Belle Époque* și arbuști ornamentali de culoare verde-închis. Un dig semicircular, cu balustradă de piatră, se reflecta în apă. Mai jos de el se aflau un debarcader și o stație de feribot. Chiar în acea după-amiază, o duzină de oameni stătea la coadă în fața chioșcului alb de metal să ia bilete. O tânără cu o șapcă roșie trecu în viteză pe role. Doi bărbați în blugi plimbau un pudel mare și negru. Într-un final, privirea lui Hoffmann fu reținută de o apariție scheletică, îmbrăcată într-o haină maronie de piele, care stătea sub unul dintre lămâii verzi-pal. Avea fața suptă și foarte albă, de parcă tocmai vomitase sau se trezise dintr-un leșin, iar ochii îi erau umbriți de fruntea bombată. Părul îi era dat pe spate și prins în coadă. Se uita exact la fereastra pe care privea Hoffmann.

Hoffmann încremeni. Câteva secunde nesfârșite, rămase înmărmurit. După aceea, făcu un pas involuntar în spate și dărmă scaunul.

— O, Doamne, o să leșini! spuse Quarry alarmat.

Dădu să se ridice, dar Hoffmann îi respinse ajutorul, gonindu-l cu mâna. Mai făcu un pas și se încurcă în picioarele scaunului răsturnat. Se împiedică și era gata să cadă sau cel puțin așa crezură cei care-l priveau, așteptând să se spargă vraja care pusese stăpânire pe el. În schimb, el lovi scaunul, dându-l la o parte, se întoarse și fugi spre ușă.

Hoffmann nu auzi exclamațiile de uimire care izbucniră în urma lui sau pe Quarry strigându-l. Năvăli în coridorul cu oglinzi. Porni în goană pe scări, ținându-se de balustradă între paliere. Sări peste ultimele trepte, ocoli bodyguardul care vorbea cu portarul și ieși din hotel.

„Deoarece indivizii aceleiași specii intră în cea mai strânsă concurență din toate punctele de vedere, lupta între ei va fi în general cea mai aspră.”^[37]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Vizavi, trotuarul umbrat de lămâi era pustiu. Hoffmann se opri între bagajele clienților, se uită în stânga și în dreapta și trase o înjurătură. Ușierul îl întrebă dacă dorește un taxi. Hoffmann îl ignoră și se îndreptă spre colțul străzii. În față era o firmă: HSBC Private Bank. La stânga, paralelă cu o latură a hotelului Beau-Rivage, o stradă îngustă cu sens unic, Rue Docteur-Alfred-Vincent. Neștiind ce altceva să facă, o apucă pe străduță, alergă vreo cincizeci de metri, trecu pe lângă un eșafodaj, un șir de motociclete parcate și o biserică. În capăt era o intersecție. Se opri din nou.

În depărtare, o siluetă în haină maronie traversa strada. Omul se opri când ajunse pe partea cealaltă și se uită la Hoffmann. El era, fără nicio îndoială. O furgonetă trecu printre ei. Bărbatul dispăru pe o stradă lăturalnică, șchiopătând.

Hoffmann o luă la fugă. O forță grozavă pusese stăpânire pe el. Își mișca repede picioarele, făcând pași mari. Ajunse în locul în care îl văzuse și care dădea într-o altă stradă cu sens unic. Și de această dată dispăruse. Alergă până la următoarea intersecție. Străzile erau înguste, liniștite, fără prea mult trafic, cu multe mașini parcate. Peste tot erau firme: o frizerie, o farmacie, un bar. Oamenii își petreceau pauza de prânz la cumpărături. Se învârti disperat, se întoarse la dreapta, alergă, apoi o luă iar la dreapta, făcându-și drum prin labirintul îngust de străzi cu sens unic, ezitând să renunțe, dar fiind aproape sigur că îl pierduse, în jurul său, decorul se schimbase. La început de-abia băgă de seamă. Clădirile erau în paragină. Multe erau părăsite, acoperite de graffiti. Se trezi într-un alt oraș. O adolescentă de culoare, într-un pulover strâmt și fustă din latex, scurtă și albă, striga la el de peste drum. Stătea în fața unui magazin cu o firmă de neon mov: VIDEO CLUB XXX. În față, încă trei femei de culoare, evident prostituate, patrulau pe lângă bordură. Peștii lor fumau ascunși în întrânduri sau le supravegheau de la colțul străzii. Erau tineri, scunzi și slabi, cu pielea măslinie și păr negru, tuns scurt. Nord-africani sau poate albanezi.

Hoffmann încetini, încercând să se orienteze. Își dădu seama că ajunsesse la gara Comavin și, respectiv, în cartierul roșu. Într-un final, se opri în fața unui club de noapte cu obloanele din lemn trase și acoperite de postere scorjite. Le Black Kat (XXX, FILME, FETE, SEX). Tresări, simțind o durere ascuțită într-o parte. Cu mâinile în șolduri, se aplecă peste canalul de scurgere, trăgându-și suflul. La mai puțin de trei metri, o prostituată asiatică îl privea din vitrina unui magazin. Purta un corset negru și dresuri și stătea picior peste picior pe un scaun îmbrăcat în damasc roșu. Își încrucișă picioarele invers, zâmbi și îi făcu semn să vină. Brusc, storurile acoperiră scena, puse în mișcare de

un mecanism nevăzut.

Își îndreptă spatele, conștient că prostituatele și proxeneții se uită la el. Un tip cu figură de șobolan, un pic mai în vârstă decât ceilalți, cu pielea ciupită de vărsat, se uita la el în timp ce vorbea la telefon. Hoffmann făcu drum întors, cercetând cu privirea aleile și curțile de pe fiecare parte, în caz că bărbatul se ascunsese acolo. Trecu pe lângă un sex shop, Je Vous Aime și reveni pe urmele pașilor săi. În vitrină erau expuse câteva produse care nu prezentau niciun interes pentru el: vibratoare, peruci, lenjerie intimă. O pereche de chiloți negri, fără partea din față, erau prinși pe un panou ca un liliac mort. Ușa era deschisă, dar vederea în interior era blocată de o perdea din fâșii multicolore de plastic. Se gândi la cătușele și călușul pe care intrusul le lăsase în urmă. Leclerc spusese că probabil fuseseră cumpărate dintr-un asemenea loc.

Dintr-odată, telefonul îl anunță că primise un mesaj. „Rue de Berne 91 *chambre* 68.”

Se uită la el câteva secunde. Tocmai trecuse de Rue de Berne, nu? Se învârti și, iată, chiar în spatele lui era indicatorul stradal. Verifică iar mesajul. Numărul expeditorului nu era afișat. Se uită cu atenție în jur, încercând să vadă dacă e privit. Lianele de plastic fluturară. Un bărbat chel și gras, care purta bretele peste o vestă murdară, ieși în prag.

— *Que voulez-vous, monsieur?*^[38]

— *Rien?*^[39]

Hoffmann o luă înapoi către Rue de Beme. Avea mult de mers, iar strada, deși într-o stare mai proastă, era măcar circulată – pe două benzi cu linii de tramvai – ceea ce îl făcu să se simtă în siguranță. La intersecție se afla un aprozar cu o tarabă în față, iar lângă el, o cafenea mică și uitată. Pe trotuar avea câteva scaune și mese de aluminiu, care erau goale și o reclamă la tutun: *Cartes téléphoniques, Vidéos X, DVDsX, RevuesX USA*. Verifică numerele caselor. La stânga lui, erau crescătoare, își continuă drumul, citindu-le în gând și, în treizeci de secunde, emigră din nordul Europei în sudul Mării Mediteraneene, printre restaurante libaneze și marocane, magazine cu înscrisuri în arabă pe fațadă, muzică arăbească răsunând din boxe minuscule, miros de *kebab* fierbinte și unsuros, care îi întoarse stomacul pe dos. Absența bizară a gunoiului era singurul semn că se afla, totuși, în Elveția.

Găsi numărul 91 în partea nordică a străzii, vizavi de un magazin de haine africane. O șandrama cu șapte etaje, cu tencuială îngălbenită și scorjită, cu o vechime de, probabil, o sută de ani, cu geamurile acoperite de jaluzele din metal vopsit în verde. Clădirea era lată cât patru ferestre. Firma era scrisă într-o parte, de sus în jos. Literele ieșeau în relief: HOTEL DIODATI. Cele mai multe obloane erau trase, dar câteva erau ridicate pe jumătate, ca niște pleoape moleșite de somn. Interiorul se ascundea în spatele unei cascade gri de perdele cu model floral. La parter era o ușă antică și masivă, care îi amintea lui Hoffmann în mod ridicol de Veneția. Era mai veche decât clădirea și sculptată minuțios cu niște simboluri aparent masonice. În timp ce o privea, se deschise și din interiorul slab luminat ieși un bărbat în blugi și adidași, cu o glugă trasă pe cap. Îi era imposibil să-i vadă fața. Omul își băgă mâinile în buzunare și, cu umerii îndoiți, porni în josul străzii. Un minut mai târziu, ușa se deschise iar. De data aceasta era o femeie tânără și slabă, cu părul înfoiat, vopsit portocaliu și cu o fustă scurtă și cadrilată. Avea o geantă de umăr. Se opri pe scări și deschise geanta, căută în ea, scoase o

pereche de ochelari de soare, îi puse la ochi și se îndepărtă în direcția opusă.

Nu se poate spune că a existat un moment în care Hoffmann s-a hotărât să intre. Se uită o vreme la clădire, apoi traversă și se opri în fața ușii. Într-un final, deschise ușa și aruncă o privire înăuntru. Îl izbi un miros rânced, care era mai degrabă amplificat decât mascat de un bețișor parfumat aprins pe undeva. Văzu un hol mic, unde se afla biroul de recepție, la care nu era nimeni și o zonă de așteptare cu o canapea în roșu și negru, cu picioare de lemn și fotolii asortate. În semiîntuneric se zărea un acvariu luminat, dar părea gol.

Hoffmann făcu niște pași și trecu de prag. Se gândea că, dacă va fi întrebat, va spune că dorește o cameră. Avea bani în buzunar, deci putea să plătească. Probabil închiriau cu ora. Ușa groasă se închise în spatele lui, izolându-l de zgomotul străzii. Se auzea cineva de sus. Muzica răsuna. Basul făcea pereții subțiri să vibreze. Trecu pe lângă recepția goală, traversă podeaua acoperită de un linoleum încrețit, merse printr-un coridor îngust și ajunse la un lift foarte mic. Apăsă butonul și ușile se deschiseră imediat, de parcă l-ar fi așteptat.

Liftul era minuscule ca un dulap pentru acte, protejat de un grilaj de metal zgâriat. Era spațiu numai pentru două persoane. Când ușile se închiseră, Hoffmann se simți copleșit de claustrofobie. Trebuia să aleagă între șapte butoane. Apăsă pe numărul șase. Se auzi un motor scârțâind în depărtare, liftul zornăi din toate încheieturile și începu să urce foarte încet. Avea o senzație de irealitate, nu de pericol, de parcă s-ar fi întors într-un coșmar al copilăriei pe care nu și-l putea aminti și din care singura modalitate de a se trezi era să meargă în continuare până avea să găsească ieșirea.

Părea că trecuse mult timp. Se întreba ce îl așteaptă la capăt. Când liftul se opri în sfârșit, își ridică mâinile, pregătit să se apere. Ușile se deschiseră cu smucituri la etajul șase.

Palierul era gol. La început ezită să coboare din lift, dar ușile începură să se închidă, așa că își puse piciorul între ele, scăpând astfel de o nouă captivitate. Ușile se retraseră, iar el ieși cu precauție pe palier. Era mai întuneric decât în hol. Ochii lui erau nevoiți să se adapteze. Pereții erau goi. În aerul inhalat de o mie de ori și niciodată înprospătat cu o ușă sau o fereastră deschisă se simțea același miros rânced, aproape fetid. Era cald. În fața lui se aflau două uși. Se găseau mai multe pe culoarele care se deschideau de-o parte și de alta a liftului. Un indicator stângaci, făcut din litere colorate de plastic, detașabile, de felul celor care se găseau în magazinele de jucării, arăta că la dreapta se află camera 68. Tresări auzind liftul pornind în spatele lui. Asculta cum coboară până la parter. Când se opri, se făcu din nou liniște.

Făcu niște pași la dreapta și aruncă ușor o privire după colț, pe palier. Camera 68 se afla în capăt, iar ușa era închisă. De undeva din apropiere venea un zgomot ritmic de metal. La început crezu că este un ferăstrău, apoi își dădu seama că sunt arcuri de pat. Se auzi o bufnitură. Un bărbat gemu de parcă ar fi trecut prin dureri chinuitoare.

Hoffmann își scoase telefonul cu intenția de a suna la poliție. Dar nu avea semnal, ceea ce era nefiresc în centrul Genevei. Îl puse înapoi în buzunar și merse prudent până la capătul palierului. Ochii lui erau la același nivel cu vizorul opac și proeminent. Ascultă. Nu auzea nimic. Ciocăni, apoi își lipi iar urechea de ușă. Nimic. Până și arcurile

de pat ale vecinului încetaseră să mai scârțâie.

Puse mâna pe clanța neagră de plastic. Ușa nu se deschise. Dar se ținea numai într-o balama. Observă că tocul e putred. Își băgă unghia în lemnul spongios și scoase niște așchii portocalii și fărâmicioase, de mărimea unor bețe de chibrit. Făcu un pas în spate, se uită să nu fie cineva pe culoar, apoi se repezi în ușă cu umărul. Ușa cedă numai un pic. Făcu mai mulți pași în spate și se mai avântă o dată. De data aceasta se auzi lemnul crăpând, iar ușa se deschise câțiva centimetri. Își strecură ambele mâini în fantă și împinse. Ușa se deschise cu un pocnet.

Înăuntru era întuneric. Numai o fâșie slabă de lumină cenușie pătrundea pe sub obloanele care nu se închiseseră cum trebuie. Păși cu grijă pe covor, bâjbâind înjur după întrerupător. Ajunse la perdele, căută în spatele lor, îl găsi și apăsă, iar obloanele se ridicară cu un huruit. Fereastra dădea spre o ieșire de incendiu și un rând de clădiri aflate la vreo cincizeci de metri distanță, separate de hotel printr-un zid de cărămidă și curți pline cu tomberoane, buruieni și gunoi. Hoffmann văzu camera la lumina zilei: un pat de o persoană, nefăcut, pe roți, cu un cearșaf gri care atârna peste covorul în roșu și negru, un mic dulap cu sertare pe care zăcea un rucsac, un scaun de lemn cu fundul tocit, din piele maronie. Caloriferul de sub fereastră era atât de fierbinte, încât nu-l putea atinge. Simțea un miros stătut de țigări, de sudoare și de săpun ieftin. Tapetul din jurul becurilor era pârlit. În baia minusculă se aflau o cadă înconjurată de o perdea de plastic, o chiuvetă cu dungi negre-verzui acolo unde picurase robinetul și un WC cu aceleași urme. Pe un raft de lemn se găseau un pahar cu o periută de dinți și un aparat de ras din plastic albastru, de unică folosință.

Hoffmann se întoarse în dormitor. Puse rucsacul pe pat și îl răsturnă. Conținea în mare parte haine murdare – o cămașă din stofa ecosez, tricouri, lenjerie, șosete – dar printre ele era un aparat de fotografiat Zeiss vechi, cu obiectiv puternic și un laptop care părea cald. Era în *sleep mode*.

Lăsă laptopul jos și se întoarse la ușa deschisă. Rama se făcuse așchii în jurul încuietorii, dar nu se rupsese. Hoffmann fixă la loc yala și închise cu grijă ușa. Dacă ar fi fost forțată din afară, ar fi cedat imediat, dar de la distanță părea neatinsă. Lângă ușă văzu o pereche de ghete. Le ridică între două degete și le examinează. Erau identice cu acelea pe care le văzuse în fața casei sale. Le puse la loc, se așează pe marginea patului și deschise laptopul. Chiar atunci, din măruntaiele clădirii, auzi un huruit. Liftul se pusese iar în mișcare.

Hoffmann lăsă computerul și ascultă cum liftul urcă scârțâind. Se opri într-un final, după care se auziră ușile deschizându-se în apropiere. Hoffmann traversă repede camera și se uită prin vizor. Îl văzu pe bărbat ieșind de după colț. Ținea o sacoșă albă de plastic într-o mână, iar cu cealaltă căuta în buzunar. Când ajunse în dreptul ușii își scoase cheile. Prin lentila distorsionantă a vizorului, fața lui părea și mai osoasă. Hoffmann simți că i se face părul măciucă.

Făcu un pas înapoi și se uită repede înjur, apoi se retrase în baie. O secundă mai târziu auzi cheia în yală și o exclamație de surpriză când ușa se deschise larg fără să mai fie descuiată. În semiîntuneric, prin ușa întredeschisă a băii, Hoffmann vedea foarte clar în mijlocul dormitorului. Își ținu respirația. Un timp nu se întâmplă nimic. Se ruga ca

bărbatul să se fi întors la recepție să raporteze spargerea. Dar apoi umbra lui trecu fugitiv prin câmpul vizual al lui Hoffmann, îndreptându-se către fereastră. Hoffmann era gata să o ia la goană când, cu o viteză uimitoare, bărbatul se întoarse din drum și, pe neașteptate, trânti ușa băii de perete.

Arăta ca un scorpion. Stătea cu picioarele depărtate, pregătit să sară și ținea ridicat un cuțit lung. Era mai mare decât își amintea Hoffmann, cu haina de piele umflată pe el. Era imposibil să-l ocolească. Secunde treceau. Se uitau unul la altul. Deodată, bărbatul spuse cu o voce calmă și cultivată:

— *Zurück. În die Badewanne.*^{40}

Flutură cuțitul în direcția căzii. Neînțelegându-l, Hoffmann dădu din cap.

— *În die Badewanne*, repetă bărbatul încurajator, îndreptând cuțitul mai întâi înspre Hoffmann, apoi spre cadă.

După încă o tăcere nesfârșită, Hoffmann își simți membrele executând porunca. Mâna trase perdeaua, picioarele intrară tremurând în cadă. Ghetele îi răsunau pe plasticul ieftin. Bărbatul înaintă în camera mică. Era atât de îngustă, încât ocupa aproape jumătate de podea. Trase de șnurul întrerupătorului. Deasupra chiuvetei pâlpâi un neon. Închise ușa și spuse:

— *Ausziehen.*

Numai că de data aceasta adăugă și traducerea:

— Dezbracă-te.

În haina lungă de piele arăta ca un măcelar.

— *Nein*, spuse Hoffmann dând din cap, cu mâinile ridicate, ca un apel la rațiune. Nu. În niciun caz.

Omul trase o înjurătură, dar Hoffmann nu înțelese. Cuțitul trecu atât de aproape de el, încât, deși era înghesuit în colț, sub duș, îi sfârtecă impermeabilul. O bucată îi căzu peste genunchi. Preț de o secundă îngrozitoare, Hoffmann crezu că e carne. Spuse repede:

— *Ja, ja.* O.K. Mă dezbrac.

Situația era atât de bizară, încât i se părea ruptă de realitate. Simțea că i se întâmplă altcuiva. Își scutură umărul stâng mai întâi, apoi cel drept. Nu avea suficient spațiu să-și scoată mâinile din mâneci. Un timp, rămase înțepenit în haină, din care se chinuia să evadeze ca dintr-o cămașă de forță.

Își stoarse mintea să găsească ceva de spus care să creeze o legătură cu atacatorul și să ducă situația pe un teren diferit, un pic mai sigur. Îl întrebă:

— Ești neamț?

Bărbatul nu-i răspunse. Se chinui să-și amintească picul de limbă germană pe care îl învățase la CERN:

— *Sie sind Deutscher?*

Nu primi niciun răspuns.

În cele din urmă își scoase haina ferfenițită. O lăsă să-i cadă la picioare. I-o dădu neamțului, care-i făcu semn din cuțit să o arunce pe podea. Continua să se dezbrace până la piele, dar, dacă bărbatul va încerca să-l lege, avea de gând să lupte. Mai degrabă mort decât să rămână neputincios.

— De ce faci asta? întrebă.

Bărbatul se încruntă la el ca la un copil care se contrazice singur și îi răspunse în engleză:

— Pentru că tu m-ai invitat.

Hoffmann îl privea șocat.

— Nu te-am *invitat* să faci asta.

Cuțitul se ivi din nou.

— Te rog, nu te opri.

— Ascultă-mă, ceva nu e în regulă...

Hoffmann își deschise nasturii de la cămașă, lăsând-o să cadă peste haină. Se gândea intens, evaluând riscurile și șansele pe care le avea. Apucă tricoul și îl trase peste cap. Surprinse privirea flămândă a atacatorului și simți cum se strânge carnea pe el. Imediat își dădu seama că îi găsisese punctul slab. Aceasta era șansa lui. Reuși să facă un cocoloș din tricoul alb, pe care i-l oferi.

— Uite, spuse.

Când bărbatul întinse mâna, Hoffmann își propti picioarele de peretele căzii ca să-și adune puterile. Apoi se aplecă încurajator.

— Poftim.

După care se aruncă asupra lui.

Ateriză peste agresor cu suficientă forță încât să-l trântască la pământ. Cuțitul îi zbură din mână. Dar erau atât de strâns încleștați, încât niciunul nu putea să-l lovească pe celălalt. În orice caz, Hoffmann nu dorea decât să scape de senzația de claustrofobie pe care i-o dădea baia aceea mizerabilă. Încercă să se ridice în picioare, apucând marginea chiuvelei și firul întrerupătorului, dar ambele cedară în același timp. Camera se cufundă în întuneric. Simți că ceva se încolăcește în jurul gleznei sale și îl trage la pământ. Lovi cu călcâiul și îl călcă, iar bărbatul urlă de durere. Bâjbâia pe întuneric după clanță. În același timp, lovea cu picioarele în stânga și în dreapta. Spera să nimerească în os, în căpățâna scheletică. „Snopește în bătaie un om care e la pământ”, se gândi cu sălbăticie, „lovește-l, lovește-l, lovește-l!” Ținta lui scâncea, încovrigată ca un fetus. Când nu mai părea să fie nicio amenințare, Hoffmann deschise ușa și intră în dormitor împleticindu-se.

Se trânti pe scaunul de lemn. Își prinse capul între genunchi. I se făcu imediat rău. În ciuda căldurii din cameră, tremura de frig. Avea nevoie de haine. Se întoarse cu precauție spre baie și împinse ușa. Opunea rezistență. Bărbatul se târâse lângă toaletă. Bloca ușa. Hoffmann îi dădu o lovitură, iar bărbatul gemu și se dădu din drum. Hoffmann sări peste el, luă hainele și cuțitul. Se întoarse în dormitor și se îmbrăcă repede. „Auzi, «tu m-ai invitat» “, își spuse cu furie. Cum adică el îl invitase? Își verifică telefonul, dar tot nu avea semnal.

În baie, bărbatul își ținea capul deasupra toaletei. Își ridică privirea când Hoffmann intră. Cu briceagul îndreptat spre el, Hoffmann îl privea fără milă.

— Cum te cheamă? îl întrebă.

Bărbatul își întoarse capul și scuipă sânge. Prudent, Hoffmann se apropie, se așeză pe vine și îl examinează de la jumătate de metru. Avea înjur de șaiszeci de ani, deși îi era

greu să spună cu precizie din cauza sângelui de pe față. Avea o tăietură la o sprânceană. Depășindu-și repulsia, Hoffmann mută cuțitul în mâna stângă, se aplecă și îi descheie haina de piele. Bărbatul își ridică brațele, dându-i voie să îl percheziționeze. Găsi un buzunar interior din care scoase un portofel și un pașaport UE roșu-închis. Era neamț. Îl deschise. Din fotografie nu prea se vedea asemănarea. Citi că îl cheamă Johannes Karp, născut în 14.04.1952, în Offenbach am Main.

— Și spui că ai venit din Germania pentru că te-am invitat eu? îl întreabă Hoffmann.

— *Ja*.

Hoffmann sări înapoi.

— Ești nebun!

— Nu, nemernicule, tu ești nebun, spuse neamțul când își mai recuperează forțele. Mi-ai dat codurile de la casă.

În colțul gurii avea spume de sânge. Scurpă un dinte în palmă și îl examinează.

— *Ein verrückter Mann!*^[41]

— Unde e invitația?

Făcu un gest slab din cap spre dormitor.

— În calculator.

Hoffmann se ridică. Îndreaptă cuțitul spre Karp.

— Să nu te miști, da?

Intră în cameră, se așează pe scaun și deschise laptopul. Porni imediat. Pe ecran se afla o poză cu chipul lui Hoffmann. Era de proastă calitate. Părea o imagine mărită, preluată de pe o înregistrare video a unei camere de supraveghere. Fusesse surprins cu fața la cameră, cu o figură neutră, inexpresivă. Era decupată atât de mult, încât făcea imposibilă identificarea locației.

Apăsă pe câteva taste și intră în registrul hard diskului. Numele programelor erau toate în germană. Căută lista fișierelor cel mai recent vizionate. Ultimul folder fusese editat în seara precedentă, puțin după ora șase și se numea *Der Rotenburg Cannibal*^[42]. În el erau fișiere Adobe care conțineau articole de ziar despre cazul lui Armin Meiwes, tehnician IT și canibal, care întâlnise pe un website o persoană interesată. Și-a drogat victima și a mâncat din ea, iar acum ispășea o condamnare pe viață pentru crimă în Germania. În alt folder găsi niște capitole dintr-un roman: *Der Metzgermeister*^[43] – „maestrul măcelar”, oare așa se traducea? Conținea zeci de mii de cuvinte care păreau să alcătuiască o operă fantastică, un flux al conștiinței neîmpărțit în paragrafe, din care Hoffmann nu înțelegea nimic. Mai era un folder numit *Das Opfer*, ceea ce Hoffmann știa că înseamnă „victimă”. Era în engleză și conținea transcrieri ale unei conversații online, un dialog, după cum observă pe măsură ce citea, dintre o persoană care visa să comită o crimă și o alta care își imagina moartea. Ceva i se părea familiar la a doua voce. Recunoștea expresii, secvențe de vise care odată îi împânziseră și lui mintea ca niște pânze de păianjen, dar pe care le îndepărtase ulterior, sau cel puțin așa crezuse.

Acum se contopeau în fața lui ca și cum s-ar fi reflectat într-o oglindă întunecată și era atât de absorbit de ceea ce vedea pe ecran, încât fu aproape un miracol că o ușoară schimbare de lumină sau un curent de aer îl făcu să-și ridice privirea către cuțitul îndreptat spre el. Își dădu capul pe spate, iar vârful îi trecu pe lângă ochi. Lama avea

peste cincisprezece centimetri. Era un briceag cu buton. Neamțul îl lovi cu piciorul sub coaste, apoi se aruncă asupra lui și încercă să-l înjunghie din nou. Șocat, Hoffmann scoase un țipăt de durere, se prăvăli cu scaunul pe spate și se trezi cu Karp deasupra lui. Cuțitul strălucea în lumina palidă. Din reflex, fără vreo intenție conștientă, îi prinse încheietura bărbatului cu mâna stângă, slăbită. Cuțitul îi tremura în fața ochilor.

— *Es ist, was Sie sich wünschen*, îi șopti Karp liniștitor. Asta îți dorești.

Vârful cuțitului îi atinse pielea. Se strâmbă de efort, încercând să țină la distanță cuțitul, să câștige milimetri, până când, în sfârșit, brațul atacatorului cedă și, cu o forță supranaturală, Hoffmann îl izbi de rama de metal a patului. Patul alunecă pe roțile sale, se lovi de perete și se opri. Mâna stângă a lui Hoffmann încă mai strângea încheietura bărbatului, iar cea dreaptă îi apucase fața. Degetele îi apăsau ochii în orbite, iar podul palmei îl sufoca. Karp mugea de durere. Cu mâna liberă încerca să desprindă degetele lui Hoffmann. La rândul lui, Hoffmann cuprinse cu toată mâna gâtul sfrijit al atacatorului, sugrumându-l. Se aplecă peste el. Își puse în strânsoare toată forța, toată groaza și furia, ținându-l imobilizat pe Karp în pat. Simțea mirosul pielii de animal a hainei nemțești și izul rânced și leșinător al transpirației. Barba neamțului îl înțepa. Pierduse noțiunea timpului, timpul fusese dizolvat de explozia de adrenalină. Degetele care încercau să-i desprindă mâna deveneau tot mai neputincioase. Când auzi cuțitul căzând pe covor cu un zgomot surd, i se păru că trecuseră numai câteva secunde. Corpul se destinse sub el, iar după ce își retrase mâinile se răsturnă într-o parte.

Auzi lovituri în perete și o voce de bărbat cu accent franțuzesc întrebă ce naiba se întâmplă. Se ridică și închise ușa. Ca măsură suplimentară de precauție, fixă scaunul de lemn sub clanță. Mișcările declanșară valuri de durere în tot corpul: în cap, în încheieturile degetelor, în degete, mai ales în cutia toracică și chiar și în degetele de la picioare pe care le izbise de capul bărbatului. Își atinse ușor scalpul și văzu sânge. Cândva în timpul încăierării, rana se deschisese. Mâinile îi erau pline de zgârieturi, de parcă s-ar fi luptat să iasă dintr-un crâng de ciulini. Își supse încheieturile julite ale degetelor, simțind gustul sărat și metalic al sângelui. Loviturile din perete se opriseră.

Tremura. Se simțea iar rău. Intră în baie și vomită în toaletă. Chiuveta era desprinsă de perete, dar robinetele încă mergeau. Se spală pe față cu apă rece și se întoarce în dormitor.

Neamțul zăcea pe podea. Nu se mișcase. Ochii săi deschiși priveau dincolo de umerii lui Hoffmann, cu o expresie bizară, plină de speranță, căutând parcă un anumit oaspete care nu avea să vină niciodată. Hoffmann îngenunche și îi verifică pulsul la încheietură. Îi dădu o palmă. Îl zgâțâi ca și cum așa l-ar fi putut trezi la viață.

— Haide, șopti. Asta-mi mai lipsea!

Capul neamțului se clătina ca al unei păsări cu gâtul frânt.

Se auzi un ciocănit energic în ușă. Un bărbat strigă:

— *Ça va? Qu 'est-ce qui se passe?*^[44]

Era aceeași voce pe care o auzise prin perete. Încercă de câteva ori clanța, după care se opri din ciocănit. De data aceasta strigă mai tare și mai insistent:

— *Allez! Laissez-moi rentrer!*^[45]

Cu chiu, cu vai, Hoffmann se ridică în picioare. Clanța se zgâlțâi din nou, după care

individul de afară începu să zguduie ușa. Scaunul se mișcă un pic, dar rezistă. Bărbatul încetă să mai împingă. Hoffmann se aștepta să-și reînnoiască atacul, dar nu se întâmplă nimic. Se furișă în dreptul vizorului și privi. Coridorul era gol.

Calmă și vicleană, controlându-i impulsurile și membrele, împingându-l la acțiuni pe care o oră mai târziu avea să le privească neîncrezător, groaza animalică puse iar stăpânire pe el. Luă ghetele mortului, scoase șireturile, le înnodă și făcu o sfoară de un metru. Pipăi lampa de pe perete, dar era slab fixată. Galeria perdelei de la duș îi rămase în mână, improșcând tencuiala roz. În cele din urmă, se hotărî să folosească mânerul de la ușa băii. Târî corpul neamțului și îl rezemă de ușa. Făcu un laț din șireturi, trecu gâtul lui Karp prin el, legă șnurul de clanță și trase. Era un efort teribil să tragă de sfoară cu o mână și să înalțe cu cealaltă corpul pe care îl ținea de subsuoară, dar reuși să îl ridice suficient ca scena să pară veridică. Răsuci încă o dată șnurul în jurul clanței și îi făcu nod.

După ce băgă lucrurile neamțului înapoi în rucsac și netezi patul, dormitorul arăta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Își băgă în buzunar mobilul lui Karp, închise laptopul și îl duse la fereastră. Dădu perdeaua la o parte. Fereastră se deschise ușor. Evident, era des folosită. Pe ieșirea de incendiu, printre găinașurile uscate de porumbel, erau sute de mucuri de țigară umede și vreo douăzeci de doze de bere. Sări pervazul de fier și întinse mâna după întrerupător. Obloanele se lăsară în spatele lui.

Până jos era cale lungă. Avea de coborât șase etaje, iar scara zăngănea la fiecare pas. Își dădea seama că atrage atenția, mai ales a celor din clădirile de vizavi sau a clienților care se aflau atunci în camerele de hotel. Din fericire, majoritatea ferestrelor pe lângă care trecea aveau obloanele trase, iar la celelalte nu se zărea nicio siluetă în spatele giulgiului de muselină. Hotelul Diodati își făcea siesta. Continuă să coboare. Singurul său gând era să se îndepărteze cât putea de mult de cadavru.

Din acel punct înalt de observație, văzu că ieșirea de incendiu dădea spre o terasă mică de ciment. Fusesse făcută cândva o încercare penibilă de a amenaja acolo un loc de odihnă în aer liber. Mai rămăseseră doar niște piese de mobilier din lemn pentru grădină și câteva umbrele verzi, decolorate, cu reclame la bere. Socoti că drumul cel mai scurt către stradă e prin hotel, dar când ajunse la parter și văzu ușa glisantă din sticlă care dădea spre recepție, groaza animalică se împotrivi. Nu putea să riște să dea peste bărbatul din camera vecină. Trase un scaun de lemn la perete și se urcă pe el.

Trebuia să sară doi metri ca să ajungă în curtea alăturată, plină de buruieni care sufocau tot felul de piese de echipament de catering ruginite și un cadru vechi de bicicletă. Pe partea cealaltă erau niște tomberoane uriașe. Curtea aparținea, în mod evident, unui restaurant. Vedea cum bucătarii cu bonetele lor albe se agită prin bucătărie, strigă și trântesc tigăile. Puse laptopul pe zid, se ridică și se așază călare. În depărtare se auzea o sirenă de poliție. Înșfacă laptopul, își trase piciorul și sări în curte, aterizând într-un strat de urzici. Trase o înjurătură. Dintre tomberoane se ivi un tânăr, curios să vadă ce se întâmplă. Ținea în mână o găleată goală și fuma o țigară. Părea să fie arab, era bine ras și avea în jur de douăzeci de ani.

— *Ou est la rue?*^[46] întrebă Hoffmann timid.

Bătu cu degetele în laptop, ca și cum acest obiect i-ar fi justificat prezența.

Tânărul îl privi și se încruntă. Apoi își scoase încet țigara din gură și îi arătă peste umăr.

— *Merci.*

Hoffmann se repezi pe aleea îngustă, ieși pe poarta de lemn și năvăli în stradă.

Gabrielle pierduse mai bine de o oră dând târcoale grădinilor publice din Parc de Bastions, declamând toate cuvintele pe care ar fi vrut să i le fi spus lui Alex pe trotuar, până când, la al treilea sau al patrulea ocol, își dădu seama că vorbește singură ca o bătrână nebună și că trecătorii se uită la ea. În acel moment chemă un taxi și plecă acasă. La stradă era parcată o mașină de patrulă în care se aflau doi jandarmi. Dincolo de poartă, în fața reședinței, bietul bodyguard-șofer, pe care Alex îl trimisese să aibă grijă de ea, vorbea la telefon. Închise și îi aruncă o privire plină de reproș. Tuns chilug, ghemuit pe scări, arăta ca un Buddha masiv și răuvoitor.

— Mai ai mașina, Camille? îl întrebă.

— Da, *madame.*

— Și trebuie să mă duci oriunde vreau eu?

— Așa este.

— S-o tragi la scară, da? Mergem la aeroport.

Urcă în dormitor și începu să azvârle niște haine într-o valiză. Minte ei relua obsesiv scena de la galerie și umilința prin care trecuse. Cum putuse să-i facă așa ceva? Nu avea nicio îndoială că Alex e cel care îi sabotase expoziția, dar putea să facă o concesie și să accepte faptul că nu fusese rău intenționat. Dar nu, ceea ce o scotea din minți era concepția lui afurisită, stângace și incurabilă, despre gesturile romantice. Odată, în urmă cu un an sau doi, când își petreceau vacanța în sudul Franței și luau masa într-un restaurant ridicol de scump, cu fructe de mare, din Saint-Tropez, făcuse o remarcă stupidă despre duzinele de homari ținuti cu cruzime într-un singur recipient, care își așteptau rândul să fie opăriți de vii. În secunda următoare, Hoffmann cumpărase toată marfa la un preț dublu față de cel din meniu și poruncise ca toți homarii să fie duși afară și aruncați în mare. Fusese destul de amuzant să vadă cum au luat-o toți la sănătoasa când au dat de apă. Evident, Hoffmann nu avusese nicio reacție. Deschise o altă valiză și aruncă în ea o pereche de pantofi. Încă nu-l putea ierta pentru scena din acea zi. Avea nevoie de cel puțin câteva zile să se calmeze.

Intră în baie și se opri, complet zăpăcită de rafturile de sticlă pline de cosmetice și parfumuri. Este greu să-ți dai seama cât bagaj îți trebuie dacă nu știi cât timp vei fi plecat sau unde vei sta. Își privi chipul în oglindă, apoi jalnica ținută pe care o alesese, după ore întregi, pentru lansarea carierei sale de artist și începu să plângă. Nu se autocompătinea, căci nu putea suferi așa ceva. Era îngrozită. „Să nu fie bolnav”, își spuse. „Doamne Dumnezeule, te rog să nu mi-l iei în felul ăsta!” în tot acest timp, continua să-și studieze cu detașare chipul. Cât de mult o urăteau lacrimile! Fața ei arăta ca un tablou plin de mângălituri. După un timp, căută în buzunarul hainei un șervețel. În schimb, simți colțurile unei cărți de vizită:

Directorul Centrului de calcul
CERN – Organizația Europeană pentru Cercetare Nucleară
1211 GENEVA 23 – ELVEȚIA.

„... Potrivit punctului meu de vedere, varietățile sunt specii în proces de formare sau sunt, cum le-am denumit, specii incipiente.”^[47]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Era trecut de trei când Hugo Quarry ajunse la birou. Lăsase câteva mesaje vocale pe telefonul lui Hoffmann, dar nu primise niciun răspuns. Era ușor îngrijorat pentru că nu știa pe unde umblă partenerul său. Așa-zisul bodyguard al lui Hoffmann, pe care îl găsisse vrăjind o femeie la recepție, nu știa că misiunea și banii lui părăsiseră hotelul. Quarry îl concedie pe loc.

Cu toate acestea, englezul era într-o dispoziție bună. Acum era sigur că vor încasa o investiție de două ori mai mare decât cea pe care o estimase inițial, adică două miliarde de dolari, ceea ce însemna încă patruzeci de milioane de dolari pe an sub formă de comisioane de management. Băuse câteva pahare de vin excelente. Pe drumul de întoarcere, sărbători printr-un apel la compania Benetti și își comandă o pistă de elicopter pentru iaht.

Zâmbetul nu i se mai ștergea de pe chip. Scannerul de recunoaștere facială nu reuși să-i regăsească fizionomia în baza de date, așa că fu nevoit să mai încerce o dată, după ce își veni în fire. Trecu pe sub ochii inexpressivi, dar vigilenți ai camerelor de supraveghere din hol. În lift, strigă cu veselie „Cinci”, după care fredonă tot drumul până sus. Era imnul facultății^[48], atât cât își amintea din el: „*Sonent voces omnium, tum-tii tum-tii tum-tii-tum.*” După ce ieși din lift, începu să așeze pălării imaginare pe capetele ursuze ale trântorilor plicticoși de la DigiSyst sau EcoTec sau cum naiba se numeau. Își păstră zâmbetul chiar și în momentul în care ușa de sticlă de la Hoffmann Investment Technologies glisă, dezvăluindu-l pe inspectorul Jean-Philippe Leclerc de la Departamentul de Poliție din Geneva, care îl aștepta la recepție. Îi examinează legitimația de vizitator, după care o compară cu silueta șifonată din fața lui. Bursele americane deschideau în zece minute. Trebuia să scape de el.

— Domnule inspector, n-am putea s-o lăsăm pe altă dată? Vă cer asta pentru că suntem cu toții cam epuizați astăzi.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, *monsieur*. Speram să vorbesc cu dr. Hoffmann, dar, între timp, aș vrea să discut cu dumneavoastră câteva lucruri. Vă promit că durează numai zece minute.

Ceva din felul în care tipul își depărtase ușor picioarele îl avertiza pe Quarry că trebuie să se împace cu situația.

— Desigur, spuse el, afișându-și zâmbetul caracteristic. Vă stau la dispoziție oricât de mult timp doriți. Să mergem în biroul meu.

Întinse brațul, arătându-i polițistului drumul.

— Mergeți la dreapta, până în capăt.

Se simțea ca și cum ar fi zâmbit timp de cincisprezece ore neîncetat. Îl dureau mușchii feței de atâta încântare. Imediat ce Leclerc se întoarse cu spatele, îi aruncă o privire plină de furie.

Leclerc traversă încet ringul de tranzacționare, uitându-se cu interes înjur. Sala imensă, cu ecrane și ceasuri cu diferite fusuri orare, era mai mult sau mai puțin ceea ce se aștepta să vadă într-o companie financiară. Mai văzuse și la televizor. În schimb, îl surprinseseră angajații – erau toți tineri, diferența de vârstă fiind aproape insesizabilă – și tăcerea. Toată lumea stătea la birou. Era o atmosferă apăsătoare, de concentrare. I se părea că se află într-o sală de examinare a unui colegiu de băieți. Sau, poate, un seminar. Da, un seminar al lui Mamon. Comparația i se păru reușită. Pe câteva ecrane observă un slogan, scris cu litere albe și roșii, ca în fosta Uniune Sovietică.

COMPANIA VIITORULUI NU ARE HÂRTII
COMPANIA VIITORULUI LUCREAZĂ FĂRĂ INVENTAR
COMPANIA VIITORULUI ESTE COMPLET DIGITALĂ
COMPANIA VIITORULUI ESTE AICI.

— Ce vă pot oferi, domnule inspector? întrebă Quarry, zâmbind iar. Ceai, cafea, apă?

— Cred că un ceai, dacă tot mă aflu în compania unui englez. Mulțumesc.

— Două ceaiuri, dragă Amber, te rog. *English breakfast*.

— Ai primit o mulțime de apeluri, Hugo, îi spuse Amber.

— Da, sumt convins.

Deschise ușa și se retrase într-o parte, lăsându-l pe Leclerc să intre primul, apoi se duse direct la birou.

— Vă rog, luați loc, domnule inspector. Mă scuzați. Durează o secundă.

Se uită la ecranul computerului. Bursele europene erau în cădere liberă. DAX scăzuse cu unu la sută, CAC^[49], cu doi la sută, iar FTSE^[50], cu unu și jumătate. Dolarul depășise euro cu peste un cent. Nu avea timp să verifice toate pozițiile lor, dar la „Profit și pierdere” văzu că VyXAL-4 crescuse cu 68 de milioane de dolari într-o singură zi. Deși era bine dispus, avea totuși o vagă presimțire sumbră. Ca și cum s-ar fi apropiat o furtună.

— Minunat! Totul e-n regulă.

Se așază voios la birou.

— Așadar, l-ați prins pe nebun?

— Încă nu. Am înțeles că dumneavoastră lucrați împreună cu dr. Hoffmann de opt ani.

— Corect. Am început afacerea în 2002.

Leclerc scoase agenda și pixul. Le ridică.

— Vă deranjează dacă...?

— Pe mine nu. Pe Alex l-ar deranja.

— Poftim?

— Nu avem voie să folosim în incintă sisteme de recuperare de date pe bază de carbon. Adică agende și ziare, pe înțelesul tuturor. Compania trebuie să fie complet digitală. Dar Alex nu e aici, așa că nu vă faceți griji. Continuați.

— Sună cam excentric.

Leclerc notă cu grijă în agendă.

— Excentric e un fel de a spune. Eu i-aș spune curată sminteală, dar ce să-i faci? Ăsta e Alex. E un geniu, iar geniile nu văd lumea așa cum o vedem noi. O mare parte din viață mi-am petrecut-o explicând muritorilor de rând comportamentul lui Alex. Merg înaintea lui ca Ioan Botezătorul. Sau în urmă.

Se gândea la prânzul de la Beau-Rivage, când fusese obligat să explice unor simpli pământeni acțiunile lui Hoffmann. Mai întâi, întârzierea de o oră și jumătate – „își cere scuze, dar lucrează la o teoremă complicată” – apoi fuga subită, în timpul aperitivelor – „Ăsta e Alex, prieteni, având un moment evrica”. Oaspeții protestaseră și își dăduseră ochii peste cap, dar trecuseră impolitețea cu vederea. La urma urmei, Hoffmann n-avea decât să se dea în leagăn și să cânte la ukulele din partea lor, atâta timp cât le aducea un câștig de optzeci și trei la sută.

— Îmi puteți spune cum v-ați întâlnit? întrebă Leclerc.

— Desigur. Când am început să lucrăm împreună.

— Și cum s-a întâmplat?

— Ce? Vreți să vă spun toată povestea de amor?

Quarry își duse mâinile la ceafă și se lăsă pe spate, în poziția lui preferată, cu picioarele pe birou, întotdeauna încântat să povestească o întâmplare pe care o spusese de o sută de ori, șlefuiind-o într-o legendă corporatistă: despre împrejurările în care Sears l-a întâlnit pe Roebuck, Rolls l-a întâlnit pe Royce și Quarry, pe Hoffmann.

— Era în 2001, în preajma Crăciunului. Eu eram la Londra, lucram pentru o mare bancă americană. Voiam să am propriul fond. Știam că pot să strâng banii – aveam multe contacte, deci asta nu era o problemă – dar nu aveam un plan de bătaie care să mă țină pe termen lung. Trebuie să ai o strategie în domeniul ăsta. Știați că speranța medie de viață a unui fond de hedging este de trei ani?

— Nu, spuse Leclerc politicos.

— E adevărat. Tot asta e și durata de viață a unui hamster. În fine, un tip de la sediul nostru din Geneva mi-a pomenit de un tocilar de la CERN de care auzise el și care avea, cică, niște idei destul de interesante pe partea de algoritmică. Ne-am gândit să-l angajăm pe post de quant, dar nu voia să coopereze deloc. Nu voia să ne vadă, nu voia să știe de nimic. Era nebun de legat, un pustnic! Am râs de ne-am prăpădit. Quanții! Ce poți să le faci? Dar era ceva la tipul ăsta care mă interesa. Nu știu cum să-ți spun, un fel de presentiment. Din întâmplare, aveam în plan să mă duc la schi de sărbători, așa că m-am hotărât să-l caut...

Se hotărâse să-l contacteze în Ajunul Anului Nou. Își închipuise că până și un pustnic poate suporta companie într-o astfel de seară. Așa că îi lăsase pe Sally și pe copii în cabana de la Chamonix – pe care o închiriaseră împreună cu familia Baker, vecinii lor

absolut oribili de la Wimbledon – și, ignorându-le reproșurile, plecase singur cu mașina la Geneva, bucuros că găsise o scuză ca să dispară. Sub o lună în al treilea pătrar, munții erau învăluiți într-o lumină albăstruie, iar străzile, pustii. Pe vremea aceea nu exista sistem de navigație prin satelit și, când s-a apropiat de aeroportul din Geneva, a tras pe dreapta să consulte harta Hertz. Saint-Genis-Pouilly se afla drept înaintea, chiar după CERN: un teren arabil, fără dâmburi, acoperit de o gheață strălucitoare. Era un orașel franțuzesc, cu o cafenea în centrul pietruit, șiruri de case îngrijite, cu acoperiș roșu și câteva blocuri de apartamente moderne și noi, construite din ciment și văruite în ocră, cu balcoane decorate cu clopoței de vânt, scaune de metal pliante și jardiniere goale. Quarry a sunat mult la ușa lui Hoffmann fără să primească niciun răspuns. Pe sub ea se zărea o fâșie palidă de lumină, ceea ce îl îndreptățea să creadă că este cineva acasă. În cele din urmă, un vecin i-a spus că *tout le monde par le CERN*^[51] e la o petrecere, într-o casă de lângă stadionul sportiv. Pe drum, s-a oprit la un bar și a cumpărat o sticlă de coniac. A condus pe străzile întunecate până când a găsit casa.

După mai bine de opt ani, încă își amintea ce entuziasmat a fost după ce a încuiat mașina și a coborât pe trotuar, îndreptându-se către luminițele multicolore și muzica puternică. În întuneric, oameni singuri sau cupluri binedispuse se duceau în același loc. Simțea că a venit ziua decisivă. Își închipuia că astrele se aliniaseră deasupra mohorâtului orașel european, iar ceva extraordinar era pe cale să se întâmple. Gazdele – Bob și Maggie Walton, un cuplu de englezi, mai în vârstă decât musafirii și foarte anozți – stăteau la intrare în întâmpinarea oaspeților. Păreau încurcați la vederea lui și au rămas încă și mai uimiți când au auzit că este un prieten de-al lui Alex Hoffmann. I-au lăsat impresia că nimeni nu a mai spus așa ceva vreodată. Walton a refuzat sticla de coniac de parcă ar fi fost mită.

— Poți s-o iei când pleci.

Nu fusese prea amabil. Dar avea dreptate, pentru că venise neinvitat și probabil ieșea în evidență cu haina lui scumpă de schi printre tocilarii salariați la stat. Îl întrebase unde îl găsește pe Hoffmann, iar Walton îi răspunsese, privindu-l cu subînțeles, că nu știe sigur unde este, dar că, în mod normal, Quarry ar trebui să-l recunoască imediat. „Doar sunteți prieteni atât de buni!”

— Și? Întrebă Leclerc. L-ați recunoscut?

— O, da. Întotdeauna recunoști un american, nu credeți? Era singur în mijlocul unei camere de la parter, toată lumea se strângea în jurul lui – era un bărbat chipeș, care își sărea în ochi – dar el nu observa. Puteai să vezi pe chipul lui că se află cu mintea complet în altă parte. Nu avea o expresie ostilă, ci pur și simplu era absent. M-am obișnuit cu asta de atunci.

— Și atunci a fost prima oară când ați vorbit?

— Da.

— Ce i-ați spus?

— „Tu trebuie să fii dr. Hoffmann.”

Îi arătase sticla de coniac și se oferise să aducă două pahare, dar Hoffmann îi spusese că nu bea. Quarry îl întrebase: „Atunci de ce ai mai venit la o petrecere de Revelion?” Hoffmann îi zisese că niște colegi drăguți și grijulii se gândiseră că nu e bine pentru el

să rămână singur într-o asemenea noapte. „Dar s-au înșelat”, adăugase el. Se simțea foarte bine de unul singur. După care dispăruse în altă cameră, unde Quarry îl urmăse la scurt timp. Atunci gustase pentru prima oară din farmecul legendar al lui Hoffmann. Era plin de nervi. „Am mers o sută de kilometri ca să te văd”, îi spusese, ținându-se după el.

— Mi-am lăsat nevasta și copiii plângând într-o colibă din creierii munților și am condus pe gheață și prin zăpadă ca să ajung aici! Măcar vorbește cu mine!

— De ce ții atât de mult să mă cunoști?

— Pentru că am auzit că lucrezi la un software foarte interesant. Un coleg de-al meu de la AmCor a zis că a vorbit cu tine.

— Da și i-am zis că nu mă interesează să lucrez la bancă.

— Nici pe mine.

Pentru prima dată, Hoffmann îl privea cu un strop de interes.

— Și ce vrei să faci?

— Vreau să am un fond de hedging.

— Ce-i ăla fond de hedging?

Stând vizavi de Leclerc, Quarry își lăsă capul pe spate și începu să râdă. În acel moment aveau zece miliarde dolari – curând, douăsprezece miliarde – în active sub administrare, dar, numai cu opt ani în urmă, Hoffmann nu știa nici măcar ce este un fond de hedging! Și, cu toate că petrecerea aglomerată și zgomotoasă de Revelion nu era un loc potrivit pentru explicații, Quarry nu avusese de ales. Îi strigase lui Hoffmann în ureche: „Este o cale de a maximiza câștigurile și, în același timp, de a minimiza riscurile. E nevoie de multe calcule ca să funcționeze. De informatică.”

— O.K., continuă, a zis Hoffmann, încuviințând.

— Bun, a spus Quarry, căutând înjur puțină inspirație. Bun, o vezi pe fata aia de acolo, cea din grupul ăla, brunetă, tunsă scurt, care se tot uită la tine?

Quarry a ridicat sticla de coniac spre ea și i-a zâmbit.

— Bun. Să zicem că eu cred că are chiloți negri – pentru mine e genul de fată care poartă chiloți negri – și sunt sigur de asta, atât de convins de acest detaliu vestimentar, încât sunt dispus să pariez pe un milion de dolari. Problema este că, dacă mă înșel, sunt ars. Așadar, pariez și pe faptul că nu are chiloți negri, ci de oricare altă culoare dintr-o paletă întreagă de culori. Să zicem că pun nouă sute cincizeci de mii de dolari pe posibilitatea asta. Țasta e celălalt segment de piață. Asta înseamnă hedging. O.K., am dat un exemplu grosolan din toate punctele de vedere, dar fii atent la mine. Dacă am dreptate, fac cincizeci de mii, iar dacă mă înșel, pierd tot atât, pentru că sunt acoperit. Și pentru că, în procentaj de nouăzeci și cinci la sută, milionul meu de dolari stă pe loc – niciodată n-o să fiu nevoit să îl arăt, iar singurul risc îl reprezintă ecartul de curs^{52} – pot să pariez și cu alte persoane. Sau pot să pariez pe cu totul altceva. Clenciul e că nu trebuie să am dreptate tot timpul. Dacă îi ghicesc culoarea lenjeriei jumătate din timp, o să ajung foarte bogat. Și chiar se uită la tine, să știi.

— Vorbiți despre mine? i-a întrebat ea de la distanță.

Fără să aștepte un răspuns și-a lăsat prietenii și a venit la ei zâmbitoare.

— Gabby, a spus ea cu mâna întinsă către Hoffmann.

— Alex.

— Iar eu sunt Hugo.

— Da, arăți ca un Hugo.

Prezența ei l-a iritat pe Quarry, nu numai pentru că era atentă numai la Hoffmann, iar pe el nu îl băga în seamă deloc, ci pentru că nu apucase să termine ce avea de spus. Și, din punctul lui de vedere, ea avea în conversație doar rol de exemplu, nu de participant.

— Pariam pe culoarea chiloților tăi, a spus el mios.

De-a lungul vieții, Quarry făcuse foarte puține gafe în relațiile sociale. Aceasta, după cum el însuși recunoscuse, fusese una dintre ele.

— De atunci nu poate să mă sufere.

Leclerc zâmbi și notă în agendă.

— Dar relația dumneavoastră cu dr. Hoffmann a început în seara aia?

— O, da. Acum, dacă stau să mă gândesc, aş spune că aştepta pe cineva ca mine la fel de mult cum aşteptam eu pe cineva ca el.

La miezul nopții musafirii ieșiseră în grădină, aprinseseră lumânări – „de-alea mici” – și le puseseră în baloane de hârtie. Duzini de lampioane strălucitoare, ușoare ca fulgul, se ridicaseră ca niște luni galbene în aerul înghețat. Cineva a strigat: „Puneți-vă o dorință!” Quarry, Hoffmann și Gabrielle au stat împreună tăcuți, cu privirea în sus, scoțând aburi pe gură, până când luminile au devenit de mărimea stelelor și apoi au dispărut. După aceea, Quarry s-a oferit să-l ducă pe Hoffmann acasă. Spre disperarea lui, Gabrielle li s-a alăturat, așezându-se în spate și povestindu-le viața ei, deși nimeni nu i-o ceruse: despre o dublă specializare în artă și franceză, la o universitate din nord de care nu auzise niciodată, un mașter la Royal College of Art, studii de management, slujbe temporare și despre ONU. Până și ea a amuțit când au intrat în apartamentul lui Hoffmann.

Nu voia să-i lase înăuntru, dar Quarry a pretins că are nevoie la toaletă – „Serios, parcă mă străduiam să sărut o fată la sfârșitul unei întâlniri dezastruoase!” Hoffmann nu a avut încotro și i-a condus la etaj. A descuiat ușa și i-a poftit într-o junglă plină de zarvă și căldură tropicală: plăcile de bază bâzâiau pretutindeni, ochi verzi și roșii clipeau de sub canapea; în spatele mesei, depozitate pe rafturi, erau cabluri negre care împodobeau pereții ca niște plante agățătoare. Quarry și-a amintit de o poveste pe care o citise chiar înainte de Crăciun, despre un om din Maidenhead care ținea un crocodil în garaj. În colț se afla un terminal Bloomberg pentru agenții de bursă care tranzacționează on-line de acasă. Întorcându-se de la baie, Quarry s-a uitat în dormitor, unde computerele ocupau jumătate din pat.

S-a întors în sufragerie. Gabrielle se descălțase și se lungise pe canapea.

— Ce faci aici, Alex? l-a întrebat Quarry. Zici că e NASA!

Inițial Hoffmann a refuzat să vorbească despre asta, dar, treptat, a început să se deschidă. Ținta lui era, i-a spus, inteligența artificială autonomă, adică să creeze un algoritm care, odată ce primește o sarcină, să fie capabil să funcționeze independent și să învețe într-un ritm mult peste cel al ființelor umane. Hoffmann urma să plece de la CERN ca să-și continue cercetarea pe cont propriu, ceea ce însemna că nu va mai avea

acces la datele experimentale oferite de Marele Accelerator Electron-Pozitron. Prin urmare, în ultimele șase luni, folosise în schimb fluxul de date al piețelor financiare. Quarry i-a spus că treaba i se pare costisitoare. Hoffmann a consimțit, deși principalele cheltuieli nu erau procesoarele – multe fiind deșeuri reciclate – și nici serviciul Bloomberg, ci energia electrică: trebuie să dea două mii de franci pe săptămână ca să aibă suficient curent. De două ori lăsase cartierul fără lumină. Cealaltă problemă era, desigur, lărgimea de bandă.

— Pot să te ajut eu cu banii, dacă vrei, i-a spus Quarry precaut.

— N-am nevoie. Pun algoritmul să facă bani.

Quarry și-a stăpânit cu greu entuziasmul.

— Serios? E un concept interesant. Și chiar face bani?

— Normal. Nu-i decât o extrapolare a unui model simplu de analiză.

Hoffmann i-a arătat ecranul.

— Astea sunt acțiunile pe care le-a ales de la întâi decembrie, bazându-se pe comparații de preț și folosind datele acumulate în ultimii cinci ani. Eu doar scriu un e-mail către un broker și îi spun să cumpere sau să vândă.

Quarry studia tranzacțiile. Erau bune, dar aduceau câștiguri minore. Mărunțiș.

— Poate să facă mai mult decât să acopere cheltuielile? Poată să scoată profit?

— Teoretic, da, dar asta necesită multe investiții.

— Poate reușesc eu să-ți aduc investițiile.

— Știi ce? Pe mine nu mă interesează să fac bani. Nu te supăra, dar nu văd sensul.

Lui Quarry nu-i venea să creadă: nu vedea scopul!

Hoffmann nu i-a oferit nimic de băut și nici nu l-a invitat să ia loc. Oricum nu mai avea unde să stea, Gabrielle ocupase singurul loc disponibil. Quarry a rămas în picioare, transpirând în haina de schi.

— Dar dacă ai face mai mulți bani, atunci ai folosi profitul pentru cercetare, nu? i-a spus. Adică ar fi exact ce faci tu acum, numai că la o scară mult mai mare. Nu vreau să fiu nesimțit, omule, dar uită-te în jurul tău! Îți trebuie un sediu ca lumea, aparatură fiabilă, fibră optică.

— Poate și o menajeră, a adăugat Gabrielle.

— Are dreptate, să știi. N-ar strica să ai o menajeră. Uite, Alex, asta e cartea mea de vizită. O să mai fiu prin zonă cam o săptămână. Hai să ne întâlnim și să discutăm.

Hoffmann a luat cartea de vizită și a băgat-o în buzunar fără să se uite la ea.

— Poate.

La ușă, Quarry s-a aplecat și i-a șoptit lui Gabrielle:

— Vrei să te las undeva? Mă întorc la Chamonix. Pot să te las în oraș.

— Mă descurc, mersi, a zis ea zâmbind caustic. Cred că mai stau puțin să vedem cine câștigă pariul.

— Treaba ta, dragă. Dar ai văzut dormitorul? Îți urez mult succes!

Quarry contribuise la capitalul inițial și, din bonusurile anuale, îi asigurase lui Hoffmann un birou în Geneva. Avea nevoie de un loc în care să aducă viitorii clienți, pe care să-i impresioneze cu hardware-ul. Soția lui protestase. De ce nu se putea ca sediul

proiectului său atât de mult discutat să fie în Londra? Nu-i spusese de atâtea ori că City e capitala fondurilor de hedging din toată lumea? Însă Geneva îl atrăgea pe Quarry. Pe lângă faptul că impozitele erau mici, îi oferea ocazia să înceapă de la zero. Nu avusese niciodată intenția să-și aducă familia în Elveția. Nu le propusese și nici nu se gândise la asta. Adevărul era că viața de familie devenise un pachet de acțiuni care nu-și mai găsea locul în portofoliul lui. Se săturase. Era timpul să le vândă și să-și vadă de drum.

În cinstea legendarei companii a lui Jim Simons, tatăl tuturor fondurilor de hedging pe bază de algoritmi, Renaissance Technologies din Long Island, se hotărâse ca noul lor proiect să se numească Hoffmann Investment Technologies. Hoffmann protestase cu înverșunare – era prima oară când își dezvăluia mania pentru anonim – dar Quarry insistase. Simțise de la bun început că imaginea lui Hoffmann de geniu matematician avea să reprezinte o parte importantă a strategiei de vânzare, la fel ca în cazul lui Jim Simons. AmCor consimțise să își asume rolul de broker principal și să renunțe la niște clienți vechi. Primea în schimb zece la sută din câștiguri și beneficia de o reducere a taxei de management. După aceea, Quarry a asistat la o mulțime de conferințe ale investitorilor, a călătorit în SUA și Europa, trăgând după el valiza cu roțile prin cincizeci de aeroporturi diferite. I-a plăcut la nebunie partea aceasta, rolul de comis-voiajor care călătorește de unul singur și își farmecă publicul reticent, fără să-și pregătească discursul, în sala de conferințe a unui hotel bizar, cu vedere către o autostradă topită de căldură. La început le arăta rezultatele testării retroactive a algoritmului dezvoltat de Hoffmann, apoi îi ademenea cu viitoarele câștiguri, după care îi anunța că fondul s-a închis. El își îndeplinise angajamentul și le prezentase proiectul din politețe, însă, din păcate, nu mai aveau nevoie de investiții. La sfârșit, investitorii veneau să îl caute în barul hotelului. Tactica funcționase aproape de fiecare dată.

Quarry angajase un tip de la BNP Paribas să supravegheze bucătăria internă a companiei, o recepționeră, o secretară și un agent francez de la AmCor, care se încurcase în niște probleme de reglementare și trebuia să dispară urgent din Londra. Pe partea tehnică, Hoffmann recrutase un astrofizician de la CERN și un profesor de matematică polonez pentru posturile de quanți. Făcuseră simulări pe tot timpul verii, după care, în octombrie 2002, au intrat pe piața de capital cu 107 milioane de dolari în active sub administrare. Au înregistrat profituri încă din prima lună și de atunci le-a mers tot mai bine.

Quarry făcu o pauză, dându-i răgaz lui Leclerc să îl ajungă din urmă cu pixul său ieftin.

Ca răspuns la celelalte întrebări: nu, nu știa sigur când s-a mutat Gabrielle cu Hoffmann. El și Hoffmann nu se întâlneau la evenimente mondene. În plus, călătorise mult în primul an. Nu, nu se dusesse la nunta lor. A fost o ceremonie restrânsă, care s-a desfășurat în amurg, undeva pe o plajă din Pacific, având ca martori doi angajați ai hotelului, fără participarea rudelor sau a prietenilor. Și nu, nu știa că Hoffmann avusese o cădere nervoasă pe când lucra la CERN, deși bănuia el ceva. În acea seară, când intrase în baia lui Hoffmann, îi cotrobăise în dulap (cum face toată lumea) și găsisese o veritabilă farmacie în miniatură, plină de antidepresive – mirtazapină, litiu, fluvoxamină. Nu și le amintea pe toate, dar și-a dat seama imediat că e vorba de ceva

serios.

— Și asta nu v-a făcut să vă răzgândiți și să nu mai vreți să lucrați cu el?

— Ce anume? Că nu era „normal”? Doamne sfinte, nicidecum! Ca să-l citez pe Bill Clinton – care nu e nicidecum un izvor de înțelepciune, de acord, dar în această privință, cel puțin, are dreptate – „normalitatea este supraestimată. Majoritatea oamenilor normali sunt niște nemernici.”

— Și nu aveți nicio idee despre locul în care s-ar putea afla dr. Hoffmann în acest moment?

— Nu, nu am.

— Când l-ați văzut ultima oară?

— La masa de prânz. La Beau-Rivage.

— Și a plecat fără să dea nicio explicație?

— Asta e Alex.

— Părea agitat?

— Nu neapărat, zise Quarry, apoi își luă picioarele de pe birou și își chemă asistenta prin interfon. Știi dacă s-a întors Alex?

— Nu, Hugo. Îmi pare rău. Apropo, a sunat Gana. Comitetul de risc te așteaptă la el în birou. Are nevoie urgentă să dea de Alex. Se pare că e o problemă.

— Mă surprinzi. Ce s-a mai întâmplat?

— A zis să-ți spun că VIXAL-4 a ridicat Delta Hedge^[53]. A spus că o să înțelegi despre ce e vorba.

— O.K., mersi. Spune-i că vin imediat.

Quarry își ridică degetul de pe buton și se uită gânditor la interfon.

— Mi-e teamă că trebuie să vă părăsesc.

Pentru prima oară, îl cuprinse un acces de anxietate. Își simțea stomacul ghem. Aruncă o privire către Leclerc, care îl urmărea cu atenție și, dintr-odată, își dădu seama că vorbise prea mult. Polițaiul nu părea să mai investigheze spargerea, ci se interesa de Hoffmann.

— E ceva important? întrebă Leclerc, făcându-i semn din cap spre interfon. Delta Hedge?

— Chiar este. Mă scuzați. Asistenta mea o să vă conducă până la ieșire.

Plecă fără să-i mai strângă mâna. Leclerc fu condus înapoi, prin ringul de tranzacționare, de paznica roșcată a lui Quarry, înzestrată cu un seducător decolteu adânc. Părea că se grăbește să-l vadă afară din clădire, ceea ce îl făcea pe Leclerc să-și încetinească pașii. Observă că atmosfera se schimbase. Ici și colo oamenii stăteau adunați în grupuri de trei sau patru în jurul câte unui ecran, aplecându-se peste umărul unei persoane care stătea jos și manevra mouse-ul. Tablouri ale neliniștii. Din când în când, cineva arăta cu degetul către un grafic sau o coloană de cifre. Acum nu i se mai părea că seamănă cu un seminar, ci cu un spital în care doctorii s-au strâns la căpătâiul unui pacient cu simptome grave, de neînțeles. Pe una dintre plasmeele uriașe, un post de televiziune difuza imagini cu un avion prăbușit. Sub ecranul televizorului se afla un bărbat în costum negru și cravată. Era preocupat, scria un SMS. Leclerc nu îl recunoscuse imediat.

— Genoud, mormăi pentru sine. Maurice Genoud! strigă de data aceasta, îndreptându-se spre el.

Genoud își ridică privirea din telefon. Oare i se părea lui Leclerc sau chipul lui Genoud chiar se crispase, ca și cum ar fi văzut o fantomă a trecutului?

— Jean-Philippe, spuse cu prudență.

Își strânsesă mâinile.

— Maurice Genoud. Te-ai îngrășat.

Leclerc se întoarse spre secretara lui Quarry.

— Vreți să ne scuzați o clipă, *mademoiselle*? Suntem vechi prieteni. Mă conduci tu la ușă, Maurice, da? Stai să mă uit la tine, băiete. Arăți ca un civil prosper.

Genoud îi zâmbi fals. „Mai bine nu s-ar mai strădui”, își spuse Leclerc.

— Dar tu? Am auzit că te-ai pensionat, Jean-Philippe.

— La anul, zise Leclerc. Abia aștept. Ia spune-mi, ce naiba fac ăștia? adăugă el, arătând spre ringul de tranzacționare. Presupun că tu pricepi. Eu sunt prea bătrân ca să mai înțeleg.

— Nici eu nu știu. Sarcina mea e să-i păzesc.

— Păi nu prea te pricepi! îi întoarse vorba Leclerc, bătându-l pe umăr, iar Genoud se încruntă. Glumesc. Serios acum, ce înțelegi tu din treaba asta? E cam ciudat, nu? Ai atâtea sisteme de securitate și totuși un străin intră peste tine și te atacă. Tu le-ai instalat, nu?

Genoud își umezi buzele înainte să răspundă. „Vrea să câștige timp”, își spuse Leclerc. Așa făcea și când lucra pe Boulevard Carl-Vogt. Trăgea de timp ca să scorească o poveste. Nu mai avea încredere în tânărul acesta încă de când, începător fiind, îl avusese sub comandă. În opinia lui, fostul său coleg nu s-ar fi dat în lături de la nimic. Dacă putea să facă bani fără să încalce legea, ar fi fost dispus să trădeze orice principiu, să accepte orice afacere, să închidă ochii ori de câte ori este nevoie.

— Da, eu le-am instalat, spuse Genoud. Și ce-i cu asta?

— Nu trebuie să fii așa defensiv. Nu te condamn. Amândoi știm că degeaba îi dai cuiva cel mai bun sistem de securitate din lume dacă uită să-l folosească. Și ce să mai faci atunci?

— Așa e. Acum, dacă nu te superi, trebuie să mă întorc la lucru. ăsta nu e spațiu public, după cum știi. Nu pot să stau la bârfă.

— Poți să afli multe bârfind.

Se îndreptară spre recepție.

— Și cum e dr. Hoffmann? îl întrebă Leclerc, ca de la om la om.

— Îl cunosc prea puțin.

— Are dușmani?

— Asta trebuie să-l întrebi pe el.

— Deci n-ai auzit să aibă vreun dușman pe aici? Poate cineva care a fost concediat?

Genoud îi răspunse fără să mai pretindă că se gândește:

— Nu. Pensie ușoară, Jean-Philippe. O meriți.

„Extincția speciilor și a unor grupe întregi de specii, care a jucat un rol atât de evident în istoria lumii organice, decurge aproape inevitabil din principiul selecției naturale, deoarece formele vechi sunt înlocuite de forme noi și perfecționate.”^[54]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Comitetul de risc al companiei Hoffmann Investment Technologies se întruni pentru a doua oară în acea zi la 16.25, ora Europei Centrale, la cincizeci de minute după deschiderea piețelor americane. Cei prezenți fură directorul executiv, onorabilul Hugo Quarry; directorul financiar Lin Ju-Long; directorul de operațiuni Pieter van der Zyl și directorul de risc Ganapathi Rajamani, în al cărui birou se ținu ședința și care întocmi procesul-verbal.

Rajamani stătea la birou ca un director de școală. În contractul său era stipulată o clauză prin care lui nu-i reveneau bonusuri anuale. Se presupunea că în acest mod își va păstra obiectivitatea și va fi atent la risc. Dar, în opinia lui Quarry, clauza nu făcuse decât să-l transforme într-un snob cu autorizație, care strâmba din nas la profiturile mari. Olandezul și chinezul ocupau singurele două scaune din birou. Quarry se tolănise pe canapea. Printre jaluzelele deschise se uita la Amber conducându-l pe Leclerc la recepție.

În primul rând, fu remarcată absența inexplicabilă a președintelui companiei, dr. Alexander Hoffmann. Lui Quarry i se părea că insistența lui Rajamani de a-i consemna în procesul-verbal sustragerea de la datorie era primul semn că directorul cel snob venise pregătit să joace dur. Într-adevăr, Rajamani sublinie cu satisfacție morbidă faptul că poziția lor devenise riscantă. Anunță că de la ultima ședință a comitetului, care avusese loc în urmă cu patru ore, expunerea fondului la risc crescuse dramatic. Toate indicatoarele de avertizare din carlingă erau aprinse. Era cazul să ia niște decizii de urgență.

Începu să citească date de pe ecranul monitorului. VIXAL abandonase aproape total poziția long a companiei pe contracte futures S&P, principala lor protecție împotriva creșterii de piață, în favoarea unei abundențe de poziții short. Și urma să scape de toate – „dar chiar toate” – pariurile pe termen lung pe aproximativ optzeci de acțiuni pe care le vindea short. Numai în ultimele minute, poziția long de 70 de milioane pentru Deloitte, care trebuia să acopere o vânzare short uriașă împotriva rivalei Accenture, fusese lichidată. Și, probabil cel mai îngrijorător lucru dintre toate, având în vedere faptul că toate pariurile erau anulate unul câte unul, nu exista nicio mișcare de răscumpărare a acțiunilor care erau vândute short.

— N-am mai văzut niciodată așa ceva, își încheie Rajamani discursul. Scurt și la obiect, compania nu mai are Delta Hedge.

Chiar și Quarry, care se străduise să-și mențină o expresie neutră, fu luat prin surprindere. Avusese o încredere neclintită în VIXAL, dar era, la urma urmei, vorba despre un fond de hedging. „Numele spune tot, prostănacule. Dacă îi elimini protecția – dacă te lipsești de toate formulele matematice extrem de elaborate care ar trebui să te ferească de riscuri – e ca și cum ai fura toți banii familiei și ai paria pe cursele de cai Newmarket 3.45. Protecția stabilește o limită a câștigurilor, dar și atenuează pierderile. Da, nu s-a mai pomenit un fond care să nu treacă și printr-o perioadă dificilă din când în când, dar, dacă nu are protecție, deciziile proaste o să-i aducă sfârșitul.” îl trecură transpirațiile. Simțea cum îi vine înapoi acel *filet mignon de veau* de la masa de prânz. Își atinse fruntea cu dosul palmei. „Chiar mă trec toate apele, la propriu”, își spuse.

Rajamani își continua discursul.

— Nici n-am apucat să abandonăm pozițiile long pe contractele futures S&P, că acum le și vindem short. Poziția noastră pe contracte futures VIX a ajuns la aproape un miliard de dolari. Și cumpărăm opțiuni put în afara banilor, care sunt atât de riscante – adică presupun o scădere masivă a pieței în general încât singura noastră consolare este că măcar le luăm pe o nimica toată. În plus...

Quarry își ridică mâna.

— O.K., Gana. Mersi. Am priceput.

Trebuia să ia repede frâiele ședinței în mână, altfel s-ar fi transformat într-o debandadă. Își dădea seama că sunt supravegheați de cei din ringul de tranzacționare. Toți știau că protecția dispăruse. Chipurile îngrijorate apăreau și dispăreau în spatele ecranelor ca țintele dintr-un poligon de tir.

— O să trag jaluzelele, spuse van der Zyl, dând să se ridice.

— Nu, Piet, lasă-le așa, zise Quarry deodată. Pentru numele lui Dumnezeu, o să creadă că facem un pact de sinucidere. De fapt, aș vrea să vă văd zâmbind, domnilor, dacă nu vă supărați. Să zâmbească toată lumea! E un ordin. Chiar și tu, Gana. Hai să vadă și trupele astea niște adevărați ofițeri cu sânge rece!

Își urcă picioarele pe măsuța de cafea și, cu degetele împreunate la ceafă, simulă nonșalanța. Însă unghiile erau înfipite așa de adânc în carne, încât aveau să lase urme ca niște cicatrici. Se uita la fotografiile de familie pe care Rajamani le adusese de acasă ca să mai învioreze atmosfera. Una era făcută noaptea, într-un parc din Delhi, la o nuntă. În mijloc se aflau mireasa și mirele, rânjind ca niște țicniți. Alta îl arăta pe Rajamani la festivitatea de absolvire de la Cambridge, stând în fața clădirii care adăpostea Senatul universității. Mai era una cu doi copii în uniforme școlare, un băiat și o fată, cu priviri serioase.

— O.K., Gana, spuse Quarry. Și tu ce recomanzi?

— Avem o singură soluție. Trecem peste VIXAL și punem protecția la loc.

— Vrei să ignorăm algoritmul fără să-l consultăm și pe Alex? întrebă Ju-Long.

— L-aș consulta cu mare plăcere dacă l-aș găsi, ripostă Rajamani. Dar nu răspunde la telefon.

— Credeamcă a mers cu tine la masă, Hugo, spuse van der Zyl.

— A fost. Dar a plecat în grabă.

— Unde s-a dus?

— Dumnezeu știe! A plecat fără să spună un cuvânt.

— Asta e o lipsă de responsabilitate incredibilă, zise Rajamani. Îmi pare rău. Știa că avem o problemă. Știa că trebuia să ne întâlnim iar după-masă.

Tăcere.

— În opinia mea și spun asta pentru că suntem între noi, cred că Alex are o cădere nervoasă, spuse Ju-Long.

— Taci, L.J., zise Quarry.

— Chiar are, Hugo, interveni van der Zyl.

— Și tu să taci.

Olandezul bătu în retragere.

— O.K., O.K.

— Să consemnez asta? întrebă Rajamani.

— Consemnezi pe dracu'!

Quarry arată cu vârful pantofului său elegant către computerul lui Rajamani.

— Ascultă-mă bine, Gana. Dacă tu menționezi în procesul ăla că Alex e instabil psihic, compania e terminată, iar tu o să-ți asumi responsabilitatea asta în fața tuturor colegilor de acolo, care ne urmăresc acum fiecare mișcare și în fața tuturor investitorilor, care, pentru că au făcut o groază de bani datorită lui Alex, nu o să te ierte niciodată. Înțelegi ce spun? Să-ți fac un rezumat: fără Alex, nu mai există compania.

Rajamani îl privi câteva secunde. Se încruntă și își ridică mâinile de pe tastatură.

— Bun, reluă Quarry. Cum Alex nu este aici, haideți să privim din altă perspectivă. Ce-o să spună brokerii dacă nu ignorăm VIXAL-ul și nu punem la loc Delta Hedge?

— Sunt foarte atenți la garanții după ce s-a întâmplat cu Lehman's. N-o să ne lase să tranzacționăm fără protecție în actualele condiții ale înțelegerii.

— Și când propui să le trimitem banii?

— Cred că până mâine, la ora închiderii, trebuie să le oferim o garanție considerabilă.

— Și cam cât crezi că vor să le dăm?

— Nu sunt sigur, zise Ju-Long, iar scăfârlia lui îngrijită și anostă se clătina dintr-o parte în alta, încercând să cântărească situația. Poate jumătate de miliard.

— Jumătate de miliard în total?

— Nu, jumătate de miliard de fiecare.

Quary închise ochii. Cinci brokeri: Goldman, Morgan Stanley, Citi, AmCor, Credit Suisse. Jumătate de miliard pentru fiecare. Două miliarde și jumătate de dolari. Nu era vorba despre bancnote false, bilete la ordin sau obligațiuni pe termen lung, ci despre bani lichizi, pe care trebuia să îi trimită până a doua zi, la ora 16.00. Dar nu suma era problema. Hoffmann Investment Technologies tranzacționa numai douăzeci și cinci la sută din banii investitorilor. De mai mult nu avea nevoie. Când verificase ultima oară, dețineau patru miliarde de dolari în bancnote depozitate în trezoreria americană. Puteau să se înfrupte din ei oricând aveau nevoie. Dar, Dumnezeule, ce lovitură colosală pentru rezervele lor! Ce salt uriaș către marginea prăpastiei!

Rajamani îi întrerupse firul gândurilor.

— Îmi pare rău, dar e curată nebunie, Hugo. Nivelul ăsta de risc depășește cu mult ceea ce promite prospectul nostru. Dacă piețele ar crește puternic, am înregistra pierderi de miliarde de dolari. S-ar putea să dăm faliment. Clienții ne-ar putea da în judecată.

— Chiar dacă tranzacționăm în continuare, adăugă Ju-Long, nu e de bun augur – nu-i așa? — să fim înștiințați de nivelul tot mai mare de risc tocmai când investitorii sunt gata să dea pentru VIXAL-4 încă un miliard de dolari.

— O să investească, spuse van der Zyl sumbru. Oricine ar face-o.

Quarry nu mai avea stare. Sări în picioare. S-ar fi plimbat încolo și înapoi prin birou, dar nu era suficient spațiu. Tocmai acum, când făcuse o înțelegere de două miliarde de dolari, să se întâmple una ca asta! Câtă nedreptate! Cu fața schimonosită de furie, încleștă pumnii spre cer. Incapabil să mai suporte expresia de superioritate morală a lui Rajamani, se întoarse cu spatele la colegii săi și își lipi mâinile de peretele de sticlă, privind ringul de tranzacționare, fără să vadă pe nimeni. Pentru un moment, încercă să vizualizeze cum ar fi să conducă un fond de investiții necontrolat, neprotejat, expus în fața deplinei forțe a piețelor globale. Un ocean de șapte sute de trilioane de dolari de acțiuni și obligațiuni, valută și acțiuni derivative, care creșteau și se prăbușeau neîncetat zi după zi, răscucite de curenți și valuri într-un vârtej imens, pe care nimeni nu și-l putea imagina. Era ca și cum ai încerca să traversezi Atlanticul de Nord pe un capac de tobleron, vâslind cu o lingură de lemn. Dar în el se ascundea cineva care lua viața ca pe un joc de noroc, pe care mai devreme sau mai târziu tot îl pierzi. Privind muștele de pe masa unui bar, era în stare să parieze zece mii de dolari pe prima care își ia zborul, numai ca să simtă fiorul groazei. Această ființă dinăuntrul lui se desfăta. Totuși, nu dorea să piardă tot ce avea. Îi plăcea să fie cunoscut ca managerul bogat al unui fond de hedging, spuma elitei, echivalentul financiar al Brigăzii de Gărzi^[55]. *Sunday Times* îl clasase pe locul 177 în lista celor mai bogați oameni. Publicaseră și o poză cu el, stând pe puntea unui yacht Riva 115. („Pe malurile lacului Geneva, Hugo Quarry trăiește visul oricărui celibatar. Este directorul executiv al unuia dintre cele mai de succes fonduri de hedging din Europa.”) Chiar avea să riște totul din cauza unui algoritm care și-a propus să ignore regulile de bază ale investițiilor? Pe de altă parte, singurul motiv pentru care se afla pe lista celor mai bogați oameni era tocmai afurisitul de algoritm. Oftă. Situația era fără ieșire. Oare pe unde umbla Hoffmann?

Se întoarse și spuse:

— Trebuie neapărat să vorbim cu Alex înainte să dăm comanda de anulare. De cât timp n-am mai făcut noi o tranzacție propriu-zisă?

— Cu tot respectul, Hugo, dar nu despre asta e vorba aici, spuse Rajamani.

— Bineînțeles că despre asta e vorba. ăsta e un fond de hedging bazat pe algoritmi. Nu avem suficient personal ca să operăm cu două miliarde de dolari. Aș avea nevoie de cel puțin douăzeci de agenți de top, cu sânge în vine, care știu piața. Tot ce am sunt niște quanți plini de mătreață care nu sunt în stare să te privească în ochi.

— Chestia e că problema asta trebuia să fie pusă mai devreme, zise van der Zyl, cu o voce profundă, amplă și misterioasă, condimentată de trabucuri și cafea. Nu mă refer la faptul că nu ne-a trecut prin minte mai devreme, ci pur și simplu ar fi trebuit să luăm

măsurile astea săptămâna sau luna trecută. VIXAL a avut succes atât de mult timp, încât ne-a orbit. Nu ne-am gândit niciodată la eventualele măsuri pe care să le luăm în cazul în care dă greș.

În sinea lui, Quarry știa că van der Zyl are dreptate. Tehnologia îi furase mințile. Era ca un șofer leneș, dependent de senzorii de parcare și de sistemul de navigație prin satelit. Cu toate acestea, nu-și putea imagina lumea fără VIXAL, așa că începu să-i ia apărarea:

— Pot să vă atrag atenția că VIXAL nu a dat greș? Când am verificat ultima oară ajunseserăm la șazeci și opt de milioane. Ce zice la „Profit și pierdere”, Gana?

Rajamani se uită pe ecran și spuse:

— Am crescut la șaptezeci și șapte.

— Bun. Mulțumesc. Nu prea sună a eșec, nu? Sistemul a făcut nouă milioane de dolari cât timp eu mi-am mutat fundul dintr-un birou în altul.

— Da, zise Rajamani calm, dar e un profit pur teoretic, care poate să dispară imediat ce piața își revine.

— Și o să-și revină?

— Nu. Recunosc că în prezent Dow e în scădere.

— Bun. Iată dilema noastră, domnilor. Am căzut de acord că fondul trebuie să fie protejat, dar, în același timp, trebuie să recunoaștem că VIXAL cunoaște piețele mai bine decât noi.

— O, haide, Hugo! E clar că e ceva în neregulă! VIXAL e proiectat să opereze între anumiți parametri de risc, iar acum nu face asta. Deci nu funcționează cum trebuie.

— Nu sunt de acord. A avut dreptate cu Vista Airways, nu? A fost ceva absolut extraordinar!

— Ba a fost o coincidență. Chiar și Alex a recunoscut asta, zise Rajamani și îi chemă în ajutor pe Ju-Long și van der Zyl.

Haideți, băieți, nu mă susțineți? Ca pozițiile astea să aibă sens ar trebui ca toată lumea să explodeze în flăcări.

Ju-Long își ridică mâna ca la școală.

— Dacă tot ai adus vorba, Hugo, pot să te întreb despre vânzarea short a acțiunilor Vista Airways? A văzut cineva știrile?

Quarry se trânti cu putere pe canapea.

— Eu nu le-am văzut. Am fost ocupat. De ce? Ce-au zis?

— Că accidentul nu a fost provocat de o defecțiune tehnică, ci de un atac terorist.

— O.K. Și ce-i cu asta?

— Se pare că un adept al jihadului a postat avertismentul pe un site în timp ce avionul era încă în aer. Toată lumea e furioasă că autoritățile nu l-au văzut la timp. Asta se întâmpla la nouă dimineața.

— Scuze, L.J. Pricep mai greu. Ce relevanță are asta pentru noi?

— La ora nouă am început să vindem short acțiuni Vista Airways.

Îi luă ceva timp lui Quarry să reacționeze.

— Vrei să spui că monitorizăm site-urile unor adepți ai jihadului?

— Așa se pare.

— Are sens, de fapt, spuse van der Zyl. VIXAL e programat să caute pe Internet incidența limbajului determinat de un sentiment de groază și să analizeze legăturile pe care le poate avea cu piața. Și unde ar putea găsi un loc mai bun?

— Dar ăsta e un salt incredibil, nu? întrebă Quarry. Să vadă avertizarea, să tragă o concluzie și să vândă short acțiunile.

— Nu știu. Trebuie să-l întrebăm pe Alex. Dar este un algoritm de învățare. Teoretic, se dezvoltă constant.

— Păcat că nu s-a dezvoltat suficient de mult încât să avertizeze compania aeriană, spuse Rajamani.

— O, haide, zise Quarry, încetează cu pioșenia asta afurisită! E o mașină de făcut bani. Nu e programat să sară în ajutorul Națiunilor Unite.

Își lăsă capul pe spate. Privea în tavan, încercând să pătrundă semnificația evenimentelor.

— Doamne sfinte! Sunt pur și simplu uluit!

— Poate fi o coincidență, desigur, spuse Ju-Long. Cum a zis Alex azi-dimineață, vânzarea short n-a fost decât un fragment dintr-o schemă întreagă de pariuri pe scăderea pieței.

— Da, dar chiar și așa, e singura situație în care am vândut short și am încasat profitul. Celelalte poziții le ținem încă. Ceea ce ridică următoarea întrebare: de ce le păstrăm? Te ia cu furnicături pe șira spinării. Oare ce crede că o să se întâmple mai departe?

— Nu *crede* nimic, spuse Rajamani, pierzându-și răbdarea. E un algoritm, Hugo, o unealtă. Nu e cu nimic mai viu ca o cheie sau un cric de mașină. Iar problema noastră e că a devenit o unealtă pe care nu te mai poți baza. Acum, pentru că nu mai avem timp, trebuie să cer oficial comitetului să anuleze VIXAL și să ia imediat măsuri pentru protecția fondului.

Quarry se uită la ceilalți. Se pricepea la nuanțe, așa că depistă imediat o ușoară schimbare în atmosferă. Ju-Long privea impasibil în gol, van der Zyl își examina o scamă de pe mânecă. Păreau jenați. „Sunt oameni inteligenți și cumsecade, dar slabi”, își spuse. Și se dădeau în vânt după bonusuri. Pentru Rajamani era foarte ușor să comande închiderea lui VIXAL. Nu pierdea nimic. Dar ei primiseră anul trecut patru milioane de dolari fiecare. Cântări șansele. Trase concluzia că nu îi vor da bătaie de cap. Iar pe Hoffmann nu îl interesa personalul firmei, cu excepția quanților. Îl va susține în orice va face.

— Gana, spuse binevoitor, îmi pare rău, dar cred că trebuie să pleci.

— Poftim?

Rajamani îi aruncă o privire încruntată. Apoi afișă un zâmbet forțat și nervos. Încerca să o ia în glumă.

— Haide, Hugo...

— Dacă te consolează în vreun fel, oricum aveam de gând să te concediez săptămâna viitoare. Dar acum mi se pare mai indicat. De ce nu consemnezi asta în procesul-verbal? „După o scurtă discuție, Gana Rajamani a fost de acord să renunțe la atribuțiile sale de director de risc, începând din acel moment. Hugo Quarry i-a mulțumit pentru tot ce a

făcut pentru companie” – adică, din punctul meu de vedere, nimic. Acum strânge-ți lucrurile din birou, du-te acasă și petrece mai mult timp lângă copilașii tăi încântători. Nu-ți face griji în privința banilor. Îți dau bucuros salariul pe un an, numai să nu-ți mai văd mutra pe aici.

Rajamani își venea în fire. Până la urmă, Quarry trebuia să recunoască, totuși, că întâmpina loviturile sortii cu mult curaj.

— Stai să înțeleg, zise. Mă concediezi pentru simplul fapt că îmi fac meseria?

— Și pentru asta, dar mai ales pentru că ești cumplit de enervant când ți-o faci.

Rajamani spuse cu un crâmpeli de demnitate:

— Mulțumesc. O să țin minte cuvintele astea. Se adresă colegilor: Piet? L.J.? Aveți de gând să interveniți?

Nu se mișca niciunul. Cu o nuanță de disperare în glas, adăugă:

— Parcă aveam o înțelegere...

Quarry se ridică și smulse cablul de alimentare de la computerul lui Rajamani, care se închise cu un zgomot ușor.

— Să nu-ți copiezi documentele, o să fim anunțați de către sistem. Când ieși, să-i predai secretarei mele telefonul mobil. Să nu vorbești cu niciun angajat. Să părăsești clădirea în cel mult cincisprezece minute. Pachetul tău salarial este condiționat de respectarea acordului de confidențialitate. S-a înțeles? N-aș vrea să chem paza. E un gest așa de ieftin. Domnilor, le spuse celorlalți, să-l lăsăm să împacheteze.

Rajamani îl strigă.

— Când o să afle lumea ce se întâmplă aici, compania o să fie terminată! O să am eu grijă!

— Da, sunt convins.

— Ai zis că VIXAL o să ne izbească de un munte și exact asta urmează să facă.

Quarry îi cuprinse cu brațele pe Ju-Long și van der Zyl și îi conduse afară din birou. Închise ușa fără să se mai uite în urmă. Știa că tot spectacolul se desfășurase sub ochii quanților, dar nu avusese ce să facă. Era chiar vesel. Întotdeauna se simțea bine după ce concedia pe cineva. Avea un efect cathartic asupra lui. Zâmbi la secretara lui Rajamani. Era o fată frumușică. Va trebui să plece și ea, din păcate. Quarry avea o concepție precreștină asupra acestor ritualuri: servitorii trebuie îngropați împreună cu stăpânii, în cazul în care aceștia au nevoie de ei în lumea de apoi.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat, le spuse lui Ju-Long și lui van der Zyl, dar fie suntem inovatori, fie nu suntem nimic. Iar Gana e genul de om care i-ar fi spus lui Columb, în 1492, că nu poate să plece pe mare din cauza nivelului de risc.

Cu o duritate la care Quarry nu se aștepta, Ju-Long spuse:

— Riscul era responsabilitatea lui, Hugo. Poate că ai scăpat de el, dar nu ai scăpat de problemă.

— Apreciez asta, L.J., știu că îți era prieten, zise Quarry și își puse mâna pe umărul lui Ju-Long, privindu-l direct în ochii negri. Dar nu uita că în acest moment compania e cu optzeci de milioane de dolari mai bogată decât azi-dimineață, când am venit noi la lucru.

Arată spre ringul de tranzacționare. Quanții se întorseseră la treabă. Totul părea să

revină la normalitate.

— Sistemul încă funcționează și, sincer să fiu, până ce Alex nu ne spune altceva, cred că trebuie să avem încredere în el. Suntem nevoiți să presupunem că VIXAL vede în evenimente o schemă pe care noi nu o putem distinge. Hai! Se uită lumea la noi.

Cu Hugo în frunte, traversară ringul de tranzacționare. Quarry era nerăbdător să-i îndepărteze de locul unde fusese executat Rajamani. În timp ce mergea, încercă iar să îl sune pe Hoffmann. Încă o dată, intră direct căsuța vocală. De data aceasta nu mai lăsa niciun mesaj.

— Știi, mă gândeam... zise van der Zyl.

— La ce te gândea, Piet?

— Mă gândeam că VIXAL sigur a mizat pe colapsul generalizat al pieței.

— Nu mai spune!

Van der Zyl îi ignoră sarcasmul.

— Uită-te la acțiunile pe care le vinde short: stațiuni, cazinouri, consultanță în management, produse alimentare și aparate casnice. Nu fac parte din sectorul lui țintă.

— Mai sunt vânzările short de contracte S&P și opțiunile put în afara banilor, spuse Ju-Long.

— Și factorul groazei, adăugă van der Zyl. Un miliard de dolari în opțiuni pe factorul groazei. Dumnezeule!

„Chiar e al dracului de mult”, își spuse Quarry. Se opri. De fapt, era mult prea mult. Până în acel moment, amețit de talmeș-balmeșul de date aruncate în stânga și în dreapta, nu conștientizase importanța sumei. Se așeză la un calculator, apăsă niște taste și deschise un grafic VIXAL. Ju-Long și van der Zyl i se alăturară. Graficul arăta niște valuri ale indicelui de volatilitate, după cum fluctuase în ultimele două zile de tranzacții. Liniile se ridicau și cădeau într-un interval îngust. Cu toate acestea, în ultimele nouăzeci de minute, avusese o tendință de creștere: de la aproximativ douăzeci și patru de puncte la deschiderea piețelor americane, urcase la aproape douăzeci și șapte. Era prea devreme să spună dacă asta indica o intensificare a sentimentului de groază de pe piață. Oricum, chiar dacă nu era vorba despre așa ceva, cu o miză de un miliard de dolari, se așteptau la un profit de o sută de milioane. Încă o dată, Quarry simți fiori pe șira spinării.

Apăsă un buton și deschise transmisiunea audio în direct de la sediul S&P 500 din Chicago, un serviciu la care se abonaseră. Își făcură imediat o idee despre situația pieței, una pe care nu ar fi înțeles-o numai din cifre.

„Băieți”, spunea vocea unui american, „singurul cumpărător pe care îl am aici pe foaie, de nouă ore și jumătate, este un cumpărător Goldman, la cincizeci și unu întregi, de două sute cincizeci de ori. În afară de asta, fiecare intrare pe care am avut-o, băieți, a fost pe vânzări. Merrill Lynch a vândut la greu. Pru Bache a vândut la greu, băieți, cu cincizeci și trei de la cincizeci și nouă. Apoi Banca Elveției și Smith au vândut la greu...”

Quarry opri transmisiunea.

— L.J., te apuci tu să lichidezi alea două miliarde și jumătate în note de trezorerie, în caz că trebuie să dăm mâine garanția? spuse el.

— Bineînțeles, Hugo.

Privirea lui o întâlnește pe cea a lui Quarry. Și el și van der Zyl înțeleseseră ce înseamnă fluctuația indicelui VIX.

— Trebuie să vorbim la fiecare jumătate de oră, spuse Quarry.

— Și Alex? întrebă Ju-Long. Trebuie să vadă asta. El înțelege mai bine.

— Îl știu pe Alex. O să se întoarcă, nu-ți face griji.

Și fiecare o luă pe drumul lui. „Ca niște conspiratori”, își spuse Quarry.

„Numai paranoicii supraviețuiesc.”

Andrew S. Grove, președinte și director executiv al companiei Intel Corporation

pe Rue de Lausanne, la o stradă distanță de hotelul Diodati, Hoffmann reuși să oprească un taxi. Pe urmă, taximetristul avea să-și amintească de el foarte bine din trei motive. În primul rând, pentru că, în acele clipe, se îndrepta către Avenue de France, iar Hoffmann voia să meargă în direcția opusă. I-a dat o adresă din suburbiile din Vemier, în apropierea unui parc, ceea ce înseamnă că, pentru a ajunge acolo, trebuia să facă un viraj nepermis și să traverseze câteva benzi intens circulate. Al doilea motiv era că Hoffmann părea foarte crispat și absent. Când au trecut pe lângă o mașină de poliție, s-a lăsat în jos și și-a acoperit fața cu mâinile. Șoferul îl urmărea în oglindă. Ținea un laptop strâns în brațe. Telefonul mobil i-a sunat o dată, dar nu a răspuns. După care l-a închis.

Un vânt tăios agita steagurile deasupra clădirilor oficiale. Afară era de două ori mai frig decât promiteau ghidurile pentru acea perioadă a anului. Părea că stă să plouă. Oamenii părăsiseră trotuarele și se urcaseră în mașini, îngreunând desfășurarea traficului de la amiază. Prin urmare, abia după ora patru ajunse taxiul în centrul Vemierului. Hoffmann se aplecă și spuse:

— Lăsați-mă aici.

Îi dădu o bancnotă de o sută de franci și ieși fără să mai aștepte restul. Acesta era al treilea motiv pentru care taximetristul avea să îl țină minte.

Vemier se întindea pe un teren deluros de pe malul drept al Ronului. Cu o generație în urmă fusese un sat autonom, până să se extindă orașul peste fluviu și să-l acapareze. Acum, blocurile de apartamente moderne erau atât de aproape de aeroport, încât locatarii puteau citi pe avioane numele companiilor. Cu toate acestea, unele zone din centru păstrasera parfumul unui târgușor tradițional elvețian, cu acoperișuri țuguiate și obloane verzi, de lemn. Din acest motiv îi rămăsese lui Hoffmann în cap în ultimii nouă ani. În mintea lui, asocia locul cu melancolia după-amiezelor de toamnă, când luminile încep să se aprindă pe stradă, iar copiii se întorc de la școală. Merse, coti pe altă stradă și ajunse la o bancă de lemn circulară, pe care obișnuia să stea atunci când ajungea prea devreme la întâlniri. Împrejmuită de un copac bătrân, sinistru, cu frunze de un verde crud. Nu îndrăzni să se apropie de el, așa că își continuă drumul pe partea opusă a pieței. Nu se schimbă nimic. Erau acolo spălătoria, magazinul de biciclete, cafeneaua veche și sordidă în care se adunau bătrânii și *maison d'artisans communale*, care arăta ca o capelă. Lângă ea se afla casa în care se presupune că se vindecă de depresie. Cândva fusese un magazin, poate un aprozar sau o florărie. Oricum, ceva util. Pe

vremea aceea proprietarii locuiau la etaj. Acum, fereastra uriașă de la parter era acoperită de chiciură și clădirea arăta ca un cabinet de stomatologie. „După opt ani, singurul lucru nou”, își spuse, „este o cameră de luat vederi care supraveghează ușa de la intrare.”

Cu mâna tremurând, Hoffmann sună la sonerie. Avea oare puterea să o ia din nou de la capăt? Prima dată nu știuse la ce să se aștepte. Acum nu mai avea armura aceea vitală pe care i-o asigura ignoranța.

— Bună ziua, spuse o voce de bărbat tânăr.

Hoffmann se prezentă.

— Sunt un fost pacient de-al doamnei doctor Polidori. Secretara mea trebuia să-mi facă o programare pentru mâine.

— Îmi pare rău, dar vinerea dr. Polidori consultă pacienții de la spital.

— Mâine e prea târziu, trebuie să mă vadă acum.

— Fără programare nu se poate.

— Spuneți-i despre cine e vorba. E urgent.

— Cum ați zis că vă cheamă?

— Hoffmann.

— O clipă, vă rog.

Interfonul amuți. Hoffmann se uită în sus la camera de luat vederi și își ridică mâna la cap, acoperindu-și fața. Rana nu mai era lipicioasă, ci acoperită de o pulbere fină. Vârfurile degetelor erau pline de niște particule de culoarea ruginei.

— Intrați, vă rog.

Auzi sunetul care însoțea descurierea ușii, dar zgomotul se opri atât de repede, încât Hoffmann trebui să mai sune o dată. Înăuntru era mai confortabil ca altădată. Văzu o canapea, două fotolii, un covor în nuanțe pastel, liniștitoare, arbuști ornamentali. În spatele recepționarului era o fotografie mare cu un luminiș. Razele soarelui cădeau pieziș printre copaci. Lângă fotografie se vedea autorizația de liberă practică. Dr. Jeanne Polidori avea o diplomă de master în psihiatrie și psihoterapie de la Universitatea din Geneva. O altă cameră de luat vederi supraveghea încăperea. Tânărul de la recepție îl studia cu atenție.

— Mergeți sus. E ușa din față.

— Da, spuse Hoffmann. Îmi amintesc.

Scârțâitul scărilor îi declanșă un șuvoi de senzații uitate. Uneori i se păruse imposibil să ajungă sus. În cele mai grele zile, se simțise ca un om fără oxigen, care încearcă să escaladeze Everestul. „Depresie” nu era un cuvânt potrivit pentru ce trăise. Parcă fusese îngropat într-o cameră îngustă și rece, de ciment, sub lumea sunetelor și a luminii. Înțelese acum că nu ar mai putea trece prin asta încă o dată. Mai degrabă s-ar sinucide.

Ea se afla în sala de consultații, la calculator. Când îl văzu se ridică în picioare. Era de-o seamă cu Hoffmann și părea să fi fost frumoasă în tinerețe. Dar obrazul îi era brăzdat de o creșătură îngustă care începea de sub urechea stângă și se termina la baza gâtului. Lipsa țesutului muscular îi dădea un aspect disproporționat, de parcă ar fi suferit un atac cerebral. De obicei purta o eșarfa. Acum nu o avea. În stilul lui grosolan, Hoffmann o întrebase cândva:

— Ce dracu' ai pățit la față?

Ea îi spusese că fusese atacată de un pacient căruia Dumnezeu îi poruncise să o omoare. Între timp, omul își revenise complet. Dar de atunci ea ținea în birou un spray paralizant. Trăsese un sertar și îi arătase lui Hoffmann cilindrul negru.

Sări peste saluturi și îi spuse direct:

— Dr. Hoffmann, îmi pare rău, dar i-am spus secretarei dumneavoastră aseară că nu pot să vă consult fără trimitere de la spital.

— Nu vreau să mă consulți.

Deschise laptopul.

— Vreau să te uiți la ceva. Poți să faci măcar asta?

— Depinde despre ce e vorba.

Îl privi cu atenție.

— Ce-ai pățit la cap?

— Ne-a spart cineva casa. M-a lovit din spate.

— Te-a consultat cineva?

Hoffmann își aplecă fruntea, arătându-i copcile.

— Când s-a întâmplat?

— Azi-noapte. Azi-dimineată adică.

— Ai fost la Spitalul Universitar?

— Da.

— Ți-au făcut un RMN?

El încuviință din cap.

— Au văzut niște pete albe. Fie au fost cauzate de lovitură, fie erau acolo dinainte.

— Dr. Hoffmann, îi spuse ea cu delicatețe, mi se pare că, totuși, îmi ceri să te consult.

— Nu.

Așeză laptopul în fața ei.

— Vreau să-mi spui ce părere ai despre asta.

Îl privi cu suspiciune, apoi își ridică ochelarii. „încă îi mai poartă la gât”, observă Hoffmann. Și-i puse și se uită la ecran, în timp ce derula documentul, el îi urmărea expresia feței. Cicatricea hidoasă îi accentua într-un mod bizar frumusețea chipului. Își amintea de ziua în care observase asta pentru prima oară. În opinia lui, acea zi marcase începutul vindecării sale.

— Păi, începu ea, ridicând din umeri, e vorba de o conversație între doi bărbați, evident. Unul își imaginează cum ar fi să ucidă, celălalt visează la moarte și la experiența morții. Tonul e prețios și bizar. Cred că dialogul a avut loc într-o cameră de chat de pe Internet sau pe un website. Cel care vrea să ucidă nu vorbește fluent limba engleză. Așa-zisa victimă însă da.

Îl privi peste rama ochelarilor.

— Dar ți-ai dat și tu seama de astea. Nu văd ce-aș putea să-ți mai spun.

— E ceva obișnuit?

— Absolut. Se întâmplă chiar zilnic. E una dintre laturile întunecate ale Internetului, iar noi trebuie să îi facem față. Internetul adună oameni care în alți ani, din fericire, nu s-ar fi putut întâlni și nici n-ar fi știut că au aceste înclinații periculoase. Iar rezultatele

sunt catastrofale. M-a consultat și poliția de câteva ori. Sunt website-uri care îi încurajează pe oameni, mai ales pe tineri, să se sinucidă. Sunt website-uri pentru pedofili, desigur. Pentru canibali...

Hoffmann se așează și își puse capul în mâini.

— Cel care visează la moarte sunt eu, nu? spuse.

— Tu trebuie să știi mai bine, dr. Hoffmann, nu eu. Nu-ți amintești să fi scris asta?

— Nu. Și totuși, sunt acolo niște gânduri pe care le recunosc ca fiind ale mele. Le aveam pe când eram bolnav. În ultimul timp se pare că am făcut multe lucruri de care nu-mi amintesc.

O privi.

— Credeți că e ceva în creierul meu care îmi face lucrurile astea? Ceva care mă împinge să fac chestii ieșite din comun, de care apoi nu-mi amintesc?

— E posibil.

Împinse laptopul într-o parte și reveni la computerul ei. Apăsă pe câteva taste, apoi dădu click de câteva ori.

— Văd că n-ai mai venit la mine din luna noiembrie, în 2001, fără nicio explicație. De ce?

— Mă vindecasem.

— Nu crezi că asta trebuia să decid eu?

— Nu, nu cred. Nu sunt un copil. Știu când mă simt bine. De ani de zile sunt sănătos. M-am însurat. Am o companie. Totul a fost în regulă. Până acum.

— Te-oi fi simțind bine, dar mi-e teamă că genul de tulburare depresivă severă pe care ai avut-o tu poate reveni.

Derula documentul cu însemnările despre cazul lui și dădea din cap dezaprobat.

— Văd că au trecut opt ani și jumătate de la ultima ședință. Trebuie să-mi amintești ce a declanșat boala prima oară.

Hoffmann refulase cauza în mintea sa atât de mult timp, încât trebui să facă un efort ca să-și amintească.

— Avusesem niște probleme legate de cercetarea mea de la CERN. Am fost supus unei anchete interne foarte stresante. Într-un final, au închis proiectul la care lucram.

— Despre ce era proiectul?

— Despre inteligența artificială.

— Și ai fost supus unui stres foarte asemănător în ultima vreme?

— Suficient de asemănător, recunosc el.

— Ce fel de simptome depresive ai avut?

— Niciunul. De-asta e așa de ciudat.

— Letargie? Insomnie?

— Nu.

— Impotență?

Se gândea la Gabrielle. Se întreba unde este. Spuse încet:

— Nu.

— Dar fanteziile suicidare pe care le aveai? Erau atât de vii, atât de detaliate! S-au întors?

— Nu.

— Bărbatul care te-a atacat e celălalt participant la discuția de pe Internet?

Hoffmann încuviință din cap.

— Unde e acum?

— Prefer să nu discut despre asta.

— Dr. Hoffmann, unde este acum?

Cum el nu voia să răspundă, Polidori îi spuse:

— Arată-mi mâinile, te rog.

Fără tragere de inimă, se ridică și se apropie de birou. Întinse mâinile. Se simțea ca un copil căruia i se cere să demonstreze că s-a spălat înainte să se așeze la masă. Polidori îi cercetă cu privirea pielea crăpată, după care îl studie din cap până în picioare.

— Ai avut o altercație cu cineva?

După o clipă de tăcere, Hoffmann îi răspunse:

— Da. Dar a fost autoapărare.

— E în regulă. Stai jos, te rog.

Făcu întocmai.

— În opinia mea, spuse ea, trebuie să te vadă un specialist imediat. Există anumite tulburări, precum schizofrenia sau paranoia, care determină bolnavul să facă acțiuni ieșite din comun, pe care după aceea nu și le amintește. Poate să nu fie cazul tău, dar nu cred că e bine să riscăm, nu? Mai ales dacă s-au văzut anomalii la tomografie.

— Poate că nu e bine.

— Așadar, ce vreau eu de la tine este să aștepti jos până ce-mi consult colegul. Ar fi bine să o suni pe soția ta și să-i spui unde ești. Ești de acord?

— Da, desigur.

Se aștepta să-l conducă la ușă, dar ea rămase la birou. În cele din urmă, se ridică și luă laptopul.

— Mersi, zise. Cobor la recepție.

— Foarte bine. O să dureze câteva minute.

Când ajunse la ușă, se întoarse. Îl fulgerase un gând.

— Dosarul la care te uitai e al meu.

— Da.

— E în computer?

— Da. Aici a fost dintotdeauna. De ce?

— Ce scrie în el, mai exact?

— Sunt însemnările mele despre tratament: medicamentele prescrise, ședințele de psihoterapie.

— Înregistrezi ședințele de obicei?

Ezită.

— Uneori.

— Ședințele cu mine le-ai înregistrat?

Ezită iar.

— Da.

— Apoi ce se întâmplă cu ele?

— Le transcrie asistentul meu.

— Și le ții în computer.

— Da.

— Pot să le văd?

Din câțiva pași fu lângă birou.

— Nu. Bineînțeles că nu!

Puse repede mâna pe mouse ca să închidă documentul, dar el o prinse imediat de încheietură.

— Te rog, lasă-mă să mă uit la dosarul meu personal.

Îndepărtă mouse-ul de ea. Mâna ei se îndreptă spre sertarul cu spray-ul paralizant. Hoffmann îi blocă accesul cu piciorul.

— N-o să-ți fac rău, îi spuse. Vreau doar să văd ce ți-am zis. Lasă-mă să mă uit un minut la transcrieri și plec.

Groaza din ochii ei îi făcea rău lui Hoffmann, dar nu avea de gând să mai dea înapoi acum. După câteva secunde, dr. Polidori cedă. Împinse scaunul în spate și se ridică. El îi luă locul în fața computerului. Jeanne îl privea din pragul ușii, de la o distanță sigură, strângându-și haina în jurul corpului ca și cum i-ar fi fost frig.

— De unde ai luat laptopul ăla? îl întrebă.

Dar el nu o auzea. Compara cele două ecrane, derula un document pe unul, apoi pe celălalt, de parcă s-ar fi privit în două oglinzi întunecate. Cuvintele erau identice. Tot ce îi dezvăluise ei cu nouă ani în urmă fusese decupat, lipit și urcat pe un website pe care neamțul îl citise.

Fără să-și ridice privirea, o întrebă:

— Computerul ăsta e conectat la Internet?

Dar apoi văzu că era. Intră în registrul sistemului. Găsi imediat viruși. Erau patru fișiere ciudate, ceva ce nu mai văzuse niciodată:

u||2Sq.50⊕
/s|■.‡
5-qpj.O_T
r^{ll}σε||.o

— Ți-a spart cineva computerul, îi spuse. Și a furat transcrierile.

Se uită spre prag, dar ea nu mai era acolo. Sala de consultații era goală, iar ușa, întredeschisă. Îi auzea vocea în depărtare. Părea că vorbește la telefon. Însfăcă laptopul și se repezi pe scările înguste, acoperite cu mochetă. Receptionerul sări din spatele biroului și încercă să-l oprească, dar Hoffmann îl împinse într-o parte fără dificultate.

Afară, normalitatea zilei părea că-i râde în față. Câțiva bătrâni se adunaseră în cafenea, o mamă plimba un cărucior, o bonă lua rufe de la spălătorie. Coti la stânga și o apucă pe strada acoperită de frunze uscate, trecând repede pe lângă casele cenușii, cu obloanele trase și ieșire la stradă, pe lângă patiseria acum închisă, pe lângă gardurile vii și mașinile mici. Nu știa încotro se îndreaptă. De obicei, când făcea mișcare – indiferent dacă se plimba, făcea jogging sau alerga – se concentra mai bine, mișcarea îi stimula creativitatea. Nu se întâmpla asta acum. Avea mintea răvășită. Porni în jos, pe panta unui deal. La stânga se aflau parcele de teren, apoi, spre uimirea lui, zări câmpii

întinse, o fabrică imensă cu spațiu de parcare, blocuri, iar în depărtare, munții. Deasupra lui cerul se arcură ca o cupolă, împânzit de o flotă de nori care înaintau ca niște nave de război în defilare.

După un timp, ajunse la zidul de ciment care despărțea drumul de o autostradă suspendată. Strada se îngusta într-o pasarelă care se întindea pe partea stângă a autostrăzii asurzitoare. Ajuns în capătul ei, trecu printre niște copaci și ieși pe malul fluviului. Ronul era lat, măsurând probabil două sute de metri de la un mal la celălalt și curgea încet. Avea o culoare maro-verzuie, opacă. Șerpuia leneș pe terenurile întinse și mângâia pădurile care se înălțau pe malul opus. Cele două maluri erau unite de un pod numit Passerelle de Chèvres. Îl recunoscuse. Trecuse pe lângă el de multe ori și văzuse copiii sărind de acolo vara ca să se răcorească. Priveliștea liniștită contrasta într-un mod bizar cu vuietul de pe autostradă. Pe când se apropia de pod, Hoffmann simți că a ieșit cu mult în afara cursului firesc al vieții și că îi va fi cumplit de greu să se întoarcă. Pe la jumătatea drumului, se opri și se cățăără pe balustrada de metal. I-ar fi trebuit doar câteva secunde să străbată distanța de cinci sau șase metri până jos, unde ar fi fost luat de un curent ușor și dus tot mai departe. Înțelegea de ce Elveția este capitala lumii pentru sinuciderea asistată. Țara întreagă părea să te încurajeze să dispari în intimitate, cu discreție, fără să deranjezi pe nimeni.

Ideea îl tenta. Nu-și putea face iluzii. Se vor găsi o grămadă de probe ADN și de amprente în camera de hotel, care vor stabili o legătură între el și victimă. Arestarea lui era numai o chestiune de timp. Își imagina ce îl așteaptă: o armată de polițiști, avocați și ziariști. Luni bune de acum înainte îl vor întâmpina blițurile aparatelor de fotografiat. Se gândi la Quarry și la Gabrielle, mai ales la ea.

„Dar nu sunt nebun”, își spuse. „Oi fi omorât eu un om, dar *nu sunt nebun*. Fie sunt victima unui plan elaborat menit să mă facă să cred că sunt nebun, fie e o înscenare și cineva încearcă să mă șantajeze și să mă distrugă.” Se întreba dacă poate să aibă încredere că autoritățile – de exemplu, pedantul și ruginitul de Leclerc – vor da de capătul acestei curse elaborate și diavolești mai iute decât el însuși. Întrebarea conținea și răspunsul.

Scoase din buzunar mobilul neamțului. Telefonul lovi apa cu un pleoscăit scurt, lăsând pe suprafața măloasă o cicatrice albă, ștersă.

Pe malul îndepărtat, câțiva copii stăteau lângă biciclete și îl priveau. Coborî, parcurse și restul podului, apoi trecu prin dreptul lor cu laptopul în mână. Se aștepta să strige după el, dar rămăseseră împietriți și muți. Se gândi că, probabil, înfățișarea lui are ceva care îi sperie.

Gabrielle nu mai fusese niciodată la CERN. Încă de la început îi aminti de universitatea ei din nordul Angliei: clădiri de birouri hidoase, din anii șaiszeci și șaptezeci, răspândite pe un campus uriaș, coridoare murdare, pline de oameni scorțoși, majoritatea tineri, discutând în fața unor afișe care anunțau conferințe și concerte. Avea până și același iz academic de podea lustruită, căldură a corpurilor și mâncare de la cantină. Își spuse că Alex s-ar simți în largul lui mai degrabă aici decât în birourile elegante din Les Eaux-Vives.

Asistentul profesorului Walton o lăsa în holul Centrului de calcul și plecă să îl caute. Acum, că era singură, îi venea să o ia la fugă. Ceea ce păruse o idee inspirată în baia din Cologny, după ce-i găsisse cartea de vizită, acum i se părea o reacție isterică și jenantă. Îl sunase. Fără să țină seama de uimirea lui, îl întrebase dacă poate să vină imediat și îi spusese că îi va da mai multe amănunte când se vor întâlni. Căutând ieșirea, observă un calculator vechi într-o carcasă de sticlă. Când se apropie, văzu că este vorba de procesorul NeXT, cel care pornise World Wide Web-ul inventat la CERN în 1991. Afișul inițial, destinat personalului de serviciu, era încă lipit de carcasa neagră de metal: „Acest aparat este un server. NU ÎL OPRIȚI!” „Extraordinar!” își spuse. „Totul a început de la ceva atât de banal!”

— Cutia Pandorei, se auzi o voce în spatele ei.

Se întoarse și îl văzu pe Walton. Se întrebă de cât timp o privește.

— Sau legea efectelor neintenționate. Încerci să reconstitui originea universului și ajungi să inventezi eBay. Vino în biroul meu. Mi-e teamă că nu am mult timp la dispoziție.

— Ești sigur? Nu vreau să te deranjez. Pot să vin altădată.

— E-n regulă, zise el, privind-o cu atenție. Te interesează să faci artă din fizica particulelor sau e vorba de Alex?

— De fapt, e vorba de Alex.

— Mă gândeam eu.

O conduse pe coridorul acoperit de fotografii cu modele vechi de calculatoare către un corp de birouri ponosite, dar funcționale. Uși de sticlă mată, neoane orbitoare, linoleum, pereți cenușii. Nu se aștepta ca aceasta să fie casa Marelui Accelerator de Hadroni. Dar chiar și acum și-l putea imagina lejer pe Alex aici. Acesta era habitatul potrivit pentru bărbatul pe care îl luase de soț și nu biroul lui cu tapițerie de piele și capitonat cu ediții princeps, amenajat în Cologny.

— Aici dormea marele om, spuse Walton, deschizând ușa unei cămăruțe spartane, în care se aflau două birouri și două computere, cu vedere către parcare.

— Dormea?

— E drept că și muncea. Douăzeci de ore de lucru pe zi, patru ore de somn. Își punea salteaua în colțul ăla.

Zâmbi vag amintirii și își întoarse ochii cenușii spre ea, privind-o cu gravitate.

— Cred că Alex deja plecase de aici când l-ai cunoscut tu la petrecerea noastră de Revelion. Sau urma să plece, oricum. Presupun că are o problemă.

— Da, are.

El încuviință, de parcă se aștepta la așa ceva.

— Vino să stai jos.

O conduse pe coridorul care ducea către camera sa de lucru. Era identică, numai că avea un singur birou, iar Walton o personalizase într-un fel, acoperind linoleumul cu un vechi covor persan și așezând niște plante la pervazul ruginit de metal. Pe dulap era un radio, de la care se auzea încet muzică clasică, un cvartet de coarde. Îl opri.

— Cu ce te pot ajuta?

— Spune-mi ce făcea el aici și ce s-a întâmplat. Am înțeles că a avut o cădere

nervoasă și am o presimțire că trece iar prin ceva asemănător. Îmi cer scuze, zise ea, coborându-și privirea. Nu știam pe cine altcineva să întreb.

Walton stătea la birou. Făcuse o turlă cu degetele sale lungi împreunate, de care își apăsa buzele. O studie o vreme. În cele din urmă, o întrebă:

— Ai auzit vreodată de Desertron?

Desertron, îi explică Walton, trebuia să fie marele accelerator de particule al Americii. Planul era să se sape un tunel de optzeci și șapte de kilometri în stâncile din Waxahachie, Texas. Dar în 1993 Congresul Statelor Unite, în infinita sa înțelepciune, a votat abandonarea proiectului. Contribuabilii americani au economisit 10 miliarde de dolari. („Cred că dansau în stradă de bucurie.”) în schimb, decizia a distrus carierele unei întregi generații de fizicieni americani, inclusiv pe cea a tânărului strălucit Alex Hoffmann, care își termina atunci doctoratul la Princeton.

Până la urmă, Alex s-a numărat printre cei norocoși. Deși avea numai douăzeci și cinci de ani sau cam așa ceva, era destul de renumit, așa că a fost răsplătit cu o bursă la CERN, unde trebuia să lucreze la Marele Accelerator Electron-Pozitron, predecesorul Marelui Accelerator de Hadroni. Majoritatea colegilor săi au fost nevoiți să plece și să devină quanți pe Wall Street, unde au construit derivate în loc de acceleratori de particule. Iar când nici *asta* n-a mers și sistemul bancar s-a prăbușit, Congresul a trebuit să-l salveze, ceea ce l-a costat pe contribuabilul american 3,7 trilioane de dolari.

— Asta e încă o ilustrare a legii consecințelor neintenționate, spuse Walton. Știai că Alex mi-a oferit o slujbă acum cinci ani?

— Nu.

— Asta a fost înainte de criza bancară. I-am zis că, din punctul meu de vedere, știința sofisticată și banii nu fac casă bună. E un compus instabil. Se poate să fi folosit cuvintele „magie neagră”. Din păcate, ne-am certat iar.

Dând din cap cu înflăcărare, Gabrielle îi spuse:

— Înțeleg ce vrei să spui. E un fel de tensiune. Am simțit-o la el dintotdeauna, dar mai ales în ultimul timp.

— Da, asta e. De-a lungul timpului, am cunoscut destul de mulți oameni care au trecut de la știința pură la bani – niciunul nu a avut așa de mult succes ca Alex, ce-i drept – și întotdeauna îți dai seama, deși ei n-ar recunoaște-o nici în ruptul capului, că în sinea lor se disprețuiesc pe ei înșiși.

Părea că suferă pentru ce ajunsese profesia lui, de parcă toți ar fi căzut dintr-o stare de grație și iarăși îi aminti lui Gabrielle de un preot. Era înzestrat cu o calitate nepământească, la fel ca Alex.

Îl ajută să-și reia discursul.

— Ziceai ceva de anii nouăzeci...

— Da, așa, să ne întoarcem la anii nouăzeci.

Alex ajunsese în Geneva la câțiva ani după ce savanții de la CERN inventaseră World Wide Web. Oricât de straniu ar suna, asta a fost ceea ce i-a captivat imaginația. Nu recrearea Big Bangului sau găsirea particulei lui Dumnezeu, nu antimateria, ci posibilitatea unei puteri de procesare în serie, care să dea naștere unei mașini cu rațiune

proprie, unui creier global.

— Era un romantic în privința asta. Periculos. Am fost șeful lui de secție la Centrul de Calcul. Eu și Maggie l-am ajutat să se pună pe picioare. Avea grijă de băieții noștri când erau mici. Nu se pricepea deloc.

— Sunt convinsă, zise Gabrielle și își mușcă buza, imaginându-și-l pe Alex în preajma copiilor.

— Dar *deloc*! Când veneam acasă îl găseam dormind sus în paturile lor, iar ei se uitau la televizor la parter. Era prea dur cu el însuși, se extenua. Avea obsesia asta cu inteligența artificială, deși nu-i plăceau conotațiile prezumțioase ale IA și prefera să-i spună MRA – mașină cu rațiune autonomă. Ai înclinații spre partea tehnică?

— Nu, deloc.

— Și nu e greu să fii căsătorită cu Alex?

— Sincer, cred că e exact invers. Asta face relația să meargă.

„*Sau făcea*”, era gata să adauge. Se îndrăgostise de matematicianul introvertit, de stângăcia lui în relațiile sociale, de naivitatea lui bizară. Acum îi era greu să îl înțeleagă pe noul Alex, președintele miliardar al fondului de hedging.

— Păi, fără să intru în detalii prea tehnice, una dintre provocările întâlnite aici este simpla analiză a informațiilor pe care le producem. Acum merge cu douăzeci și șapte de trilioane de biți pe zi. Soluția lui Alex a fost să inventeze un algoritm care trebuia să învețe ce să caute, să zicem, apoi să știe singur cum să procedeze mai departe. Asta l-ar face să lucreze infinit mai repede decât un om. În teorie, ideea era genială, dar în practică, s-a dovedit a fi un dezastru.

— Deci nu a funcționat?

— Ba da, a funcționat. Țăsta a fost dezastrul. S-a răspândit în sistem ca o ciumă. Într-un final, a trebuit să-l punem în carantină, adică să oprim tot. Din păcate, am fost nevoit să-i spun lui Alex că linia asta de cercetare e prea nesigură ca să mai fie continuată. Necesita o restricționare, ca tehnologia nucleară, altfel era ca și cum ai dezlănțui un virus. N-a vrut să mă asculte. Lucrurile au luat o întorsătură neplăcută pentru un timp. La un moment dat a fost scos din instituție cu forța.

— Și atunci a suferit căderea nervoasă?

Walton încuviință cu tristețe.

— N-am văzut niciodată un om atât de nefericit. Ai fi zis că i-am omorât copilul.

„În timp ce mă gândeam la toate acestea (...) mi-a venit în minte un nou concept: «sistemul nervos digital». (...) Un sistem nervos digital constă din procesele digitale care permit unei companii să observe și să reacționeze la mediul de afaceri, să perceapă mai bine provocările competitorilor săi și să poată genera și organiza reacții în timp util.”^[56]

Bill Gates, @faceri cu viteza gândului (2000).

Când Hoffmann ajunse la birou, programul de lucru se terminase. Era înjur de 18.00 în Geneva, ora prânzului în New York. Oamenii ieșeau din clădire, îndreptându-se spre casă, spre bar sau spre sala de fitness. Stătea vizavi și se uita după polițiști. După ce se convinsese că nu sunt prin preajmă, traversă strada cu pași mari, se opri sumbru în fața scannerului de recunoaștere facială, intră, traversă holul ca o săgeată, se urcă într-un lift și ajunse la ringul de tranzacționare. Locul era încă înțesat de lume. Majoritatea angajaților nu plecau înainte de ora opt. Își lăsă capul în jos și se îndreptă spre birou, încercând să nu ia în seamă privirile curioase pe care le atrăgea. De la biroul ei, Marie-Claude îl privea venind. Deschise gura să-i spună ceva, dar Hoffmann își ridică mâinile.

— Știu, spuse. Am nevoie de zece minute, apoi mă ocup de toate. Nu lăsa pe nimeni înăuntru, O.K.?

Intră și închise ușa. Se așeză pe scaunul ortopedic, scump, cu mecanismul său revoluționar de înclinare a spătarului și deschise laptopul neamțului. Cine îi citise dosarele medicale? Asta era întrebarea. Cel care o făcuse era în spatele întregii povești. Hoffmann era derutat. Nu crezuse niciodată că poate avea dușmani. E adevărat că nu avea prieteni. Dar corolarul singurătății sale, își spusese dintotdeauna, este lipsa dușmanilor.

Capul îi zvâcnea din nou de durere. Își trecu degetele peste zona rasă. Parcă era o minge de fotbal cusută. Avea umerii înțepeniți. Începu să-și maseze gâtul, rezemându-se de spătar, cu ochii la detectorul de incendiu, așa cum mai făcuse de o mie de ori până atunci, de fiecare dată când încerca să se concentreze. Contempla luminița roșie, la fel ca aceea de pe tavanul dormitorului din Cologny, care întotdeauna îl făcea să se gândească la Marte înainte să adoarmă. Încetul cu încetul, se opri din masaj.

— Căcat, spuse el în șoaptă.

Se îndreptă din spinare și se uită la screensaverul de pe laptop: era o imagine cu el, privind în sus, în gol, absent. Se cățăra pe scaun, făcându-l să se clatine periculos sub picioarele lui când se urcă pe birou. Detectorul de incendiu era un pătrat din plastic alb, cu un senzor pentru monoxid de carbon, o luminiță care arăta că primește curent, un buton de testare și o mască peste alarma propriu-zisă. Pipăi pe la margini. Părea să fie

lipit de tavan. Trase de el și îl răsuci. Într-un final, îngrozit și înciudat, îl apucă tare și îl smulse cu totul.

Țiuitul de protest pe care îl declanșă aparatul era atât de puternic, încât lui Hoffmann i se părea că ar putea să-l atingă cu mâna. Carcasa tremura în mâinile lui, aerul vibra odată cu ea. Era încă legat de tavan printr-un cablu și, când Hoffmann își puse degetul în spatele aparatului ca să-l oprească, primi un șoc electric care mușcă din el cu violența unui animal. Îi ajunse până la inimă. Țipă, aruncă detectorul, lăsându-l să atârne și își scutură cu putere degetele, ca și cum le-ar fi uscat. Țiuitul îl afecta la nivel fizic. Simțea că o să-i curgă sânge din urechi dacă nu îl oprește imediat. De data aceasta, apucă detectorul de carcasă și se lăsă cu toată greutatea, aproape legănându-se cu el. Aparatul ieși cu o bucată din tavan. Liniștea subită era la fel de șocantă ca Țiuitul.

Mult mai târziu, când a trebuit să re trăiască ultimele ore, Quarry a fost întrebat ce moment l-a îngrozit cel mai tare, iar el a răspuns că, lucru curios, cea mai înspăimântătoare a fost clipa în care a auzit alarma și a fugit dintr-un capăt al ringului de tranzacționare în celălalt, unde l-a găsit pe Hoffmann, singurul om capabil să înțeleagă un algoritm care chiar și atunci mai făcea încă un pariu neprotejat de treizeci de miliarde de dolari, plin de sânge și praf, stând pe birou, sub gaura din tavan și vorbind fără noimă despre faptul că îl spionează cineva pretutindeni.

Quarry nu era primul sosit. Găsise ușa deschisă, iar înăuntru se aflau Marie-Claude și niște quanți. Quarry își făcu loc printre ei cu umerii și le ordonă să se întoarcă la lucru, înălțându-și capul, își dădu seama imediat, chiar și din acel unghi, că Hoffmann suferise o traumă. Privirea lui era sălbatică, iar hainele, răvășite. Avea sânge uscat în păr. Mâinile îi arătau de parcă până atunci ar fi lovit în ciment.

— O.K., Alexi, cum merge treaba acolo? îl întreabă, încercând să pară cât mai degajat.

— Uită-te și singur, îi strigă Hoffmann surescit.

Sări de pe birou și îi întinse palma. Ținea în mână componentele dezmembrate ale detectorului de incendiu. Le scormonea cu degetul arătător, ca un naturalist care inspectează măruntaiele unei creaturi moarte. Ridică o lentilă mică de care atârna un cablu scurt.

— Știi ce-i asta?

— Nu sunt sigur.

— E o cameră web.

Lăsă piesele să-i alunece printre degete pe birou. Unele căzură pe podea.

— Ia uită-te la asta!

Îi dădu lui Quarry laptopul. Ciocăni ușor în ecran.

— Unde crezi că a fost făcută poza asta?

Se lungi din nou pe scaun. Quarry se uita când la el, când la ecran. Apoi ridică ochii în tavan.

— Drace! De unde-l ai?

— A fost al tipului care m-a atacat azi noapte.

Încă de atunci observase Quarry utilizarea ciudată a timpului trecut – „a fost”? — și se întrebase cum de intrase laptopul în posesia lui Hoffmann. Dar nu avea timp să îi

ceară lămuriri.

Hoffmann sărise deja în picioare. Nu mai gândea limpede. Nu putea să stea locului.

— Vino, spuse Hoffmann, făcându-i semn. Vino!

Îl apucă pe Quarry de braț și îl scoase din cameră. Îi arătă tavanul de deasupra biroului lui Marie-Claude, unde se afla un detector identic. Își duse degetul la buze. Apoi îl conduse la marginea ringului de tranzacționare și îi mai arătă încă unul, două, trei, patru. Era unul și în sala de ședințe. Chiar și la toaleta bărbaților. Se urcă pe chiuvetă. Reuși să-l atingă. Trase tare și detectorul se desprinsese, însoțit de mult moloz. Hoffmann sări jos și i-l arătă lui Quarry. Altă cameră web.

— Sunt peste tot. Le-am observat de luni de zile, dar nu le-am văzut niciodată cu adevărat. Sigur e unul și în biroul tău. Eu am câte unul în fiecare cameră, chiar și în dormitor. Iisuse! Chiar și în *baie*.

Își duse mâna la frunte. Abia acum înțelegea proporțiile situației.

— Incredibil!

Deși nu o mărturisise niciodată, Quarry se temuse dintotdeauna că rivalii s-ar putea să încerce să-i spioneze. El cu siguranță ar fi făcut-o dacă ar fi fost în locul lor. De aceea apelase la serviciile lui Genoud de consultanță în securitate. Îngrozit, întoarse detectorul în palmă:

— Crezi că sunt camere în *toate*!

— Păi putem să le verificăm, dar eu așa cred.

— Doamne și când te gândești că îi dăm lui Genoud o avere ca să curețe locul de microfoane!

— Asta e toată frumusețea. Numai el putea să le pună, nu vezi? El s-a ocupat și de casa mea atunci când am cumpărat-o. Ne-a ținut sub supraveghere douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Uite.

Hoffmann își scoase telefonul mobil.

— El s-a ocupat și de codificarea telefoanelor noastre, nu?

Îl desfăcu. Fără să știe de ce, gestul îi aminti lui Quarry de un om care sparge cleștii unui homar. Dintr-o singură mișcare, demontă mobilul lângă chiuvetă.

— E dispozitivul ideal pentru interceptarea convorbirilor. Nici nu trebuie să-i pui microfon, pentru că are deja unul încorporat. Am citit despre asta în *Wall Street Journal*. Crezi că l-ai închis, dar de fapt e activ în permanență și îți înregistrează conversațiile chiar și când nu vorbești la telefon. Și îl ții tot timpul încărcat. Al meu s-a comportat foarte straniu astăzi.

Era atât de convins că are dreptate, încât Quarry se molipsi de paranoia lui. Își examinează telefonul cu mare atenție, ca și cum ar fi fost o grenadă gata să-i explodeze în mână, după care își sună secretara.

— Amber, caută-l, te rog, pe Maurice Genoud și adu-l aici imediat. Spune-i să lase alte treburi și să vină în biroul lui Alex.

După aceea închise.

— Să vedem ce are de spus nemernicul. N-am avut încredere în el niciodată. Mă întreb ce pune la cale.

— Păi e destul de evident, nu crezi? Suntem un fond de hedging care aduce optzeci și

trei la sută profit. Dacă cineva ne-ar clona, copiindu-ne toate tranzacțiile, ar face o avere. Nici n-ar avea nevoie să știe cum procedăm. Deci e evident de ce vor să ne spioneze. Singurul lucru pe care nu-l înțeleg este de ce a făcut celelalte chestii.

— Ce chestii?

— A făcut un cont în insulele Cayman, a transferat bani în și din el, a trimis e-mail-uri în numele meu, mi-a cumpărat o carte despre groază și teroare, a sabotat expoziția lui Gabby, mi-a citit dosarele medicale și mi-a adus pe cap un psihopat. Parcă ar fi fost plătit să mă scoată din minți!

Ascultându-l, Quarry deveni iar neliniștit, dar înainte să apuce să spună ceva îi sună telefonul. Era Amber.

— Domnul Genoud era jos. Urcă acum.

— Mersi, zise Quarry, apoi i se adresă lui Hoffmann: Se pare că e în clădire. E cam ciudat, nu? Ce caută aici? Poate știe că suntem pe urmele lui.

— Poate.

Dintr-odată, Hoffmann se puse iar în mișcare. Ieși din toaleta bărbaților, traversă holul și intră în birou. Îi mai venise o idee. Deschise cu putere sertarul și scoase cartea pe care o văzuse Quarry de dimineată: volumul de Darwin pentru care îl sunase la miezul nopții.

— Uită-te la asta, spuse Hoffmann, întorcând filele.

O ridică și îi arată o poză cu un bătrân înnebunit de groază. „O imagine grotescă”, își spuse Quarry. „Parcă-i dintr-un spectacol de circ ambulant.”

— Ce vezi?

— Văd un smintit din Epoca Victoriană, care arată de parcă tocmai s-a căcat o cărămidă.

— Da, dar mai uită-te o dată. Vezi electrozii ăștia?

Quarry se uită. Două mâini, una de fiecare parte a feței, aplicau niște tije subțiri de metal pe frunte. Capul victimei era susținut de un suport de oțel. Bărbatul părea îmbrăcat în halat chirurgical.

— Bineînțeles că îi văd.

— Electrozii îi aplică un doctor francez, Guillaume-Benjamin-Armand Duchenne, care credea că expresiile feței umane sunt oglinda sufletului. Stimula mușchii faciali utilizând ceea ce victorienii numeau galvanism, adică electricitatea produsă de o reacție acidă. O foloseau adesea ca să facă o broască moartă să sară. Atracția petrecerii.

Așteptă să înțeleagă Quarry importanța celor spuse, dar, pentru că prietenul lui încă părea derutat, adăugă:

— E un experiment care provoacă apariția expresiei faciale caracteristice groazei cu scopul de a o immortaliza.

— O.K., spuse Quarry cu prudență. Am înțeles.

Exasperat, Hoffmann agită cartea în aer.

— Păi nu asta mi se întâmplă *mie*! Asta e singura ilustrație din carte unde poți vedea clar electrozii. În celelalte, Darwin a cerut să fie scoși. Sunt subiectul unui experiment conceput să mă facă să trăiesc groaza, iar reacțiile mele sunt în permanență monitorizate.

Quarry așteptă un moment, pentru că nu avea curaj să vorbească, apoi zise:

— Îmi pare rău să aud asta, Alexi. Cred că te simți groaznic.

— Întrebarea este: cine face asta și de ce? E clar că nu a fost ideea lui Genoud. El e numai o unealtă.

Acum era însă rândul lui Quarry să nu fie atent. Se gândea la responsabilitățile pe care le avea ca director executiv față de investitori, față de angajați și (nu i-a fost rușine să recunoască ulterior) față de el însuși. Minteia lui se întorsese cu mulți ani în urmă, vizualizând dulăpiorul cu medicamente al lui Hoffmann – atât de multe, încât puteau să țină un drogat fericit timp de șase luni. Își aminti apoi cum îi ordonase lui Rajamani să nu consemneze în procesul-verbal nicio îngrijorare legată de sănătatea mentală a președintelui companiei. Se întreba ce s-ar întâmpla dacă totul ar deveni public.

— Hai să luăm loc, îi propuse lui Hoffmann. Trebuie să vorbim despre ceva.

Hoffmann se enervă că îi luase avântul.

— E urgent?

— Chiar este, da.

Quarry se așează pe canapea și îi făcu semn lui Hoffmann să i se alăture.

Dar Hoffmann îi ignoră gestul și se duse la birou. Șterse cu mâna mizeria făcută de senzorul de incendiu.

— O.K., poți să începi. Dar să nu spui nimic până nu-ți scoți bateria din telefon.

Hoffmann nu era surprins că Hugo nu pricepuse semnificația cărții lui Darwin. Întreaga lui viață înțelesese lucrurile mai repede decât ceilalți. De aceea era nevoit să-și petreacă multe zile călătorind de unul singur în mintea sa. Într-un final, ceilalți îl prindeau din urmă, dar atunci el era de mult în altă parte.

Îl privea pe Quarry desfăcându-și telefonul și așezând cu grijă bateria pe măsuta de cafea.

— Avem o problemă cu VIXAL-4, spuse Quarry.

— Ce problemă?

— A ridicat Delta Hedge.

Hoffmann îl țintui cu privirea.

— Vorbești prostii!

Își trase tastatura mai aproape, se logă și începu să verifice pozițiile după sector, mărime, tip și dată. Clickurile mouse-ului erau la fel de rapide ca semnalele Morse și fiecare imagine era pentru el mai uimitoare decât cea de dinainte.

— Ce demență! Nu asta era programat să facă.

— Aproape totul s-a întâmplat între masa de prânz și deschiderea burselor americane. N-am putut să dăm de tine. Partea bună e că a ghicit bine până acum. Dow a scăzut cu aproape o sută și, dacă te uiți la „Profit și pierdere”, am crescut cu peste două sute de milioane astăzi.

— *Dar nu asta trebuie să facă*, repetă Hoffmann.

Bineînțeles că trebuia să existe o explicație rațională. Întotdeauna există una. Și în cele din urmă o va găsi. Sigur avea legătură cu tot ce i se întâmplase lui.

— O.K., în primul rând, suntem siguri că informațiile astea sunt corecte? Putem să

avem încredere în ce vedem pe ecran? Sau e vreun sabotaj? Un virus?

Își amintea de programele virusate din computerul psihiatrului.

— S-ar putea ca întreaga companie să fie supusă unui atac cibernetic din partea unei persoane sau a unui grup. V-ați gândit la asta?

— Poate că este, dar asta nu explică vânzarea short de acțiuni Vista Airways. Și, crede-mă, nu pare deloc să fie o coincidență.

— Da, dar chiar este. Am mai vorbit despre asta.

Quarry îl întrerupse nervos.

— Știu că am mai vorbit, dar povestea s-a schimbat în cursul zilei. Acum se pare că accidentul n-a fost cauzat de nicio defecțiune tehnică. O avertizare de bombă a fost pusă pe un website terorist islamic în timp ce avionul era în aer. FBI n-a fost pe fază. Noi da.

Hoffmann nu reuși să înțeleagă din prima. Informațiile veneau prea repede.

— Dar asta depășește cu mult parametrii lui VIXAL. Ar fi un punct de inflexiune extraordinar! Un salt de proporții!

— Credeam că e un algoritm care învață singur.

— Așa e.

— Atunci poate că a învățat ceva.

— Nu fi idiot, Hugo. Nu merge așa.

— O.K., deci nu merge așa. Bine, nu eu sunt expertul. Chestia este că trebuie să luăm o decizie cât mai rapid. Fie anulăm VIXAL, fie mâine după-amiază scoatem două miliarde și jumătate numai ca să ne lase băncile să ne continuăm tranzacțiile.

Marie-Claude bătu la ușă și intra.

— A venit *monsieur* Genoud.

— Lasă-mă pe mine, îi spuse Quarry lui Hoffmann.

Se simțea ca într-un joc video, când toate obiectele zboară spre el în același timp.

Marie-Claude se dădu la o parte, lăsându-l pe fostul polițist să intre. Privirea acestuia se îndreptă imediat spre gaura din tavan.

— Intră, Maurice, spuse Quarry. Închide ușa. După cum poți vedea, ne-am ocupat singuri de treburi pe aici. Și ne întrebam dacă ai să ne dai vreo explicație.

— Nu cred, zise Genoud, închizând ușa. De ce aș avea?

— Măi să fie, spuse Hoffmann, omul știe să-și păstreze cumpătul, Hugo, nu glumă. Trebuie să recunoști.

Quarry își ridică mâna.

— O.K., Alex. Te rog, așteaptă un minut. În regulă, Maurice. Lasă vrăjeala. Trebuie să știm de cât timp se întâmplă asta. Trebuie să știm cine te plătește. Și mai trebuie să știm dacă ai umblat la calculatoarele noastre. E urgent, pentru că suntem într-o situație foarte volatilă. Nu vrem să chemăm poliția să se ocupe de tine, dar o s-o facem dacă e cazul. Așa că depinde de tine, iar sfatul meu e să fii cât se poate de sincer.

După câteva momente, Genoud se uită la Hoffmann.

— Pot să-i spun?

— Să-i spui ce? zise Hoffmann.

— Mă puneți într-o situație foarte neplăcută, dr. Hoffmann.

— Nu știu despre ce vorbește, îi spuse Hoffmann lui Quarry.

— Foarte bine, dată fiind situația în care sunt pus, să nu vă așteptați să mai păstrez discreția, zise Genoud și se întoarse către Quarry. Dr. Hoffmann mi-a dat instrucțiunile.

Calmul cu care vorbise i se părea lui Hoffmann atât de insolent, încât îi venea să-i ardă o palmă.

— Măgarule! Chiar crezi că o să te creadă cineva?

Genoud continuă netulburat, adresându-i-se direct lui Quarry și ignorându-l pe Hoffmann.

— E adevărat. Când v-ați mutat în birourile astea, mi-a dat instrucțiuni să instalez camere ascunse. Știam că nu avea de gând să-ți spună. Dar, având în vedere că el este directorul companiei, am crezut că îmi este permis să fac ce-mi cere. Iar asta e adevărul absolut, jur.

Hoffmann zâmbi și clătină din cap.

— Hugo, asta e o absurditate fără margini! Numai tâmpenii de-astea am auzit toată ziua. N-am vorbit niciodată cu tipul ăsta să instaleze camere de supraveghere. De ce aș vrea să-mi filmez propria companie? Și de ce mi-aș asculta propriul telefon? E o absurditate fără margini, repetă Hoffmann.

— N-am spus niciodată că am vorbit despre asta, zise Genoud. După cum știți prea bine, dr. Hoffmann, instrucțiunile mi le-ați trimis prin e-mail.

E-mail! Iarăși!

— Tu-mi spui că ai pus toate camerele de filmat și în tot timpul ăsta, în ciuda miilor de franci aruncați, n-am discutat nici măcar o singură dată despre asta?

— Exact.

Hoffmann pufăi cu dispreț și neîncredere.

— E de necrezut! Nu ți s-a părut ciudat deloc? îl întreabă Quarry pe Genoud.

— Nu neapărat. Mi-a dat impresia că e ceva neoficial, ca să zic așa. Că nu vrea să recunoască ce face. Am încercat să aduc o dată vorba despre asta, dar s-a uitat direct prin mine.

— Cred și eu. N-aveam de unde să știu despre ce vorbești. Și cum dracu' te-am plătit pentru asta?

— Prin transfer de numerar, spuse Genoud. De la o bancă din insulele Cayman.

Hoffmann rămase înlemnit. Quarry se uita la el cu atenție.

— O.K., zise el împăciuitor. Să spunem că ai primit într-adevăr niște e-mail-uri. De unde știai că sunt chiar de la mine și nu de la altcineva?

— De ce m-aș fi gândit la asta? E vorba de compania ta, apărea adresa ta de e-mail, am fost plătit prin contul tău bancar. Și, ca să fiu sincer, dr. Hoffmann, chiar ai o reputație de om greu de abordat.

Frustrat, Hoffmann trase o înjurătură și lovi cu pumnul în birou.

— Iar o luăm de la capăt! Cică am comandat o carte pe Internet. Cică i-am cumpărat toată expoziția lui Gabrielle prin Internet. Cică i-am cerut, tot pe Internet, unui nebun să mă omoare!

Își aminti fără să vrea scena înfiorătoare de la hotel, felul în care se clătina capul mortului. Uitase de ea câteva minute. Îl observă pe Quarry privindu-l cu groază.

— Cine-mi face asta, Hugo? întreabă disperat. Cine face toate astea și mai și filmează?

Trebuie să mă ajuți să aflu! Sunt prins într-un coșmar din care nu pot să mai ies.

Quarry simțea că îi vâjâie capul. Făcu un efort să-și păstreze calmul.

— Bineînțeles că o să te ajut, Alex. Haide să-i dăm de capăt, o dată pentru totdeauna!

Se întoarse către Genoud:

— Maurice, presupun că ai păstrat toate e-mail-urile.

— Normal.

— Poți să ni le arăți?

— Bineînțeles, dacă asta doriți.

Stilul lui Genoud devenise foarte scorțos și protocolar în timpul ultimului schimb de replici. Își ținea spatele drept, de parcă onoarea lui de fost polițist ar fi fost pusă sub semnul întrebării. „Ce ipocrit afurisit!” își spuse Quarry, gândindu-se că, oricare ar fi adevărul, omul instalase totuși o rețea de supraveghere secretă.

— În regulă. Atunci n-o să te superi dacă ni le arăți și nouă. Alex, lasă-l la computerul tău.

Hoffmann se ridică de pe scaun ca în transă. Cioburile de la detectorul de incendiu trosniră sub tălpile sale. Din reflex, se uită la dezastrul pe care-l făcuse în tavan. Prin gaură se vedea un hău întunecat. Înăuntru, acolo unde se atingeau firele, scânteii albe-albastri izbucneau intermitent. I s-a părut că vede ceva mișcându-se în spațiul gol. Închise ochii, dar scânteile i se întipăriseră pe retină. Strălucirea era atât de puternică, de parcă s-ar fi uitat la soare. Viermele suspiciunii îi mușca din creier.

Aplecat deasupra calculatorului, Genoud strigă triumfător:

— Uite!

Se ridică și se dădu la o parte, lăsându-i pe Hoffmann și pe Quarry să vadă e-mail-urile. Selectase mesajele salvate în așa fel încât pe ecran să apară numai cele primite de la Hoffmann. Erau cu zecile și fuseseră trimise cu un an în urmă. Quarry apucă mouse-ul și începu să le deschidă la întâmplare.

— Toate sunt trimise de pe adresa ta de e-mail, Alex. Nu încape nicio îndoială.

— Da, simt convins. Dar nu eu le-am trimis.

— Bine, dar cine?

Hoffmann se gândea. Nu mai putea fi vorba de hackeri, securitate compromisă sau server clonat. Era ceva de anvergură, ca și cum în companie s-ar fi dezvoltat un sistem dual de operare.

Quarry citea mai departe.

— Nu-mi vine să cred, spuse el. Te-ai spionat și pe tine în propria casă!

— N-am chef să mă repet, dar nu sunt eu la mijloc.

— Îmi pare rău, Alex, dar e mâna ta. Ascultă aici: „Către: Genoud. De la: Hoffmann. Nevoie urgentă camere web Cologny douăzeci și patru bucăți ascunse imediat.”

— Haide, omule! Eu nu vorbesc așa. Nimeni nu vorbește așa.

— Ba se pare că da. Uită-te pe ecran.

Hoffmann se întoarse deodată către Genoud.

— Unde sunt transmise informațiile? Ce se întâmplă cu imaginile și înregistrările audio?

— După cum știi, totul e trimis prin flux digital către un server securizat.

— Probabil sunt *mii* de ore înregistrate! exclamă Hoffmann. Cine are timp să le vadă pe toate? Eu cu siguranță n-aș putea. Ți trebuie o întreagă echipă pentru asta. Nu-ți ajunge o singură zi.

Genoud ridică din umeri.

— Nu știu. Adesea m-am întrebat și eu. N-am făcut decât să urmez ordinele.

„Numai o mașină poate să analizeze cantitatea asta de informații”, își spuse Hoffmann. „Ar fi avut nevoie de cea mai recentă tehnologie de recunoaștere facială și vocală... de instrumente de căutare...”

Quarry îi întrerupse șirul gândurilor cu altă exclamație:

— Când am închiriat noi o unitate industrială în Zimeysa?!

— Pot să vă spun exact, domnule Quarry, răspunse Genoud. Acum șase luni. E un spațiu imens. Se află pe Route de Clerval, la numărul cincizeci și patru. Dr. Hoffmann a comandat un nou sistem de securitate și supraveghere pentru locația asta.

— Ce se află acolo? întrebă Hoffmann.

— Calculatoare.

— Cine le-a pus acolo?

— Nu știu. O firmă de calculatoare.

— Deci nu ești singura persoană căreia i-am scris? Am vorbit prin e-mail și cu firme?

— Nu știu. Presupun că da.

Quarry încă mai citea mesajele.

— Incredibil, îi spuse lui Hoffmann. Dacă e adevărat ce scrie aici, atunci ești proprietarul absolut al întregii clădiri!

— E adevărat, dr. Hoffmann, zise Genoud. Mi-ați dat contractul de securitate. De-asta mă aflam aici când m-ați chemat.

— Chiar e adevărat? insistă Quarry. E clădirea ta?

Dar Hoffmann nu-l mai asculta. Își amintea de vremurile de la CERN, când Bob Walton trimisese un memoriu către președinții Comitetelor de experimente și către cel al Consiliului consultativ tehnic, cu propunerea ca proiectul de cercetare al lui Hoffmann, MRA-1, să fie închis. Memoriul conținea și o avertizare lansată de Thomas S. Ray, inginer de sistem software și profesor de zoologie la Universitatea din Oklahoma: „Entitățile artificiale care se dezvoltă liber și autonom ar trebui considerate primejdioase pentru viața organică și ar trebui întotdeauna ținute într-un spațiu restricționat, cel puțin până când toată lumea înțelege adevăratul potențial de care dispun. Evoluția este un proces egoist. Chiar și organismele digitale captive pot intra într-un conflict de interese cu noi.”

Trase adânc aer în piept.

— Hugo, trebuie să vorbesc cu tine între patru ochi.

— Desigur. Maurice, vrei să ieși un minut?

— Nu, cred că el ar trebui să stea aici și să lămurească situația. Vreau să copiezi toate e-mail-urile pe care le-ai primit de la mine, îi spuse lui Genoud. Mai vreau o listă cu tot ce ai făcut la așa-zisele mele ordine. Încă una cu tot ce ține de unitatea industrială din Zimeysa. După care vreau să scoți toate camerele și microfoanele din toate clădirile pe care le avem. Începi de la mine de acasă. Și vreau să termini până diseară. Ai înțeles?

Genoud se uită la Quarry pentru confirmare. Quarry ezită, apoi încuviință.

— Cum dorești, răspunse Genoud sec.

Îl lăsară să-și vadă de treabă. Odată ieșiți din birou, după ce închiseră ușa, Quarry spuse:

— Sper din tot sufletul că ai o explicație, Alex. Pentru că, drept să-ți spun...

Hoffmann duse un deget în dreptul buzelor și se uită la detectorul de incendiu de deasupra biroului lui Marie-Claude.

— O, bine, înțeles, zise Quarry cu multă emfază. Mergem în biroul meu.

— Nu, nu e sigur. Aici.

Hoffmann îl conduse la toaletă și închise ușa. Detectorul de incendiu zăcea făcut bucăți lângă chiuvetă, acolo unde îl lăsase. Abia își mai recunoștea chipul în oglindă. Arăta ca unul care scăpase din aripa securizată a unui spital de boli nervoase.

— Hugo, mă crezi nebun? îl întrebă.

— Dacă tot mă întrebi, să fiu al naibii că da. Sau poate. Nu știu.

— Nu, e-n regulă. Nu te condamn dacă așa crezi. Înțeleg cum se vede din exterior. Iar ce urmează să-ți spun n-o să-ți schimbe părerea.

Nici lui nu-i venea să creadă ce spune.

— Cred că problema noastră principală e VIXAL.

— Pentru că a ridicat Delta Hedge?

— Pentru că a ridicat Delta Hedge, dar și pentru că a făcut mai mult decât am anticipat.

Quarry îl privea printre gene.

— Despre ce vorbești? Nu înțeleg.

Ușa se deschise puțin. Cineva încerca să intre. Quarry o ținu cu mâna.

— Nu acum, spuse el, fără să-și dezlipească privirea de la Hoffmann. Dispari și pișă-te într-o găleată!

— O.K., Hugo, răspunse o voce.

Quarry închise ușa, lipindu-se cu spatele de ea.

— Mai mult decât ai anticipat? Cum adică?

— S-ar putea ca VIXAL să ia niște decizii care nu sunt în totalitate compatibile cu interesele noastre, zise Hoffmann cu prudență.

— Te referi la interesele companiei?

— Nu, vreau să spun interesele *noastre*. Ale oamenilor.

— Nu sunt aceleași?

— Nu neapărat.

— Iartă-mă. Sunt în ceață. Vrei să spui că el face toate astea? El a pus camerele?

„Drept să spun, cel puțin Quarry ia în serios ideea”, se gândi Hoffmann.

— Nu știu. Nu sunt sigur că asta vreau să zic. Trebuie să o luăm pas cu pas, până ce avem suficiente informații ca să tragem o concluzie. Dar cred că prima mișcare ar fi să anulăm pozițiile pe care le-a luat pe piață. E foarte riscant și nu numai pentru noi.

— Chiar dacă face bani?

— Banii nu mai contează acum. Nu poți să uiți de ei măcar o dată?

Lui Hoffmann îi era tot mai greu să își păstreze calmul, dar reuși să-și ducă gândul

până la capăt și șopti:

— Acum miza e alta.

Gânditor, Quarry își împreună brațele, cu privirea ațintită în gresie.

— Ești sigur că te simți în stare să iei asemenea decizii?

— Da, serios. Ai încredere în mine, te rog, măcar de dragul celor opt ani de când lucrăm împreună. O să fie ultima dată, îți promit. De mâine, tu o să te ocupi de tot.

Se priviră îndelung. Fizicianul și finanțatorul. Quarry pur și simplu nu știa ce să mai creadă. Dar, așa cum a afirmat după aceea, în cele din urmă compania era a lui Hoffmann. Geniul lui atrăsese clienții, mașina lui făcuse banii. Prin urmare, decizia de a o opri trebuia să-i aparțină tot lui.

— E copilul tău, îi spuse.

Se retrase din dreptul ușii.

Hoffmann ieși în ringul de tranzacționare, iar Quarry îl urmă. Se simțea bine să acționeze, să riposteze. Bătu din palme.

— Fiți atenți cu toții!

Se urcă pe un scaun ca să îl vadă quanții mai bine. Bătu iar din palme.

— Veniți aici un minut!

La comanda lui, se ridicară de la calculatoare. O armată de fantome cu doctorat. Îi vedea schimbând priviri. Unii șopteau între ei. Era clar că toți sunt enervați de ce se întâmplă. Van der Zyl ieși din birou, la fel și Ju-Long. Nu-l vedea pe Rajamani. Așteptă câțiva angajați răătăciți de la Incubator să dea ocol birourilor, după care își dresе vocea.

— O.K. Trebuie să ne ocupăm de niște anomalii, ca să nu le spun altfel. În primul rând, pentru siguranța noastră, trebuie să demontăm pozițiile pe care ni le-am construit în ultimele ore.

Se opri. Nu voia să creeze panică. În plus, nu uitase că tavanul era împânzit cu detectoare de incendiu. Probabil că tot ce spunea era înregistrat.

— Asta nu înseamnă neapărat că avem o problemă cu VIXAL, dar tot trebuie să aflăm de ce face lucrurile astea. Nu știu cât o să dureze, așa că, între timp, trebuie să recuperați Delta. Protejați cu poziții long pe alte piețe. Lichidați, dacă este nevoie. Numai să ieșim din rahatul în care am intrat.

Quarry se adresă lui Hoffmann și celorlalți:

— Trebuie să ne mișcăm cu mare grijă. Dacă începem să lichidăm poziții de asemenea dimensiuni prea repede, o să destabilizăm prețurile.

Hoffmann încuviință.

— Așa e, dar VIXAL o să ne ajute să atingem valorile maxime, chiar și neutralizat.

Se uită la șirul de ceasuri digitale de sub uriașele ecrane TV.

— Avem peste trei ore până închide America. Imre, Dieter, ne ajutați cu venitul fix și cursurile valutare? Franco și Jon, luați fiecare trei sau patru oameni și separați acțiunile și pariurile pe sectoare. Kolya, tu să faci la fel cu indicii. Voi, ceilalți, vă reluați sarcinile obișnuite.

— Dacă aveți vreo problemă, spuse Quarry, eu și Alex suntem aici să vă ajutăm. Vreau doar atât să mai spun: să nu vă gândiți că ne retragem. Astăzi am acceptat încă o investiție de două miliarde. Așa că afacerea crește în continuare, O.K.? E clar? În

următoarele douăzeci și patru de ore o să ne punem pe picioare, după care o să trecem la lucruri încă și mai mărețe. Aveți întrebări?

Cineva ridică mâna.

— Da?

— E adevărat că l-ai concediat pe Gana Rajamani?

Surprins, Hoffmann se uită la Quarry. Quarry avusese de gând să-l anunțe după ce vor depăși criza. Fără să stea pe gânduri, răspunse:

— Gana plănuia de câteva săptămâni să se mute la Londra, unde e familia lui.

De pretutindeni răsunară exclamații de surpriză. Quarry își ridică mâna.

— Vă asigur că ne susține în tot ce facem. Mai vrea cineva să-mi pună vreo întrebare capcană și să-și distrugă cariera?

Quanții râseră crispați.

— Bun.

— De fapt, ar mai fi ceva, Hugo, zise Hoffmann.

Privind chipurile quanților înălțate spre el, îl învălui pentru prima oară un sentiment de tovarășie. El îi recrutase pe toți. El crease echipa, compania. Își dădu seama că nu va mai avea prea curând ocazia să le vorbească. Poate niciodată.

— Aș vrea să mai adaug ceva. Așa cum unii dintre voi ați ghicit deja, a fost o zi a dracului de dificilă. Și, orice mi s-ar întâmpla, vreau să știți cu toții...

Se opri și înghiți în sec. Spre groaza lui, ochii i se umpluseră de lacrimi, gata să se reverse în fața tuturor, iar emoțiile îl sugrumau. Își coborî privirea, așteptând să-și revină, apoi ridică din nou capul. Dacă nu termina repede ce avea de spus, ar fi cedat nervos complet.

— Vreau doar să știți că sunt foarte mândru de ceea ce am făcut împreună aici. N-a fost niciodată vorba numai de bani. Pentru mine cu siguranță nu și cred că nici pentru cei mai mulți dintre voi. Așa că vă mulțumesc. A însemnat foarte mult. Asta e tot.

Nimeni nu aplaudă. Toți erau derutați. Hoffmann coborî de pe scaun. Îl vedea pe Quarry uitându-se la el ciudat, însă directorul executiv își reveni imediat și strigă:

— Bun, gata cu discursul de îmbărbătare. Înapoi la galere, sclavi! Începeți să vâsliți! Ne paște o furtună.

În timp ce quanții se îndepărtau, Quarry îi spuse lui Hoffmann:

— A sunat ca un discurs de adio.

— Nu asta era intenția mea.

— Așa a sunat. Ce-ai vrut să spui cu „orice mi s-ar întâmpla”?

Dar înainte ca Hoffmann să răspundă, cineva strigă:

— Alex, ai o secundă? Se pare că avem o problemă.

„Viața inteligentă de pe o planetă ajunge la maturitate atunci când izbutește pentru întâia oară să priceapă cauza propriei sale existențe.”^[57]

Richard Dawkins, Gena egoistă (1976).

„Colapsul generalizat al sistemului”, așa cum a fost numit, a avut loc la Hoffmann Investment Technologies la 19.00, ora Europei Centrale. Exact în același moment, dar la o distanță de aproape șase mii cinci sute de mile, la 13.00, ora Standard de Est, la Bursa din New York s-au înregistrat activități neobișnuite. Zeci de acțiuni au fost afectate de o volatilitate drastică a prețurilor, de o asemenea magnitudine, încât a activat automat așa-numitele *liquidity replenishment points* sau LRP-uri. În declarația sa ulterioară din fața Congresului, președintele Comisiei pentru Securitate și Schimb din Statele Unite a explicat că:

„LRP-urile sunt considerate «denivelări pentru limitarea vitezei», iar scopul lor este să amortizeze volatilitatea unor acțiuni, transformând provizoriu tranzacționarea automată în piață de licitație atunci când se ajunge la o schimbare a prețurilor de o anumită amploare. În acest caz, tranzacționarea acelor acțiuni la NYSE^[58] este «încetinită» și, pentru o anumită perioadă, se oprește pentru a permite furnizorului de lichiditate desemnat să solicite lichiditate suplimentară înainte de revenirea la tranzacționarea automată.”^[59]

Totuși, nu era decât o intervenție tehnică obișnuită, ne semnificativă în acel moment. În următoarea jumătate de oră, foarte puțini americani au fost atenți la ce se întâmplă. Iar la Hoffmann Investment Technologies quanții nu aflaseră nimic.

Cel care îl chemase pe Hoffmann se numea Croker și avea un doctorat la Oxford. Hoffmann îl recrutase de la Rutherford Appleton Laboratory în timpul aceleiași călătorii în care lui Gabrielle îi venise ideea să facă artă din radiografii. Croker încercase să instaleze manual un dispozitiv de neutralizare a algoritmului, cu scopul de a lichida pozițiile enorme de pe VIX, dar sistemul nu îi recunoștea autoritatea.

— Lasă-mă să încerc, zise Hoffmann.

Se așeză în locul lui Croker și introduse parola sa, care îi acorda acces nelimitat la fiecare parte din VIXAL, dar chiar și cererea lui de operator privilegiat fu respinsă. Încercă să-și mascheze groaza.

În timp ce Hoffmann dădea clickuri în gol, încercând diverse mijloace de a intra în sistem, Quarry, van der Zyl și Ju-Long se strânseseră în spatele lui. Quarry se simțea surprinzător de calm. Chiar resemnat. O parte din el știuse dintotdeauna că așa se va întâmpla. La fel cum, ori de câte ori se urca în avion și își pune centura, se aștepta să

moară. Momentul în care te abandonezi unei mașini controlate de altcineva este momentul în care îți accepți pieirea. După un timp, spuse:

— În cazul asta, opțiunea de forță majoră ar fi să scoatem afurisenia asta din priză?

Hoffmann îi răspunse fără să se întoarcă:

— Dacă facem asta, nu mai tranzacționăm deloc. Punct. Nu ne-am schimba pozițiile actuale, ci pur și simplu le-am îngheța.

Sala răsună de strigăte de panică și de uimire. Unul câte unul, quanții își abandonau calculatoarele și veneau să vadă ce face Hoffmann. Ca spectatorii adunați în jurul unui puzzle uriaș, se aplecau din când în când și îi dădeau sugestii. S-a gândit Hoffmann să pună aia acolo? N-ar fi mai bine dacă ar încerca și invers? Îi ignora. Nimeni nu cunoștea VIXAL ca el. El îl proiectase în cele mai mărunte detalii.

Pe ecranele uriașe, știrile după-amiezii de pe Wall Street își urmau cursul firesc. Subiectul principal erau grevele din Atena împotriva măsurilor de austeritate luate de guvern. Se puneau în discuție riscul de neplată, extinderea revoltelor, căderea monedei euro. Și totuși, fondul de hedging făcea bani. În cel mai bizar mod posibil. Quarry se întoarse pentru câteva secunde să consulte contul de „Profit și pierdere” de pe ecranul vecin. Arăta o creștere de aproape 300 de milioane de dolari în acea zi. O parte din el se întreba de ce vor cu disperare să neutralizeze algoritmul. Reușiseră să creeze un rege Midas din cipuri de silicon. Cum adică nu urmărea interesele oamenilor?

Brusc, Hoffmann își ridică mâinile de pe tastatură în maniera dramatică a unui pianist care își încheie concertul.

— Nu e bine. Nu reacționează. M-am gândit că măcar am putea face o lichidare ordonată, dar e clar că nu. Sistemul trebuie oprit cu totul și pus în carantină până aflăm care e problema.

— Și cum facem asta? întrebă Ju-Long.

— De ce nu aplicăm metoda clasică? sugeră Quarry. Deconectăm temporar VDCAL-ul, după care sunăm brokerii sau le trimitem e-mail-uri și le spunem să elimine pozițiile.

— O să trebuiască să le dăm o explicație plauzibilă pentru faptul că nu mai folosim algoritmul și tranzacționăm direct.

— Foarte simplu, spuse Quarry. Scoatem aparatele din priză și le spunem că a fost o cădere bruscă de curent în sala calculatoarelor și că trebuie să ne retragem de pe piață până se rezolvă situația. Și, ca toate minciunile bune, este foarte aproape de adevăr.

— De fapt, trebuie să mai rezistăm două ore și cincizeci de minute până închid bursele, interveni van der Zyl. Iar de poimaine începe weekendul. Luni dimineată portofoliul o să fie neutru și n-o să avem probleme. Numai să nu-și revină piețele între timp.

— Dow a scăzut deja cu un procent, spuse Quarry. S&P, la fel. Și e tâmpenia asta cu datoria suverană care vine din zona euro, deci nu există nicio șansă ca piețele să închidă în urcare azi.

Cei patru directori ai companiei se uitau unii la alții.

— Deci rămâne așa? Sunteți de acord?

Toți încuviințară.

— Mă ocup eu, spuse Hoffmann.

— Vin cu tine, se oferi Quarry.

— Nu. Eu l-am pornit, eu îl opresc.

Drumul de la ringul de tranzacționare la sala calculatoarelor i se păru foarte lung. Simțea în ceafă privirile apăsătoare ale celorlalți. Se gândea că acum, dacă s-ar fi aflat într-un film science-fiction, accesul la plăcile de bază i-ar fi refuzat. Dar când se opri în fața scannerului, încuietorele se retraseră, iar ușa se deschise. În noaptea rece și plină de zumzet, ochii miilor de unități centrale de procesare clipiră la apropierea lui ca într-o junglă. Simțea că este un act criminal, așa cum fusese și când cei la de la CERN, cu mulți ani în urmă, îi închiseseră proiectul. Cu toate acestea, deschise cutia metalică și apucă mânerul izolant. „E doar sfârșitul unei etape”, își spuse. Afacerea avea să meargă mai departe, cu sau fără el la conducere. Smuci mânerul și, în câteva secunde, luminițele și sunetul se stinseră. Numai zgomotul făcut de aparatul de aer condiționat tulbura liniștea care se așternuse. Parcă s-ar fi aflat într-o cameră mortuară. Se îndreptă către lumina care năvălea prin ușa deschisă.

Când se apropie de quanții făcuți ciorchine în jurul ecranului, toată lumea se întoarse cu fața la el. Nu le putea descifra expresiile.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Quarry. N-ai reușit să mergi până la capăt?

— Ba da. L-am oprit.

Privi dincolo de chipul derutat al lui Quarry. Pe ecrane vedea cum VIXAL-4 tranzacționează în continuare. Confuz, se duse la terminal, mutându-și privirea de la un ecran la altul.

— Du-te tu și verifică, îi spuse Quarry unuia dintre quanți.

— Sunt și eu în stare să apăs pe un întrerupător, Hugo, obiectă Hoffmann. Nu m-am ținut atât de tare încât să nu mai recunosc diferența dintre pornit și oprit. Dumnezeu, ia uită-te la asta!

VIXAL continua să tranzacționeze pe fiecare piață. Vindea short euro, se arunca pe obligațiuni de trezorerie, își consolida poziția pe contracte VIX futures.

Quantul strigă din pragul sălii de calculatoare:

— E oprită alimentarea!

Ringul de tranzacționare fu străbătut de murmure exaltate.

— Și unde e algoritmul dacă nu se află în hardware-ul nostru? întrebă Quarry.

Hoffmann nu-i răspunse.

— Cred că asta o să vrea să știe și organele de reglementare, spuse Rajamani.

După aceea, nimeni n-a știut să spună de cât timp îi privea. Cineva a spus că fusese în biroul său în tot acel timp. Îi văzuse degetele depărtând jaluzelele și privindu-l pe Hoffmann când își ținea discursul pe ringul de tranzacționare. Altcineva a susținut că a dat de el la un terminal liber din sala de ședințe, descărcând informații pe un dispozitiv de memorie. Alt quant, un indian, a mărturisit că Rajamani l-a abordat în bucătăria comună și l-a întrebat dacă vrea să fie informatorul lui din interiorul companiei. Isteria avea să cuprindă întreaga companie Hoffmann Investment Technologies, împărțind oamenii îneretici, discipoli, apostoli și martiri. Adevărul era greu de stabilit. Toți au fost, însă, de acord cu un singur lucru: Quarry făcuse o greșală fatală. Când l-a concediat, ar fi trebuit să se asigure că directorul de risc părăsește incinta sub escorta

agenților de pază. Dar acesta, prins de iureșul evenimentelor, uitase complet de el.

Rajamani stătea pe marginea ringului de tranzacționare, cu o cutie de carton în mâini, în care se aflau obiectele sale personale: fotografiile de la absolvire, de la nuntă, cea în care apăreau copiii; o cutie de ceai Darjeeling, pe care până atunci o ținuse în frigiderul comun și de care nimeni nu avusese voie să se atingă; un cactus în forma degetului mare ridicat; și un bilet înrămat, scris de mâna șefului Oficiului britanic anticorupție. Acesta îi mulțumea pentru ajutorul acordat în urmărirea pe cale judiciară a unui caz care, fiind numai vârful aisbergului, ar fi trebuit să vestească un nou început în restabilirea ordinii din City, dar la care au renunțat cu discreție în faza de apel.

— Parcă ți-am spus să dispari, spuse Quarry răgușit.

— Acum plec, răspunse Rajamani. Măine dimineață am o întâlnire cu Ministrul de Finanțe al Genevei. Vă avertizez că o să vă dau în judecată pe toți, o să fiți condamnați și o să plătiți amenzi de milioane de dolari dacă aveți de gând să administrați în continuare o companie care este incapabilă să tranzacționeze. Aveți o tehnologie periculoasă, scăpată de sub control și vă garantez, Alex și Hugo, că SEC și FSA^{60} o să vă revoce accesul la toate piețele din America și Londra și o să fiți anchetați. Să vă fie rușine! Să vă fie rușine tuturor!

Cu toate că Rajamani își ținuse discursul pe deasupra cutiei de ceai și a cactusului în formă de deget, își păstrase demnitatea neștirbită, datorită încrederii pe care o avea în sine. Cu bărbia în vânt, împărțind priviri pline de mânie și dispreț, se îndreptă cu fermitate către recepție. Câțiva martori își aminteau de angajații de la Lehman Brothers, care și ei părăsiseră sediul cu obiectele personale în brațe.

— Așa, hai, dispari odată! strigă Quarry în urma lui. O să vezi tu ce de avocați ne angajăm noi din zece miliarde de dolari! Și o să te vânăm ca pe un animal pentru că ai încălcat contractul. O să te îngropăm, așa să știi!

— Așteaptă puțin! strigă Hoffmann.

— Lasă-l, Alex, nu-i da satisfacție, îi spuse Quarry.

— Dar are dreptate, Hugo. Suntem în pericol. Dacă VIXAL ne-a scăpat de sub control, asta e un adevărat risc sistemic. Trebuie să-l ținem de partea noastră până rezolvăm situația.

Plecă după Rajamani, ignorând protestele lui Quarry, dar indianul își grăbi pașii. Îl rată la recepție. La lifturi îl prinse din urmă. Holul era gol.

— Gana! strigă. Te rog. Stai să vorbim.

— N-avem ce vorbi, Alex.

Își ținua cutia la piept. Stătea cu spatele la panoul de control al liftului. Apăsă butonul de chemare cu ajutorul cotului.

— N-am nimic cu tine personal. Îmi pare rău.

Ușile se deschiseră. Se întoarse, intră fără să piardă o singură clipă și dispăru brusc. Ușile se închiseră.

Preț de câteva secunde, Hoffmann rămase neclintit, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Traversă cu ezitare coridorul și apăsă butonul de chemare. Ușile se deschiseră către tubul de sticlă care forma casa liftului. Se aplecă peste margine, privind golul de cincizeci de metri la al cărui capăt întunecos și liniștit se afla parcare subterană. Țipă

cu disperare:

— Gana!

Niciun răspuns. Își încordă auzul, dar nu se auzea nimeni strigând. Rajamani alunecase atât de repede, încât probabil nimeni nu observase.

O luă la fugă pe coridor, spre ieșirea de urgență. Alerga și sărea peste treptele de ciment, străbătând etaj după etaj ca să ajungă cât mai repede la subsol, la garajul subteran, la ușile liftului. Strecurându-și degetele în fantă, încercă să le deschidă, însă acestea nu se clintiră. Se retrase și căută din priviri un obiect care l-ar fi putut ajuta. Se gândi să spargă geamul unei mașini parcate, să deschidă portbagajul și să ia cricul. Dar apoi zări o ușă metalică pe care era desenat un fulger. În spatele ei se afla un mic depozit de unelte: perii, lopeți, găleți, un ciocan. Găsi o rangă mare, de aproape un metru și alergă cu ea înapoi la ușile liftului. O introduse în fantă, agitând-o înainte și înapoi. Ușile se deschiseră suficient cât să-și pună piciorul între ele, apoi genunchiul. Își strecură piciorul cu totul. Mișcarea declanșă un mecanism automat care împinse ușile până la capăt.

În lumina care se revărsa de la etajele superioare, îl văzu pe Rajamani zăcând cu fața în jos în casa liftului. Sângele îi curgea din cap și se strângea într-o baltă care era, deocamdată, de mărimea unei farfurii. În jurul lui se aflau împrăștiate fotografiile. Hoffmann sări lângă el. Cioburile de sticlă îi scrâșniră sub tălpi. Se simțea miros de ceai. Se aplecă și apucă mâna lui Rajamani, care era uimitor de caldă și de moale și, pentru a doua oară în acea zi, încercă să găsească pulsul unui om, nereușind nici de această dată. În spate, chiar deasupra lui, ușile se închiseră. Cuprins de panică, Hoffmann privi în jur. Liftul începu să coboare. Lumina se micșora pe măsură ce liftul se apropia. Ajunse la etajul cinci, apoi la patru. Hoffmann apucă ranga și încercă să o introducă între uși, dar se dezechilibra. Căzu pe spate, lângă cadavrul lui Rajamani, privind liftul care se apropia și ținând ranga deasupra capului ca pe o suliță, ca și cum s-ar fi pregătit de atacul unei fiare sălbatice. Simțea un miros înecăcios de ulei, iar curentul de aer îi lovea obrazii. Lumina se stinse, dispăru, ceva greu îl izbi în umăr, ranga se înalță și rămase fixă ca un stâlp de susținere. Preț de câteva secunde, simți cum ranga preia toată greutatea. Țipa orbește în beznă cumplită, către podeaua liftului, care probabil se afla la câțiva centimetri de chipul lui, așteptându-se ca ranga să cedeze în orice clipă. Dar apoi viteza se schimbă, motorul scoase un vaiet, ranga îi căzu în mâini, iar liftul începu să se ridice, urcând tot mai iute și dezvăluind cu fiecare etaj lumina albă care se revărsa în abis.

Hoffmann se adună și vârî ranga între uși, potrivind-o în deschizătură. Ușile se depărtară puțin. Liftul urcase la ultimul etaj și se oprise. Auzi o bufnitură, după care văzu că începe iar să coboare. Se ridică și își introduse degetele în fanta îngustă. Atârna cu picioarele depărtate. Mușchii erau încordați la maximum. Lăsându-și capul pe spate, urlă din cauza efortului. Ușile cedară un pic, apoi se deschiseră larg. Întunericul se lăsa în spatele său. Curentul de aer și urletul liftului deveneau tot mai puternice. Cu un ultim efort, făcu un salt înainte, pe podeaua de ciment.

Leclerc se afla în biroul său din sediul poliției, pe punctul de a pleca acasă, când

primi un telefon despre un cadavru descoperit într-un hotel de pe Rue de Beme. Pe baza descrierii – față suptă, păr strâns în coadă, haină de piele – își dădu seama imediat că era vorba de bărbatul care îl atacase pe Hoffmann. Cauza morții, i se spuse, era strangularea, dar nu se știa precis dacă era vorba despre o sinucidere sau o crimă. Victima era un neamț: Johannes Karp, în vârstă de cincizeci și opt de ani. Pentru a doua oară în acea zi, Leclerc își sună nevasta să o anunțe că întârzie, după care se urcă în spatele unei mașini de patrulă, la oră de vârf și porni către partea nordică a fluviului.

Era în tură de aproape douăzeci de ore și se simțea frânt de oboseală. Dar perspectiva unei morți suspecte, caz întâlnit numai de vreo opt ori pe an în Geneva, îi dăduse energie. Cu luminile și sirena pornite, mașina goni pe bulevardul Carl-Vogt, traversă podul, trecu pe banda stângă de pe Rue de Sous-Terre, forțându-i pe ceilalți participanți la trafic să-i elibereze calea. Pe bancheta din spate, Leclerc sună la biroul șefului și lăsa un mesaj, anunțând că suspectul din cazul Hoffmann se pare că a fost găsit mort.

În fața hotelului Diodati de pe Rue de Beme era o atmosferă aproape carnavalescă. Patru mașini de poliție împrăștiu lumini albastre în întunericul timpuriu al serii. Pe trotuarul opus se strânsese o mulțime considerabilă, în care se găseau și niște negrese prostituate, îmbrăcate sumar și țiștor, glumind cu localnicii. Benzi fluturânde, cu dungi negre și galbene, țineau spectatorii la distanță. Din când în când, se declanșa câte un bliț. „Parcă sunt niște fani nerăbdători să-și vadă idolul”, se gândea Leclerc în timp ce ieșea din mașină. Unul dintre jandarmi ridică banda, iar Leclerc se aplecă și trecu pe sub ea. Pe vremuri patrulase în zona aceasta. Ajunsese să cunoască numele tuturor prostituatelor. Unele dintre ele probabil deveniseră buni. Dacă se gândea bine, vreo două erau buni încă de pe atunci.

Intră în Diodati. I se spunea altfel în anii optzeci. Nu-și amintea cum. Oaspeții hotelului fuseseră adunați la recepție, de unde nu aveau voie să plece până ce nu dădeau o declarație. Printre ei se aflau câteva prostituate și niște bărbați în costume elegante, care ar fi trebuit să aibă mai multă minte. Acum stăteau într-o parte, jenați și morocănoși. Pentru că ideea de a se urca în liftul minuscul nu-i surâdea deloc, Leclerc o luă pe scări, oprindu-se la fiecare etaj părăsit ca să-și tragă răsuflarea. În fața camerei în care fusese găsit cadavrul, coridorul era înțesat de oameni în uniformă. Fu nevoit să-și pună o salopetă albă, mănuși albe din latex și să-și îmbrace pantofii în plastic transparent. Refuză să-și tragă și gluga. „Arăt ca un iepure alb tâmpit”, își spuse.

Nu îl cunoștea pe detectivul însărcinat cu acest caz. Era un tip nou, pe care îl chema Moynier și care avea, se pare, douăzeci de ani și ceva, deși îi era greu să-și dea seama din cauza glugii. I se vedea numai fața ovală și rozalie ca a unui bebeluș, în cameră se mai aflau un patolog și un fotograf, tot în costume albe. Amândoi erau oameni cu experiență, dar nu atât de multă ca Leclerc. Nimeni nu era de-o seamă cu Leclerc. Leclerc era bătrân ca munții Jura. Analiză din priviri cadavrul atârnat de clanța ușii. Deasupra lațului care se afundase în carne, capul se înnegrise. Chipul era brăzdat de nenumărate tăieturi și zgârieturi. Avea un ochi umflat rău. Osos, spânzurat, neamțul arăta ca o cioară moartă lăsată în gard de un fermier ca să le sperie pe celelalte, în baie nu se găsea niciun întrerupător. Chiar și așa, se vedea că bazinul toaletei e mânjit cu

sânge. Galeria perdelei de duș atârna, desprinsă din perete. La fel și chiuveta.

Moynier spuse:

— Un tip de alături jură că a auzit zgomote de încăierare înjur de ora trei. E sânge și lângă pat. Pentru moment, o să declar că e vorba de crimă.

— Ce mișcare inteligentă, spuse Leclerc.

Patologul tuși pentru a-și masca hohotul de râs.

Moynier nu observă nimic. Spuse mai departe:

— Am făcut bine că te-am sunat? Crezi că ăsta e omul care l-a atacat pe bancherul american?

— Așa se pare.

— Bine atunci. Leclerc, sper că n-ai nimic de obiectat, dar, având în vedere că eu am ajuns primul, ăsta e cazul meu acum.

— Dragul meu, n-ai decât să-l iei.

Leclerc se întreba cum de se intersectase ocupantul acelei camere mizere cu proprietarul unei vile de 60 de milioane de dolari din Cologny. Pe pat, obiectele personale ale mortului fuseseră băgate câte unul în pungi de plastic și aranjate pentru a fi inspectate. Haine, aparat de fotografiat, două cuțite, un impermeabil care părea sfâșiat în față. „Hoffmann avea pe el unul exact la fel când a mers la spital”, își spuse Leclerc. Ridică un încercător.

— ăsta nu e de la vreun laptop? întrebă. Unde e?

— N-am găsit niciunul, răspunse Moynier dând din umeri.

Telefonul mobil al lui Leclerc suna. Era în buzunarul hainei.

Nu putea să ajungă la el prin salopeta de iepure tâmpit. Enervat, desfăcu fermoarul și își scoase mânușile. Moynier începu să protesteze că va contamina scena, dar Leclerc îi întoarse spatele. Cel care îl suna era asistentul său, tânărul Lullin, care se afla încă la birou. Îi spuse că tocmai se uitase în registrul după-amiezii. Un psihiatru, dr. Polidori din Vemier, sunase cu niște ore în urmă, în legătură cu un pacient de-al ei care prezenta simptome schizofrenice periculoase – spusese că individul a avut o altercație cu cineva – dar când mașina de patrulă ajunsese la cabinetul ei, bărbatul dispăruse. Numele lui este Alexander Hoffmann. Psihiatrul n-a știut să le spună unde locuiește, dar le-a făcut o descriere.

— A menționat cumva dacă avea cu el un laptop? întrebă Leclerc.

Auza un foșnet de pagini. După o pauză, Lullin îi zise:

— De unde ai știut?

Încă ținând ranga strâns în mâini, Hoffmann o luă la goană pe scări, de la subsol până la parter, hotărât să le spună tuturor ce se întâmplase cu Rajamani. La ușa din hol se opri. Pe fereastra dreptunghiulară zări un grup de șase jandarmi în uniforme negre și bocanci, cu armele trase, traversând în pas alergător zona de recepție și îndreptându-se către interiorul clădirii, în urma lor gâfâia Leclerc. Odată ce trecură cu toții de turnichet, ușa de la intrare fu încuiată, iar doi polițiști înarmați se postară de-o parte și de alta.

Hoffmann se întoarse și coborî iute scările până ajunse înapoi în parcare. Rampa care dădea în stradă era la vreo cincizeci de kilometri depărtare. Porni spre ea. În

spatele lui, auzi un scârțâit ușor de roți pe ciment. Un BMW mare și negru ieși brusc dintr-un loc de parcare, se redresă și, cu farurile aprinse, veni drept spre el. Fără să se mai gândească, Hoffmann sări în fața mașinii, obligând șoferul să oprească, apoi alergă la portieră și o deschise.

Ce arătare trebuie să fi fost președintele companiei Hoffmann Investment Technologies! Plin de sânge și praf, cu hainele murdare de ulei și ținând în mâini o rangă de aproape un metru. Nici nu era de mirare că șoferul nu știa cum să se dea jos mai repede. Hoffmann azvârli ranga pe scaunul din dreapta, puse cutia automată în poziția D și apăsă cu putere pe pedala de accelerație. Mașina greoaie porni pe rampă legănându-se. În fața lui, ușa de oțel abia începuse să se ridice. Fu nevoit să frâneze și să aștepte să se deschidă complet. În oglinda retrovizoare îl vedea pe proprietarul mașinii. Adrenalina îi preschimbase groaza în furie, iar acum urca rampa, pregătit să-și ia revanșa. Hoffmann încuie ușile. Bărbatul începu să țipe și să bată cu pumnii în geamul portierei. Prin sticla groasă și fumurie vocea lui se auzea înăbușit, ca și cum bărbatul s-ar fi aflat sub apă. Ușa de oțel se ridicase complet. Hoffmann își mută piciorul de pe frână pe accelerație. Disperat să plece, apăsă întruna pedala. BMW-ul făcu un salt peste bordura trotuarului, apoi viră pe două roți pe strada pustie, cu sens unic.

La al cincilea etaj, Leclerc și oamenii lui ieșiră din liftul funcțional. Inspectorul apăsă un buton și se așeză în dreptul camerei de supraveghere. Era seară, iar recepționarul plecase acasă. Le deschise Marie-Claude. Bărbații înarmați dădură năvală pe lângă ea. Îngrozită, femeia își duse mâna la gură.

— Îl caut pe dr. Hoffmann. E aici? o întreabă Leclerc.

— Da, bineînțeles.

— Ne duci la el, te rog?

Îi conduse către ringul de tranzacționare. Quarry auzi agitația și se întoarse. Până atunci încercase să-și dea seama ce se întâmplase cu Hoffmann. Ajunsese la concluzia că sigur încă e cu Rajamani și îi luase absența prelungită drept un semn bun. După un timp de gândire, își zisese că ar fi mai bine dacă fostul director de risc ar fi convins să nu încerce să le închidă afacerea în acel moment de cumpănă. Dar când dădu cu ochii de Leclerc și de jandarmi, știu imediat că intraseră la apă. Cu toate acestea, era hotărât să se ducă la fund cu demnitate, așa cum făcuseră și strămoșii săi.

Spuse calm:

— Pot să vă ajut cu ceva, domnilor?

— Trebuie să vorbim cu dr. Hoffmann, spuse Leclerc.

Polițistul se legăna la stânga și la dreapta, ridicându-se în vârful picioarelor, încercând să-l identifice pe american printre capetele uimite ale quanților care se întorceau spre el din spatele monitoarelor.

— Rămâneți pe loc, vă rog.

— Cred că tocmai ați trecut pe lângă el. A ieșit să discute cu unul dintre directori.

— Afară din clădire? Sau unde?

— Am crezut că a ieșit pe coridor...

Leclerc trase o înjurătură. Le spuse jandarmilor de lângă el:

— Voi trei, verificați sediul!

Apoi către ceilalți:

— Voi trei, veniți cu mine!

După care se adresează întregii săli:

— Nu părăsește nimeni clădirea fără acordul meu. Nu da nimeni telefoane. O să încercăm să terminăm cât mai repede. Vă mulțumesc pentru înțelegere.

Se întoarse iute la recepție. Quarry veni după el:

— Îmi cer scuze, inspectore. Mă scuzați. Dar ce a făcut Alex mai precis?

— A fost găsit un cadavru. Trebuie să vorbim cu el. Mă iertați...

Părăsi birourile cu pași mari și ieși pe coridor. Era pustiu. I se părea că ceva nu este în regulă cu acel loc. Privirea lui cerceta toate cotloanele.

— Ce companii mai sunt la etajul ăsta?

Quarry se ținea după el. Chipul îi era alb ca varul.

— Suntem numai noi, l-am închiriat pe tot. Despre ce cadavru e vorba?

Leclerc se adresează oamenilor săi:

— O să începem de jos și continuăm până la ultimul etaj.

Unul dintre jandarmi chemă liftul. Ușile se deschiseră.

Leclerc fu primul care observă pericolul și, cu ochii ieșiți din orbite, îi strigă să rămână pe loc.

— Iisuse, spuse Quarry, privind abisul. Alex...

Ușile începeau să se închidă. Jandarmul apăsă iar butonul ca să le redeschidă. Leclerc se lăsă în genunchi, se târî până la margine și se uită în jos. Era imposibil să străpungă întunericul cu privirea. Simți ceva umed pe gât și când se șterse văzu pe degete un lichid vâscos. Își ridică privirea și zări fundul liftului. Se oprise chiar la etajul de deasupra. De el atârna ceva. Leclerc își retrase repede capul.

Gabrielle terminase de împachetat. Valizele erau în hol: una mare, una mai mică și o geantă de umăr. Bagajul era insuficient pentru o mutare definitivă, dar era mai mult decât îi trebuia pentru o seară. Ultimul avion către Londra era programat să decoleze la 09.25, iar British Airways anunțase pe site că sporise măsurile de securitate după atentatul cu bombă de la Vista Airways. Trebuia să plece chiar în acel moment dacă voia să-l mai prindă. Se duse în atelierul ei și îi scrisese lui Alex un bilet în stilul clasic, demodat, pe hârtie albă, cu stilou cu peniță de oțel și cerneală indiană.

Primul lucru pe care dorea să i-l spună era că îl iubește și că nu îl părăsește definitiv. „Poate ai fi preferat asta.” Pur și simplu avea nevoie să se rupă o vreme de Geneva. Fusesse la CERN și se întâlnise cu Bob Walton – „Nu te enerva, e bine intenționat, își face griji pentru tine” – și i-a prins bine pentru că, pentru prima oară, a înțeles ce lucru extraordinar încerca să facă el și cât de epuizat trebuie să fie.

Îi părea rău că l-a acuzat de eșecul expoziției. Dacă tot mai susținea că nu el a cumpărat toate lucrările, bineînțeles că îl credea. „Dar, scumpule, ești convins de ce spui? Cine altcineva ar fi putut să o facă?” Poate că avea iar o cădere nervoasă, dar, dacă așa stăteau lucrurile, ea dorea să îl ajute. Ceea ce *nu* și-a dorit niciodată este să afle pentru prima oară de problemele lui din trecut de la un polițist, ultimul de la care s-ar fi așteptat să audă așa ceva. „Dacă o să mai fim împreună, trebuie să fim sinceri unul

cu celălalt.” în urmă cu mulți ani, venise în Elveția numai pentru câteva luni, pentru o slujbă temporară, dar a ajuns să se stabilească aici și să își construiască viața în jurul lui Alex. Poate dacă ar fi avut copii, situația ar fi fost alta. Ce se întâmplase în ziua aceea o făcuse să-și dea seama că munca, fie ea și creativă, nu este un substitut pentru viață, în timp ce, credea ea, pentru el este *exact asta: un surogat*.

Apoi trecu la problema esențială. După cum îi spusese Walton, el își dedicase viața încercării de a crea o mașină care poate să gândească, să învețe și să acționeze independent de oameni. Pentru ea, ideea era înfricoșătoare, chiar dacă Walton o asigurase că intențiile lui fuseseră în întregime onorabile – „și, pentru că te cunosc, sunt sigură că au fost”. Dar să ai o asemenea ambiție și să o pui în întregime în serviciul banului nu era ca și cum ai aduce împreună sacral și profanul? Nici nu era de mirare că se comportase așa de ciudat. Până și *a dori* să ai un miliard de dolari, nemaivorbind de *a deține* o astfel de sumă, era curată nebunie în opinia ei. A fost o vreme când și el i-ar fi dat dreptate. Dacă cineva inventează un lucru de care are nevoie toată lumea, foarte bine, de acord. Dar să-l folosești pentru jocuri de noroc (nu înțelesese niciodată cu ce anume se ocupa de fapt compania lui, dar asta i se părea esențialul), ei bine, lăcomia asta era mai cruntă decât nebunia, era *primejdioasă* – *nimic bun* n-ar fi ieșit din ea – și de asta trebuia să *plece din Geneva*, ca să nu fie înghițită de orașul ăsta și de valorile lui.

Scria cu frenezie, pierzând noțiunea timpului. Stiloul aluneca pe hârtie, lăsând în urmă o caligrafie elaborată. Lumina se retrăgea din seră. Dincolo de lac scânteiau luminile orașului. O măcina gândul că Alex se afla undeva, acolo, cu mințile rătăcite.

„Mă simt groaznic să plec când tu nu ești bine, dar dacă nici nu mă lași să te ajut și nici la doctor nu te duci, atunci n-are rost să mai stau, nu-i așa? Dacă ai nevoie de mine, sună-mă. Te rog. Oricând. E tot ce mi-am dorit vreodată. Te iubesc. G.”

Băgă scrisoarea într-un plic, îl lipi, scrise pe el un „A” uriaș și porni cu el spre birou, oprindu-se o clipă în hol ca să-l roage pe șoferul-bodyguard să-i pună valizele în mașină și să o ducă la aeroport.

Intră în biroul soțului ei și rezemă plicul de tastatura calculatorului. Se poate să fi apăsător din greșală pe o tastă, pentru că ecranul se luminează deodată și văzu imaginea unei femei aplecându-se peste birou. Îi trebui un moment să-și dea seama că este ea. Se uită în spate, apoi deasupra, la luminița roșie a detectorului de incendiu. Femeia de pe ecran făcea la fel.

Apăsă mai multe taste, la întâmplare. Nu se întâmplă nimic. Apăsă ESCAPE și imaginea se micșoră în colțul din stânga sus al ecranului. Era doar una dintre cele douăzeci și patru de filmări diferite, care arătau împreună ca un ochi de insectă bombat. I se păru că într-una dintre ele se mișcă ceva. Apucă mouse-ul și dădu click pe ea. Pe ecran apăru o imagine filmată pe timp de noapte, cu ea așezată pe pat, îmbrăcată într-un halat scurt și stând cu picioarele încrucișate și mâinile sub cap. O lumânare strălucea lângă ea intens ca un soare. Filmul era mut. Femeia din imagine își descheie cordonul, își scoase halatul și întinse mâinile, goală. Capul unui bărbat, capul nevătămat al lui Alex, apăru în colțul din dreapta jos al ecranului. Și el se dezbrăcă.

Auzi pe cineva tușind politicos.

— *Madame* Hoffmann? întrebă o voce din spatele ei.

Gabrielle își dezlipi de pe ecran privirea îngrozită și dădu peste șofer, care aștepta în prag. În spatele lui se vedeau două șepci negre de jandarm.

În New York, începând cu ora 13.30, bursa a înregistrat o asemenea volatilitate, încât frecvența de *liquidity replenishment points* a crescut la o medie de șapte pe minut, înlăturând de pe piață un procent de lichiditate estimat la douăzeci și cinci la sută. Dow scăzuse cu peste un procent și jumătate, iar S&P 500, cu două procente. VIX crescuse cu zece procente.

„Masculii cei mai viguroși, sau cei care au avut cel mai mult succes în lupta cu condițiile lor de viață, lasă în general cea mai numeroasă progenitură.”^[61]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Zimeysa era pământul de nicăieri. Nu avea istorie, geografie sau locuitori. De fapt, numele era un acronim: Zona Industrială Meyrin-Satigny. Hoffmann conducea printre niște clădiri joase, care nu arătau nici a blocuri de birouri și nici a fabrici, ci erau mai curând un amestec între cele două. Ce se întâmpla aici? Ce se construia? Era imposibil de spus. Brațele scheletice ale macaralelor se întindeau deasupra șantierelor de construcții și a parcarilor pentru camioane, goale pe timpul nopții. Putea să fie oriunde în lume. Aeroportul se afla la mai puțin de un kilometru spre est. Luminile terminalului străluceau palid pe cerul întunecat, vălurit de nori joși. De câte ori trecea un avion pe deasupra se auzea un zgomot ca de talaz care se rostogolește și se sparge de mal. Un crescendo asurzitor care îi întindea lui Hoffmann nervii la maximum, urmat de vaietul refluxului. Luminile de aterizare se retrăgeau dintre macarale și acoperișurile plate, lăsându-le în urmă ca pe niște epave.

Conducea BMW-ul cu mare grijă, cu fața aproape lipită de parbriz. Erau multe lucrări la drumuri, se întindeau cabluri, mai întâi o bandă era închisă, apoi cealaltă, de parcă s-ar fi organizat o cursă cu obstacole. Cotitura către Route de Clerval era la dreapta, după un centru de distribuție de piese auto – Volvo, Nissan, Honda. A semnalizat direcția. Drept în față, pe stânga, a văzut o stație de benzină. A tras în dreptul pompelor și a intrat în magazin. Filmul camerei de supraveghere îl arăta ezitând, apoi îndreptându-se hotărât către un raft cu bidoane de benzină: metalice, roșii, calitate bună, treizeci și cinci de franci bucata. Filmarea era lentă, mișcările păreau sacadate, ca de marionetă. A cumpărat cinci bucăți și a plătit în bani gheață. Camera de la casă îi arăta clar rana din vârful capului. Vânzătorul l-a descris ca fiind într-o stare de agitație. Fața și hainele îi erau unsuroase, pline de ulei. Avea sânge uscat în păr.

— Ce-i cu atâtea lucrări la drumuri? a întrebat Hoffmann cu un zâmbet strâmb.

— De luni întregi e așa, *monsieur*. Bagă cabluri cu fibră optică.

Hoffmann a ieșit în curte cu bidoanele de benzină. A trebuit să facă două drumuri ca să le aducă pe toate la cea mai apropiată pompă. A început să le umple pe rând. În afară de el nu mai era niciun client. Se simțea îngrozitor de expus stând singur sub luminile fluorescente. A observat că vânzătorul îl privește. Un alt avion a trecut pe deasupra lor, făcând aerul să vibreze. Îi zdruncina măruntaiele. A terminat de umplut și ultima canistră, a deschis portiera din spate și le-a pus pe toate pe banchetă. S-a întors

în magazin, a plătit o sută șaiszeci și opt de franci pentru benzină și încă douăzeci și cinci pentru o lanternă, două brichete și trei bucăți de pânză de curățat. Tot în bani gheață. A ieșit din magazin fără a mai privi înapoi.

Leclerc examinează repede cadavrul din casa liftului. Nu era mare lucru de văzut. Îi amintea de un caz de sinucidere din gara Comavin, de care se ocupase mai demult. Avea nervii tari. Numai cadavrele neidentificate, care îl priveau cu ochi vii și plini de reproș, îi dădeau fiori: „Unde erai când am avut nevoie de tine?”

La subsol, vorbi pe scurt cu afaceristul austriac a cărui mașină o furase Hoffmann. Bărbatul era furios la culme, îl trăgea pe Leclerc la răspundere pentru cele întâmplătoare chiar mai mult decât îl învinovățea pe cel care comisese infracțiunea – „Plătesc toate impozitele, mă aștept ca poliția să mă apere” și așa mai departe iar Leclerc era nevoit să asculte politicos. Numărul de înmatriculare și descrierea mașinii fuseseră transmise către toți polițiștii genovezi. Chiar în acele momente, poliția percheziționa clădirea și evacua angajații. Medicii legiști erau așteptați să sosească din clipă în clipă. Doamna Hoffmann fusese luată din casa de la Cologny și adusă pentru interogatoriu. Biroul șefului de poliție fusese înștiințat, dar comisarul se afla la un dineu oficial în Zurich, ceea ce era o mare ușurare. Leclerc nu știa ce altceva ar mai fi putut să facă.

Pentru a doua oară în acea seară, era nevoit să urce multe scări. Amețise de atâta efort. Simțea furnicături în mâna stângă. Trebuia să se ducă la un control. Soția îl bătea la cap întruna. Se întreba dacă Hoffmann își omorâse colegul și pe neamțul din hotel. La prima vedere, părea imposibil. Mecanismul de siguranță al liftului cedase. Dar, trebuia să recunoască, era o coincidență ieșită din comun că același om se aflase la ambele scene ale crimei într-un interval de două ore.

Ajungând la al cincilea etaj, se opri să-și mai tragă răsuflarea. Intrarea în birourile fondului de hedging era liberă. Un jandarm tânăr stătea de gardă. Leclerc îl salută dând din cap și trecu pe lângă el. Pe ringul de tranzacționare domnea o atmosferă de isterie generală, nu de șoc, așa cum s-ar fi așteptat să fie la moartea unui coleg. Angajații, atât de tăcuți la început, erau acum adunați în grupuri și vorbeau cu însuflețire. Englezul, Quarry, veni alergând spre el. Pe ecrane, cifrele erau în continuă schimbare.

— Ați aflat ceva de Alex? întrebă Quarry.

— Se pare că a amenințat un șofer și i-a furat mașina. L-am dat în urmărire.

— Nu-mi vine să cred...

Leclerc îl întrerupse.

— Mă scuzați, *monsieur*. Pot să văd biroul doctorului Hoffmann, vă rog?

Quarry încercă să se eschiveze:

— Nu știu ce să zic. Cred că ar trebui să chem avocatul...

Leclerc îi răspunse ferm:

— Sunt sigur că o să vă sfătuiască să cooperați.

Se întreba ce încearcă să ascundă bancherul.

Quarry bătu imediat în retragere:

— Da, bineînțeles.

Podeaua din biroul lui Hoffmann era plină de moloz. Gaura din tavan se căsca

deasupra mesei de lucru. Leclerc o privea cu uimire:

— Când s-a întâmplat asta?

Jenat, Quarry se fâstâci, de parcă ar fi trebuit să recunoască existența unei rude nebune.

— Acum o oră, Alex a smuls detectorul de incendiu.

— De ce?

— Credea că e o cameră ascunsă în el.

— Și era?

— Da.

— Cine a instalat-o?

— Consultatul nostru pentru probleme de securitate, Maurice Genoud.

— Cine l-a autorizat?

— Păi... se bâlbâi Quarry, neștiind cum să scape. De fapt, se pare că Alex.

— Hoffmann se spiona pe sine însuși?

— Da, așa se pare. Dar nu-și amintește să fi cerut asta.

— Și unde e Genoud acum?

— Cred că a coborât la oamenii tăi după ce a fost descoperit cadavrul lui Gana. El se ocupă de securitatea întregii clădiri.

Leclerc se așază la biroul lui Hoffmann și începu să umble prin sertare.

— Nu-ți trebuie mandat pentru asta? întrebă Quarry.

— Nu.

Leclerc găsi cartea lui Darwin și CD-ul de la secția de radiologie a Spitalului Universitar. Pe canapea observă un laptop. Îl deschise, studie fotografia lui Hoffmann, apoi deschise fișierul care conținea conversația lui Hoffmann cu mortul, Karp. Era atât de absorbit, încât abia își ridică privirea când intră Ju-Long.

— Scuză-mă, Hugo, zise Ju-Long, dar cred că trebuie să vezi ce se întâmplă la burse.

Încruntat, Quarry se aplecă spre ecran, schimbând afișaj după afișaj. Bursele cădeau vertiginos. VIX crescuse peste măsură, euro cădea, investitorii renunțau la acțiuni și se agățau de aur și de obligațiuni de trezorerie pe zece ani, ale căror câștiguri scădeau drastic. Bani dispăreau de pe piață. Numai în tranzacțiile electronice de S&P futures, în mai puțin de nouăzeci de minute, lichiditatea din segmentul de cumpărare scăzuse de la 6 miliarde la 2,5 miliarde de dolari.

„Asta a fost”, își spuse.

— Inspectore, dacă am terminat, trebuie să mă întorc la treabă, îi zise. E o lichidare de proporții în curs de desfășurare în New York.

— Ce rost mai are? întrebă Ju-Long. Oricum nu mai avem niciun control.

Disperarea din glasul lui îl făcu pe Leclerc să-și ridice deodată privirea.

— Avem niște probleme tehnice, explică Quarry.

Observase expresia bănuitoare de pe chipul lui Leclerc.

Totul s-ar transforma într-un coșmar dacă subiectul anchetei n-ar mai fi căderea nervoasă a lui Hoffmann, ci prăbușirea întregii companii. Organele de reglementare ar năvăli peste ei la prima orăa dimineții.

— Nu avem motive să ne facem griji, dar trebuie să vorbesc cu oamenii mei...

Tocmai se ridicase de la birou, când deodată Leclerc îi spuse cu fermitate:

— O clipă, te rog.

Se uita la ringul de tranzacționare. Până în acel moment nu observase că și compania avea probleme. Dar, de data aceasta, zări pe lângă pâlcurile de angajați neliniștiți câteva figuri rătăcite alergând de colo-colo. Mișcările lor transmiteau un mesaj clar de panică, pe care, la început, îl pusese pe seama morții colegului și a dispariției liderului lor. Deodată își dădu seama că de fapt fenomenul nu avea nicio legătură cu ei și că era ceva de proporții.

— Ce fel de probleme tehnice? întrebă.

Se auzi un ciocănit scurt în ușă, după care se ivi capul unui jandarm.

— Am dat de urma mașinii furate.

Leclerc se întoarse cu fața la el.

— Unde e?

— A sunat un tip dintr-o stație de benzină din Zimeysa. Cineva cu semnalmentele lui Hoffmann, aflat la volanul unui BMW negru, a cumpărat o sută de litri de combustibil.

— O sută de litri? Doamne, cât de departe vrea să fugă?

— De asta a sunat tipul. A zis că nu i-a pus în rezervor.

Numărul 54 de pe Route de Clerval era la capătul unei străzi pe care se aflau un centru de manipulare a mărfurilor și o fabrică de reciclare a deșeurilor și care se termina într-o fundătură, lângă o cale ferată. Clădirea se înălța albă în amurg, în spatele unei perdele de copaci. O construcție pătrătoasă de oțel, cu două sau trei etaje. Îi era greu să-și dea seama exact cât de înaltă e, pentru că nu avea ferestre. De marginile acoperișului erau atașate lumini de siguranță. Camere video se iveau de după colțuri, urmărindu-l pe Hoffmann în timp ce mergea. Un drum strâmt de acces ducea la niște porți metalice. În spatele lor era o parcare pustie, întreaga zonă era securizată cu un gard de oțel, deasupra căruia se aflau trei rânduri de sârmă ghimpată. Se gândi că, probabil, fusese inițial un depozit sau centru de distribuție. N-avuseseră timp pentru o proiectare specială. Hoffmann trase în fața porților. Lângă fereastră erau o consolă și un interfon. Ceva mai încolo se zărea ochiul minuscule și roz al unei camere cu infraroșu.

Se aplecă și sună la interfon. Niciun răspuns. Se uită la clădire. Părea abandonată. Se strădui să gândească din perspectiva unei mașini, apoi tastă cel mai mic număr care poate fi exprimat ca sumă a două cuburi în două modalități diferite. Dintr-odată, porțile se deschiseră.

Conduse încet prin parcare, de-a lungul clădirii. În oglinda retrovizoare vedea cum camera video îl urmărește în continuare. Mirosul de benzină care venea din spate îi făcea rău. Coti și trase în fața unei uși de garaj uriașe, de oțel – intrarea pentru furnizori, mare cât pentru un camion. Sus, camera video era ațintită asupra lui. Coborî din mașină și se apropie de ușă. Avea un sistem de citire biometrică, la fel ca în companie. Se opri în fața scannerului. Ușa rabatabilă se ridică imediat ca o cortină la teatru, dezvăluind o hală goală. Hoffmann se întoarse către mașină și atunci văzu, dincolo de calea ferată, lumini albastre și roșii apropiindu-se foarte repede. Vântul aduse până la el urletele sirenei.

Intră cu mașina imediat în fostul depozit, opri motorul și își ciuli urechile. Nu se mai auzea sirena. Probabil nu pe el îl căutau. Se hotărî să închidă ușa, pentru orice eventualitate. Se duse la panoul de control, dar nu găsi niciun întrerupător. Rupse cu dinții ambalajul de plastic în care era lanterna. Verifică dacă funcționează, apoi apăsă butonul de închidere a ușii. Se auzi un sunet de avertizare. O lumină portocalie se aprinse și se stinse cu repeziciune. Întunericul se lăsa odată cu șipcile de oțel. În zece secunde, oblonul zornăi pe ciment, nimicind și ultima fâșie de lumină. Se simțea singur în întuneric, victima propriilor închipuiri. Dar liniștea nu era desăvârșită. Auzea ceva. Luă ranga de pe scaunul din față al BMW-ului. Cu mâna stângă, lumină pereții goi și tavanul, descoperind o altă cameră video, așezată sus, într-un colț, de unde îl privea cu răutate, sau cel puțin așa i se părea. Dedesubt era o ușă metalică și ea activată tot de un scanner biometric. Cu ranga sub braț, își lumină fața și, de probă, își așeză palma pe panou. Câteva secunde nu se întâmplă nimic, după care ușa se deschise – aproape în silă, se gândi – către niște scări de lemn care duceau spre un culoar.

La lumina lanternei, văzu în capăt o ușă. Se auzea clar un vuiet slab de calculatoare. Tavanul era jos și aerul rece ca într-un supermarket. Probabil aveau un sistem de ventilație sub pardoseală, așa cum instalaseră și în sala calculatoarelor de la CERN. Merse până în capăt, pășind cu grijă, apoi își apăsă palma pe senzor și deschise ușa către o pepinieră de procesoare zgomotoase și pline de luminițe. În raza subțire a lanternei, observă că plăcile de bază erau așezate pe rafturi de oțel care se întindeau de la un capăt la altul, în ambele părți ale camerei, emanând o aromă dulce, stranie și familiară de praf ars. O firmă de service pentru calculatoare lipise câte un abțibild pe fiecare: în cazul în care întâmpinați vreo problemă, apăsați acest număr. Înaintă încet, luminând culoarele la stânga și la dreapta. Fascicolul de lumină se destrăma în întuneric. Se întrebă cine mai are acces acolo. Probabil firma de securitate – echipa lui Genoud – personalul de la curățenie și întreținere și tehnicienii. Dacă fiecare primea instrucțiunile și plata prin e-mail, atunci locul putea funcționa independent, numai prin muncă externalizată, fără să aibă nevoie de propria mână de lucru. Modelul gatesian suprem al sistemului nervos digital corporatist. Își aduse aminte ce deviză aveau cei de la Amazon la începuturi: „O companie reală într-o lume virtuală.” Poate că acest loc reprezenta următorul pas firesc din lanțul evoluției: o companie virtuală într-o lume reală.

Ajunse la altă ușă și repetă mișcările cu lanterna și senzorul. Când ușa se deschise, rămase pe loc și se uită cu atenție la toc. Pereții nu erau făcuți din blocuri mari, ci dintr-un material subțire, prefabricat. De afară, își imaginase clădirea ca pe o singură hală imensă, dar acum își dădea seama că e, de fapt, ca un fagure. Avea structura celulară a unei colonii de insecte. Trecu pragul, auzi zgomot dintr-o parte și se întoarse, surprinzând un robot cu șenile IBM TS3500 venind direct spre el. Robotul se opri, scoase un disc, după care se făcu nevăzut. Îl privea fără să se miște, așteptând să i se domolească bătăile inimii. Sesiză o activitate intensă. Trecând mai departe, văzu că alți patru roboți goneau pentru a-și îndeplini sarcinile. În colțul îndepărtat, lumina lanternei dezvăluia o scară din metal care ducea la un etaj superior.

Camera vecină era mai mică și părea a fi locul de unde plecau firele. Îndreptă

lanterna spre două cabluri mari, negre și groase cât pumnul, care ieșeau dintr-o cutie metalică închisă, coborau ca niște rădăcini tuberoase într-un șanț care trecea pe sub picioarele lui și se terminau într-un fel de panou cu întrerupătoare. Pereții culoarului erau protejați de un grilaj metalic. Știa că fibrele optice GVA-1 și GVA-2 treceau pe lângă aeroportul genovez și se îndreptau spre Germania. Sursa lor era în sudul Franței, în Marsilia. Datele puteau fi transmise și recepționate din New York cu aceeași viteză pe care o aveau particulele din Marele Accelerator de Hadroni. Cu o fracțiune mai puțin decât viteza luminii. VIXAL era de departe cea mai rapidă cale de comunicare din Europa.

Raza lanternei se opri asupra altor cabluri, întinse de-a lungul pereților, la nivelul umerilor, îmbrăcate parțial în metal galvanizat, care ieșeau din spatele unei ușițe încuiate cu lacăt. Introduse ranga în inel și o agită până reuși să-l spargă. Lacătul cedă. Ușa se deschise larg și, la lumina lanternei, văzu un fel de centru de control al energiei. Avea contoare electrice, o cutie cu siguranțe de mărimea unui dulap mic și câteva întrerupătoare-limitatoare de cursă. O altă cameră video îl supraveghea cu îndârjire. Trase repede mânerul întrerupătoarelor în jos, pe poziția OPRIT. În prima clipă nu se întâmplă nimic, după care, undeva în măruntaiele clădirii, un generator diesel se trezi la viață. În mod bizar, toate luminile se aprinseră. Înfuriat la culme, Hoffmann îndreptă ranga spre cameră și își pocni asupra ei în ochi, zdrobindu-l, apoi se duse la cutia cu siguranțe și îi spintecă învelișul de plastic. În cele din urmă, când observă că tot efortul lui e în zadar, renunță.

Stinse lanterna și se întoarse în centrul de comunicații. În capăt, se opri cu fața la senzor, străduindu-se să-și mențină o expresie neutră. Ușa se deschise. Sala era imensă, avea tavanul înalt, ceasuri digitale care marcau diferitele fusuri orare și ecrane TV uriașe. Evident, era modelată după ringul de tranzacționare de la Les Eaux-Vives. O unitate centrală de control, compusă din monitoare cu șase ecrane și altele separate, care afișau în formă de grilă imaginile surprinse de camerele video. În fața ei, acolo unde ar fi stat quanții, erau înșirate plăci de bază. Viteza cu care clipeau ledurile arăta că toate procesează la capacitate maximă.

„Asta trebuie să fie scoarța cerebrală”, își spuse Hoffmann. Le privi o vreme nemișcat, mut de uimire. Scena i se părea neașteptat de emoționantă. Erau atât de tenace și de absorbite de ceea ce făceau! Se simțea ca un părinte care vede că fiul său se descurcă în lume. Faptul că VIXAL era o mașinărie fără emoții sau conștiință, că nu avea alt scop decât să supraviețuiască prin acumularea banilor, că, dacă ar fi liber, după logica darwiniană, s-ar extinde până ar lua în stăpânire întreaga planetă – toate acestea nu scădeau în ochii lui Hoffmann importanța existenței uimitoare a lui VIXAL. Îl iertă chiar și pentru chinul pe care i-l pricinuiseră. Până la urmă, totul fusese făcut în numele cercetării. Nu-l poți judeca, tot așa cum nu poți pretinde unui rechin să aibă conștiință. Pur și simplu se comporta ca un fond de hedging.

Preț de o clipă, Hoffmann uită că venise să-l distrugă și se aplecă spre ecrane să vadă ce tranzacții efectuează. Erau procesate cu o viteză uimitoare, în cantități colosale – milioanele de acțiuni erau păstrate numai o fracțiune de secundă – o strategie care se numea *sniping* sau *sniffing*: ordinele efectuate erau anulate imediat, pentru a se verifica

dacă piețele aveau surse ascunse de lichiditate. Dar nu mai văzuse până atunci o abordare la un asemenea nivel. Profitul ar fi fost mic sau chiar inexistent și se întreba ce urmărește de fapt VIXAL. Atunci apărui pe ecran un semnal de alertă.

Apăruse în toate sălile de tranzacționare din lume, exact în același moment. Era 20.30 în Geneva, 14.30 în New York și 13.30 în Chicago.

„CBOE a anunțat măsuri de *self help* împotriva NYSE ARCA începând cu ora 01.30 CT. NYSE ARCA și-a epuizat NBBO și este indisponibilă. Toate sistemele CBOE funcționează normal.”

Jargonul își îndeplinea rolul obișnuit, ascunzând gravitatea problemei și diminuându-i importanța. Dar Hoffmann știa exact ce se întâmplă. CBOE este Bursa de Opțiuni din Chicago, care tranzacționează pe an aproximativ un miliard de contracte în opțiuni pe companii, indici și fonduri de investiții tranzacționabile. VIX este unul dintre ele. *Self help* este o măsură pe care o bursă americană are dreptul să o adopte împotriva alteia, dacă aceasta răspunde la comenzi cu o întârziere de peste o secundă. Fiecare bursă din Statele Unite se obligă să evite situația de *deal through*, adică să nu ofere investitorului un preț mai prost decât cel pe care îl poate obține la momentul respectiv de la orice altă bursă din lume. Sistemul este în totalitate automat și operează cu o viteză de miimi de secundă. Pe un expert ca Hoffmann, măsura de *self help* a Bursei de Opțiuni din Chicago îl avertiza că bursa electronică ARCA din New York trece printr-un fel de colaps. Întreruperea era suficient de gravă ca Chicago să nu mai redirecționeze comenzile aflate sub regulamentul National Best Bid and Offer (NBBO) către aceasta, chiar dacă oferea investitorilor prețuri mai bune decât Chicago.

Anunțul a avut două consecințe imediate. În primul rând, Chicago trebuia să intervină și să asigure lichiditatea oferită înainte de NYSE ARCA – într-o vreme în care lichiditatea oricum era insuficientă – și în al doilea rând, probabil cel mai important, a speriat piața de capital, care și așa era deja agitată.

Când Hoffmann citi mesajul de avertizare, nu făcu imediat legătura între situația respectivă și VIXAL. Dar, încurcat, își ridică privirea de pe ecran și privi luminițele pâlpâitoare ale unităților centrale. Era copleșit de cantitatea extraordinară de comenzi și de viteză cu care le procesau. Își aminti de imensul pariu fără acoperire pe care VIXAL îl făcea pe o piață de capital în colaps. Atunci înțelese ce urmărește algoritmul.

Bâjbâi în jurul consolei după telecomandă. Canalele de afaceri apărură toate odată, transmițând în direct conflictele între protestatarii și polițiștii dintr-o piață uriașă, în semiîntineric. Grămezi de gunoaie ardeau. Din când în când, exploziile din apropierea camerei video întrerupeau discuțiile comentatorilor. La CNBC scria pe burtieră: **BREAKING NEWS: ÎN ATENA, PROTESTATARI AU IEȘIT ÎN STRADĂ ÎN URMA APROBĂRII LEGII DE AUSTERITATE.**

Prezentatoarea spuse: „Vedem cum polițiștii lovesc oamenii cu bastoanele...”

Indicatorul din partea de jos a ecranului arăta că Dow scăzuse cu 260 de puncte.

Unitățile fremătau implacabil. Hoffmann porni din nou spre hală.

În acel moment, un alai zgomotos format din opt mașini de patrulă ale Departamentului de Poliție din Geneva gonea pe Route de Clerval, pustie acum și opri în afara perimetrului centrului de procesare, unde se deschisera o duzină de portiere. Leclerc și Quarry se aflau în prima mașină. Genoud, în a doua. Gabrielle era cu patru mașini în urmă.

Când se dădu jos de pe bancheta din spate, prima impresie a lui Leclerc fu că locul era o fortăreață. Contemplă gardul înalt de metal, sârma ghimpată, camerele video, parcare, acel „pământ al nimănui”, apoi pereții de oțel ai clădirii profilându-se ca temnița argintie a unui castel în amurg. Avea cel puțin cincisprezece metri înălțime. În spatele lui, polițiștii înarmați se revărsau din mașinile de patrulă. Unii purtau armură din Kevlar sau scuturi antiglonț. Stăteau cu pieptul împins înainte, gata de acțiune. Leclerc știa că, dacă nu are grijă, finalul nu poate să fie decât unul singur.

— Nu e înarmat, spuse el pe când trecea printre oamenii pregătiți de luptă, ținând strâns în mână o stație de emisie-recepție. Țineți minte asta: nu are nicio armă asupra lui.

— Are o sută de litri de benzină, zise un jandarm. E înarmat.

— Ba nu este. Voi patru mergeți pe partea cealaltă. Nimeni nu intră până nu dau eu comanda. Și nimeni nu trage. S-a înțeles?

Leclerc se duse la mașina în care se afla Gabrielle. Portiera era deschisă. Gabrielle stătea încă pe bancheta din spate, în stare de șoc. „Și nici n-am început”, își spuse Leclerc. Citise dialogurile din laptopul neamțului mort în timp ce mașina traversase Geneva. Se întreba ce ar simți Gabrielle dacă ar afla că propriul ei soț îl poftise pe intrus în casă și îl invitase să-l agreseze.

— *Madame Hoffmann*, spuse el, știu că vă e foarte greu, dar, vă rog...

Îi întinse mâna. Ea îl privi absentă o clipă, după aceea îl prinse de mână. Îl strângea cu putere, de parcă n-ar fi ajutat-o să iasă din mașină, ci dintre niște valuri care o trăgeau în adâncuri.

Răcoarea nopții o făcu să iasă din transă. La vederea organelor de forță adunate, spuse uimită:

— Toate astea din cauza lui Alex?

— Îmi pare rău. Dar avem o procedură standard pentru astfel de cazuri. Haideți să ne asigurăm că totul o să se termine cu bine. Mă ajutați?

— Da, bineînțeles. Spuneți-mi numai ce trebuie să fac.

O conduse în fruntea coloanei, unde stăteau Quarry și Genoud. Când îl văzu, șeful de securitate al companiei îi sări în întâmpinare. „Ce vulpoi mai e și ăsta”, își spuse Leclerc. Totuși, se strădui să-i vorbească politicos. Era prea manierat ca să procedeze altfel.

— Maurice, zise, am înțeles că tu știi locul ăsta. Cu ce avem de-a face mai exact?

— Are trei etaje, separate prin pereți de paianță.

Entuziasmul lui Genoud era aproape ridicol. Până dimineața nu avea să mai recunoască nici măcar că l-a cunoscut vreodată pe Hoffmann.

— Podelele, tavanurile sunt false. E o structură modulară, fiecare modul e dotat cu

echipament IT, cu excepția centrului de control. Când am intrat ultima oară, mai puțin de jumătate din clădire era ocupată.

— Iar sus?

— Sus nu e nimic.

— Câte intrări?

— Trei. Una dă într-o zonă de descărcare. Și mai e o scară interioară de incendiu, care pornește de la acoperiș.

— Cum se descurie ușile?

— Asta de aici are un cod de patru cifre. Înăuntru sunt pe sistem biometric.

— Mai e vreo poartă în afară de asta?

— Nu.

— Putem să întrerupem energia electrică?

Genoud clătină din cap.

— La parter, în spate, sunt generatoare diesel care pot alimenta clădirea timp de patruzeci și opt de ore.

— Cum e securizată?

— Are un sistem de alarmă. Totul e automat. Nu sunt oameni înăuntru.

— Cum deschidem porțile?

— Folosim codul de la uși.

— Foarte bine. Deschide-le, te rog.

Îl privea pe Genoud tastând cifrele. Porțile nu se clintiră, încruntat, Genoud mai încercă de câteva ori, dar avu același rezultat. Era nedumerit.

— Țsta e codul, jur.

Leclerc apucă strâns gratiile. Poarta era extraordinar de rezistentă. Nu ceda nici măcar un milimetru. Probabil nu s-ar fi clintit nici dacă ar fi intrat cu un camion în ea.

— Înseamnă că nici Alex n-a putut să intre, deci n-are cum să fie aici, spuse Quarry.

— Se poate, dar cred că mai degrabă a schimbat codul. Un bărbat care visează la moarte, închis într-o clădire cu o sută de litri de benzină! zise Leclerc și îi strigă șoferului: Ai grijă să vină pompierii cu echipamentul de descarcerare! Și cheamă o ambulanță, pentru orice eventualitate! *Madame* Hoffmann, încercați să vorbiți cu soțul dumneavoastră și rugați-l să nu facă vreo prostie.

— O să încerc.

Apăsă butonul de la interfon.

— Alex? spuse ea încet. Alex?

Ținea degetul apăsător pe butonul metalic, rugându-se să răspundă, apăsându-l iar și iar.

Când auzi interfonul, Hoffmann tocmai terminase de stropit cu benzină camera cu unitățile centrale, roboții cu șenile și cablurile de fibră optică. Avea câte un bidon în fiecare mână. Brațele îlureau de la cărat. Combustibilul i se scursese pe cizme și pe blugi. Temperatura crescuse considerabil. Se pare că deconectase cablul de alimentare pentru sistemul de ventilație. Transpira. Pe CNBC, titlul principal era: DOW A SCĂZUT CU PESTE 300 DE PUNCTE. Lăsa canistarele lângă consolă și examinează monitoarele

conectate la camerele video. Dând clic pe fiecare cadru, surprinse întreaga scenă de la intrare. Văzu jandarmii, pe Quarry, Leclerc, Genoud și Gabrielle, al cărei chip ocupase tot ecranul. Părea distrusă. „Cred că a aflat tot ce era mai rău”, își spuse. Degetul îi ezită câteva secunde deasupra butonului.

— Gabby...

Era ciudat să o vadă reacționând la sunetul vocii lui. Părea ușurată.

— Slavă Domnului, Alex! Suntem atât de îngrijorați! Ce faci acolo?

Aruncă o privire în jur. Își dorea să fi găsit cuvintele potrivite pentru a descrie situația.

— Este... incredibil.

— Serios, Alex? Sunt convinsă.

Se opri, se uită într-o parte, apoi își apropie chipul de cameră și își coborî glasul de parcă ar fi vrut să-i spună un secret, de parcă ar fi fost singuri.

— Ascultă, aș vrea să vin acolo să vorbesc cu tine. Mi-ar plăcea să văd și eu, dacă se poate.

— Și mie mi-ar plăcea. Dar, sincer să fiu, nu cred că se poate.

— Vin singură. Promit. Toți ceilalți rămân aici.

— Așa spui tu, Gabby, dar eu nu cred. Sunt foarte multe neînțelegeri la mijloc.

— Stai puțin, Alex! spuse ea.

Apoi chipul îi dispăru de pe ecran. Se vedea numai profilul unei mașini de poliție. Auzi începutul unei discuții, dar ea își pusese mâna peste interfon, așa că îi era greu să descifreze cuvintele. Își ridică privirea la ecranele televizoarelor. Titlul principal la CNBC era: DOW A SCĂZUT CU PESTE 400 DE PUNCTE.

— Îmi pare rău, Gabby, dar trebuie să plec, spuse Hoffmann.

— Așteaptă! strigă ea.

Dintr-odată apăru pe ecran chipul lui Leclerc.

— Dr. Hoffmann, eu sunt. Deschide porțile să intre soția ta. Trebuie să vorbești cu ea. Oamenii mei rămân pe loc, îți promit.

Hoffmann ezita. Oricât de straniu i se părea, își dădu seama că polițistul are dreptate. Chiar trebuia să-i vorbească. Sau, dacă nu putea să-i vorbească, măcar să-i arate, s-o lase să vadă locul înainte să-l distrugă. Așa ar fi înțeles mult mai bine decât dacă i-ar fi explicat el.

Pe ecranul de tranzacții apăruse o nouă alertă: „NASDAQ a anunțat măsuri de *selfhelp* împotriva NYSE ARCA începând cu 14.36.59 ET.”

Apăsă butonul interfonului.

„O mulțime care fuge se constituie în urma unei amenințări. Îi este caracteristică fuga generală; totul este atras în această fugă. Primejdia care amenință este aceeași pentru toți. Se fuge împreună deoarece așa se fuge mai bine. Emoția este aceeași: energia unora o mărește pe cea a celorlalți. Oamenii se împing unii pe alții în aceeași direcție. Cât timp ei sunt împreună, resimt primejdia ca fiind împărțită între toți.”^[62]

Elias Canetti, Masele și puterea (1960).

Groaza se răspândea pe piețele de capital americane. Algoritmii făceau operațiuni de *sniffing* și *sniping* prin tunelurile de fibră optică, străduindu-se să găsească lichiditate. Drept urmare, nivelul volumului de tranzacții era de zece ori mai mare decât ar fi fost normal; se cumpărau și se vindeau o sută de milioane de acțiuni pe minut. Dar cifrele erau înșelătoare. Pozițiile erau păstrate numai fracțiuni de secundă înainte să fie date mai departe, ceea ce, în ancheta care s-a desfășurat după aceea, s-a numit efectul „cartofului fierbinte”. Acest nivel anormal de activitate devenise un factor critic al intensificării panicii.

La 20.32, ora Genevei, un algoritm a intrat pe piața de capital cu sarcina de a vinde 75 000 de contracte e-mini – contracte futures S&P 500 tranzacționate electronic – cu o valoare noțională de 4,1 miliarde de dolari, în numele fondului Ivy Asset Strategy FOND. Pentru a limita impactul vânzării asupra prețurilor, algoritmul era programat să-și restricționeze tranzacțiile, astfel încât volumul de licitații să nu depășească niciodată nouă la sută din totalul pieței de capital. În aceste condiții, vânzarea avea să dureze trei, patru ore. Dar, având în vedere faptul că piața de capital era de zece ori mai mare decât de obicei, algoritmul s-a adaptat și a căutat să-și îndeplinească sarcina în nouăsprezece minute.

Poarta începu să se deschidă. De îndată ce avu loc suficient, Gabrielle se strecură și se îndreptă spre parcare. Abia făcuse câțiva pași, când auzi pe cineva strigând în spatele ei. Se întoarce și îl văzu pe Quarry, care părăsise grupul și venea spre ea. Leclerc striga la el să se întoarcă, dar Quarry își ridică mâna cu indiferență și își văzu de drum.

— N-am de gând să te las singură, Gabs, spuse când ajunse în dreptul ei. E vina mea, nu a ta. Eu l-am adus aici.

— Pe naiba! Nu e vina nimănui, Hugo, răspunse ea fără să-l privească. E bolnav.

— Totuși, te superi dacă te însoțesc?

Gabrielle scrâșni din dinți. Să o însoțească! De parcă ar fi ieșit la plimbare!

— Cum vrei.

Dar când dădură colțul și îl văzu pe soțul ei la intrarea în zona de descărcare, îi păru bine că mai este cineva cu ea, chiar și Quarry, pentru că Alex avea o rangă lungă de fier într-o mână și o canistră mare și roșie în cealaltă. Arăta îngrijorător, ca un psihopat. Stătea complet nemișcat, avea fața, părul și hainele mânjite de sânge și ulei și privea în gol. Mirosea a benzină.

— Haideți mai repede, acum începe! spuse Hoffmann.

Înainte să ajungă la el, Hoffmann se întoarse cu spatele și dispăru înăuntru. Se grăbeau să-l prindă din urmă, trecură pe lângă BMW, prin zona de descărcare, pe lângă unitățile centrale și roboții cu șenile. Era cald. Aerul era încărcat de miros de benzină, era greu să respiri. Gabrielle își acoperi nasul cu reverul hainei. Din față veneau zgomote ca dintr-o casă de nebuni.

„Alex”, spuse ea în gând, „Alex, Alex...”

Înspăimântat, Quany strigă după el:

— Alex, ce Dumnezeu? Locul ăsta poate să explodeze în orice moment!

Se treziră într-o sală mult mai mare, în care răsunau strigăte de panică. Hoffmann dăduse sonorul televizoarelor la maximum. Pe lângă acestea, se mai auzea vocea unui bărbat care vorbea precipitat ca un comentator pe ultima sută de metri a unei curse importante. Gabrielle nu știa de unde vine, dar Quarry își dădu seama: era transmisiunea audio live de la sediul S&P 500 din Chicago: „Iată că vând din nou! Nouă jumătăți tranzacționate acum, douăzeci tranzacționate în acest moment, întregi tranzacționate acum, băieți, opt jumătăți, la fel. Iarăși, băieți, opt întregi ofertă. Șapte întregi ofertă...”

Pe fundal oamenii țipau de parcă ar fi asistat la un dezastru natural. Gabrielle citi pe unul dintre ecrane: DOW, S&P 500, NASDAQ AU ÎNREGISTRAT ÎNTR-O SINGURĂ ZI CELE MAI MARI SCĂDERI DINTR-UN AN.

Un alt bărbat comenta niște imagini nocturne cu protestatarii: „Fondurile de hedging o să distrugă Italia și Spania. Nu există scăpare.”

Titlul se schimbase: VIX A CRESCUT CU 30%. Gabrielle nu înțelegea ce înseamnă. Abia terminase de citit, că apăru altul: DOW A SCĂZUT CU PESTE 500 DE PUNCTE.

Quarry rămase înlemnit:

— Să nu-mi spui că *noi* am făcut asta.

Hoffmann răsturnase bidonul și turna benzină peste unitățile centrale.

— Noi am început. Am atacat New Yorkul. Noi am pornit avalanșa.

„Băieți, avem șaiszeci și patru la sută pierderi numai astăzi, băieți.”

În acea zi, Bursa din New York a tranzacționat 19,4 miliarde de acțiuni, mai mult decât în tot deceniul anilor șaiszeci. Asemenea evenimente aveau loc în milisecunde, depășind cu mult viteza de înțelegere a oamenilor. Nu puteau fi reconstituite decât pe urmă, după ce le dezvăluiau secretele calculatoarele.

La 20.42.43.675, ora Genevei, potrivit raportului oferit de compania de streaming NANEX, „cursul de tranzacționare cotate pentru acțiunile de la NYSE, NYSE ARCA și NASDAQ a atins nivelul de saturație în 75 de milisecunde”. Patru sute de milisecunde mai târziu, algoritmul fondului Ivy Asset Strategy Fund vindea încă o tranșă de

contracte e-mini, în valoare de 125 de milioane de dolari, în ciuda faptului că prețurile se prăbușeau. După alte douăzeci și cinci de milisecunde, un alt algoritm a lichidat contracte futures tranzacționate electronic în valoare de o sută de milioane de dolari. Dow scăzuse deja cu 630 de puncte. O secundă mai târziu, a scăzut cu 720. Hipnotizat de numerele aflate într-o continuă schimbare, Quarry a fost martor la tot ce s-a întâmplat. Pe urmă, a spus că s-a simțit „ca într-un desen animat, când un tip fuge, trece de marginea prăpastiei și continuă să alerge în gol până se uită în jos. Atunci dispăre în hău”.

În fața clădirii, trei camioane ale Departamentului de Pompieri din Geneva trăseseră lângă mașinile de patrulă. Erau o mulțime de oameni și de lumini. Leclerc le spuse să se pregătească. Foarfeca hidraulică fu poziționată. Fălcile ei îi păreau lui Leclerc niște mandibule uriașe, care mușcau unul câte unul stâlpii grilajului de fier, de parcă ar fi fost fire de iarbă.

Gabrielle încerca să-și convingă soțul să renunțe:

— Haide, Alex, te rog! Lasă-le și hai să mergem!

Hoffmann goli și ultima canistră și o aruncă. Trăgea cu dinții de punga cu pânze de curățat.

— Numai să termin aici, zise el și scuipe o bucătică de plastic. Luați-o înainte. O să vin și eu.

O privi și, preț de o secundă, redeveni bărbatul pe care ea îl cunoștea.

— Te iubesc. Acum pleacă, te rog.

Șterse cu grijă benzina care cursese pe o unitate. În mâna cealaltă avea bricheta.

— Plecați, repetă el și era atâta disperare în glasul lui, încât Gabrielle începu să se dea înapoi.

Pe CNBC, comentatorul spuse: Asta e capitulare în stil clasic. Piața e cuprinsă de groază. Uitați-vă la VIX, a explodat astăzi.”

Quarry se uita la ecranul de tranzacții, nevenindu-i să-și creadă ochilor. În câteva secunde, Dow scăzuse de la minus 800 la minus 900. VIX crescuse cu patruzeci la sută. „Sfinte Dumnezeule, poziția asta înseamnă un profit de jumătate de miliard de dolari!” VIXAL își exersa deja opțiunile pe acțiunile short, pe care le achiziționa la prețuri incredibil de mici: P&G, Accenture, Wynn Resorts, Exelon, 3-M...

Vocea isterică își continua turuiala printre suspine: „Șaptezeci și cinci întregi ofertă chiar acum, băieți, șaptezeci întregi cerere și iată că Morgan Stanley vinde...”

Quarry auzi un „Ha!” și îl văzu pe Hoffmann cu degetele în flăcări. „Nu acum”, își spuse, „nu încă. Așteaptă să termine VIXAL toate tranzacțiile.” Lângă el, Gabrielle țipa.

— Alex!

Quarry se repezi la ușă. Focul țâșni din mâna lui Hoffmann, dansă în aer preț de o clipă, apoi explodează ca o stea luminoasă.

A doua criză de lichiditate, cea decisivă, acel *flash crash* care a durat șapte minute, a început exact în clipa în care Hoffmann a aruncat ultima canistră goală, la 20.45, ora

Genevei. Toți investitorii din lume priveau ecranele și fie renunțau să mai tranzacționeze, fie vindeau stocurile. După cum scria în raportul oficial: „Pentru că prețurile multor feluri de titluri de valoare scăzuseră, le era teamă să nu aibă loc vreun cataclism de care nu aflaseră încă și pe care sistemele lor nu erau proiectate să-l suporte. Un număr important de investitori s-au retras de pe piață.” în decurs de cincisprezece secunde, începând cu 20.45.13, programele algoritmice de mare viteză au tranzacționat 27 000 de contracte e-mini – patruzeci și nouă la sută din volumul total – dar numai două sute dintre acestea au fost vândute. A fost doar un joc de „cartof fierbinte”. Nu au existat cumpărători reali. Lichiditatea a scăzut la unu la sută din valoarea sa anterioară. La 20.45.27, într-un interval de 500 de milisecunde, cât îi luă lui Hoffmann să-și aprindă bricheta, vânzătorii s-au adunat fără întrerupere pe piața de capital și prețurile contractelor e-mini au scăzut de la 1.070 la 1.062, apoi la 1.059 și, în cele din urmă, la 1.056, moment în care volatilitatea alarmantă a declanșat ceea ce se numește „un eveniment *stop price logic*” inițiat de CINE Globex^[63]: în Chicago, tranzacțiile cu S&P futures au fost înghețate timp de cinci secunde, pentru ca lichiditatea să intre pe piață.

Dow scăzuse cu aproape o mie de puncte.

Înregistrările cronometrate ale stațiilor radio de poliție au arătat că exact în momentul în care piața de capital din Chicago a înghețat – ora 20.45.28 – s-a auzit o explozie în centrul de procesare. Leclerc alerga spre clădire, în urma jandarmilor, când bubuitura l-a oprit pe loc. S-a aruncat la pământ, acoperindu-și capul cu brațele. A fost un gest nedemn de un polițist cu vechime, dar n-avea ce să facă și-a spus el după aceea, retrăind evenimentele. Unii dintre oamenii săi mai tineri, animați de curajul pe care îl insuflă lipsa de experiență, nu s-au oprit deloc. Până când s-a ridicat Leclerc, ei se întorceau deja cu Gabrielle și Quarry.

Leclerc a strigat:

— Unde-i Hoffmann?

Din clădire s-a auzit un zgomot nimicitor.

Frica de intruși pe timpul nopții. Frica de a fi atacat și agresat. Frica de boală. Frica de nebunie. Frica de singurătate. Frica de a fi închis într-o clădire în flăcări...

Imperturbabile, camerele video îl înregistrează pe Hoffmann clipă de clipă, în timp ce-și vine în fire în camera principală. Ecranele sunt făcute bucăți. Plăcile de bază sunt arse, VIXAL a murit. Nu se aude nimic în afară de sunetul flăcărilor care se întind de la o cameră la alta, mușcând din pereții de lemn, din podelele și tavanurile false, din kilometrii de cabluri de plastic, din componentele de plastic ale unităților centrale.

Hoffmann se sprijină în mâini, apoi în genunchi, după care se ridică în picioare. Își păstrează cu greu echilibrul. Își smulge haina și o ține în față ca să se apere de flăcări, apoi fuge în infernul din camera cu fibră optică, pe lângă roboții care ard mocnit, traversează întunericul din pepiniera de plăci de bază și ajunge în zona de descărcare. Oblonul de oțel e coborât. Cum e posibil? Apasă butonul cu podul palmei. Nu se întâmplă nimic, înnebunit, repetă mișcarea ca și cum ar încerca să-l facă una cu

peretele. Nimic. Toate luminile sunt stinse. Probabil că incendiul a produs un scurt-circuit. Întorcându-se, își înalță privirea spre camera video. Se pot citi în imaginea înregistrată emoții clocotitoare: furie, chiar și un simțământ dement de victorie. Și groază, desigur.

„Pe măsură ce frica sporește până la un acces de spaimă, vedem, ca și la toate emoțiile violente, rezultate variabile.”^[64]

Hoffmann trebuie să aleagă. Poate să rămână pe loc și să riște să moară. Sau poate să se întoarcă, să înfrunte văpaia și să ajungă la scara de incendiu din camera cu roboți. Privirea lui îl arată măcinat de gânduri...

Alege a doua variantă. În ultimele secunde, căldura a devenit mult mai puternică. Flăcările strălucesc puternic. Carcasele din plexiglas se topesc. Unul dintre roboți a luat foc, partea centrală i se dizolvă. Trecând în fugă pe lângă el, mașinăria în flăcări se îndoaie de la mijloc, ca și cum ar face o plecăciune, apoi se prăbușește în spatele lui.

Nu e niciun chip să atingă scara de fier. Îi simte fierbințeala prin tălpile pantofilor. Treptele ajung numai până la etajul următor, cufundat în beznă. La lumina flăcărilor stacojii din spatele lui vede o cameră spațioasă cu trei uși. Aici sus aude șuieratul unui vânt puternic. Nu știe precis dacă vine din stânga sau din dreapta. Undeva în depărtare aude cum se prăbușește o bucată din podea. Se oprește în fața scannerului ca să deschidă ușa. Pentru că nu obține niciun rezultat, își șterge fruntea cu mâneca. Din cauza unsorii și a transpirației, e posibil ca senzorul să nu-l recunoască. Dar, chiar și după ce își curăță pielea, senzorul tot nu reacționează. Nici a doua ușă nu se deschide. A treia însă da. Pătrunde într-o beznă totală. Camerele video cu vedere nocturnă îl înregistrează pipăind pereții în întuneric, căutând o ieșire. Hoffmann trece dintr-o cameră în alta, încearcă să scape din labirint, până când, în cele din urmă, la capătul culoarului, deschide o ușă. Limbile de foc se întind lacome spre aerul proaspăt. Se întoarce și fuge. Vâlvătaia îl urmărește, luminând în fața lui scările din metal încins. Iese din cadru. Mingea de foc ajunge la cameră o secundă mai târziu. Filmul se oprește aici.

Pentru cei de afară, centrul de procesare arată ca o oală sub presiune. Flăcările nu se văd, numai fumul iese prin crăpăturile și găurile de aerisire ale clădirii, însoțit de un vuiet prelung. Pompierii împroașcă pereții cu apă din trei puncte diferite, încercând să-i răcească. Șeful departamentului îi explică lui Leclerc că se teme că, dacă taie pereții, vor alimenta focul cu oxigen. Echipamentul în infraroșu detectează goluri negre în interiorul clădirii, unde căldura este mai puțin intensă și unde cineva ar putea supraviețui. Un grup de pompieri cu echipamente de protecție se pregătește să intre.

Gabrielle și Quarry au fost aduși la poartă. Cineva a pus o pătură pe umerii lui Gabrielle. Amândoi stau și privesc. Deodată, din acoperișul plat al clădirii țâșnesc flăcări portocalii spre cerul întunecat. După formă, poate și după culoare, seamănă cu norul de fum care se înalță dintr-o rafinărie în care ard deșeuri gazoase. La baza văpăii, ceva se desprinde. După un moment, toți observă că este silueta unui om în flăcări. Aleargă spre marginea acoperișului cu brațele întinse, după care se aruncă și cade în gol ca Icar.

„Privind în viitor, (...) nimeni nu poate prezice care grupe vor predomina în cele din urmă; deoarece noi știm că multe grupe, foarte răspândite și dezvoltate în trecut, sunt astăzi dispărute.”^[65]

Charles Darwin, Originea speciilor (1859).

Era aproape miezul nopții, iar străzile care duceau spre Les Eaux-Vives erau liniștite, obloanele magazinelor, trase, restaurantele, închise. Quarry și Leclerc stăteau tăcuți pe bancheta din spate a unei mașini de patrulă.

În cele din urmă, Leclerc spuse:

— Sunteți sigur că nu vreți să vă duc acasă?

— Nu, mulțumesc. Trebuie să iau legătura cu investitorii în noaptea asta, înainte să afle de la televizor ce s-a întâmplat.

— O să fie subiectul principal la știri, mai mult ca sigur.

— Mai mult ca sigur.

— Totuși, dacă nu vă supărați, după o traumă ca asta, trebuie să aveți grijă.

— O să am, nu vă faceți griji.

— Bine măcar că *madame* Hoffmann e la spital, unde pot s-o trateze dacă e în șoc posttraumatic.

— Inspectore, n-o să pătesc nimic. O.K.?

Cu bărbia în palmă, Quarry se uita pe geam pentru a descuraja orice fel de conversație. Pe partea cealaltă, Leclerc privea și el în stradă. Când te gândești că numai cu douăzeci și patru de ore în urmă intrase într-o banală tură de noapte! Ce să mai, nimeni nu poate ști ce surprize îi pregătește viața. Șeful sunase din Zurich să-l felicite pentru „rezolvarea grabnică a unei situații jenante”. Ministrul de Finanțe era mulțumit. Reputația Genevei de centru al investițiilor nu avea să sufere de pe urma acestui episod aberant. Totuși, simțea că eșuase cumva. Întotdeauna fusese cu un pas sau doi în urmă. „Dacă m-aș fi dus cu Hoffmann la spital dimineața și aș fi insistat să rămână acolo, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat”, își zise.

— Trebuia să fi abordat altfel problema, spuse el ca pentru sine.

Quarry îi aruncă o privire piezișă:

— Poftim?

— Mă gândeam, *monsieur*, că, dacă aș fi procedat altfel, tragedia asta ar fi putut fi evitată. De exemplu, aș fi putut să-mi dau seama din timp – chiar de la început, de fapt – că Hoffmann e într-o stare avansată de psihoză.

Se gândi la cartea lui Darwin și la convingerea dementă a lui Hoffmann că omul din

poză are cumva legătură cu atacul de la el acasă.

— Poate.

Quarry nu părea convins.

— Sau la expoziția doamnei Hoffmann...

— Ia fiți atent, spuse Quarry nervos, vreți adevărul? Alex era un tip ciudat. Așa a fost mereu. Ar fi trebuit să știu în ce mă bag încă din seara în care l-am întâlnit. Deci n-aveți nimic de-a face cu ce s-a întâmplat, mă iertați că spun asta.

— Chiar și așa...

— Să nu mă înțelegeți greșit. Îmi pare teribil de rău că s-a terminat așa pentru el. Dar închipuiți-vă că în tot timpul ăsta el conducea practic o companie fantomă chiar sub nasul meu. Și ne-a spionat pe toți. Pe mine, pe nevastă-sa, pe *el însuși*.

Leclerc se gândea că auzise deseori astfel de exclamații de uimire din partea soțiilor, a soților, a amanților sau a prietenilor și că știm foarte puțin din ceea ce se întâmplă în mintea celor pe care credem că îi cunoaștem cel mai bine.

— Ce-o să se întâmple cu firma în lipsa lui?

— Cu firma? Ce firmă? Nu mai există nicio firmă.

— Da, cred că o să aibă parte de publicitate negativă.

— Serios? Chiar credeți? Ceva de genul: „Bancher schizofrenic de geniu își iese din minți, omoară doi oameni, incendiază o clădire”?

Mașina se opri în fața clădirii de birouri. Quarry își lăsă capul pe tetieră, privind în sus. Oftă prelung.

— Ce porcărie!

— De acord.

— Asta e, zise Quarry și, istovit, deschise portiera. Presupun că o să mai vorbim mâine-dimineață.

— Nu, *monsieur*, spuse Leclerc. Nu cu mine, cel puțin. Cazul a fost repartizat lui Moynier, un polițist tânăr și competent. O să vedeți că e foarte eficient.

— A, O.K.

Quarry părea ușor dezamăgit. Îi strânse mâna polițistului.

— Atunci aștept să mă contacteze colegul dumneavoastră. Noapte bună!

Ieși din mașină, coborându-și picioarele pe trotuar.

— Noapte bună! Apropo, adăugă Leclerc repede, până să închidă Quarry portiera. Voiam să vă întreb cât de grave erau problemele alea tehnice de mai devreme, zise el, aplecându-se peste banchetă.

Quarry încă se mai pricepea să ducă oamenii de nas, nu-și pierduse flerul.

— Un fleac, n-a fost nimic serios.

— Dar colegul dumneavoastră a spus că ați pierdut controlul asupra sistemului.

— N-o luați ad litteram. Știți cum sunt calculatoarele.

— A, da, bineînțeles. Calculatoarele!

Quarry închise portiera. Mașina de patrulă o luă din loc. Leclerc își întoarse privirea după bancherul care intra în clădire. În minte îi încolți un gând, dar era prea obosit ca să-l mai ia în seamă.

— Unde mergem, șefu’?

— Spre sud, către Annecy-le-Vieux, spuse Leclerc.

— Locuiți în Franța?

— Exact la frontieră. Nu știu cum o duci tu, dar eu unul nu-mi mai permit să stau în Geneva.

— Înțeleg perfect ce spuneți. Suntem la mâna străinilor.

Șoferul începu să vorbească despre costul imobilelor. Leclerc se așează confortabil și închise ochii. Dormea de ceva timp când ajunseră la granița cu Franța.

Jandarmii părăsiseră sediul. Intrarea într-unul dintre lifturi era blocată de o bandă cu dungi negre și galbene, iar pe ușă era lipit un mesaj: PERICOL. DEFECT. Dar celălalt funcționa și, după o scurtă ezitare, Quarry se urcă în el.

Van der Zyl și Ju-Long îl așteptau la recepție. Când intră se ridicară. Amândoi păreau profund afectați.

Van der Zyl spuse:

— Acum am văzut la știri. Au arătat imagini de la incendiu, de aici, de peste tot.

Quarry trase o înjurătură, apoi se uită la ceas.

— Mă duc să le scriu clienților principali. E mai bine să afle de la noi.

Observă că van der Zyl și Ju-Long făceau schimb de priviri.

— Ce este?

— Înainte să te apuci, trebuie să vezi ceva, îi răspunse Ju-Long.

Îi urmă către ringul de tranzacționare. Spre uimirea lui, niciun quant nu plecase acasă. Când intră se ridicară cu toții. Nimeni nu scotea un cuvânt. Se întreba dacă gestul se voia a fi în semn de respect. Spera că nu se așteaptă să țină un discurs. Din obișnuință, se uită la canalele de afaceri. Dow își recuperase aproape două treimi din pierderi și închisese în scădere, pierzând 387 de puncte. VIX crescuse cu șaiszeci la sută. Tocmai se transmiteau rezultatele exit pollului realizat la nivel național pentru alegerile din Marea Britanie: NICIUN PARTID NU DEȚINE MAJORITATEA. „Cam asta s-a întâmplat și aici”, își spuse. Se opri la cel mai apropiat monitor și se uită la „Profit și pierdere”. Clipi nedumerit, citi din nou și, nevenindu-i să creadă, se întoarse către ceilalți.

— E adevărat, spuse Ju-Long. De pe urma accidentului am făcut un profit de 4,1 miliarde de dolari.

— Și mai interesant e că, adăugă van der Zyl, asta reprezintă numai 0,4% din volatilitatea totală a pieței. Nimeni n-o să observe în afară de noi.

— „Isus plângea”^[66], zise Quarry, calculând repede în minte suma care îi revenea. Asta înseamnă că VIXAL și-a terminat tranzacțiile până să-l distrugă Alex.

După o pauză, Ju-Long spuse încet:

— Nu l-a distrus, Hugo. Încă mai tranzacționează.

— Ce?

— VIXAL încă tranzacționează.

— Imposibil! Toate hardurile sunt făcute scrum, am văzut cu ochii mei!

— Înseamnă că se află în alte harduri de care noi nu știm. S-a întâmplat ceva miraculos. Ai văzut intranetul? Sloganul companiei s-a schimbat.

Quarry se uita la chipurile quanților. Păreau lipsite de expresie și totodată radioase. Parcă ar fi fost membrii unui cult. Era sinistru. Unii dintre ei dădeau din cap încurajator. Se aplecă și citi pe Screensaver:

**COMPANIA VIITORULUI NU VA AVEA ANGAJAȚI
COMPANIA VIITORULUI NU VA AVEA MANAGERI
COMPANIA VIITORULUI VA FI O ENTITATE DIGITALĂ
COMPANIA VIITORULUI ESTE VIE**

În biroul său, Quarry scria un e-mail pentru toți investitorii:

Către: Étienne & Clarisse Mussard, Elmira Gulzhan & François de Gombart-Tonnelle, Ezra Klein, Bill Easterbrook, Amschel Herxheimer, Iain Mould, Mieczyslaw Lukasinski, Liwei Xu, Qi Zhang

De la: Hugo Quarry

Subiect: Alex

Dragi prieteni, când veți citi acest mesaj, probabil că veți fi aflat deja tragica întâmplare prin care a trecut ieri Alex Hoffmann. O să vă sun pe fiecare astăzi, mai târziu, ca să discutăm situația actuală. Pentru moment, vreau doar să vă spun că are parte de cele mai bune îngrijiri medicale și că rugăciunile noastre sunt îndreptate către el și Gabrielle în acest moment dificil. Bineînțeles că este prea devreme să vorbim despre viitorul companiei pe care el a fondat-o, dar vreau să vă asigur că a lăsat totul unde trebuie, ceea ce înseamnă că investițiile voastre nu numai că vor continua să prospere, ci vor avea un succes fenomenal, sunt sigur. O să vă dau mai multe detalii la telefon.

Pe ringul de tranzacționare, quanții căzuseră de acord să nu sufle un cuvânt despre cele întâmplare. Drept recompensă, fiecare avea să primească pe loc un bonus de 5 milioane de dolari. Îi mai așteptau și altele în viitor, sume care vor fi stabilite în funcție de performanța algoritmului. Nimeni nu s-a opus. Presupunea că toți se gândesc la ce pățise Rajamani.

Se auzi un ciocănit în ușă.

— Intră! strigă Quarry.

Era Genoud.

— Bună, Maurice. Ce vrei?

— Am venit să scot camerele video, dacă ești de acord.

Quarry se gândea la VDCAL. Și-l închipuia ca pe un strălucitor nor digital care se pogora din când în când pe pământ. Putea fi oriunde. Lângă un aeroport internațional, în sud-estul Asiei sau în America Latină, într-o zonă industrială, toridă și uitată de lume, care duhnea a combustibil și răsună de cântecele greierilor. În New England sau în Renania, într-un parc de afaceri înverzit și răcorit de ploi. Și-l imagina ocupând un etaj

întunecos, rareori vizitat, al unei clădiri de birouri nou-nouțe din City of London, Mumbai ori Sao Paulo. Sau chiar cuibărimdu-se pe furiș în sute de mii de calculatoare personale. „E peste tot”, își spuse, „chiar și în aerul pe care îl respirăm.” își ridică privirea către camera ascunsă și făcu o plecăciune ușoară.

— Lasă-le, spuse într-un final.

Gabrielle se întorsese acolo unde își începuse ziua, la Spitalul Universitar, numai că, de această dată, se afla lângă patul soțului ei. Fusesse adus la etajul trei, într-un separeu întunecos. Erau gratii la ferestre, iar în fața ușii se aflau doi jandarmi, un bărbat și o femeie. Era greu să-l zărească printre atâtea bandaje și tuburi. I-au spus că are fracturi multiple și arsuri de gradul doi. De îndată ce ieșise din operația de urgență, fusese conectat la aparate și i se pusese o perfuzie. Era intubat. Chirurgical n-a vrut să dea un pronostic. I-a spus doar că următoarele douăzeci și patru de ore vor fi critice. Patru linii orizontale, de un verde strălucitor, ca de smarald, urcau și coborau ușor pe ecran. Ca talazurile oceanului Pacific, pe care le urmăriseră împreună în luna lor de miere, apropiindu-se de mal.

Alex țipă în somnul indus de sedative. Ceva părea să-l tulbure groaznic. Gabrielle îi atinse mâna bandajată, întrebându-se ce se întâmplă oare în mintea lui sclipitoare.

— Gata, iubitele. Totul o să fie bine de-acum încolo.

Își puse capul pe pernă, lângă el. Oricât de straniu ar părea, era mulțumită că, după toate cele întâmplate, acum îl avea alături de ea. Dincolo de gratiile ferestrei, clopotul unei biserici bătu miezul nopții. Gabrielle începu să-i îngâne duios un cântec de leagăn.

Mulțumiri

Vreau să mulțumesc tuturor celor care, prin generozitatea lor intelectuală, au făcut posibilă această carte. În primul rând, îi mulțumesc lui Neville Quie de la Citigroup, ale cărui sugestii și observații m-au ajutat. El și Cameron Small m-au îndrumat cu răbdare prin labirintul de poziții short și opțiuni put în afara banilor. Lui Charles Scott, odinioară la Morgan Stanley, care a discutat cu mine conceptul, a citit manuscrisul și m-a prezentat lui André Stern de la Oxford Asset Management; lui Eli Lederman, fost director executiv la Turquoise; David Keetly și John Mansell de la Polar Capital Alva Fund. Toți mi-au dat sugestii utile. Le mulțumesc Ledei Braga, lui Mike Platt, Pawel Lewicki și echipei algoritmice de la BlueCrest, pentru ospitalitatea lor și pentru că mi-au permis să-i observ o zi întreagă la lucru. Lui Christian Holzer, pentru sfaturile pe care mi le-a dat în legătură cu VIX. Lui Lucie Chaumeton, pentru verificarea acurateții datelor. Lui Philippe Jabre de la Jabre Capital Partners SA, pentru că mi-a împărtășit cunoștințele lui despre piața financiară. Doctorului Ian Bird, implicat în proiectul Marelui Accelerator de Hadroni, pentru cele două vizite în care mi-a fost alături, povestindu-mi despre CERN-ul anilor nouăzeci. Lui Ariane Koek, James Gillies, Christine Sutton și Barbarei Warmbein de la Oficiul de Presă CERN. Doctorului Bryan Lynn, un academician fizician care a lucrat atât la Merrill Lynch, cât și la CERN și care a binevoit să-mi descrie experiența sa de a jongla între cele două lumi. Lui Jean-Philippe Brandt de la Departamentul de Poliție din Geneva, pentru că mi-a făcut un tur al orașului și a răspuns întrebărilor mele cu privire la procedurile polițienești. Doctorului Stephen Golding, specialist radiolog la spitalul John Radcliffe din Oxford, pentru că mi-a oferit informații despre tomografia axială computerizată și pentru că mi i-a prezentat pe profesorul Cristoph Becker și pe doctorul Minerva Becker, care, pe rând, mi-au înlesnit vizitele la Departamentul de radiologie al Spitalului Universitar din Geneva. Bineînțeles, niciunul dintre aceștia nu este responsabil pentru datele eronate, opiniile greșite sau fanteziile gotice din paginile romanului.

În sfârșit, mulțumiri speciale Angelei Palmer, care mi-a dat permisiunea să împrumut conceptul uimitoarelor sale opere de artă (originalele pot fi văzute pe angelaspalmer.com) și să le atribui lui Gabrielle Hoffmann. Și lui Paul Greengrass, pentru prietenia și sfaturile sale înțelepte și pentru că, de-a lungul timpului, mi-a dat nenumărate *liquidity replenishment points*.

Robert Harris, iulie 2011.

Fost fizician la CERN, Alexander Hoffmann este creatorul de geniu al revoluționarului program VIXAL, un algoritm care „gândește” singur, învârtind pe piețele financiare afaceri de miliarde de dolari. Mașină de făcut bani și descoperire uluitoare în domeniul inteligenței artificiale, VIXAL este tot ce și-ar putea dori un om de afaceri și un cercetător. Însă când un necunoscut îl atacă în propria casă, iar VIXAL scapă de sub control, creând pe piață un haos fără precedent, Hoffmann se trezește antrenat într-o cursă infernală, în care visul său de-o viață amenință să se transforme în cel mai negru coșmar al omenirii.

Vocea editorului Pornind de la un dezastru financiar real – prăbușirea Bursei din New York în 6 mai 2010, pe fondul crizei datoriilor suverane din Grecia –, Robert Harris explo-rează potențialul distructiv al propriilor noastre creații, îmbinând cu măiestrie și ingeniozitate convențiile thrillerului „clasic” cu spaimile lumii contemporane.

„Scriitura lui Robert Harris amintește de Michael Crichton, Ian Fleming, Stanley Kubrick și Alfred Hitchcock.”

Financial Times

„Robert Harris rescrie *Frankenstein* pentru era digitală.”

The Independent

www.all.ro

ISBN 978-973-724-425-3

9 789737 244253

- [1] Mary Shelley, *Frankenstein sau Prometeul modern*, trad. Adriana Călinescu, Polirom, 2004, p. 54.
- [2] Charles Darwin, *Expresia emoțiilor la om și animale. Despre instinct*, trad. Eugen Margulius, Editura Academiei RSR, 1967, p. 167.
- [3] *Ibidem*, p. 168.
- [4] Sistem computerizat care permite monitorizarea în timp real a datelor de pe piața financiară și efectuarea de tranzacții pe o platformă electronică.
- [5] Trei dintre cei mai importanți indici bursieri americani.
- [6] Perioadă cuprinsă între 29 aprilie și 5 mai, în care se succed în Japonia patru sărbători naționale; cele trei zile libere sunt 3, 4 și 5 mai.
- [7] „Care este adresa dumneavoastră, domnule?” (fr. în original).
- [8] „Și numele dumneavoastră?” (fr. în original).
- [9] „Bine, domnule Hoffmann. Rămâneți pe loc. O mașină se îndreaptă spre dumneavoastră” (fr. în original).
- [10] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, Editura Academiei RPR, 1957, p. 372.
- [11] Frank Helmut Auerbach (n. 1931), pictor expresionist britanic de origine germană.
- [12] Charles Darwin, *Descendența omului și selecția sexuală*, București, Editura Academiei RSR, 1967, p. 64.
- [13] Ultimul vers al inscripției de pe poarta Infernului, în Dante Alighieri, *Divina comedie*, vol. I, Cântul 3, trad. George Coșbuc, Adevărul Holding, 2010, p. 19.
- [14] Lucian Freud (1922-2011), pictor britanic de origine germană.
- [15] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 373.
- [16] Sir Edwin Landseer Lutyens (1869-1944), arhitect și urbanist britanic.
- [17]¹⁷ Charles Darwin, *Descendența omului și selecția sexuală*, ed. cit., p. 68.
- [18] Accelerator circular de particule.
- [19] „Bună dimineața. Rosengarden și Nijenhuis” (olandeză în original)
- [20] Charles Darwin, *Expresia emoțiilor la om și animale*, ed. cit., p. 47.
- [21] Coeficientul Alfa exprimă diferența dintre randamentul real al unui fond de investiții și performanța estimată a fondului, măsurată de coeficientul Beta.
- [22] Charles Darwin, *Descendența omului și selecția sexuală*, ed. cit., p. 117.
- [23] Seminar teologic islamic (hindustană în original).
- [24] Indicele Bursei de la Frankfurt.
- [25] *Apud* Elias Canetti, *Masele și puterea*, trad. Amelia Pavel, Nemira, 2009, p. 65.
- [26] Finanțe behavioriste.
- [27] Opțiunea de a cumpăra anumite active până la o anumită dată și la un anumit preț.
- [28] Opțiunea de a vinde anumite active până la o anumită dată și la un anumit preț.
- [29] Unul dintre principalii indici ai Bursei din Londra.
- [30] „Agentul de pază” (fr. în original)
- [31] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 85.
- [32] „Contururi umane. O expoziție a operei lui Gabrielle Hoffmann” (fr. în original).
- [33] Charles Darwin, *Descendența omului și selecția sexuală*, ed. cit., p. 99.
- [34] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 211.
- [35] „Dragul doctor” (fr. în original)
- [36] Diavolul lăcomiei.
- [37] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 372.
- [38] „Ce doriți, domnule?” (fr. în original).
- [39] „Nimic” (fr. în original).

- [40] „Înapoi. În cadă” (germ. în original).
- [41] „Ești nebun” (germ. în original).
- [42] „Canibalul din Rotenburg” (germ. în original).
- [43] Aluzie la Armin Meiwes.
- [44] „E totul în regulă? Ce se întâmplă?” (fr. în original)
- [45] „Hai, lasă-mă să intru!” (fr. în original).
- [46] „Cum ies la stradă?” (fr. în original)
- [47] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 114.
- [48] *Carmen Etonense*, imnul universității Eton; mai departe este citat începutul primului vers, „Să răsunе glasurile tuturor” (lat. în original).
- [49] Indicele Bursei din Paris.
- [50] Indicele Bursei din Londra.
- [51] „Toată lumea de la CERN” (fr. în original)
- [52] Diferența dintre cursul de cumpărare și cursul de vânzare.
- [53] Păstrarea coeficientului Delta cât mai aproape de zero, unde coeficientul Delta este variația prețului unei opțiuni în funcție de variația prețului activului suport.
- [54] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 377.
- [55] Detașament de elită din Armata Marii Britanii.
- [56] Bill Gates, *@faceri cu viteza gândului. Spre un sistem nervos digital*, trad. Anne-Marie Georgescu, Amaltea, 2002, p. 11.
- [57] Richard Dawkins, *Gena egoistă*, trad. Dan Crăciun, București, Editura Tehnică, 2001, p. 1.
- [58] Bursa din New York.
- [59] Mary Shapiro, din mărturia depusă la Congres. Detaliile contextului celor întâmplate în următoarele două ore pe piețele financiare americane sunt în totalitate factice, extrase din declarații în fața Congresului și din raportul comun al CFTC (Comisia pentru Tranzacționarea de Futures și Mărfuri) și SEC (Comisia pentru Securitate și Schimb), *Findings Regarding the Market Events of May 6, 2010*.
- [60] Autoritatea Serviciilor Financiare.
- [61] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 373.
- [62] Elias Canetti, op. cit., p. 61.
- [63] Platformă de tranzacționare electronică.
- [64] Charles Darwin, *Expresia emoțiilor la om și animale*, ed. cit., p. 168.
- [65] Charles Darwin, *Originea speciilor prin selecție naturală sau păstrarea raselor favorizate în lupta pentru existență*, ed. cit., p. 123.
- [66] 1 Ioan, 11:35. În Marea Britanie, eufemism care exprimă surpriza sau enervarea.